

Příloha 7: JAK TO VIDÍ SKUPINY

Analýza zápisů ze synodních skupin

Podklady k tématu MISIE, USPOŘÁDÁNÍ, HOSPODAŘENÍ

Biskupství plzeňské: Finální verze z 1. 10. 2024

OBSAH

ÚVOD	3
METODICKÝ ÚVOD	4
(A) MISIE	7
I. Liturgické inspirace	7
II. Pohostinnost a přijetí	10
III. Svědectví životem	13
IV. Evangelium slovem	15
V. Vztahy se společností	19
VI. Osobní a rodinné vztahy	21
VII. Svědectví společenství	23
VIII. Služba lidem v nouzi	25
IX. Misijní spiritualita	28
X. Misijní přístupy	30
XI. Misijní prostředky	33
XII. Ostatní aktivity	36
XIII. Kde se něco při sdílení víry nedaří?	36
Sumář dílčích částí misijní analýzy	40
Zhodnocení a doporučení	41
(B) USPOŘÁDÁNÍ	43
I. Služba kněží	43
II. Ostatní služby a spolupráce	47
III. Týmová spolupráce	50
IV. Uspořádání bohoslužeb	53
V. Pastorační struktury	55
VI. Specifičnost prostředí	57
VII. Vedení diecéze	59
VIII. Počty věřících	62
IX. Pastorační rada farnosti	64
X. Informovanost a komunikace	65
XI. Koordinace aktivit	67
XII. Vztah žen a mužů	69
XIII. Služba jáhnů	70
XIV. Kde uspořádání neslouží životu?	71
Sumář dílčích částí organizační analýzy	74
Závěrečná reflexe k organizační analýze	75
Souhrnná reflexe nad organizační a misijní analýzou diecéze	76
Podněty pro další etapy diecézní synody	77
(C) HOSPODAŘENÍ	78
I. Transparentnost hospodaření	78
II. Sloužící hospodaření	81
III. Ekonomická rada farnosti	84
IV. Správa a financování budov	86

V.	Fundraising	87
VI.	Výnosy a náklady	89
VII.	Zájem o hospodaření.....	92
VIII.	Kontext hospodaření	94
IX.	Spiritualita a etika.....	96
X.	Biskupství a veřejná sféra	98
XI.	Dobrovolnictví a ekonomika.....	100
XII.	Finanční sbírky.....	102
XIII.	Platy a mzdy	103
XIV.	Podnikání a nástroje	105
XV.	Obecná hodnocení	106
XVI.	Kde se něco při hospodaření nedaří?	108
	Závěrečná reflexe k ekonomické analýze	111
	Provázanost s ostatními analýzami.....	111
(D)	VNITŘNÍ ŽIVOT FARNOSTI.....	113
I.	Komunitní život farnosti	113
II.	Liturgie a bohoslužby	115
III.	Služba dětem a mládeži.....	117
IV.	Malá společenství a skupiny.....	119
V.	Služby potřebným ve farnosti.....	120
VI.	Osobní spiritualita a formace	122
VII.	Liturgická hudba	123
VIII.	Hlásání evangelia a vyučování	124
IX.	Osobní vztahy a doprovázení.....	126
X.	Ostatní aktivity a reflexe.....	127
XI.	Kde se něco ve farnosti nedaří?	129
	Sumář analýzy vnitřního života farností	132
	Jak vnitřní život farností podporuje misijní poslání diecéze?	133
	Zhodnocení a doporučení	135
(E)	MISIJNÍ PŘEDPOKLADY.....	136
(F)	KOMUNITY ŽIVOTA.....	140
I.	Seznam zmíněných komunit.....	140
II.	Komunity podle synodních témat	141
III.	Slabá místa a rizika komunit	144
IV.	Reflexe ve světle misijního poslání	145
(G)	DIECÉZNÍ SLUŽBY.....	146
I.	Souhrnná analýza centrálních služeb biskupství	146
II.	Analýza charitních služeb v diecézi.....	150
III.	Analýza církevního školství v diecézi	152
IV.	Analýza služby biskupství obecně.....	153
(H)	NÁVRHY do budoucna.....	156
	(a) Návrhy MISIE.....	156
	(b) Návrhy USPOŘÁDÁNÍ.....	157
	(c) Návrhy HOSPODAŘENÍ	157
(I)	OBEČNÉ REFLEXE.....	159
(J)	SYNODNÍ PROCES.....	162
	ZÁVĚR.....	163
	ZDROJE	164

ÚVOD

Zároveň se zpracováním dat z individuálních synodních dotazníků (srov. příloha [P6 Jak to vidí jednotlivci](#)) čekala synodní tým a jeho spolupracovníky ještě větší výzva – poradit si s obsahově i formálně často velmi různorodými příběhy, názory, vyjádřeními a seznamy podnětů z 235 zápisů ze synodních skupinových rozhovorů, kterých se zúčastnilo kolem 1900 lidí z celé diecéze. Scházeli se v pastoračních radách, ekonomických radách, často rozšířených o další farníky, ale také v různých zájmových skupinkách ve farnostech, nebo naopak při setkáních otevřených pro kohokoli, kdo (třeba v neděli po mši) přišel. Kněží a jáhnové se na synodními otázkami zamýšleli na svých vikariátních konferencích, členové některých řeholních či jiných komunit na svých interních setkáních a příslušníci dalších uskupení v diecézi zase v rámci své další činnosti.

Na rozdíl od dat z individuálních dotazníků, kde si každý pro vyjádření svých pohledů na farnost či diecézi mohl vzít svůj čas a pojmout to zcela po svém, při těchto setkáních byli jejich účastníci „omezení“ poměrně přísnou [synodní metodou](#) spočívající ve osobním vyjádření se každého, vnímání toho, co říkají ti druzí, a společném rozlišování, co jako skupina z toho považujeme za nejdůležitější. Ale toto „omezení“ je na druhou stranu možné brát také jako velké plus – to, k čemu takto lidé společně dospěli, bylo během takového respektujícího a rozlišujícího dialogu přetaveno v něco, co už není jen třeba velmi zajímavým, ale přesto velmi subjektivním pohledem jednotlivce, ale co je součástí proměny těchto jednotlivců ve vzájemně si naslouchající, respektující a rozlišující společenství na cestě.

A právě proto jsme vůči těmto zápisům měli ještě o trochu větší respekt, než k dotazníkům. Jak zachytit tuto vnitřní životní a oživující dynamiku? Jak rozlišit, co z těch mnoha takto vyjádřených pohledů na vaše farnosti a komunity, či na celou diecézi, je možné nějak zobecnit, protože to zaznívá opakovaně a velmi silně? Jak neopomenout třeba méně časté hlasy, ale hlasy obsahově důležité, provokující k přemýšlení, možná dokonce prorocké? A jak to opět zvládnout udělat tak, aby to vše bylo možné synodními delegáty nějak plodně vstřebat a obohatit je pro podzimní živé jednání na synodním shromáždění?

Po nějakém váhání, kdy jsme zvažovali ze základní stošedesátistránkové analýzy udělat nějaký stručnější sumář, jsme nakonec dospěli k názoru, že právě tady je třeba vám dát do rukou mapu co nejpodrobnější, obsahující nejen mapové značky a hlavní linie, ale také dostatek lokálních fotografií zrcadlících konkrétnost života pod touto mapou. Proto nakonec jako sedmou, a troufneme si říci nejdůležitější přílohu synodního pracovního dokumentu držíte v ruce právě tuto obsáhlou analýzu doplněnou na závěr jednotlivých sekcí o několik reflexivních pokusů o nalezení některých vnitřních souvislostí. Opět ji použijte každý, jak uznáte za vhodné. Především jako referenční příručku pro četbu pracovního dokumentu, který bude na některé části této přílohy odkazovat. Nebo jako podklad pro vaše osobní rozjímání nad tématem, které právě vám leží na srdci. Případně jako materiál realisticky, ale i vděčně svědčící o lesku i bídě našeho společného diecézního životního prostoru. Přejeme vám k tomu naslouchající a rozlišující srdce.

Synodní tým
synoda.bip.cz/tym

Struktura dokumentu

V prezentaci jednotlivých analýz, po metodickém úvodu, který čtenáře seznámí s konkrétními postupy při vzniku tohoto dokumentu, jsou nejprve předloženy **tři hlavní analýzy** dané tematizované předem podle tří synodních témat:

- **(A) MISIE:** Co lidem napomáhá ke vzbuzení zájmu o víru a setkání s Kristem
- **(B) USPOŘÁDÁNÍ:** Pastorační struktury a jejich podpora života v Kristu
- **(C) HOSPODAŘENÍ:** Ekonomika a správa majetku ve službě evangelia

Další **čtyři pomocné analýzy** se pak pohybují na pomezí mezi tématy „misie“ a „uspořádání“ (přičemž analýzy D až F byly tematicky postupně identifikovány při zkoumání samotných zápisů, analýza G byla dána předem potřebou prozkoumat, co je v zápisech řečeno o konkrétních celodiecézních službách):

- **(D) VNITŘNÍ ŽIVOT FARNOSTI:** Téma života farností jako základu pro „misii“ volajícího po „uspořádání“
- **(E) MISIJNÍ PŘEDPOKLADY:** Nejrozličnější podmínky a předpoklady, které „misii“ umožňují a usnadňují
- **(F) KOMUNITY ŽIVOTA:** Vnitřní bohatství různých „míst života“ v diecézi a jejich „misijského“ nasměrování
- **(G) DIECÉZNÍ SLUŽBY** nakonec podrobněji zkoumá „uspořádání“ centrálních diecézních služeb

Poslední **tři doplňkové analýzy**, také tematicky identifikovány při zkoumání zápisů, se věnují tématům, která nebylo dost dobře možné považovat za součást „popisu situace“, který je hlavní perspektivou I. etapy diecézní synody:

- **(H) NÁVRHY DO BUDOUCNA:** Konkrétní návrhy či podněty k řešení, které se vymykají popisu situace
- **(I) OBECNÉ REFLEXE:** Obecnější úvahy o společnosti, církvi či pastoraci jako kontextu života diecéze
- **(J) SYNODNÍ PROCES:** Podněty k vlastnímu procesu diecézní synody a jeho pokračování

METODICKÝ ÚVOD

Skupinové otázky

V dubnu, květnu a červnu probíhaly ve farnostech (především v pastoračních a ekonomických radách, ale i v dalších skupinách ve farnosti), při vikariátních konferencích i v rámci dalších komunit či uskupení skupinové rozhovory nesené třemi synodními tématy. Skupinky měly k dispozici [Metodický průvodce](#), ve kterém podle tzv. „synodní metody“ ([Rozhovor v Duchu](#)) byly krok za krokem doprovázeny v rozhovorech nad třemi základními synodními otázkami pro I. etapu diecézní synody:

- (A) **MISIE: Které z aktivit, postojů nebo i jiných gest a příležitostí napomáhají podle naší zkušenosti k tomu, že se lidé kolem nás začnou zajímat o víru a otevírat se osobnímu setkání s Kristem?**

Podrobněji: V tomto prvním roce diecézní synody popisujeme, jaká je realita naší farnosti (diecéze). V našem prvním tématu MISIE se zaměřujeme na poslání farnosti (diecéze) pomáhat všem lidem na cestě k setkání s Kristem. Všímáme si postojů, aktivit a dalších gest, které pomáhají v současné době konkrétním lidem v naší farnosti (diecézi) k přiblížení se Kristu. Může jít o nejrůznější události zaměřené přímo na hlásání evangelia nebo o situace a příležitosti, při nichž jsou lidé vůči takovému setkání citlivější a otevřenější, o drobná gesta služby, naděje, pohostinnosti a přijetí i o jiné projevy blízkosti, lidskosti, milosrdenství a odpuštění apod. V našich odpovědích se snažíme být co nejkonkrétnější.

- (B) **USPOŘÁDÁNÍ: Jak současné uspořádání služeb a zodpovědností v naší farnosti včetně rozmístění kněží v diecézi umožňuje všem věřícím naplno a zdravě prožívat svou víru, službu a povolání?**

Podrobněji: V tomto prvním roce diecézní synody popisujeme, jaká je realita naší farnosti (diecéze). V našem druhém tématu USPOŘÁDÁNÍ se zaměřujeme na otázku, jaký vliv má současné uspořádání nejrůznějších služeb, rolí a zodpovědností ve farnostech a v diecézi na prožívání života z víry všech věřících ve všech jeho rozměrech. Při tom je samozřejmě nezbytné uvažovat také o dnešním rozmístění kněží v diecézi – jak kněží umožňuje žít a sloužit tak, aby se z toho nezbláznili a zároveň aby byli k dispozici pro doprovázení života z víry všech ostatních věřících. V odpovědích se snažíme být co nejkonkrétnější.

- (C) **HOSPODAŘENÍ: Které současné postupy a postoje při hospodaření a správě majetku a financí naší farnosti podporují život a službu církve, a tak pomáhají vytvářet podmínky pro setkání lidí s Kristem?**

Podrobněji: V prvním roce diecézní synody popisujeme, jaká je realita naší farnosti (diecéze). V tématu HOSPODAŘENÍ se zaměřujeme na to, jaká je ekonomická situace farnosti (diecéze), jak s existujícím majetkem a prostředky nakládáme, jak je naše hospodaření transparentní. Vycházíme z vlastní zkušenosti nebo ze zkušeností lidí kolem nás. Ptáme se obecně na zájem farníků o hospodaření farnosti, o využití prostředků pro naše základní misijní poslání (přivádět lidi nejen ve farnosti k setkání s Kristem) a jak jsou farníci o hospodaření a investování informováni. Zajímá nás, zda je pro farnost důležitá etická stránka hospodaření (původ zdrojů, investice). V odpovědích se snažíme být co nejkonkrétnější.

Skupinové rozhovory

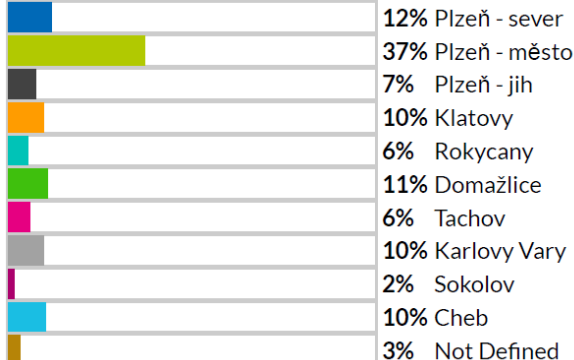
Tematicky se tyto skupiny věnovaly (témata se překrývají, takže výsledek je vyšší než 100 %; totéž i dále):

- 131x tématu MISIE
- 88x tématu USPOŘÁDÁNÍ
- 64x tématu HOSPODAŘENÍ

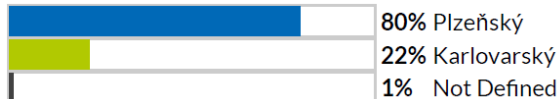
Setkání se uskutečnila v jednotlivých vikariátech takto:

- 87x Plzeň město
- 40x Plzeň jih (17) a Klatovy (23)
- 41x Plzeň sever (28) a Rokycany (13)
- 27x Cheb (23) a Sokolov (4)
- 25x Domažlice
- 23x Karlovy Vary
- 14x Tachov

Podle krajů bylo:

- 187 skupinek z Plzeňského kraje
- 51 skupinek z Karlovarského kraje

Skupinky v sobě při setkáních zahrnovaly:

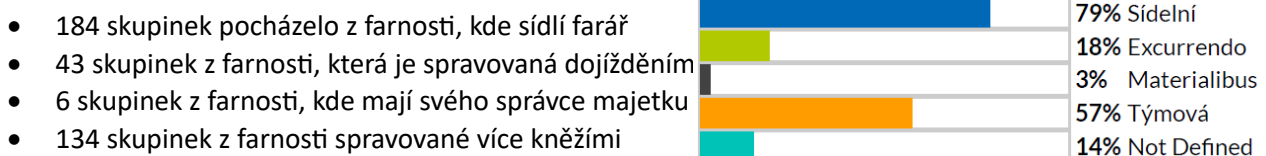
Podle velikosti obcí pocházelo:

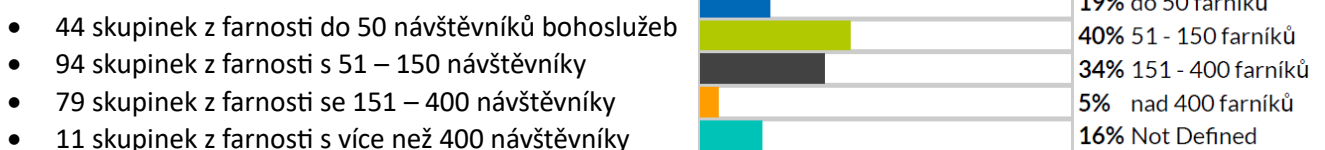
Ohledně příslušnosti k oblastem postiženým poválečným vysídlením německého obyvatelstva:

Podle typu správy farnosti:

Podle velikosti farnosti (podle posledního sčítání):

Skupinky se sešly většinou v počtu účastníků takto:

Celkem se skupinek zúčastnilo cca 1900 lidí (s tím, že někteří z nich se zúčastnili třeba i dvou či tří různých tematizovaných setkání a jsou do tohoto počtu tedy započtení vícekrát).

Zápisy z rozhovorů

Celkem se sešlo 235 zápisů, z toho:

- 183 zápisů z 59 farností (z celkem 69)
- 11 zápisů ze 7 řeholních komunit (z celkem 12 řeholí s delegátem)
- 22 zápisů z 6 uskupení (z celkem 8 uskupení s delegátem)
- 7 zápisů z 5 ostatních uskupení (bez delegáta)
- 11 zápisů z vikariátních konferencí (ze všech 7 vikariátů či dvojvikariátů)

Zpracování zápisů

Zápisy byly zpracovávány malým týmem členů diecézní pastorační rady pod dohledem koordinátora synodního týmu, a to po zácvičku do této metody ze strany [prof. PhDr. Jana Váně Ph.D.](#) a odborného asistenta Mgr. Bc. Jana Kaňáka Ph.D. z [Katedry sociologie a sociální práce ZČU Plzeň](#) (prezentace ze školení je k dispozici [ZDE](#)).

Názvy zápisů

Souborům se zápisy byly přiřazeny názvy, kterými jsou v analýze definovány zdroje použitých ilustračních citátů, a které se skládají z těchto částí (např. -- *Bochov PRF ERF – uspořádání* -- nebo -- *VIK Karlovy Vary - Hospodaření* --):

- **VIK** s názvem vikariátu (jen u skupin konaných v rámci kněžských vikariátních konferencí)
- **Farnost**, na kterou se skupinka zaměřila (např. Dýšina, Plzeň katedrála, Koloveč apod.)
- **Skupina** (např. PRF – pastorační rada farnosti, ERF – ekonomická rada farnosti, DPR – diecézní pastorační rada, Kurie – diecézní kurie, KR – kněžská rada, Jiná – jiná farní skupina, Otevřená – setkání otevřené všem, dominikáni – řeholní skupina, DCM – diecézní centrum mládeže apod.)
- **Téma**, na které se skupina zaměřila (např. Misie, Uspořádání, nebo Hospodaření)

Vlastnosti zápisů

Všechny soubory se zápisy byly nahrány do systému QUIRKOS (www.quirkos.com) a každému byly synodním sekretariátem předěleny konkrétní vlastnosti:

- Téma (misie, uspořádání, hospodaření)
- Farnost (farnost, na kterou či na které se skupina zaměřila)
- Typ skupiny (PRF, ERF, Jiná farní, Řehole, Uskupení, Vikariátka)
- Účastníci (počet účastníků skupiny)
- Kraj (plzeňský, karlovarský)
- Vikariát (jeden z deseti vikariátů diecéze)
- Velikost farnosti (podle počtu návštěvníků bohoslužeb při posledním sčítání)
- Kontext farnosti (Plzeň, Karlovy Vary, okresní město, spádová obec, ostatní, lázně)
- Typ správy farnosti a Sudety (ano, ne)

Kódování výpovědí

Malý pracovní tým pěti spolupracovníků z diecézní pastorační rady a synodní rady pak tyto zápisy pročítal a konkrétní výpovědi přiřazoval k induktivně-deduktivní metodou postupně definovaným deskriptivním kódům. Níže připojujeme takto vzniklý kompletní seznam kódů (tento „code-book“ je vám k dispozici ke stažení [ZDE](#)).

Obsahová analýza témat

Jednotlivá témata daná hlavními kódovými kategoriemi byla pak s pomocí Chat GPT 4o (chatgpt.com) strojově tematicky analyzována, a to tak, že v každém podtématu daném jednotlivými kódy byly hledány a popsány základní informace o počtu zmínek, ze kterých bylo to které téma odvozeno, stejně jako o počtu farností či vikariátů, ze kterých se tyto zmínky generovaly.

V některých menších analýzách byly při tom porovnávány zápisy z oblastí postižených odsunem německy mluvícího obyvatelstva po II. světové válce se zápisy z vnitrozemských oblastí (pro zjednodušení označené jako SUDETY vs. VNITROZEMÍ), v analýzách větších témat pak byly porovnávány zápisy pocházející z farností v krajských, okresních a lázeňských městech, z vikariátních konferencí a specifických komunit či uskupení na straně jedné se zápisy z farností v menších městech a z venkova na straně druhé (pro zjednodušení označené jako MĚSTA vs. VENKOV).

Tento strojově-analytický podklad byl pak pročítán, kontrolován, konfrontován se zdrojovými daty, editován, restrukturován a doplněn o metodický úvod. Následně byly zpracovány některé analýzy souvislostí jdoucích napříč jednotlivými tematickými bloky, které mohou posloužit k hlubšímu porozumění získaných kvalitativních dat a k formulaci synodních otázek pro další etapy diecézní synody. Text analýzy posléze prošel Mgr. Bc. Jan Kaňák Ph.D. z Katedry sociologie a sociální práce na ZČU Plzeň, podle jehož cenných připomínek byl text následně přizpůsoben.

Zajímavé by mohly být i analýzy uvnitř jednotlivých farností, kde by bylo jistě možné vystopovat také mnohé lokální souvislosti. Avšak to jde už nad rámec možností této celkové analýzy diecéze. Jednotlivým farnostem však doporučujeme, aby se domluvily se svým synodním delegátem, farářem a pastorační a ekonomickou radou, shromáždily všechny zápisy týkající se té které farnosti a jejich prostou četbou si z nich udělaly vlastní analýzu a vyčetly podněty specifické právě pro tuto jejich farnost.

(A) MISIE

Co lidem napomáhá ke vzbuzení zájmu o víru a setkání s Kristem

V tomto oddíle je prezentován soubor dílčích analýz témat definovaných deskriptivními kódy sdruženými pod hlavní kódovou kategorií MISIE (celkem 1399 citací) sdružující výroky související s otázkou „**Které z aktivit, postojů nebo i jiných gest a příležitostí napomáhají podle naší zkušenosti k tomu, že se lidé kolem nás začnou zajímat o víru a otevírat se osobnímu setkání s Kristem?**“

Seznam dílčích analýz:

- I. **Liturgické inspirace:** Liturgie, rituály, poutě, sakrální hudba, symboly... zaměřené na hledající
- II. **Pohostinnost a přijetí:** Pohostinná otevřenost vůči příchozím, podpora, přivítání, pozvání...
- III. **Svědectví životem:** Osobní příklad, pevnost ve víře, životní inspirace pro druhé
- IV. **Evangelium slovem:** Přímé hlásání Krista slovem, katecheze, vzdělávání, ale i osobní svědectví
- V. **Vztahy se společností:** Neformální vztahy, kulturní spolupráce, politická a společenská diakonie
- VI. **Osobní a rodinné vztahy:** Osobní přátelství, podpora, vstřícnost, doprovázení, rodina...
- VII. **Svědectví společenství:** Svědectví láskyplných vztahů ve farnosti, komunitách, ekumeně apod.
- VIII. **Služba lidem v nouzi:** Diakonické a charitativní služby lidem v nouzi zaměřené do širší společnosti
- IX. **Misijní spiritualita:** Duchovní život podporující misii, modlitby, žehnání...
- X. **Misijní přístupy:** Různé misijní metody, postupy, modely a snahy o vycházení vstříc
- XI. **Misijní prostředky:** Různé prostředky a komunikační nástroje ve službě misii včetně hudby
- XII. **Ostatní aktivity:** Vše z misijně zaměřených aktivit, co se nevešlo jinam (a bylo integrováno jinam)
- XIII. **Kde se něco při sdílení víry nedaří** 🚫 : Co všechno spíše odvádí od víry, pohoršuje, či škodí

SUMÁŘ DÍLČÍCH ČÁSTÍ MISIJNÍ ANALÝZY

ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ

I. LITURGICKÉ INSPIRACE

Liturgie, bohoslužby, rituály, poutě, sakrální hudba, symboly, sakrální stavby apod. zaměřené na hledající

První část misijní analýzy plzeňské diecéze se zaměřuje na téma „Liturgické inspirace“ (tj. inspirace čímkoli bohoslužebným, sakrálním, rituálním, tradičním atd.) ve vztahu k misijním aktivitám či příležitostem a jejich vlivu na vzbuzení zájmu o víru a setkání s Kristem. Bylo nalezeno celkem 157 zmínek na toto téma (83 z měst, 74 z venkova) v 19 farnostech či vikariátních konferencích (9 z měst a 10 z venkovských farností), které byly rozčleněny do 6 tematických celků.

1. Liturgie svátostí a svátostin

Počet zmínek: 38 (MĚSTA: 20, VENKOV: 18)

Počet farností: 12 (MĚSTA: 6, VENKOV: 6)

Liturgie svátostí či svátostin jsou významně zmiňovány jako klíčové prvky, které mohou přitáhnout lidi ke Kristu. V mnoha farnostech je kladen důraz na slavnostnost liturgie, radostnou atmosféru a kvalitní hudební doprovod. Příklady zahrnují mše svaté, půlnoční mše, křty, pohřby a svaté přijímání, které jsou vnímány nejen jako obřady, ale také jako příležitosti ke svědectví a misijní činnosti, které poskytují příležitost k navázání vztahů s lidmi mimo církevní prostředí a jsou často spojovány s významnými životními okamžiky, které mohou lidi přiblížit k víře.

Ilustrační citáty:

- „Mše je doprovázena kvalitní moderní hudbou tak, aby byla přitažlivá pro všechny. Máme stálou kapelu a zpěváky, vlastní písně.“
-- *Litice a Dobřany Koinonia - misie* --
- „Pravidelně v posledních letech dochází k rozšiřování farních společenství skrz udělování svátostí křtů, tak prvních svatých přijímání, jak u dětí, tak i u dospělých.“
-- *Františkovy Lázně - venkov PRF a ERF jiná Misie, uspořádání a hospodaření* --

- „Každý přichází na mši sv. je u vchodu přivítán, pokud přijde někdo nový, projevíme o něj zájem. Nikdo nezůstává bez povšimnutí, všichni jsou přijímáni.“
-- *Litice a Dobřany Koinonia - misie* --
- „Např. při pohřbu se scházejí lidé, kteří potřebují slyšet slovo naděje, to je spolu s modlitbou důležitější než výkon pouhé funkce.“
-- *VIK Cheb Sokolov - misie* --
- „Pohřby – mám možnost oslovit širší veřejnost, která běžně do kostela nechodí.“
-- *VIK Karlovy Vary - misie* --
- „Mše za dárce orgánu – vyžádána spolkem Medicus pilsnensis.“
-- *Plzeň katedrála Chlapi - misie* --

2. Symbolika a posvátnost prostoru

Počet zmínek: 29 (MĚSTA: 16, VENKOV: 13)

Počet farností: 15 (MĚSTA: 8, VENKOV: 7)

Symbols, jako jsou kříže, obrazy svatých, a posvátnost prostoru, kde se nacházejí, jsou zmiňovány jako důležité pro přitahování pozornosti a vzbuzení zájmu o víru. Otevřenost kostelů pro veřejnost, možnost rozjímání v tichu nebo poslech varhanní hudby jsou považovány za prostředky, které mohou lidem nabídnout hlubší duchovní zážitek.

Ilustrační citáty:

- „Otevřené kostely, kde je možné vypnout a zaposlouchat se do krásné hudby.“
-- *Plzeň K srdci - misie* --
- „Spojení krajiny a díla lidských rukou k Boží oslavě např. na poutních místech, to vše často hluboce oslovuje nejen ty, kteří k Pánu přicházejí zcela zvnějšku, ale i ty, kteří se k němu často po řadě desetiletí znovu vrací.“
-- *Kdyně - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Na Bílou sobotu se koná večerní průvod po návsi s kapelou a Nejsvětější Svátostí k oslavě vzkříšení.“
-- *Mrákov - uspořádání* --
- „Otevřené dveře – srozumitelné, možnost vstoupit, podívat se, v tichu spočinout, nahodilé rozhovory s kolemjdoucími.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 2 - Misie* --

3. Kulturní a společenské akce

Počet zmínek: 36 (MĚSTA: 21, VENKOV: 15)

Počet farností: 13 (MĚSTA: 7, VENKOV: 6)

Nejrůznější kulturní a společenské akce pořádané v kostelech jsou často zmiňovány jako prostředky, které přitahují lidi, kteří běžně do kostela nechodí. Koncerty, poutě a slavnosti jsou příležitostmi, kde se může církev otevřít širší veřejnosti a nabízet nejen estetický zážitek, ale i možnost setkání s duchovními hodnotami. Hudba je také důležitou součástí liturgií a je vnímána jako prostředek, který může oslovit různé věkové skupiny a přivést je k hlubšímu zájmu o křesťanskou víru.

Ilustrační citáty:

- „Poutě, koncerty, kulturní akce v kostelích – tyto akce jsou příležitostí oslovit širší veřejnost a poskytnout jim duchovní zážitek.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF - Misie* --
- „Jsme rádi, že se v našem kostele pořádají kulturní akce, které navštěvují lidé, kteří do kostela na mši svatou nechodí.“
-- *Domažlice PRF ERF - misie* --
- „Betlémské světlo – nabízení pro přichází v kostele i ve středisku.“
-- *Plzeň Lobzy PRF - misie* --
- „V našem kostele se konají převážně koncerty Čerchovanu.“
-- *Domažlice PRF ERF - misie* --

4. Církevní poutě a svátky

Počet zmínek: 34 (MĚSTA: 11, VENKOV: 23)

Počet farností: 20 (MĚSTA: 9, VENKOV: 11)

Poutě a církevní svátky, jako jsou Velikonoce, Vánoce nebo Boží Tělo, jsou důležité příležitosti pro setkání s širší veřejností. Tyto události často spojují duchovní a kulturní aspekty, což přitahuje nejen věřící, ale i lidi, kteří běžně do kostela nechodí. Zvláště na venkově hrají tradice a rituály významnou roli při udržování a předávání víry. Často se zde propojují náboženské praktiky s místním folklórem a tradicemi, což pomáhá udržovat víru v komunitách, kde jsou tyto tradice hluboce zakořeněné.

Ilustrační citáty:

- „Rybova mše a půlnoční mše svatá přitahují i nevěřící.“
-- *Dýšina PRF - misie* --
- „Poutě na Svatou Horu a do Medžugorie jsou otevřené pro veřejnost a přitahují i nevěřící.“
-- *Blovce PRF ERF - misie* --
- „Na Bílou sobotu se koná večerní průvod po návsi s kapelou a Nejsvětější Svátostí k oslavě vzkříšení.“
-- *Mrákov - uspořádání* --
- „Pořádáme ‚Boží Tělo‘ s průvodem okolo návsi, který zastaví u čtyř venkovních oltářů – slavnost je svědectvím a příležitostí, ke které se připojí i méně aktivní členové farnosti či lidé zvenčí.“
-- *Mrákov - uspořádání* --
- „Každoroční květinová výzdoba u sochy Jana Nepomuckého na kruhovém objezdu ve Švihově a následná pouť k této soše.“
-- *Švihov - misie* --

5. Poutní a jiná sakrální místa

Počet zmínek: 29 (MĚSTA: 10, VENKOV: 19)

Počet farností: 19 (MĚSTA: 8, VENKOV: 11)

Poutní místa jsou vnímána jako silná misijní příležitost. Tato místa mají schopnost přitáhnout lidi z různých prostředí, kteří přicházejí hledat duchovní zážitek nebo odpovědi na své otázky. V textech se objevují zmínky o tradičních poutích a také o snahách oživit či rozvíjet nové poutní aktivity jako prostředek pro evangelizaci a posílení společenství věřících. Zároveň jsou zmínky ukazující, že i skromná, někdy udržovaná sakrální místa mohou být něčím svědky víry.

Ilustrační citáty:

- „Může se projevit síla mariánského poutního místa, je dobré být si toho vědomi. Připomínají to mimo jiné každoroční Loretánské slavnosti.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF - Misie* --
- „Poutní aktivita vůči uprázdněným místům – možný prostor k novým misiím a pozváním do silnějšího společenství.“
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Podobně, venkovský prvek – i výroční bohoslužby v kapličkách.“
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Poutní místo Skoky – farnost aktivně spolupracuje se spolkem, který má toto poutní místo na starost.“
-- *Žlutice PRF - misie* --
- „Poutní bohoslužby s účastí široké veřejnosti (Postřekov, Dobrá Voda, Draženov, Díly).“
-- *Klenčí PRF ERF jiná - vše* --
- „Místo setkávání s Bohem – kaple, malé sakrální stavby, které někdo udržuje, jsou to místa, kde se mohou lidé s Bohem setkávat o samotě, po svém.“
-- *Nýrsko Jiná - Misie* --

6. Osobní svědectví a projevy víry

Počet zmínek: 20 (MĚSTA: 8, VENKOV: 12)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 4, VENKOV: 6)

Osobní svědectví a veřejné projevy víry, jako jsou žehnání, nošení křížků nebo modlitby na veřejnosti, jsou vnímány jako důležité nástroje misijní činnosti. Tyto projevy víry mohou sloužit jako tiché svědectví pro ostatní a pomáhají vytvářet prostor pro dialog a otázky ohledně víry.

Ilustrační citáty:

- „Ve třetím kole jsme se všichni zúčastnění shodli na tom, že nejvíce lidem pomáhají přivádět ke Kristu pasivnější formy, například nezamlčovat svou víru, nebát se projevit svou víru na veřejnosti, jako je přežehnání se před jídlem, nošení křížku na krku.“
-- *Karlovy Vary Rybáře PRF - misie* –
- „Důležité je nezapomínat na kořeny a nebát se projevit svoji víru, tradice a rituály na veřejnosti. Nejen při různých společenských akcích, jako je např. svěcení kaple, ale i při slavení např. Božího Těla, kdy stavíme v centru Kolovče oltáře a konáme průvod.“
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření* –
- „Někteří z nás nosí křížek na krku jako viditelný znak víry a zároveň příležitost k rozhovoru s lidmi, kteří se nás na to ptají.“
-- *Plzeň Severní Předměstí Domeček 2 - Misie* –
- „Hábit – jsme pro lidi poznatelní (vzbuzuje důvěru, prosba o požehnání, modlitbu).“
-- *Sestry SCSC - misie, uspořádání* --

Souhrn

Tato dílčí analýza odhaluje, že misijní aktivity spojené s liturgií, symbolikou, sakrální hudbou a veřejnými projevy víry jsou vnímány jako klíčové nástroje pro vzbuzení zájmu o víru a setkání s Kristem jak v městských, tak venkovských farnostech. Ve městech se často klade důraz na modernější formy liturgie, včetně použití současné hudby a zapojení komunit do kulturních akcí, které mají přilákat širší veřejnost. Ve venkovských oblastech jsou tradiční formy liturgie a rituály, jako jsou poutě a průvody, důležité nejen pro udržení víry, ale i pro posílení místní identity a propojení s kulturním dědictvím. Venkovské farnosti často zdůrazňují význam lokálních tradic a přizpůsobení liturgických akcí místnímu folklóru, což napomáhá udržovat a předávat víru v kontextu místních zvyklostí.

Celkově lze říci, že inspirování znamením a rituálem zůstává jedním z klíčových prvků misijní činnosti, který je přizpůsobován jak městskému, tak venkovskému kontextu. Městské farnosti kladou důraz na moderní a inkluzivní přístupy, zatímco venkovské oblasti se více zaměřují na tradice a propojení s místní kulturou. Oba přístupy se však shodují na významu liturgie, symboliky a kulturních akcí jako efektivních prostředků pro evangelizaci a posilování víry v komunitách.

II. POHOSTINNOST A PŘIJETÍ

Pohostinná otevřenost vůči příchozím, podpora, přivítání, pozvání, ocenění, vstřícnost prostoru

Tato část misijní analýzy se zaměřuje na téma pohostinnosti a vstřícného přijetí v rámci misijní činnosti v plzeňské diecézi. Celkový počet zdrojů zahrnutých do této části analýzy je 138, přičemž 113 zmínek pochází z městských farností a 42 zmínek z farností venkovských. Tyto zmínky byly rozčleněny do 5 tematických okruhů.

1. Pohostinnost církevních budov a prostor

Počet zmínek: 98 (MĚSTA: 67, VENKOV: 31)

Počet farností: 29 (MĚSTA: 18, VENKOV: 11)

Některé farnosti zdůrazňují význam využití církevních prostor, nejen pro bohoslužby, ale i pro další aktivity, které mohou přitahovat hledající nebo nevěřící. Mnoho farností hovoří o tom, jak jsou kostely a fary otevřené nejen během Noci kostelů, ale i v běžné dny, což vytváří prostor pro tiché rozjímání, modlitbu nebo jen chvíli klidu. Tato otevřenost a přístupnost jsou vnímány jako klíčové prvky pro oslovení lidí zvenčí a pro jejich pozvolné zapojení do

života farnosti. Patří sem i otázky, jakým způsobem jsou lidé v těchto prostorách přijímáni a jak je zde vytvářena atmosféra přijetí a pohostinnosti.

Ilustrační citáty:

- „Často máme přes den otevřený kostel (při úklidu a výzdobě) a lidé si jej mohou prohlédnout, jinak denně mohou lidé alespoň ke mříži.“
-- *Blovice PRF ERF - misie* --
- „Otevřené kostely: možnost jít kdykoliv do kostela.“
-- *Dobřany Koinonia - Misie* --
- „V letním období je např. otevřený kostel dokořán – s hlídáním. Je tam prostor pro sednutí, naslouchání, případně popovídání.“
-- *Horšovský Týn PRF ERF - misie* --
- „Vnímáme důležitost preevangelizace – proto děláme věci, které na první pohled nevypadají jako pastorační. Snažíme se tak, aby lidi poznali církev, věřící, kostel.“
-- *Horšovský Týn PRF ERF - misie* --
- „Nízkoprahovost – kde se lidi můžou cítit bezpečně a lidi se cítí přijati – svíčky, úsměv, otevřené dveře. Respekt k lidem tak, jak jsou a jak žijí.“
-- *Plzeň Severní předměstí Klailovi - Misie* --
- „Osobní přivítání lidí lépe naladí na společnou farní strunu. Pokud někdo přijde prvně, bude mít pocit, že je vítán = někoho zajímá, je pro farnost důležitý stejně jako ti, kteří chodí pravidelně.“
-- *Plzeň Bory jiná - misie* --
- „Naše kostely jsou otevřeny pro všechny a je velmi krásné, že jak p. farář, ale i laici všechny akce podporují a jsou tomu otevření.“
-- *Nýrsko PRF ERF - misie* --
- „Otevřenost prostoru (mít kde lidi přijmout) – pohostinnost, otevřenost prostoru jak sakrálního (kostel, kaple v Domečku), tak běžného (Krbovka).“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 2 - Misie* --

2. Pohostinnost církevních společenství

Počet zmínek: 77 (MĚSTA: 53, VENKOV: 24)

Počet farností: 25 (MĚSTA: 16, VENKOV: 9)

Tento okruh se zaměřuje na důležitost pohostinnosti církevních společenství a neformálních setkání jako míst pro rozvíjení vztahů a sdílení víry. Farnosti zdůrazňují potřebu vytvářet příležitosti, kde se lidé mohou setkávat mimo formální bohoslužby – ať už jde o společné aktivity, agapé po mši, nebo dokonce společné obchody a kulturní akce. Taková setkání mohou přispět k budování hlubších a zároveň otevřených vztahů, které jsou základem pro přijetí nových lidí do dění ve farnosti, kteří se tak mohou postupně začlenit do života církve.

Ilustrační citáty:

- „Ve středu i v KVK centru (Pastorační centrum Skvrňany) se každý cítí přijatý, přirozeně se vytváří společenství.“
-- *Skvrňany PRF - uspořádání* --
- „Na ples Let's Dance zase mnoho členů Hory přivádí své kamarády a oni tak mohou poznat naše společenství při méně formální události a následně mezi nás zavítat i na další akce.“
-- *Plzeň Hora - misie* --
- „Vytváření prostoru a příležitostí pro vzájemné setkávání a poznávání.“
-- *Dobřany Koinonia - Misie* --
- „Obyčejná lidská blízkost např. setkávání po mši, setkání na pískovišti u Domečku. V postoji otevřenosti, pochopení a přijetí lidí takových, jací jsou, i při běžném hovoru, může to hlubší přijít – samovolně.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 2 - Misie* --
- „Je třeba neustále zvát, bez pozvání nikdo nepřijde (např. na dům modlitby).“
-- *Dobřany Koinonia - Misie* --
- „Na naše akce se snažíme pozvat i známé, příbuzné, sousedy.“
-- *Domažlice PRF ERF - misie* --

3. Osobní a lidský přístup ke každému

Počet zmínek: 49 (MĚSTA: 36, VENKOV: 13)

Počet farností: 17 (MĚSTA: 11, VENKOV: 6)

Lidskost, empatie či „normálnost“ jsou často zmiňovány jako klíčové prvky pro sdílení evangelia. To často zahrnuje také naslouchání, neodsuzování a snahu o pochopení druhých. Farnosti také často zdůrazňují důležitost osobního přístupu, kde se jednotlivci cítí vítáni a respektováni. Obyčejná lidskost či společné lidství se tak stává mostem mezi církví a těmi, kteří teprve hledají cestu k víře.

Ilustrační citáty:

- „Snaha být vůči příchozím otevřeným. Vyhýbání se soudům a 'škatulkování' příchozích.“
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření--*
- „Obecně mi přijde moc důležitá všímavost na lidi kolem nás a jejich reakce, nevyřčená slova, na pohledy.“
-- *Dominikánky - misie--*
- „Konkrétní laskavý přístup k druhým lidem, zvláště trpícím, nemocným.“
-- *Klatovy - misie 2--*
- „Vnímavost, empatie a osobní pozornost k okolním lidem.“
-- *Domažlice jiná - misie--*
- „V našich možnostech je také zájem o nově příchozí do kostela.“
-- *Mariánské Lázně otevřená - misie--*
- „Laskavost; apoštolát dalších farníků.“
-- *Plzeň Bory seniorky - misie--*
- „Někdy je církev vnímána jako vymezující se, ale náš biskup naopak jako velmi otevřený – vůči nevěřícím i jiným denominacím. Respektující přístup, otevřenost – misie, to je dobrá cesta, kterou se dá oslovovat.“
-- *Plzeň Severní předměstí Klailovi - Misie--*

4. Sdílení jídla jako prostředek evangelia

Počet zmínek: 45 (MĚSTA: 30, VENKOV: 15)

Počet farností: 18 (MĚSTA: 12, VENKOV: 6)

Pohostinnost v jídle je vnímána jako velmi účinný prostředek, jak lidi přiblížit k církvi a k víře. Mnoho farností pořádá různé akce, kde hraje důležitou roli společné stolování, příprava občerstvení nebo sdílení jídla. Takové akce nejenže podporují společenství uvnitř farnosti, ale také vytvářejí příležitosti pro navázání kontaktů s lidmi, kteří nejsou pravidelnými návštěvníky kostela. Tento přístup je obzvláště důležitý na venkově, kde mohou mít tyto akce charakter komunitních setkání.

Ilustrační citáty:

- „Snažíme se zabezpečit občerstvení o poutních mších – agapé. Samozřejmě jsou aktivní i farnice v pečení.“
-- *Horšovský Týn PRF ERF - hospodaření--*
- „Pohostinnost je důležitá – lidé se rádi zastaví na kávu a popovídání, což vytváří prostor pro sdílení víry.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 1 - Misie--*
- „Koinonii funguje firma Aggeo na italské víno a potraviny. Máme tři obchůdky (Litice, Plzeň a Dobřany). Obchůdek na náměstí v Dobřanech se stal místem společného setkávání nově příchozích.“
-- *Litice a Dobřany Koinonia - misie--*

5. Přijetí nově příchozích a jejich začlenění

Počet zmínek: 40 (MĚSTA: 27, VENKOV: 13)

Počet farností: 16 (MĚSTA: 10, VENKOV: 6)

Tento okruh se zabývá tím, jak jsou nově příchozí přijímáni do farností a jak se daří jejich začlenění do života společenství. Mnoho farností zdůrazňuje potřebu aktivního přístupu k nově příchozím, snahu je zapojit do společných aktivit a zajistit, aby se cítili i dlouhodobě vítáni a součástí společenství. Zvláště na venkově je kladen důraz na osobní přístup a na to, aby noví členové byli podporováni ve své cestě k víře.

Ilustrační citáty:

- „Osobní přivítání lidí lépe naladí na společnou farní strunu. Pokud někdo přijde prvně, bude mít pocit, že je vítán = někoho zajímá, je pro farnost důležitý stejně jako ti, kteří chodí pravidelně.“
-- *Plzeň Bory jiná - misie*--
- „V našich možnostech je také zájem o nově příchozích do kostela.“
-- *Mariánské Lázně otevřená - misie*--
- „Snaha být vůči příchozím otevřeným. Vyhýbání se soudům a 'škatulkování' příchozích.“
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření*--
- „Osobní přijetí mě oslovilo. Otevřená náruč na faře je deviza této farnosti.“
-- *Plzeň Bory seniorky - misie*--

Souhrn

V této druhé části misijní analýzy jsme v zápisech vnímali důležitost pohostinnosti a vstřícného přijetí jako základu pro jakékoli zdravé misijní působení. Analýza zápisů ukazuje, že v mnoha farnostech jak ve městech, tak na venkově je kladen velký důraz na otevřenost a přijetí, ať už jde o otevřené kostely, neformální setkání nebo osobní přístup k nově příchozím. Rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi se projevují spíše v intenzitě a formě těchto aktivit, kdy na venkově hraje větší roli osobní kontakt a komunitní akce. Důležité je také vytváření prostoru, kde se lidé mohou setkávat mimo formální obřady, což je vnímáno jako velmi účinný prostředek k šíření evangelia.

Pokud jde o specifika jednotlivých vikariátů, je vidět, že některé oblasti kladou zvláštní důraz na využití církevních prostor pro misijní činnost, zatímco jiné zdůrazňují spíše neformální pohostinnost a osobní přístup. Celkově lze říci, že pohostinnost a přijímající otevřenost jsou v diecézi poměrně rozšířenými postoji, které mají velký potenciál přitahovat nové lidi k víře a začleňovat je do života církve.

III. SVĚDECTVÍ ŽIVOTEM

Osobní příklad, pevnost ve víře, životní příběh, životní inspirace pro druhé

Tato část misijní analýzy se zaměřuje na téma „Svědectví životem“, které bylo zaregistrováno v celkem 114 citacích, z 38 farností či vikariátních konferencí. Z tohoto množství pochází 87 zmínek z farností a skupin v městských oblastech a 38 zmínek z venkovských farností. Tyto zmínky byly rozčleněny do 5 tematických okruhů.

1. Osobní příklad a autentičnost

Počet zmínek: 43 (MĚSTA: 27, VENKOV: 16)

Počet farností: 21 (MĚSTA: 13, VENKOV: 8)

Tento tematický okruh shromažďuje zmínky o osobním příkladu v každodenním životě jako klíčového prvku misijního působení farnosti i jednotlivých farníků. Mnozí věřící považují osobní životní svědectví za nejúčinnější nástroj, jak přitáhnout druhé k víře. Pokud se víra projevuje přirozeně a autenticky, bez přetvářky a pokrytectví, může to mít silný dopad na okolí. Integrita je chápána jako důsledné žití víry ve všech oblastech života. Citace z městské oblasti často zdůrazňují příklad osobního života, kdy je víra nenuceně prezentována skrze každodenní činnosti. Venkovské farnosti kladou důraz na svědectví v rámci místní komunity, kde osobní příklad často spočívá v ochotě pomoci druhým, empatii a skromnosti.

Ilustrační citáty:

- „Naším svědectvím je především to, jak žijeme. To, jestli jsme třeba příjemní a pozorní k druhým lidem, i tehdy, když oni příjemní nejsou.“
-- *Plzeň Bory mše11 – misie* --
- „Víru těžce, ale zároveň nejviditelněji prezentujeme svými životy.“
-- *Kraslice jiná – misie* --
- „Kříž na stěně domova - chovat se křesťansky, tak, jak chci, aby se chovali jiní, svědectví vlastního života - o lásce Boha k nám, pokora, skromnost, zdrženlivost.“
-- *Švihov – misie* --

- „Autenticita vlastního života – přiznávat se k Pánu a svým životem budit otázky u ostatních, odvaha vycházet ze svých hranic, tradic a slov.“
-- *Cheb středa - misie*
- „Snažíme se tak ukázat, že křesťanský provoz je přirozený a potřebný a radostný, že to není žádný luxus přilepený nad denními starostmi, ale součást každodenního života.“
-- *Tachov PRF - misie*

2. Svědectví na pracovišti

Počet zmínek: 29 (MĚSTA: 20, VENKOV: 9)

Počet farností: 15 (MĚSTA: 10, VENKOV: 5)

Důležitým aspektem misijního působení je svědectví víry v rámci pracovního prostředí. Věřící zdůrazňují, že způsob, jakým vykonávají svou práci, může sloužit jako svědectví jejich víry. Projevuje se to například v etickém jednání, poctivosti či přátelském přístupu k ostatním kolegům. Takové svědectví může inspirovat ostatní k tomu, aby se zajímali o víru, zejména když vidí, že věřící jsou ve svých postojích konzistentní a pevní.

Ilustrační citáty:

- „Pro zaměstnance je osobní příklad praktikujících kolegů, příležitostné sdílení inspirativních textů s duchovní tematikou velmi inspirativní.“
-- *Křesťanská poradna - misie, uspořádání, hospodaření*
- „Osobní svědectví v civilním zaměstnání (obzvláště na pozicích veřejných - v zaměstnání nebo volnočasových aktivitách) je pro mnoho lidí klíčovým ukazatelem skutečné víry.“
-- *Stříbro a Kladruby PRF a ERF - všechno*
- „Osobní svědectví a integrita farníků v jejich přirozeném prostředí – zaměstnání, škola.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná Jiří - misie*

3. Rodinný život a výchova

Počet zmínek: 25 (MĚSTA: 17, VENKOV: 8)

Počet farností: 14 (MĚSTA: 9, VENKOV: 5)

Rodinný život a způsob výchovy dětí je další klíčovou oblastí, kde se dle mnoha skupinek víra předává a žije. Věřící kladou důraz na to, aby víra byla přirozenou součástí rodinného života, ať už v modlitbě, svátostném životě nebo každodenních činnostech. Děti tak od útlého věku vidí, jak se víra praktikuje a jak ovlivňuje rozhodování a jednání.

Ilustrační citáty:

- „Vzor, příkladné skutky v rodině. Křesťanský život dětí a vnoučat je tím, co mne stále povzbuzuje.“
-- *Klatovy - misie 2*
- „Za misii považují účastníci setkání také předávání víry vlastním dětem, vydávání osobního svědectví (přiznání se k víře, naše zásady, chování).“
-- *Mrákov PRF - Misie*
- „Chodíme do kostela a svojí účastí vydáváme svědectví.“
-- *Mrákov - uspořádání*

4. Modlitba a duchovní život

Počet zmínek: 11 (MĚSTA: 7, VENKOV: 4)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 4, VENKOV: 3)

Modlitba a duchovní život jsou vnímány jako další důležitý prostředek, či spíše základ, ze kterého svědectví vyrůstá. Pravidelné duchovní praktiky, jako je účast na mši, modlitba a další formy duchovního života mohou být podle některých pro okolí viditelným projevem víry a zároveň zdrojem inspirace. Věřící často zmiňují, že i tyto osobní spirituální praktiky mohou působit na okolí, které v nich vidí hluboký duchovní rozměr.

Ilustrační citáty:

- „Pravidelnost našeho osobního duchovního života (mše, modlitba...) může působit na naše okolí, jen tím, že ví, že něco děláme.“
-- *Rokycany jiná 2 - misie*

- „Sestry se modlí za místo a jsou svědectvím pro druhé.“
-- *Skvrňany jiná - misie*
- „Příkladem pro druhé je také svátostný život.“
-- *Skvrňany PRF – uspořádání*

5. Radost a optimismus

Počet zmínek: 9 (MĚSTA: 6, VENKOV: 3)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 4, VENKOV: 2)

Radost a optimismus jsou vnímány jako výrazné prvky, které mohou přitahovat druhé k víře. Radostné prožívání víry a optimistický přístup k životu jsou často vnímány jako projev vnitřní síly, kterou věřící čerpají ze své víry. Toto svědectví může být pro okolí velmi inspirativní a vést k zájmu o zdroj této radosti.

Ilustrační citáty:

- „Radost přitahuje.“
-- Plzeň Severní předměstí PRF ERF - Misie
- „Mít radost z víry, která je nakažlivá.“
-- Plzeň Severní předměstí PRF ERF - Misie
- „Doufáme, že jdeme dobrým příkladem skrze rozdávaní radosti z víry (obyčejné žití).“
-- *Jesenice jiná - misie*

Souhrn

Témata svědectví životem se v zápisech projevují ve velmi různorodých kontextech, přičemž městské farnosti více zdůrazňují význam svědectví na pracovišti a v širší společnosti, zatímco venkovské farnosti kladou důraz na rodinný život a místní komunitu. Společným rysem všech skupin je důraz na autenticitu a integritu víry, která je vnímána jako klíčový faktor ovlivňující ostatní. Modlitba a duchovní život jsou v obou kontextech vnímány jako nezbytné pro udržení a prohloubení osobního svědectví, zatímco radost a optimismus z víry jsou považovány za výrazný a inspirativní prvek, který může přitáhnout další lidi k víře.

IV. EVANGELIUM SLOVEM

Přímé hlásání Krista slovem, katecheze, vyučování, vzdělávání, osobní svědectví slovy

Tato dílčí analýza zkoumá zmínky o sdílení evangelia slovem, zahrnující různé způsoby, jakými věřící sdělují svou víru ostatním pomocí slov. Toto téma bylo nalezeno v celkem 27 zdrojových textech ze zápisů skupin, přičemž celkový počet zmínek činí 112 (86 z měst a 34 z venkova). Tyto zmínky pochází ze 17 farností nebo vikariátních konferencí (11 z městských a 6 z venkovských) a tato analýza je rozčlenila do 8 tematických okruhů.

1. Osobní svědectví a sdílení víry

Počet zmínek: 41 (MĚSTA 29, VENKOV 12)

Počet farností: 13 (MĚSTA 9, VENKOV 4)

Osobní svědectví, tedy otevřená a autentická komunikace o vlastní víře, je jedním z nejčastěji zmiňovaných způsobů sdílení evangelia. Věřící zdůrazňují, že přiznání se k Bohu a odvaha mluvit o své víře mají velký vliv na jejich okolí. Tento typ sdílení je často vnímán jako účinný způsob, jak inspirovat ostatní k zájmu o křesťanství. Zvláště osobní svědectví v zaměstnání je některými považováno za důležitý prostředek evangelizace. Zdůrazňuje se význam autentického života podle evangelia, který přitahuje pozornost a vyvolává otázky mezi nevěřícími kolegy či přáteli. Některé citace se zaměřují na odvahu otevřeně se přiznat ke své víře a mluvit o ní v každodenním životě.

Ilustrační citáty:

- „Nenásilně ukazovat na Boha a možné cesty k němu. Citlivý přístup.“
-- *Klatovy - misie 2* --
- „Mluvit otevřeně o tom, co dělám jako křesťan – pak se lidé ptají, říkají 'Pomodli se za mě'.“
-- *Klatovy - misie 2* --

- „Vytváříme prostor pro svědectví, možnost pro ty, kteří udělali první krok (večer chval).“
-- *Ostrov PRF a ERF - misie* --
- „Zkušenost, že pokud se člověk nevnučuje, ale zároveň je ochotný mluvit o svých zkušenostech s vírou, nesetkává se s posměchem, ale se zájmem.“
-- *Dolní Bělá - misie 1* --
- „Největší rozsah mého působení je na gymplu, kde je cca 90 % nevěřících. Vnímám jejich obezřetnost vůči mně, důležitý je čas a zkušenost s tím, že nekoušu.“
-- *Dominikánky - misie* --

2. Kázání a duchovní slovo

Počet zmínek: 7 (MĚSTA 4, VENKOV 3)

Počet farností: 6 (MĚSTA 3, VENKOV 3)

Duchovní slovo, ať už ve formě homilie, kázání, nebo jiného projevu, je vnímáno jako silný prostředek, který může oslovit a přivést k víře nejenom věřící, ale i lidi mimo církve. Zvláštní důraz je kladen na kvalitu a srozumitelnost duchovního slova, které má potenciál zasáhnout lidská srdce a přivést je k Bohu.

Ilustrační citáty:

- „Hlásání Božího slova v homilii je důležité, buduje vztah s Kristem.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF - misie* --
- „Farář, jeho kázání – velká radost a moudrost, které zasahují; je tam vidět pravdivost života s Kristem a ta přesvědčuje.“
-- *Plzeň Bory seniorky - misie* --
- „Osvědčuje se, když jsou kvalitní promluvy nahrávány a poskytnuty k šíření.“
-- *Dolní Bělá - misie 2* --

3. Příprava na svátosti a katechumenát

Počet zmínek: 8 (MĚSTA 6, VENKOV 2)

Počet farností: 5 (MĚSTA 4, VENKOV 1)

Příprava na svátosti, jako jsou křest a biřmování, je považována za klíčovou součást misijní činnosti. Některé farnosti mají dobře propracované katechumenátní programy, které přitahují nové lidi k víře. Sdílení zkušeností z přípravy na svátosti je vnímáno jako důležité pro budování vztahu s Kristem a zapojení nových členů do církevního života.

Ilustrační citáty:

- „Skvělá příprava na biřmování a křest, bratři umí předávat, vysvětlovat (a to i slovo z Bible) v kontextu dnešní doby.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 1 - Misie* --
- „Příprava na křest a biřmování od františkánů byla skvělá – na základě sdílení pozitivní zkušenosti pak chodili i další lidi si to nezávazně poslechnout.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 1 - Misie* --
- „Katechumenát – v letošním roce, po velké řadě let, díky přístupu našeho kněze, máme 5 novokřtěnců.“
-- *Spálené Poříčí jiná - misie* --
- „Příprava na svátosti, katecheze... pro malé skupiny i pro jednotlivce.“
-- *Sestry FMA - misie* --

4. Katecheze a výuka náboženství

Počet zmínek: 20 (MĚSTA 15, VENKOV 5)

Počet farností: 12 (MĚSTA 9, VENKOV 3)

Katecheze a výuka náboženství jsou vnímány jako klíčové nástroje pro sdílení evangelia a prohlubování víry nejen u dětí, ale i dospělých. Mnozí věřící zdůrazňují význam systematické katecheze, která má zásadní dopad na náboženský růst jednotlivců. Výuka náboženství ve školách je rovněž vnímána jako důležitý prvek misijní činnosti.

Ilustrační citáty:

- „Výuka náboženství – na výuku chodí i děti z nepraktikujících rodin, které na výuce mají věřící kamarády a v několika případech se i rodina začala zajímat o víru.“
-- *Spálené Poříčí jiná - misie* --
- „V naší farnosti velmi oceňujeme, že se koná náboženství dětí školního věku. Toto náboženství se koná v Nýrsku i ve Strážově. Náboženství navštěvují děti z věřících i nevěřících rodin.“
-- *Nýrsko PRF ERF - misie* --
- „Vyučování náboženství – navazování kontaktů s rodiči dětí, oslovovat je na ulici, u kostela.“
-- *Klatovy PRF a ERF - misie* --

5. Náboženské vzdělávání ve školách

Počet zmínek: 13 (MĚSTA 9, VENKOV 4)

Počet farností: 7 (MĚSTA 5, VENKOV 2)

Náboženské vzdělávání ve školách je některými farnostmi vnímáno jako významný prostředek evangelizace a šíření víry mezi dětmi i dospělými. Věřící zdůrazňují důležitost duchovní přítomnosti ve školách, ať už formou výuky náboženství, nebo prostřednictvím různých aktivit, které přibližují křesťanské hodnoty a tradice širšímu publiku.

Ilustrační citáty:

- „V naší farnosti velmi oceňujeme, že se koná náboženství dětí školního věku. Toto náboženství se koná v Nýrsku i ve Strážově. Náboženství navštěvují děti z věřících i nevěřících rodin.“
-- *Nýrsko PRF ERF - misie* --
- „Výuka religionistiky.“
-- *Církevní gymnázium - misie* --
- „V základní škole se vysvětlí, proč jsou vánoční a velikonoční prázdniny.“
-- *Staňkov - PRF ERF - všechno* --
- „Osvěta – povídání o našem způsobu života (škola, Letnice umělců).“
-- *Sestry SCSC - misie, uspořádání* --

6. Přednášky a vzdělávací setkání

Počet zmínek: 18 (MĚSTA 12, VENKOV 6)

Počet farností: 10 (MĚSTA 7, VENKOV 3)

V rámci misijní činnosti jsou velmi ceněny různé kurzy a setkání zaměřené na duchovní růst a sdílení víry. Tyto aktivity, jako jsou Kurzy Alfa nebo večery chval, poskytují účastníkům prostor pro setkání s Bohem a vzájemné sdílení zkušeností. Mnozí zúčastnění vnímají tyto aktivity jako klíčové pro jejich duchovní život a pro evangelizaci širší společnosti. Duchovní vzdělávání, přednášky a programy s duchovním rozměrem jsou pak také vnímány jako důležité nástroje k prohlubování víry a k evangelizaci. Mnohé farnosti organizují pravidelné přednášky, které jsou otevřené široké veřejnosti a často slouží jako příležitost k šíření evangelia.

Ilustrační citáty:

- „Kurzy ALFA jsou velmi dobrá misijní aktivita.“
-- *Plzeň Františkáni terciáři - misie* --
- „Setkání 'Ježíš uzdravuje' – pravidelná setkání cca 1x za 3 měsíce s modlitbou za uzdravení. Je to výborná zkušenost, stává se příležitostí zakusit uzdravení a milující dotek Pána.“
-- *Litice a Dobřany Koinonia - misie* --
- „Pozitivní je u dominikánů, že organizují v různých městech týden kontaktu a veřejností (diskuze, přednášky).“
-- *Plzeň Františkáni terciáři - misie* --
- „Koinonia pořádá různé kurzy, např. kurz Pavel, Izaiáš a Filip. Bratři a sestry navštěvují s těmito kurzy i jiné farnosti po celé ČR, kde tyto akce organizují a tímto způsobem evangelizují.“
-- *Litice a Dobřany Koinonia - misie* --

- „Na opravené a zrekonstruované faře ve Žluticích se pořádají jednou za čas i zajímavé přednášky a různá témata pro širokou veřejnost. Aktuálně proběhla přednáška o Turínském plátně. Na tuto akci zavítá v průměru kolem 30 lidí.“
-- *Žlutice PRF - misie* --
- „Akce, které tu probíhají, jsou často tematicky zaměřené (duchovní, filmové, vzdělávací...) přitahují lidi s těmito zájmy.“
-- *Komunita Noe - misie* --
- „Naše farnost má za sebou mnoho zajímavých akcí s podporou kněze (kněží) i laiků. Například výstava Betlémů, koncerty, ostatky Jana Pavla II.“
-- *Nýrsko PRF ERF - misie* --
- „Farní knihovna, farní poutě, příměstský tábor dětí, vikariátní setkání farností, výuka náboženství, tříkrálová sbírka, Noc kostelů.“
-- *Sestry FMA - hospodaření* --
- „Často přinášejí efekt i společenské či kulturní akce, které nejsou na první pohled cíleně misijně zaměřeny, mohou být určeny pro konkrétní cílovou skupinu a nemusejí ani být organizovány přímo farností (např. Tříkrálová sbírka, přednášky, sportovní akce a divadelní či hudební představení zapojující děti a mládež, letní tábory, pěší poutě apod.).“
-- *Kdyně - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „K misijnímu působení využíváme Noc kostelů, ale také duchovní slova při různých akcích střediska (přehlídka talentů, konec školního roku), anebo i biblické příběhy (nebo příběhy o svatých či jiných významných osobnostech) pro děti, které přicházejí do nízkoprahového klubu.“
-- *Plzeň Lobzy jiná SDB - misie* --

7. Využívání veřejného prostoru

Počet zmínek: 10 (MĚSTA 7, VENKOV 3)

Počet farností: 6 (MĚSTA 4, VENKOV 2)

Evangelizace ve veřejném prostoru, jako jsou přednášky, besedy, koncerty či jiné akce konané mimo kostelní prostředí, je některými vnímána jako efektivní způsob, jak oslovit širší publikum. Tyto aktivity pomáhají snižovat bariéry mezi církví a širší společností, přičemž jsou zvláště účinné pro lidi, kteří se necítí komfortně v tradičním církevním prostředí.

Ilustrační citáty:

- „Pořádání akcí 've světě' (veřejném prostoru) – besedy, manželské večery, kurzy Alfa.“
-- *Klatovy - misie 1* --
- „Akce Na rovinu o křesťanství probíhá v kavárně Družba a zve se nějaký zajímavý host, který mluví na nějaké téma (někdy i kontroverzní) a zároveň o své víře. To, že je to v necírkevním prostoru, pomáhá tomu, že mohou přijít i takový lidé, kteří by se jinak ostýchali.“
-- *Plzeň Hora - misie* --
- „Na začátku každého koncertu zazní duchovní slovo, uzpůsobené pro spíše 'necírkevní' publikum.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF - Misie* --

8. Používání srozumitelného jazyka

Počet zmínek: 7 (MĚSTA 5, VENKOV 2)

Počet farností: 5 (MĚSTA 4, VENKOV 1)

Důraz na používání srozumitelného a civilního jazyka je vnímán jako důležitý aspekt při sdílení evangelia, zejména při komunikaci s lidmi mimo církev. Několik farností zdůrazňuje potřebu oprostít se od církevního slovníku a mluvit jazykem, který je přístupný i nevěřícím.

Ilustrační citáty:

- „Používání srozumitelného civilního jazyka, oprošťování se od církevního slovníku.“
-- *Dolní Bělá - misie 2* --
- „Při osobním setkáním rozšiřovat poznávání lidí kolem sebe o historii a významu církevních památek a dějin.“
-- *Zbiroh PRF ERF - Misie* --

- „Není od věci znát i význam tradic a obřadů, umět vysvětlit např. důvody a význam křtu, biřmování, ale i stavění Betléma, Jesliček, svěcení věnečků apod.“
-- Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření --

Souhrn

Při porovnání tematických okruhů v rámci sdílení evangelia slovem se objevují některé významné vzorce a rozdíly mezi farnostmi ve městech a na venkově. Městské farnosti častěji zmiňují využití veřejného prostoru pro evangelizaci, což zahrnuje pořádání akcí mimo kostely, jako jsou besedy, koncerty nebo kurzy, které jsou otevřené širší veřejnosti. Na druhé straně, venkovské farnosti se více zaměřují na osobní svědectví a duchovní slovo, které se často odehrává v rámci menších komunitních akcí nebo osobních rozhovorů.

Výuka náboženství a další formy náboženského vzdělávání jsou přítomny jak ve městech, tak na venkově, avšak městské farnosti mají často širší spektrum aktivit, které zahrnují i kurzy a přednášky zaměřené na dospělé. To odráží větší diverzitu publika ve městech, které vyžaduje rozmanitější přístupy k evangelizaci.

V obou kontextech se objevuje silný důraz na osobní svědectví jako prostředek evangelizace. Tento přístup je zvláště účinný v menších komunitách, kde osobní příklad věřících může mít přímý dopad na okolí. Nicméně, i ve městech je osobní svědectví vnímáno jako klíčové, zejména ve vztazích v zaměstnání.

V obou prostředích je kladen důraz na kvalitu duchovního slova. Městské farnosti často zmiňují nahrávání a šíření kvalitních promluv, což naznačuje využívání moderních technologií k šíření evangelia. Na venkově je důležitá především autenticita a přístupnost duchovního slova, které je přizpůsobeno konkrétnímu publiku.

V. VZTAHY SE SPOLEČNOSTÍ

Neformální vztahy, kulturní spolupráce, politická a společenská diakonie, ochrana prostředí

V této části misijní analýzy se zaměřujeme na tematický okruh „Vztahy se společností“, který se týká interakcí a spolupráce farností s okolní společností, včetně veřejných institucí, škol, komunitních skupin a dalších neformálních vztahů. Tento okruh zahrnuje celkem 123 zmínek ze zdrojových textů, přičemž 60 pochází ze skupiny městských farností a komunit a 63 ze skupiny venkovských farností. Rozdělili jsme je do 4 tematických okruhů.

1. Formální spolupráce s místními komunitami

Počet zmínek: 58 (MĚSTA 31, VENKOV 27)

Počet farností: 35 (MĚSTA 18, VENKOV 17)

Tento okruh zahrnuje širokou škálu spolupráce mezi farnostmi, místními komunitami, školami a dalšími institucemi ve společnosti. Spolupráce se školami a místními organizacemi je klíčová pro zapojení širší veřejnosti do života farnosti a pro šíření evangelia. Farnosti často organizují společné akce, jako jsou kulturní a společenské události, které přitahují nejen věřící, ale i širší veřejnost. Tato spolupráce často zahrnuje nejen účast na společenských a kulturních akcích, ale také konkrétní iniciativy, jako je například pomoc při opravách historických objektů, zapojení do veřejných sbírek nebo podpora charitativních projektů. Tento přístup pomáhá budovat mosty mezi církví a místními komunitami a přispívá k větší otevřenosti a přístupnosti církve.

Ilustrační citáty:

- „Spolupráce s městskými radními je velmi dobrá – finanční podpora stavebních prací na kostele, ale i účast na společensky zajímavých bohoslužbách.“
--Tachov PRF - misie--
- „Zapojení školy přes učitelku z farnosti do některých akcí farnosti, což vede k prohloubení vztahů mezi školou a církví.“
--Stanovice Jiná Březová - Misie--
- „Další nízkoprahové akce jako Noc kostelů, Poutní maraton nebo Půlnoční pomáhají otevřít dveře kostela pro širší veřejnost.“
--Cheb ženy - misie--
- „Školy (CZŠ, 15 ZŠ programy pro školy) – spolupráce při různých školních akcích, kde je prostor pro setkání s vírou.“
--Sestry FMA - misie--

- „Účast na veřejných akcích města, jako je například rozsvícení vánočního stromu, kde se setkáváme s širokou veřejností.“
--Mrákov - uspořádání--

2. Neformální vztahy s místními komunitami

Počet zmínek: 24 (MĚSTA 12, VENKOV 12)

Počet farností: 16 (MĚSTA 8, VENKOV 8)

Neformální vztahy s místními občanskými komunitami tvoří další důležitý aspekt dialogického misijního vyzařování farností. Tyto vztahy se rozvíjejí a prohlubují nejen při organizaci akcí a projektů, které mají širší společenský dopad, ale také při každodenním setkávání a komunikaci s obyvateli obcí. Farnosti se zapojují do veřejného života obcí a měst, a tím posilují svůj vliv a přítomnost ve společnosti. Výsledkem je oboustranně prospěšný vztah, který přispívá k větší soudržnosti a lepšímu vnímání církve.

Ilustrační citáty:

- „Na řadě míst je oprava kostela příležitostí k setkávání s lidmi a možnost navázání úzké spolupráce s obcí.“
--Plasy Manětín PRF ERF - hospodaření--
- „Naše farnost je otevřená na spolupráci s organizacemi v obci, včetně kulturních a vzdělávacích akcí.“
--Horšovský Týn PRF ERF - uspořádání--
- „Spolupráce s obcemi či obyčejnými lidmi – lidé se s námi setkávají také při organizaci společných akcí.“
--Kralovice-jesenice-lubenec - misie--
- „Žijeme v příliš velké soustředěnosti na kult (svátosti). Jako církev jsme spojování jen s tímto. Přitom vidíme např. to, že v období pandemie covidu bylo možné najít společnou řeč i s lidmi nevěřícími, protože jsme se účastnili dobrovolnické služby.“
--VIK Plzeň Sever a Rokycany - uspořádání--
- „V olšovských vrátech se zapojuje do akcí a údržby kostela i řada obyvatel obce.“
--Stanovice Jiná Březová - Misie—

3. Svědectví skrze vlastní veřejné aktivity

Počet zmínek: 19 (MĚSTA 10, VENKOV 9)

Počet farností: 13 (MĚSTA 7, VENKOV 6)

Tento tematický okruh se zaměřuje na svědectví farností prostřednictvím vlastních veřejných aktivit, které přitahují pozornost širší veřejnosti a přinášejí poselství evangelia mimo tradiční církevní prostředí. Tyto aktivity zahrnují nejen liturgické události, ale také různé společenské a kulturní akce, které jsou otevřené širokému publiku. Veřejné aktivity jsou často zaměřené na budování vztahů s nevěřícími nebo hledajícími, a tím se stávají nástrojem pro misii.

Ilustrační citáty:

- „Svědectví o Ježíši skrze veřejné akce jako Tříkrálová sbírka, Noc kostelů a další, které přitahují nejen věřící, ale i širší veřejnost.“
--Cheb středa – misie --
- „Důležité je, že ve farnosti nejsou jenom uzavřené skupinky. Významným přínosem k ‚nízkoprahovosti‘ duchovní nabídky jsou společenské akce v kostele.“
--Plzeň Lobzy Ráno - misie--
- „Naše farnost pořádá pravidelné koncerty a další kulturní akce, které přitahují i ty, kteří běžně na bohoslužby nechodí.“
--Staňkov - PRF ERF další - všechno—
- „Pozitivní reakce shledává skupinka především ve společenských akcích. Jmenovitě: Mikulášská besídka, Dětská Mše vánoční, Koncerty, akce společenství rodin, betlémské světlo.“
-- Aš Rumunští Češi - Misie --
- „Veřejné akce (nejen pro věřící) – akce, které jsou primárně pro farnost, ale často přijdou i nevěřící – Dětský den, Pletení Adventních věnců, pletení pomlázek, noc kostelů, tříkrálová sbírka, křížová cesta pod nemocnicí, půlnoční mše.“
-- Rokycany jiná 2 - misie --

4. Integrace misijních aktivit do místní kultury

Počet zmínek: 12 (MĚSTA 5, VENKOV 7)

Počet farností: 8 (MĚSTA 4, VENKOV 4)

Integrace misijních aktivit do místní kultury je důležitým prvkem, který umožňuje farnostem oslovit širší komunitu a přizpůsobit evangelizační činnost místním specifikům. Farnosti spolupracují s místními kulturními institucemi, organizují společné akce a využívají příležitosti k propojení náboženských aktivit s místními tradicemi a zvyklostmi. Tento přístup pomáhá snižovat bariéry mezi církví a veřejností a zvyšuje přijetí evangelia v lokálním kontextu.

Ilustrační citáty:

- „Spolupráce s místními spolky, jako jsou hasiči a myslivci, při organizaci tradičních akcí, které spojují náboženský a kulturní rozměr.“
--*Mrákov PRF - Misie*--
- „Zapojení do místních slavností a oslav, což poskytuje příležitost ke svědectví o víře v rámci širšího kulturního kontextu.“
--*Spálené Poříčí jiná - misie*--

Souhrn

Při analýze zmínek o misijních aktivitách zaměřených na spolupráci s místními komunitami, školami a občanskou společností lze identifikovat několik klíčových trendů. Prvním z nich je důraz na budování vztahů s místními institucemi, jako jsou školy, kulturní organizace a občanské spolky. Tato spolupráce se ukazuje jako velmi efektivní způsob, jak otevřít dveře církve širší veřejnosti a přinést evangelium do veřejného prostoru.

Dalším důležitým aspektem je svědectví farního společenství, které se projevuje skrze vlastní veřejné aktivity a akce, jež přitahují jak věřící, tak nevěřící. Tyto akce pomáhají budovat důvěru a otevřenost mezi církví a místními komunitami, stejně jako rozvíjení neformálních osobních vztahů v místních komunitách na všech úrovních.

Rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi nejsou výrazné, což naznačuje, že základní přístupy k misijní činnosti jsou podobné v obou prostředích. Nicméně venkovské farnosti často kladou větší důraz na integraci náboženských aktivit do místní kultury a tradic, což může být dáno silnějším propojením s místní komunitou.

Celkově lze konstatovat, že farnosti, které aktivně spolupracují s místními komunitami a školami, dosahují lepšího propojení s veřejností a úspěšněji šíří evangelium.

VI. OSOBNÍ A RODINNÉ VZTAHY

Osobní přátelství, podpora, vstřícnost, doprovázení, rodinné a příbuzenské vztahy

Tato dílčí obsahová analýza se zaměřuje na téma osobních a rodinných vztahů v rámci misie. To bylo identifikováno v celkem 58 zdrojových textech pocházejících z 58 různých farností a vikariátních konferencí. Z těchto textů bylo identifikováno celkem 122 zmínek, z nichž 78 pochází z městských farností a 44 z farností venkovských. Tyto zmínky zde byly rozčleněny do 4 tematických oddílů.

1. Osobní podpora ve víře

Počet zmínek: 24 (MĚSTA: 16, VENKOV: 8)

Počet farností: 14 (MĚSTA: 8, VENKOV: 6)

Vzájemná osobní podpora ve víře je vnímána jako klíčový prvek pro udržení a růst společenství. Zmínky často zmiňují důležitost toho, aby věřící poskytovali jeden druhému podporu a povzbuzení, ať už jde o sdílení osobních zkušeností, poskytování praktické pomoci v těžkých chvílích nebo duchovní povzbuzení prostřednictvím modlitby a společných aktivit. Tento typ podpory nejen posiluje jednotlivce, ale také buduje a udržuje pevné vztahy uvnitř společenství, což vede k silnějšímu pocitu sounáležitosti a vzájemného propojení. Autentický život podle víry a ochota sdílet osobní příběhy s ostatními, se kterými žijeme osobní vztahy, mohou vést k hlubokému vlivu na okolí, ať už se jedná o rodinné příslušníky, přátele nebo dokonce lidi mimo církevní společenství.

Ilustrační citáty:

- „Vzájemné a otevřené vztahy, porozumění, povzbuzení, empatie, modlitba, přátelství bratrů a sester okolo mě.“
--*Litice-Merklin Koinonia - misie--*
- „Osobní setkávání s konkrétními lidmi, naslouchání a přijetí člověka v jeho životní situaci, lidský přístup, důvěra.“
--*Sestry SCSC - misie, uspořádání--*
- „K víře a zájmu o církve se druzí dostanou skrze přátelství, otevřenost a naslouchání druhým.“
--*DCM LogIn 2 - misie--*
- „K víře vede osobní příklad a svědectví jednotlivců.“
--*Skvrňany PRF - uspořádání--*
- „Rodiny, kde se žije křesťanství, si předávají osobní vztah ke Kristu.“
--*Klatovy - misie 2--*

2. Neformální setkávání a vztahy

Počet zmínek: 28 (MĚSTA: 17, VENKOV: 11)

Počet farností: 16 (MĚSTA: 9, VENKOV: 7)

Neformální setkávání se ukazuje jako klíčový nástroj pro navazování a prohlubování vztahů, které mohou následně vést k misijním aktivitám. Taková setkání, ať už při každodenních činnostech nebo organizovaných akcích, poskytují příležitosti k přirozeným rozhovorům a sdílení víry. Farnosti často organizují různé aktivity, které nejenže posilují stávající vztahy, ale také otevírají dveře k novým kontaktům a neformálnímu sdílení víry s lidmi mimo církevní společenství.

Ilustrační citáty:

- „Napomáhají lidská setkání a osobní rozhovory: při obyčejných příležitostech v obchodě, na poště, v autobuse, na koncertě...“
--*Dolní Bělá Manětín obláti - misie--*
- „Neformální rozhovory jsou klíčové pro přiblížení druhých k víře.“
--*Kralovice PRF - misie--*
- „Pozitivní jsou akce typu ‚Otevřená fara‘ nebo ‚Farní zahrada‘, které jsou většinou navštěvovány lidmi mimo církve a kde je možnost navázat dobré vztahy a poté může následovat osobní evangelizace.“
--*Sokolov PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření--*

3. Podpora v náročných situacích

Počet zmínek: 19 (MĚSTA: 11, VENKOV: 8)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 6, VENKOV: 4)

Podpora v náročných životních situacích je často zdůrazňována jako zásadní pro misijní úsilí. Věřící, kteří se starají o ostatní v těžkých chvílích, jsou vnímáni jako svědci Kristovy lásky, což může přivést lidi blíže k víře. Farnosti často poskytují různé formy podpory, od duchovní pomoci po praktickou pomoc v každodenním životě.

Ilustrační citáty:

- „V těžkých chvílích: v zoufalství, na dně, v nemoci, ve spoluzávislosti, v pochybnostech o sobě a o životě, když zklamal vlastní rozum: skrze pomoc, oporu a přijetí-odpuštění sester a bratrů.“
--*Litice-Merklin Koinonia - misie--*
- „Pan farář – má největší zásluhy: vedle samotného kněžského povolání a služeb s tím spojených, duchovní pomoc nemocným, podpora farníkům, návštěvy domova důchodců a mnoho dalšího dle potřeby.“
--*Blovice PRF ERF - uspořádání--*
- „Jako velmi dobrou vidíme společnou starost o naše nemocné. Díky konkrétní modlitbě v přímlovách, živému růženci a nově za nemocné víme o svých starostech.“
--*Dolní Bělá jiná - uspořádání--*
- „Doprovázení v náročných životních situacích (s používáním jazyka, kterému lidé rozumí) – Ježíš je ten, kdo navazuje vztah skrze nás.“
--*Dolní Bělá - misie 1--*

4. Rodinné vztahy a jejich role v misii

Počet zmínek: 15 (MĚSTA: 8, VENKOV: 7)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 5, VENKOV: 5)

Rodinné vztahy jsou vnímány jako základní pilíř pro předávání víry a pro udržení křesťanské tradice v rodině. V mnoha zmínkách se hovoří o tom, jak je důležité, aby rodiny žily svou víru autenticky a aby byly pro své děti a širší rodinné příslušníky příkladem. Rovněž se zdůrazňuje, že otevřené a pevné rodinné vztahy mohou být silným nástrojem misie, kdy se prostřednictvím rodiny mohou šířit křesťanské hodnoty do širšího okolí.

Ilustrační citáty:

- „Bůh si nás našel. Rodiny, kde se žije křesťanství, si předávají osobní vztah ke Kristu.“
--Klatovy - misie 2--
- „Jako velmi důležitou pak vidíme misii a předávání víry ve vlastních rodinách, svým nejbližším.“
--Kdyně - misie, uspořádání, hospodaření--
- „Rodina jako společná zkušenost – postoj rodiny, která se snaží žít s Kristem, je často spouštěčem otázek ostatních – kamarádů, sousedů, spolužáků.“
--Holýšov Jiná - Misie Uspořádání Hospodaření--

Souhrn

Analýza ukázala, že klíčovým prvkem úspěšné misie je především autenticita, otevřenost a ochota navazovat a udržovat hluboké mezilidské vztahy, a to jak na rovině osobní, tak v prostředí rodinném. Mezi oblastmi městských a venkovských farností se projevují určité rozdíly: Městské farnosti kladou větší důraz na organizované akce a rozvíjení vztahů skrze strukturované aktivity, zatímco venkovské farnosti se více zaměřují na neformální, každodenní setkávání a podporu ve všedních životních situacích. Přesto se obě skupiny shodují na klíčové roli osobních vztahů, které jsou vnímány jako nejúčinnější nástroje dialogicky chápané misie. Dále se ukazuje, že rodina hraje nezastupitelnou roli v předávání víry a že prostřednictvím autentického rodinného života se mohou křesťanské hodnoty šířit i do širšího okolí. Zmíněná otevřenost a přijímání nových členů jsou dalšími zásadními aspekty, které přispívají k růstu a rozvoji farností. V závěru lze identifikovat, že úspěšné misijní úsilí vyžaduje nejen duchovní nasazení, ale také praktické kroky a otevřenost vůči druhým, což zahrnuje jak individuální podporu, tak organizované aktivity zaměřené na budování a prohlubování vztahů.

VII. SVĚDECTVÍ SPOLEČENSTVÍ

Svědectví láskyplných vztahů ve farnosti, komunitách, malých společenstvích, ekumeně...

Tato část misijní analýzy se zaměřuje na tematický okruh „Svědectví společenství“, konkrétně na to, jakým způsobem farnosti a vikariátní konference přistupují k vytváření a udržování společenství jako nástroje misie. Pro tuto analýzu bylo toto téma nalezeno v 79 zmínkách pocházejících z 37 farností a vikariátních konferencí, z nichž 62 pochází z měst a 17 z venkova. Rozdělil jsme je na 4 tematické skupiny.

1. Láskyplné vztahy ve farnosti

Počet zmínek: 25 (MĚSTA: 18, VENKOV: 7)

Počet farností: 18 (MĚSTA: 12, VENKOV: 6)

Navazování a posilování láskyplných vztahů mezi členy farního společenství či dalších malých skupin je podle mnohých základním kamenem pro svědectví o křesťanském životě. Tyto vztahy jsou založeny na vzájemné pomoci, empatii a otevřenosti, což posiluje jednotu a přitažlivost společenství. Rozvíjejí se prostřednictvím společných aktivit, jako jsou modlitební setkání, duchovní cvičení, farní akce, ale i každodenní interakce. Častým jevem je také sdílení životních zkušeností a vzájemné povzbuzování ve víře, které jsou vnímány jako důležitá součást duchovního života. Důraz je kladen na vytvoření bezpečného prostředí, kde se každý cítí přijatý a milovaný, což výrazně přispívá k přitažlivosti církevního života pro nové členy.

Ilustrační citáty:

- „Vzájemná laskavost a radost z našich setkání jsou pro druhé také svědectvím.“
-- Cheb středa - misie --

- „Oslovily ji vztahy uvnitř církve, cítila se přijatá, že je doma, viděla v těch vztazích Boží lásku, v církvi našla novou rodinu.“
-- *Plzeň katedrála Otevřené - misie* --
- „Oceňujeme, že v našich farnostech existují fungující aktivní a navzájem se prolínající společenství, kde se lidé cítí dobře a mají se rádi. Považujeme to za základní podmínku pro misii.“
-- *Dolní Bělá - misie 2* --
- „Společenství, ve kterém mohu sdílet, co duchovně prožívám a je mi nasloucháno – bezpečné společenství.“
-- *Klatovy PRF a ERF - misie* --
- „Potenciál žít víru ve společenství; mít prostor, kam lidi pozvat. Farnost nabízí možnost někam patřit a žít svoji víru ve společenství.“
-- *Plzeň Severní Předměstí Krbovka - misie* --

2. Malá otevřená společenství

Počet zmínek: 18 (MĚSTA: 14, VENKOV: 4)

Počet farností: 17 (MĚSTA: 13, VENKOV: 4)

Malá otevřená společenství (společenství rodin či mládeže, domy modlitby apod.) hrají významnou roli v rámci misijního působení, zejména v městských farnostech, kde se často stávají jádrem komunitního života. Tato společenství jsou charakteristická svou blízkostí, vzájemnou podporou a společnými aktivitami, které přitahují další farníky a jejich přátele. Na venkově jsou takováto společenství rovněž důležitá, často jako součást širšího komunitního života, kde se projevuje tradiční formou setkávání a společných událostí.

Ilustrační citáty:

- „Dalším silným prvkem jsou děti, u nás je to společenství rodin, které pořádá mnoho akcí během roku a vyvrcholením je mikulášská besídka, jíž se účastní také rodiny mimo farnost.“
-- *Aš PRF, ERF - misie* --
- „Nejpozitivnější odezvy jsou patrné ve společenstvích, a to zejména v těch, ve kterých je společný prvek, který se dotýká srdcí lidí.“
-- *Aš PRF, ERF - misie* --
- „Společenství – základní misijní buňka.“
-- *Klatovy - misie 2* --
- „Vytváříme malé společenství, ale máme mezi sebou hezké vztahy, které jsou vidět.“
-- *Blovice PRF ERF - misie* --
- „Vytváříme prostor, kde se lidé mohou setkávat, prožívat víru společně a kam zvát ostatní.“
-- *Koinonia - Plánice - misie* --

3. Otevřené komunitotvorné aktivity

Počet zmínek: 20 (MĚSTA: 15, VENKOV: 5)

Počet farností: 16 (MĚSTA: 12, VENKOV: 4)

Společné zážitky, jako jsou výlety, grilování, nebo návštěvy kulturních akcí, nejen že přispívají k prohlubování vztahů mezi členy společenství, ale zároveň slouží jako příležitost pro pozvání a integraci nových lidí. Tyto aktivity, i když mohou mít i jiný účel, podle mnohých posilují vzájemné vazby a jsou příkladem křesťanského života a svědectví v praxi.

Ilustrační citáty:

- „Jako významný a ‚viditelný‘ pro širokou veřejnost vnímáme způsob života rodiny, a také farní rodiny (otevřenost navenek, atmosféra komunikace a spolupráce uvnitř atd.).“
-- *Nýrsko Jiná - Misie* --
- „Organizujeme společné výlety, cyklo nebo pěší, grilování... společně trávený čas sbližuje, je to příležitost navazovat nová přátelství, pozvat nové lidi, stavět mosty.“
-- *Litice a Dobruška Koinonia - misie* --
- „Společné akce – koncerty v kostele, plesy, pečení praseta, žehnání vína, ochutnávka vína, pěší poutě – zde je nutné osobní pozvání.“
-- *Domažlice jiná - misie* --

4. Ekumenické vztahy a spolupráce

Počet zmínek: 17 (MĚSTA: 14, VENKOV: 3)

Počet farností: 15 (MĚSTA: 13, VENKOV: 2)

Ekumenická spolupráce mezi různými křesťanskými církvemi je dalším významným prvkem misijního působení. Tato spolupráce se projevuje společnými aktivitami, bohoslužbami a vzájemnou podporou. Je vnímána jako svědectví jednoty křesťanů a jejich společné snahy o přiblížení se k Bohu a šíření evangelia. Ekumenické aktivity také často přitahují širokou veřejnost a poskytují prostor pro setkávání a dialog mezi různými křesťanskými tradicemi.

Ilustrační citáty:

- „Ekumenická spolupráce s ostatními sbory v Chebu.“
-- *Cheb PRF a ERF - misie* --
- „Oslovila mě také služba u evangelíků – šli na nějaké místo ve městě, kde to bylo těžké, složité, a tam se za to místo modlí. Pak se mohou dít věci.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF - misie* --
- „Pastorační centrum spolupráce s KVK centrem – ekumena.“
-- *Sestry FMA - misie* --

Souhrn

V analýze tematického okruhu „Svědectví společenství“ se ukazuje, že klíčovým prvkem pro misijní působení jsou láskyplné vztahy uvnitř farností, komunit a malých společenství. Tato svědectví se projevují nejen v každodenní péči a podpoře mezi členy, ale také v organizovaných aktivitách, které vytvářejí příležitosti pro společné zážitky a prohlubování vztahů. Ekumenická spolupráce je dalším důležitým aspektem, který posiluje misijní charakter. Tento komunitní přístup přitahuje nové členy, ale také posiluje víru stávajících členů. Společné aktivity, ekumenická spolupráce a láskyplné vztahy se tak stávají základními kameny misijního působení.

Různé typy malých společenství hrají v misii významnou roli, zejména v kontextu svědectví křesťanských způsobů života a vztahů. Rodiny jsou často vnímány jako základní jednotky církevního společenství, kde se víra přirozeně předává a žije v každodenním životě. Malá společenství rodin jsou důležitým nástrojem misie, protože ukazují, jak lze křesťanskou víru prožívat v praktických situacích, čímž mohou oslovit i ty, kteří nejsou aktivními členy církve.

VIII. SLUŽBA LIDEM V NOUZI

Diakonické a charitativní služby lidem v nouzi zaměřené do společnosti

Tato část naší misijní analýzy se zaměřuje na zdrojové texty týkající se služby lidem v nouzi. Bylo identifikováno celkem 77 citací ze 43 farností nebo vikariátních konferencí, přičemž 50 zmínek pochází z městských farností a 30 z venkovských. Téma zahrnuje širokou škálu aktivit zaměřených na pomoc potřebným, charitativní činnost, péči o nemocné a další aspekty služby lidem v nouzi. Tyto zmínky byly rozděleny do 4 tematických okruhů, jako pátý pak přibyl okruh týkající se misijně-diaconické salesiánské služby mládeži původně identifikovaný v tématu „Ostatní“.

1. Přímá pomoc potřebným

Počet zmínek: 22 (MĚSTA: 15, VENKOV: 7)

Počet farností: 17 (MĚSTA: 11, VENKOV: 6)

Přímá pomoc lidem v nouzi je jádrem diaconické služby v mnoha farnostech a komunitách. Tato pomoc zahrnuje návštěvy nemocných, seniorů, osamělých a dalších osob, které se nacházejí v obtížných životních situacích. Farníci a duchovní poskytují nejen duchovní útěchu, ale také praktickou pomoc, jako je zajištění nákupů, pomoc s domácími pracemi či osobní rozhovory. Tato služba se odehrává jak v rámci farních struktur, tak i ve spolupráci s místními institucemi, jako jsou domovy pro seniory a hospice.

Ilustrační citáty:

- „Jako jeden z hodně důležitých bodů vnímáme to, že kněz dochází na návštěvy například za nemocnými do nemocnic.“
-- *Dýšina mládež - misie* --
- „Péče o nemocné (v nemocnicích, v penzionech, hospice, psychologická pomoc).“
-- *Domažlice jiná - misie* --
- „Vnímaví jsou také lidé navštěvovaní: nemocní, osamělí, senioři a lidé v pečovatelských domech.“
-- *Aš PRF, ERF - Misie* --

2. Charitativní sbírky a organizované aktivity

Počet zmínek: 18 (MĚSTA: 12, VENKOV: 6)

Počet farností: 14 (MĚSTA: 9, VENKOV: 5)

Farnosti pravidelně organizují různé charitativní sbírky a akce, které jsou zaměřené na pomoc lidem v nouzi. Tyto aktivity zahrnují například Tříkrálovou sbírku, organizování bazarů, benefičních koncertů nebo jiných akcí, jejichž výtěžek je určen na podporu sociálních projektů, opravy kostelů nebo přímou pomoc potřebným. Takové aktivity nejenže poskytují finanční prostředky na konkrétní projekty, ale také zapojují širší komunitu do diakonické činnosti farností a často (především Tříkrálová sbírka) se stávají i přímou misijní příležitostí přivádějící věřící i nevěřící koledníky a vedoucí skupinek do domácího prostředí dárců a umožňující tam zanechat své požehnání.

Ilustrační citáty:

- „Mezi aktivity, které mají pozitivní vliv na okolí, dle nás patří organizování Tříkrálové sbírky (má u nás již dlouholetou tradici).“
-- *Skalná PRF a ERF - misie* --
- „Farní bazar uprostřed léta: Tato akce má sociální i ekologický charakter a zapojuje velké množství organizátorů a pomocníků z farnosti i mimo farnost.“
-- *Dýšina PRF - misie* --
- „Zapojení dětí a ostatních z obce při koledě umožňuje navštívit velké množství lidí ve farnosti, což jim přináší možnost zapojení a přispění na charitativní potřeby.“
-- *Dýšina PRF - misie* --

3. Spolupráce s institucemi a neziskovými organizacemi

Počet zmínek: 14 (MĚSTA: 10, VENKOV: 4)

Počet farností: 12 (MĚSTA: 8, VENKOV: 4)

Spolupráce s místními institucemi, neziskovými organizacemi a dalšími partnery je klíčovou složkou diakonické služby farností. Tato spolupráce zahrnuje aktivity, jako je podpora hospiců, sociálních zařízení, škol a dalších institucí, které se zabývají péčí o potřebné. Farnosti takto rozšiřují své misijní působení i mimo tradiční církevní prostředí, což jim umožňuje zasahovat širší veřejnost a poskytovat pomoc na místech, kde je nejvíce potřeba.

Ilustrační citáty:

- „Fara – lidská přítomnost, pomoc v krizi, nejen úřední hodiny, mít plnou pozornost.“
-- *Cheb ženy - misie* --
- „Právě tak se otvírá kontakt s nevěřícími či hledajícími v doprovodu nemocných v hospicu.“
-- *Plzeň Slovany dominikáni - uspořádání* --

4. Sociální spravedlnost a systematická řešení

Počet zmínek: 12 (MĚSTA: 8, VENKOV: 4)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 7, VENKOV: 3)

Vedle přímé pomoci se farnosti zaměřují také na otázky sociální spravedlnosti a řešení příčin lidské nouze. Toto téma zahrnuje snahy o ovlivňování politických rozhodnutí, zvyšování povědomí o sociálních problémech a zapojení do aktivit, které usilují o zlepšení životních podmínek pro znevýhodněné skupiny obyvatel. Farnosti se tak stávají aktivními účastníky širšího společenského dialogu o spravedlnosti a rovnosti.

Ilustrační citáty:

- „Lidi oslovuje, když církev stojí na straně pravdy a zastává se slabších.“
-- *Dolní Bělá - misie 2* --
- „Terénní sociální práce mezi lidmi na okraji přivedla ke spolupráci s ostatními (neziskovkami), kterým záleží na situaci bližních a zároveň se stává společným apelem na politiky, aby viděli celou realitu života.“
-- *VIK Cheb Sokolov - misie* --
- „Spolupráce s ostatními organizacemi, jako jsou hospice, charita, školy, kde se dá vidět ovoce.“
-- *Plzeň Severní předměstí Klailovi - Misie* --

5. Salesiánská práce s mládeží

Počet zmínek: 14 (MĚSTA: 12, VENKOV: 2)

Počet farností: 9 (MĚSTA: 8, VENKOV: 1)

Salesiánská činnost, zaměřená především na práci s mládeží, se ukazuje jako klíčový aspekt misijně-diaconického působení především v plzeňských farnostech. Salesiánská střediska v Lobzích a ve Skvrňanech nabízejí různé aktivity, které přitahují mladé lidi nejen z věřícího prostředí, ale i z širší veřejnosti. Tyto aktivity zahrnují sportovní kroužky, doučování, umělecké dílny a další volnočasové programy, které jsou otevřené všem, včetně dětí a mladých ze sociálně slabého prostředí. Tento přístup umožňuje navázání kontaktu s mládeží a jejich postupné zapojení do života farnosti a církve.

Ilustrační citáty:

- „Fungování Salesiánského střediska, přítomnost Salesiánů jako komunity ve farnosti, kteří vstupují do aktivit a přináší tam slovo, pozdravení, účastní se všedních, necírkevních aktivit.“
-- *Plzeň Lobzy PRF - misie* --
- „Salesiánské středisko – možnost realizace a provázanosti s farností – kroužky, které vedou lidi z farnosti, dobrovolnictví pro jejich potřeby.“
-- *Plzeň Lobzy PRF - misie* --
- „Aktivity Salesiánského střediska – práce s mládeží vlastní (farníci) i vnější (mimo farnost, nevěřící).“
-- *Plzeň Lobzy Jiná Jiří - misie* --
- „Jako hlavní úkol vidíme svědectví o Boží lásce – ‚láska je silnější než smrt‘, které realizujeme právě v setkávání s dětmi a mladými lidmi, kteří potřebují pomoc.“
-- *Plzeň Lobzy jiná SDB - misie* --
- „Středisko je diaconickým dílem nejen salesiánů, ale i farnosti.“
-- *Plzeň Lobzy jiná SDB - misie* --
- „Základním prvkem našeho apoštolátu je přítomnost v přímé (pedagogické a sociální) práci s mládeží a naše nasazení ve farnosti. Snažíme se oslovovat laskavým přístupem ke všem.“
-- *Plzeň Lobzy jiná SDB - misie* --
- „Otevřenost lidem, situacím... (přijetí, naslouchání, ochota, pomoc, jde o lidství....) Evangelizační činnost spolupráce s lidmi kolem nás – divadlo, Betlémské světlo, tříkrálová sbírka, Noc kostelů, vstupy do škol....“
-- *Sestry FMA - misie* --
- „Ceníme si působení Salesiánské komunity, v kontrastu s jednotlivými kněžími na farách ve vesnických farnostech, kteří kapacitně nestíhají a můžou se cítit osaměle.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná MP10 - uspořádání* --

Souhrn

V této analýze zaměřené na diaconické a charitativní služby v farnostech byly identifikovány čtyři hlavní oblasti činnosti: přímá pomoc potřebným, organizované charitativní aktivity, spolupráce s institucemi a organizacemi, a snahy o sociální spravedlnost. Tyto oblasti jsou klíčové pro misijní činnost farností, která se zaměřuje na praktické projevy křesťanské lásky a na podporu lidí v různých formách nouze. Farnosti tak naplňují své poslání nejen uvnitř církevního společenství, ale také ve vztahu k širší společnosti, čímž poskytují svědectví o hodnotách víry a lásky k bližnímu.

IX. MISIJNÍ SPIRITUALITA

Duchovní život podporující misii, modlitby, žehnání, hudba, ticho...

Tato část naší misijní analýzy se zaměřuje na téma "Misijní spiritualita," tedy na duchovní život jednotlivců i komunit, který podporuje misijní postoj a působení a ze kterých tento postoj a působení vyrůstají. To zahrnuje modlitby, přimluvy, bohoslužby, večery chval, žehnání, proces duchovní proměny a další aspekty, které jsou nějakým způsobem propojeny s misijním posláním církve. Analýza našla 74 tematických zmínek ve zdrojových textech, které pocházejí z celkem 27 farností a vikariátních konferencí. Z celkového počtu zmínek bylo 53 z měst a 29 z venkova, rozdělili jsme je do 4 tematických okruhů.

1. Zkušenost Boží přítomnosti

Počet zmínek: 16 (MĚSTA: 10, VENKOV: 6)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 6, VENKOV: 4)

Zkušenost Boží přítomnosti či Božího milosrdenství a s nimi související vnitřní duchovní proměna jsou některými skupinami zmiňovány jako klíčové prvky, které podporují osobní i komunitní misijní angažovanost. Tyto zkušenosti často vyvolávají hlubší porozumění křesťanskému životu a vedou k aktivnímu zapojení do misijních aktivit. Setkání s Bohem v modlitbě, přírodě, společenství nebo liturgii se vyskytuje jak v městských, tak venkovských kontextech.

Ilustrační citáty:

- „Záblesky uvědomění si Božího doteku ve svém životě, záblesky Božího milosrdenství, prožití Boží přítomnosti, lásky a milosrdenství.“
-- *Litice-Merklín Koinonia - misie* --
- „Vnímání Boží přítomnosti a požehnání-blízkosti.“
-- *Litice-Merklín Koinonia - misie* --
- „Misionář je na prvním místě Duch svatý, on vede danou situaci, on je v gestech, příležitostech, postojích a aktivitách, které můžou přivádět k zájmu o víru.“
-- *Klatovy - misie 2* --

2. Přímlyvné modlitby a žehnání

Počet zmínek: 28 (MĚSTA: 18, VENKOV: 10)

Počet farností: 18 (MĚSTA: 12, VENKOV: 6)

Přímlyvné modlitby se často objevují jako základní forma duchovní podpory misijní činnosti. Tyto modlitby jsou obvykle zaměřeny na konkrétní potřeby jednotlivců nebo skupin, a to jak v rámci farního společenství, tak i mimo něj. Některé farnosti organizují pravidelné přímlyvné modlitby, kde se lidé mohou spojit buď osobně, nebo prostřednictvím technologií, jako jsou mobilní aplikace. Na venkově jsou přímlyvné modlitby často spojeny s konkrétními událostmi, jako jsou žehnání nebo mše za obec. Lidé zde často žádají o požehnání pro sebe, své rodiny nebo své majetky, což poskytuje příležitost k navázání duchovního dialogu a předání křesťanského poselství.

Ilustrační citáty:

- „Služba přímlyvné modlitby. Tuto službu organizují bratři a sestry z komunity, možnost osobní účasti či požádání o přímlyvu telefonicky nebo přes internet.“
-- *Litice a Dobřany Koinonia - misie* --
- „Samozřejmě modlitba za farnost a celé město.“
-- *Mariánské Lázně otevřená - misie* --
- „Lidé touží po tom, abychom se za ně modlili.“
-- *Klatovy - misie 2* --
- „+ žehnání (lidé si poměrně často přejí, abychom jim nebo něčemu žehnali, dobrořečili, případně se za ně modlili).“
-- *Dolní Bělá - misie 1* --
- „Modlitba zaměřená na touhu po Duchu svatém, přímlyvná modlitba za obrácení, modlitba chval.“
-- *Klatovy PRF a ERF - misie* --
- „Služba u evangeliků – šli na nějaké místo ve městě, kde to bylo těžké, složité, a tam se za to místo modlí.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF - misie* --

3. Vzájemná duchovní služba

Počet zmínek: 18 (MĚSTA: 12, VENKOV: 6)

Počet farností: 12 (MĚSTA: 8, VENKOV: 4)

Vzájemné žehnající modlitby či modlitby za vnitřní uzdravení a s tím spojené další duchovní služby v komunitním kontextu jsou některými skupinami vnímány jako důležitý prostředek pro podporu misijního poslání. Společné modlitební večery, slavení eucharistie s přímluvou za konkrétní úmysly, nebo organizované duchovní obnovy či semináře jsou příležitostí pro členy komunity, aby se nejen modlili za své potřeby, ale také posílili svůj vztah s Bohem a navzájem, a tím i své vědomí poslání být zvěstovateli evangelia. Někde jsou organizována pravidelná modlitební setkání, která zahrnují různé formy spirituality, jako např. chvály nebo tichá kontemplace či meditace.

Ilustrační citáty:

- „Společná modlitba – v rodině, ve skupině.“
-- *Plzeň Lobzy PRF - misie* --
- „Různost spiritualit, kde je možné se s Kristem potkat - chvály, ticho...“
-- *Cheb ženy - misie* --
- „Dům modlitby: Pomáhá, když vytváříme prostor k pravidelnému setkání s Kristem, s Písmem a spolu navzájem.“
-- *Koinonia - Plánice - misie* --

4. Hudba a ticho jako prostředky proměny

Počet zmínek: 12 (MĚSTA: 7, VENKOV: 5)

Počet farností: 9 (MĚSTA: 5, VENKOV: 4)

Jako významné prostředky osobní proměny, které může vést k obnovenému vědomí misijního poslání, některé skupiny zmiňují hudbu a ticho. Hudba, ať už klasická sakrální či liturgická, nebo ve stylu chval či dalších stylů, má podle těchto skupin schopnost oslovit srdce lidí a přivést je blíže k Bohu. Na druhé straně ale i prostor pro tichou kontemplaci, meditaci či prosté spočinutí v kostele přitahuje často i lidi bez náboženského založení, protože nabízí univerzální prostor pro setkání s Tím, kdo nás přesahuje. (Misijní funkci hudby se věnuje oddíl v části „XI. Misijní prostředky“.)

Ilustrační citáty:

- „Oslovení hudbou a zpěvem.“
-- *Klatovy - misie 2* --
- „POSVÁTNOST: Otevřené kostely, kde je možné vypnout a zaposlouchat se do krásné hudby („Když jdu kolem kostela a můžu si do něj sednout a jenom poslouchat ty varhany...“).“
-- *Plzeň K srdci - misie* --
- „U víry mě udržela v nejistých dobách hlavně hudba a mé zapojení ve schole.“
-- *Plzeň katedrála spol. Sv. Josefa - misie* --
- „Koncerty, kde se můžou potkat s hmatatelnou láskou.“
-- *Plzeň Severní předměstí Klailovi - Misie* --
- „Asi nejsilnějším takovým prvkem je hudba, ta se dotýká srdcí lidí všech skupin.“
-- *Aš PRF, ERF - Misie* --
- „Aktivity spojené se zážitkem, uměleckým, hudebním, to je to, co my jako naše farnost umíme, máme umělecké nadání hudby.“
-- *Plzeň Severní předměstí Klailovi - Misie* --
- „Nabídka ticha. Ticho přitahuje i lidi bez náboženského založení, kteří nerozumí církevnímu jazyku nebo struktuře obřadů.“
-- *Komunita Noe - misie* --
- „Vznešená důstojnost chrámového prostoru a liturgie mše svaté, či jen příležitost ke ztišení při osobním rozjímání v chrámu, hudba a umění, nebo i vnímání harmonického prostředí.“
-- *Kdyně - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Otevřený chrám sv. Mikuláše nejen generuje finanční prostředky, ale i umožňuje během všedních dnů návštěvu Chebanům i turistům kostela a možnost spočinutí v duchovním prostoru.“
-- *Cheb PRF ERF Charita - hospodaření* --

Souhrn

V oblasti misijní spirituality je zjevný široký rozsah praktik, které slouží jako prostředky k prohloubení duchovního života a podpoře misijního poslání církve. Mezi tyto praktiky patří přímlyvné modlitby, prožitky Boží přítomnosti, společné modlitby v komunitním kontextu, hudba a ticho, a také žehnání. Rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi jsou v některých aspektech zřetelné, ale v mnoha případech jsou spíše nuance než zásadní rozdíly.

Ve městských farnostech je větší důraz kladen na organizované přímlyvné modlitby, které často zahrnují moderní komunikační technologie. Modlitby jsou zde více zaměřené na širší komunitu, často s nabídkou pro lidi mimo církevní prostředí. Hudba a ticho jsou v městských farnostech zmiňovány jako významné prostředky duchovní proměny, s častějšími odkazy na různé formy společné spirituality, jako jsou chvály nebo meditační setkání. Na venkově jsou přímlyvné modlitby často spojeny s konkrétními komunitními událostmi, jako jsou žehnání nebo mše za obec. Venkovské farnosti kladou důraz na osobní a rodinnou modlitbu, často s menším organizačním zázemím, ale s důrazem na autentičnost a osobní vztahy. Žehnání a modlitby za společenství jsou zde více personalizované a úzce propojené s každodenním životem.

Misijní spiritualita, jak vyplývá z analyzovaných textů, hraje zásadní roli v životě farností jak ve městech, tak na venkově. Duchovní praktiky, jako jsou přímlyvné modlitby, žehnání, prožitky Boží přítomnosti, hudba a ticho, jsou považovány za klíčové nástroje pro podporu misijního poslání církve. Tyto praktiky pomáhají věřícím prohlubovat svůj vztah s Bohem, posilují komunitní vazby a otevírají dveře k misijnímu působení.

X. MISIJNÍ PŘÍSTUPY

Různé misijní metody, postupy, modely a snahy o vycházení vstříc a nabízení pastoračních služeb

Tato část naší misijní analýzy ve zdrojových textech identifikovala konkrétní misijní přístupy praktikované nebo považované za důležité ve farnostech a komunitách v diecézi. To se týkalo celkem 41 zmínek z různých farností, rozdělených do dvou hlavních skupin: městské farnosti (32 zmínek) a venkovské farnosti (12 zmínek). Cílem je identifikovat přístupy, které jsou v diecézi uplatňovány při snaze přiblížit víru lidem zatím víře vzdáleným a podpořit pak i jejich další duchovní růst. Tyto podněty byly rozděleny do 4 tematických celků.

1. Vycházení z církevního prostředí

Počet zmínek: 15 (MĚSTA: 10, VENKOV: 5)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 7, VENKOV: 3)

Mnohé skupiny v diecézi zdůrazňovaly důležitost vycházení z našeho zaběhlého církevního prostředí do osobních i komunitních světů lidí, kteří nejsou pravidelnými návštěvníky kostela, a vytváření příležitostí pro setkání s nimi v jejich běžném prostředí. Tento přístup se zaměřuje na sdílení evangelia v kontextu současného kulturního a společenského života, aby se stalo srozumitelnějším a přístupnějším pro moderního člověka. Jde zde nejen o používání jazyka, který je lidem blízký a srozumitelný, ale také zapojení do místních tradic, účast na komunitních akcích, a vytváření či využívání dalších příležitostí pro setkání mimo tradiční církevní prostředí. Farnosti proto organizují různé aktivity, které se konají mimo kostel, například brigády, účast na komunitních akcích, návštěvy v domácnostech, klubech, kavárnách či hospodách při nejrůznějších příležitostech, účast na setkáních a projektech občanské společnosti, sdílení osobních bolestí apod.

Ilustrační citáty:

- „Nečekám na lidi na faře, ale jdu mezi ně. Nejsem uzavřen na faře.“
-- VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření --
- „Neustálá otázka, kterou je stále potřeba si klást: Jak se dostat k lidem mimo kostel? Pozitivní zkušenosti máme s brigádami, kam přišli i lidé mimo aktivní farníky, kterým záleží na jejich vsi/městě.“
-- VIK Domažlice - Misie --
- „Chci-li být nablízku lidem, musím vyjít z fary, příležitost je např. sdílet tragédii v rodině formou civilní účasti na pohřbu.“
-- VIK Cheb Sokolov – misie --
- „Vycházení ven – všechny aktivity, které jsme zmiňovali, sami pořádáme, je to jako Tříkrálová sbírka – různé skupiny vycházejí za lidmi.“
-- Plzeň Severní předměstí Klailovi – Misie --

- „To, že je to v necírkevním prostoru, máme za to, pomáhá tomu, že mohou přijít i takový lidé, kteří by se jinak ostýchali. Tato akce byla zúčastněnými vnímána jako ta, která má velký evangelizační potenciál.“
-- *Plzeň Hora - misie* --
- „Přizpůsobujeme slovník i způsoby sdělování náboženských témat potřebám příjemců v komunikaci.“
-- *Nýrsko Jiná - Misie* --
- „Setkávám se, že věří v Boha, ale říkají, že nevěří v církev. Do svého života Boha ano, církev ne. Proto si myslím, že nejvíc oslovíme tím, že jsme ‚obyčejně‘ mezi lidmi.“
-- *Dominikánky - misie* --
- „Přijetí pozvání k obědu s obyvateli Domku na Roudné, přineslo rozhovor o víře. Těší je, že s nimi někdo mluví jako s normálními lidmi. Vystupují z role člověka bez domova a otvírají se. Ježíš přišel pro nás - zdrčené a nemocné.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 2 - Misie* --
- „Přizpůsobujeme slovník i způsoby sdělování náboženských témat potřebám příjemců v komunikaci.“
-- *Nýrsko Jiná - Misie* --
- „Vycházet, nečekat, až přijdou lidé za námi.“
-- *Dolní Bělá - misie 2* --

2. Organizovaná přítomnost mimo církevní prostředí

Počet zmínek: 9 (MĚSTA: 7, VENKOV: 2)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

V návaznosti na okruh předchozí tento další tematický okruh specifikuje vycházení z církevního prostředí tím, že zdůrazňuje konkrétní organizované formy tohoto misijního vycházení mimo tradiční prostředí kostela či fary. Jde o zde o organizované aktivity, které oslovují širší veřejnost a přivádějí je do kontaktu s vírou v přirozeném, neformálním prostředí. Tyto aktivity zahrnují např. pořádání diskuzních večerů v kavárnách, kde se diskutuje o různých tématech s duchovním přesahem, organizování křesťanských poraden v necírkevních prostorech či účast na společenských akcích v lokálních komunitách a mají potenciál oslovit i ty, kteří by se jinak necítili pohodlně v tradičním církevním prostředí. Některé skupiny vnímají specificky zapojení dětí a mládeže do misijních aktivit jako důležitý prvek, který přispívá k jejich vlastnímu duchovnímu růstu a zároveň přibližuje víru jejich vrstevníkům.

Ilustrační citáty:

- „To, že je to v necírkevním prostoru, máme za to, pomáhá tomu, že mohou přijít i takový lidé, kteří by se jinak ostýchali.“
-- *Plzeň Hora - misie* --
- „Máme štěstí, že jsme zváni na různé akce k myslivcům, hasičům a zdejšími ochotníkům. Díky tomu není farář a další aktivní členové farního společenství bráni jako něco zvláštního.“
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Highlightem jsou ty děti – že mají svůj prostor, tím, že vedou např. ve skautu další děti a tím se naučí předávat i víru.“
-- *Plzeň Severní předměstí Klailovi - Misie* --
- „Děti vycházející ven – ve skautu nebo v jiných akcích.“
-- *Plzeň Severní předměstí Klailovi - Misie* --
- „Anomálie u nás: máme bratry OFM – je to naše genetika, proto fungujeme odlišně, než jiné farnosti; skautský oddíl – není to moc misionářská činnost, ale alespoň se lidé přiblíží.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 4 - Uspořádání* --
- „Nízkoprahové akce naší farnosti – Noc kostelů, Poutní maraton, přednášky, Křížová cesta na Velikonoce konaná venku ve městě, Farní penzion a jeho přivěťiví a vstřícní správci.“
-- *Cheb PRF a ERF - misie* --

3. Autenticita a otevřenost ve vztazích

Počet zmínek: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Počet farností: 5 (MĚSTA: 4, VENKOV: 1)

Některé skupiny navíc k potřebě vycházení z církevního prostředí zdůrazňovaly také důležitost autentického a otevřeného přístupu jednotlivých věřících i celých společenství ve vztazích s ostatními lidmi. Autenticita je podle nich klíčová pro to, aby lidé věřili ve svědectví věřících, kteří sami žijí to, o čem mluví. Tento přístup zahrnuje

projevování opravdového zájmu o životy druhých a přiznání vlastních nedostatků či nedostatků našich církevních společenství, což pomáhá navazovat vztahy založené na důvěře, otevřenosti a respektu k druhému. Tento způsob působení je považován za účinný nástroj pro navázání hlubších vztahů, které mohou vést k zájmu o cestu víry i dalšímu duchovnímu růstu.

Ilustrační citáty:

- „V jednotlivém přístupu se snažím být autentický. Znamená to jednat také s odvahou.“
-- VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření --
- „Přijetí pozvání k obědu s obyvateli Domku na Roudné, přineslo rozhovor o víře. Těší je, že s nimi někdo mluví jako s normálními lidmi.“
-- Plzeň Severní předměstí Domeček 2 – Misie --
- „Přiznat, že věřící nejsou dokonalí.“
-- Plzeň Lobzy Jiná Biblická – misie --

4. Misijní centra jako inspirace pro život z víry

Počet zmínek: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Další skupiny zároveň k důrazu na vycházení z církevního prostředí, případně v protikladu k němu, zdůrazňovaly důležitost rozvoje misijních či duchovních center v diecézi, která vznikají v některých farnostech a komunitách a stávají se významnými zdroji života z víry pro širší okolí či pro celou diecézi. Tato centra nabízejí různé programy či aktivity, od pohostinných a inspirativních bohoslužeb, přes různé druhy duchovních cvičení až po společenské, vzdělávací či síťovací setkání, a tím přitahují nejen věřící, ale i širokou veřejnost. Tato místa fungují jako mosty mezi církví a místní komunitou, podporují duchovní růst a slouží jako příklady živé víry. Někdy je takovýmto přirozeným místem lokální farní společenství se svým farním kostelem a farou či farním centrem, jindy jde o službu některých z komunit.

Ilustrační citáty:

- „Tato pastorační-misijní centra se přirozeně stávají zdrojem života z víry pro své okolí (blízké i vzdálené).“
-- Koinonia - interní – uspořádání --
- „Hledáme cesty, jak prohlubovat spojení i mimo prostor Holostřev.“
-- Komunita Noe – misie --
- „V některých farnostech se obnovila činnost po delší době, což je oceňováno zejména v odlehlých oblastech.“
-- Stříbro a Kladruby jiná 4 - misie, uspořádání, hospodaření --
- „Náš kostel je náš středobod naší misijní činnosti.“
-- Domažlice PRF ERF – misie --
- „Co nemají jiné farnosti: farní dovolené. Zažití víry i mimo běžné mše.“
-- Plzeň Severní Předměstí Krbovka – misie --

Souhrn

Při analýze různých misijních přístupů v diecézi je patrné, že klíčovou roli zde hraje přizpůsobení se místní kultuře a potřebám konkrétní komunity („vycházení“) a nabídka kvalitní duchovní a pastorační služby pro širší okolí („centra“). Farnosti a komunity se snaží nalézt způsoby, jak efektivně oslovit lidi ve svém okolí, ať už prostřednictvím přímého kontaktu, vytvářením přátelského a otevřeného prostředí, nebo prostřednictvím specifických misijních aktivit. Tyto přístupy zahrnují jak tradiční formy, jako jsou bohoslužby a katecheze, tak i modernější a neformální způsoby, jako jsou setkávání mimo kostelní prostředí, účast na komunitních akcích a nabídka duchovní podpory v běžném životě. Celkově se ukazuje, že úspěšná misie vyžaduje kombinaci autenticity, otevřenosti, ochoty vycházet vstříc potřebám a situacím lidí, kteří nejsou běžnou součástí církevního společenství, a pohostinnost spojenou s kvalitními pastoračními a spirituálními službami v některých centrech.

XI. MISIJNÍ PROSTŘEDKY

Různé prostředky a komunikační nástroje ve službě misii včetně hudby

Tato část naší misijní analýzy se zaměřuje na identifikaci a rozbor různých misijních prostředků, které jsou využívány v diecézi pro šíření evangelia a které nebyly zatím dostatečně prezentovány v předchozích částech misijní analýzy. Celkem bylo analyzováno 113 zmínek o misijních prostředcích, pocházejících z 53 farností či vikariátních konferencí. Z těchto zmínek bylo 78 zaznamenáno v městských farnostech a 40 ve farnostech venkovských. Cílem této analýzy je přehledně prezentovat různé prostředky, které jsou v rámci diecéze považovány za efektivní nástroje pro misijní činnost, a přitom zohlednit specifika městského a venkovského prostředí. Z původní kategorie „Ostatní aktivity“ byly do této části k 5 nalezeným tematickým okruhům při závěrečné redakci přidány ještě další dva okruhy věnující se třem specifickým projektům, která v diecézi mají dlouholetou tradici: Noci kostelů, Betlémskému světlu a Tříkrálové sbírce.

1. Osobní přímá komunikace

Počet zmínek: 12 (MĚSTA: 5, VENKOV: 7)

Počet farností: 11 (MĚSTA: 4, VENKOV: 7)

Důležitým prostředkem pro šíření evangelia je podle více skupin osobní doporučení a přímá osobní komunikace. Farníci jsou povzbuzováni, aby sdíleli zajímavý obsah související s vírou se svými známými v osobních rozhovorech a zvali je k účasti na církevních setkáních či na dalších příležitostech, kde se mohou setkat s cestou víry.

Ilustrační citáty:

- „Osobní doporučení (= Pomáhá, když upozorňujeme své známé na zajímavý obsah související s vírou – Slovo, článek, knihu, video).“
-- *Koinonia - Plánice - misie* --
- „Nikdy ale komunikace on-line nemůže nahradit živý vztah.“
-- *Dolní Bělá jiná - uspořádání* --

2. Sociální sítě a online komunikace

Počet zmínek: 38 (MĚSTA: 28, VENKOV: 10)

Počet farností: 28 (MĚSTA: 21, VENKOV: 7)

Sociální sítě jako Facebook, Instagram a YouTube se podle mnohých skupin ukazují být klíčovými nástroji pro misijní působení, zejména v městských farnostech. Farnosti využívají tyto platformy nejen k informování o akcích a aktivitách, ale také k šíření evangelijního poselství a evangelizačních materiálů, jako jsou videa, spoty nebo svědectví. Online komunikace také umožňuje zapojení mladší generace a lidí, kteří by jinak s církví nepřišli do osobního kontaktu.

Ilustrační citáty:

- „Evangelizace na internetu (spoty).“
-- *Klatovy - misie 1* --
- „Naše akce a činnost se snažíme propagovat na sociálních sítích a farních webových stránkách.“
-- *KV Stará Role PRF - misie a uspořádání* --
- „Oznámení na soc. sítích – i hudba spojuje a zve a Bůh dokáže použít i sociální sítě.“
-- *Cheb PRF a ERF - misie* --
- „Sociální sítě – naše farnost má Instagram a Facebook, kdy celkový počet sledujících přesahuje pravidelné návštěvníky bohoslužeb a dosah je rovněž mnohem vyšší.“
-- *Kralovice PRF - misie* --
- „Nápady: Větší propagace akcí. Prezentace akcí na sociálních médiích – Facebook, Instagram.“
-- *Nýrsko PRF ERF - uspořádání* --
- „Důležité je i zviditelňování – otevřenost, humor, oslovování svými akcemi na FB, ale i hudbou a chválami pod širým nebem.“
-- *Cheb Ekumena - misie* --
- „Naše farnost je aktivní i na sociálních sítích, kde propagujeme naše akce a sdílíme svědectví.“
-- *Plzeň Severní předměstí Klailovi - Misie* --

3. Webové stránky a online obsah

Počet zmínek: 22 (MĚSTA: 16, VENKOV: 6)

Počet farností: 19 (MĚSTA: 13, VENKOV: 6)

Webové stránky farností slouží podle dalších skupin jako důležitý informační nástroj, který poskytuje aktuality, duchovní zamyšlení, a nabízí kontakty pro zájemce o zapojení se do farního života. Některé farnosti také využívají webové stránky k publikaci záznamů bohoslužeb a jiných duchovních obsahů, což umožňuje širší dosah, včetně těch, kteří se nemohou osobně účastnit.

Ilustrační citáty:

- „Propagace: funkční webové stránky, informovanost mailem, telefonem, do pošt. schránky.“
-- *Dobřany Koinonia - Misie* --
- „Udržování aktuálních webových stránek farností, vstup do prostoru sociálních sítí – alternativní kazatelna.“
-- *VIK Karlovy Vary - misie* --
- „Farní webové stránky, facebookový profil, YouTube – nahrávání nejen záznamů mší, ale i přednášek.“
-- *Plzeň katedrála Chlapi - misie* --
- „Nápady: Větší propagace akcí – webové stránky.“
-- *Nýrsko PRF ERF - uspořádání* --

4. Tištěné materiály a nástěnky

Počet zmínek: 12 (MĚSTA: 7, VENKOV: 5)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 6, VENKOV: 4)

Tradiční tištěné materiály, jako jsou letáky, plakáty, knihy a časopisy, stále hrají důležitou roli v misijní činnosti některých farností. Tyto materiály jsou často doplňovány nástěnkami umístěnými v kostelích a na veřejných místech, které informují kolemjdoucí o církevních akcích a nabízejí duchovní inspiraci.

Ilustrační citáty:

- „Bezprostředně za mříží je umístěn stolek s tiskovinami a letáčky (toto využívá hodně lidí, kteří jdou okolo).“
-- *Blovice PRF ERF - misie* --
- „Rozhodli jsme se obnovit nástěnku pro veřejnost u Lorety.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF - Misie* --
- „Přispívám do městských a vesnických časopisů, uveřejňuji tam pozvání na akce farnosti, přednášky, biblické hodiny.“
-- *VIK Karlovy Vary - misie* --
- „... Nebo roznášení a vylepování plakátů.“
-- *Nýrsko PRF ERF - uspořádání* --

5. Hudba a umění

Počet zmínek: 29 (MĚSTA: 22, VENKOV: 7)

Počet farností: 20 (MĚSTA: 15, VENKOV: 5)

Hudba a umělecké aktivity, jako jsou koncerty, sborové zpívání a kulturní akce v kostelích, jsou podle mnoha skupin účinnými prostředky pro misii. Tato forma oslovuje širokou veřejnost, včetně těch, kteří nejsou pravidelnými návštěvníky bohoslužeb. Hudba často slouží jako most, který spojuje věřící a nevěřící, a poskytuje prostor pro duchovní zkušenost i mimo tradiční liturgické formy.

Ilustrační citáty:

- „Oslovení hudbou a zpěvem.“
-- *Klatovy - misie 2* --
- „Hudba, koncerty: se zdá být schůdnou cestou pro Chotěšov. Některé starší to sice ubíjí, ale uznávají, že pěkná hudba mnohé přitahuje.“
-- *Litice Jiná Dobřany Chotěšov - misie a uspořádání* --
- „Veřejností z Boru a okolí bývá hojně navštěvován vánoční dětský koncert, konaný v kostele sv. Mikuláše vždy 26. prosince dopoledne.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF - Misie* --

- „Oslovení mládeže skrze hudbu a zpěv (pozvat i děti ZUŠ).“
-- *Klatovy - misie 3* --
- „Důležité je i zviditelňování – otevřenost, humor, ale i hudbou a chválami pod širým nebem.“
-- *Cheb Ekumena* --
- „Hezká hudba při bohoslužbách - 'tahák' pro mladé i starší lidi (srozumitelná, radostná, současná, energická).“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF - Misie* --
- „Obvykle každý týden koncert duchovní hudby.“
-- *Františkovy Lázně a Františkovy Lázně - venkov PRF a ERF jiná Misie, uspořádání a hospodaření* --

6. Noc kostelů jako misijní nástroj

Počet zmínek: 29 (MĚSTA: 20, VENKOV: 9)

Počet farností: 19 (MĚSTA: 12, VENKOV: 7)

Noc kostelů se v zápisech mnoha skupin objevuje jako silný misijní nástroj, který umožňuje farnostem přivítat širokou veřejnost v prostředí kostela. Tato událost přitahuje nejen věřící, ale také hledající a nepraktikující křesťany, kteří běžně do kostela nechodí. Díky rozmanitým programům, které zahrnují koncerty, prohlídky kostelů, modlitby a další kulturní aktivity, se Noc kostelů stala významným prostředkem k šíření evangelia a prezentaci života církve jako otevřeného a přátelského společenství. V městských farnostech často zahrnuje širší spektrum aktivit a přitahuje větší množství návštěvníků, zatímco na venkově se často spojuje s místními tradicemi a komunitními akcemi. Ojedinele však byla Noc kostelů komentována také jako „módní záležitost“ a „nabídka pro zloděje“.

Ilustrační citáty:

- „Noc kostelů je dobrá akce a považuji za velkou čest, že se mohu podílet na výrobě srdíček pro návštěvníky. Považuji to za svůj podíl na evangelizaci.“
-- *Plzeň Bory seniorky - misie* --
- „Noc kostelů – událost je součástí celorepublikové iniciativy, ne vždy se pořádá, ne vždy ve stejném kostele, rozhodně ale (alespoň minimálně) přispívá k misijnímu dílu.“
-- *Mrákov PRF - Misie* --
- „Osvědčují se akce v kostelech, jako jsou koncerty, Noc kostelů. V některých případech se po „otevření“ kostelů zvýšila účast na mších. Důležitá je vstřícnost kněze, nebudit zdání, že on a ostatní aktivní věřící jsou zde jen sami pro sebe.“
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Noc kostelů je módní záležitost, nabídka pro zloděje.“
-- *Konst. Lázně PRF ERF vše* --

7. Betlémské světlo a Tříkrálová sbírka

Počet zmínek: 16 (MĚSTA: 11, VENKOV: 5)

Počet farností: 13 (MĚSTA: 8, VENKOV: 5)

Betlémské světlo, stejně jako Tříkrálová sbírka (která je také prezentována v části VIII. Pomoc lidem v nouzi) jsou dalšími významnými aktivitami, které v sobě spojují duchovní, komunitní i misijní aspekt. Rozdávání Betlémského světla či společné koledování je vnímáno jako způsob, jak přinést evangelium do domácností a komunit, kde lidé často nemají přímý kontakt s církví. Tyto tradice, spojené s vánočním obdobím, nejenže upevňují víru mezi praktikujícími křesťany, ale také oslovuje širší společnost, včetně nevěřících. Na venkově jsou často organizovány s důrazem na komunitní rozměr, kdy je Betlémské světlo předáváno nejen v kostelích, ale i v domácnostech a veřejných prostorech (stejně tak je tomu i u Tříkrálové sbírky, kde koledníci v domácnostech zanechávají své požehnání).

Ilustrační citáty:

- „Jako atraktivní a otevřené nabídky hodnotíme rozdávání Betlémského světla (nejen přímo z kostela, ale pro sousedy zprostředkovaně z našich domovů).“
-- *Tachov jiná - misie* --
- „Betlémské světlo – připomenuta silná zkušenost z Perninku a Horní Blatné.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF - misie* --

- „Rozdávání betlémského světla a prohlídky betlémů v době vánoční.“
-- *Plzeň Františkáni terciáři - misie* --
- „Mezi aktivity, které mají pozitivní vliv na okolí, dle nás patří organizování Tříkrálové sbírky (má u nás již dlouholetou tradici).“
-- *Skalná PRF a ERF - misie* --
- „Spolupráce se skauty na Tříkrálové sbírce.“
-- *Zbiroh PRF ERF - Uspořádání* --
- „Tříkrálová sbírka – zapojené jsou také děti, které nepatří do farního společenství.“
-- *Mrákov PRF - Misie* --

Souhrn

Analýza misijních prostředků v diecézi ukazuje na poměrně široké spektrum využívaných nástrojů, přičemž moderní technologie, jako jsou sociální sítě a online komunikace, hrají stále důležitější roli. Hudba a umění zůstávají tradičně silnými prostředky evangelizace, zatímco tištěné materiály a nástěnky pokračují v poskytování informací pro farníky i širší veřejnost. Osobní doporučení a přímá komunikace jsou však považovány za základ a tyto ostatní misijní prostředky za jejich rozvinutí a rozšíření.

Městské farnosti často sázejí na sociální sítě a hudební akce, které mají potenciál oslovit širší a rozmanitější publikum. Na venkově pak zůstávají důležitým nástrojem osobní kontakty a tradiční formy komunikace, jako jsou nástěnky a letáky, které efektivně přinášejí evangelium do života místních komunit. Tři specifické projekty lze považovat v diecézi za dlouholeté „rodinné stříbro“ misijního působení, a to Noc kostelů, Betlémské světlo a Tříkrálovou sbírku.

XII. OSTATNÍ AKTIVITY

Vše z misijně zaměřených aktivit ve farnostech, komunitách a diecézi, co se nevešlo jinde

Tato část naší misijní analýzy se původně zaměřila na identifikaci a rozbor různých forem misijních aktivit, které se objevily v zápisech, ale nebyly dostatečně prezentovány v jiných částech této analýzy. Celkově bylo nalezeno 143 zmínek týkajících se takovýchto misijních aktivit, jak z městských farností (106 zmínek) a tak z farností venkovských (50 zmínek) napříč diecézí. Při závěrečné redakci byly nakonec všechny tematické okruhy objevené v těchto zmínkách integrovány k příslušným tematickým okruhům jiných dílčích analýz.

XIII. KDE SE NĚCO PŘI SDÍLENÍ VÍRY NEDAŘÍ?

Kód: MISIE Kde se něco při sdílení víry nedaří (147 citací)

Co všechno spíše odvádí od víry, pohoršuje, zabraňuje misijnímu působení či škodí svědectví evangelia

Tato poslední dílčí analýza se zaměřila na ty zmínky v zápisech ze skupinových synodních rozhovorů, které zmiňovaly nejrozličnější problémy a výzvy spojené s misijním posláním církve. Takovýchto zmínek, pocházejících z 53 farností či vikariátů, bylo v zápisech identifikováno celkem 147 (z toho 94 zmínek z městských farností, vikariátních konferencí, komunit či uskupení a 66 zmínek z farností venkovských). Cílem analýzy bylo identifikovat hlavní tematické okruhy problémů, charakterizovat typické problémy uvnitř těchto okruhů, a také ukázat souvislosti s problémy identifikovanými ve vnitřním životě farností, uspořádání pastoračních struktur a hospodaření.

1. Uzavřenost a nedůvěra

Počet zmínek: 28

Počet farností: 17

Jedním z hlavních problémů identifikovaných na základě analýzy zápisů ze synodních rozhovorů ve farnostech plzeňské diecéze je uzavřenost některých z nich vůči nově přichozím a neschopnost či neochota vytvořit otevřené a vstřícné prostředí. Farníci podle těchto zápisů často postrádají schopnost oslovit lidi mimo farnost a integrovat je do farního společenství. Zdá se, že tento problém má svá specifika v městských oblastech, kde anonymita a neosobní přístup přispívají k pocitu izolace jak mezi farníky, tak i mezi potenciálními novými členy společenství farnosti.

Typické problémy a ilustrativní citáty:

- **Neschopnost oslovit nové příchozí:** Farnosti nejsou schopny vytvořit atmosféru, která by vítala nové členy nebo návštěvníky, což vede k pocitu izolace a nezájmu.
 - "Nejsme často schopni ani vnímat a oslovovat neznámé lidi, kteří přijdou do kostela."
-- *Dolní Bělá – misie 1* --
- **Pesimismus a nedůvěra:** V některých farnostech panuje atmosféra pesimismu a nedůvěry vůči nově příchozím, což vede k negativním zkušenostem a dalšímu uzavírání farní komunity.
 - "Situaci ve farnosti vnímají spíše pesimisticky a neradostně. Případného nečekaného návštěvníka v kostele se spíše obávají a jsou ‚ve střehu‘, když se někdo takový objeví."
-- *Mariánské Lázně otevřená – misie* --
- **Odmítání a uzavírání:** Část farníků se uzavírá do vlastních skupin a odmítá navazovat nové vztahy, což dále ztěžuje integraci nových členů do farností.
 - "Církev tvoří lidi, kteří neprojevují dostatek ‚communie‘, sedíme samostatně v lavicích a nevšímáme se jeden druhého."
-- *Dominikánky – misie* --

2. Nepropojenost s veřejností

Počet zmínek: 22

Počet farností: 14

Některé farnosti vykazují podle analyzovaných zápisů nízkou míru zapojení se do širší společnosti a nedostatek spolupráce s obcemi, školami nebo jinými institucemi veřejného života. Tento nedostatek propojení vede k tomu, že církevní aktivity nejsou vnímány jako atraktivní nebo přístupné pro širší veřejnost. Tento problém je patrný jak ve městech, tak na venkově.

Typické problémy a ilustrativní citáty:

- **Nízká propojenost mezi církví a Charitou:** V některých případech je konstatována nedostatečná spolupráce mezi církví a lokálními Charitami, což omezuje dosah misijního působení farnosti.
 - "Malá provázanost mezi Charitou a farností."
-- *Ostrov PRF a ERF – misie* --
- **Nevyužitý potenciál misijních aktivit:** Aktivity, které by mohly sloužit jako prostředek misie, často ztrácejí na efektivitě kvůli špatné organizaci nebo nedostatečné podpory ze strany farníků.
 - "Akce typu ‚Noc kostelů‘ nevnímají jako příležitost k oslovení širší veřejnosti."
-- *Mariánské Lázně otevřená – misie* --
- **Neschopnost efektivně oslovit veřejnost:** Farnosti dle některých zápisů tápou, jakým způsobem oslovit širší veřejnost a přiblížit jí víru.
 - "Víme, že pro dobrý život máme všechna esa v rukávu, jen je neumíme nabídnout."
-- *Tachov jiná – misie* --

3. Neschopnost komunikovat a svědčit

Počet zmínek: 35

Počet farností: 21

Zdá se, že podle analyzovaných zápisů, jedním z nejvýznamnějších problémů, s nimiž se farnosti potýkají, je neschopnost efektivně komunikovat o víře jak mezi sebou, tak navenek. Farníci uvádějí, že mají obavy, jak budou přijati, když o své víře mluví, nebo že jim chybí dostatečné znalosti a sebevědomí k tomu, aby se zapojili do osobního či společného misijního působení. Tento problém je všudypřítomný jak ve městech, tak na venkově.

Typické problémy a ilustrativní citáty:

- **Nedostatek sebevědomí:** Mnoho farníků se obává mluvit o své víře kvůli obavám z toho, že pro to nejsou dost dobří, což vede k další pasivitě v oblasti misie.
 - "Nemám vlohy a výřečnost k tomu, abych o víře druhým svědčil."
-- *Plzeň Bory seniorky – misie* --
- **Nedostatečné znalosti:** Věřící často navíc uvádějí, že jim chybí potřebné znalosti a dovednosti k efektivnímu svědectví o víře.

- "Obecně asi nevíme, jak evangelizovat – není návod."
-- *Horšovský Týn PRF ERF – misie* --
- **Neschopnost oslovit širší veřejnost:** Farnosti často tápou ve snaze najít konkrétní účinný způsob, jak evangelium přiblížit širší veřejnosti.
 - "Nejsme často schopni svědčit o svojí víře, či hájit ji ať už použitím biblických, či jiných argumentů."
-- *Plzeň Bory mše11 – misie* --

4. Negativní obraz církve a stud za příslušnost

Počet zmínek: 26

Počet farností: 16

Další významnou překážku misijního působení v diecézi podle analyzovaných zápisů představuje vnímání církve veřejností jako negativní instituce, často kvůli mediálním kauzám nebo historickým břemenům. Tento problém vede k tomu, co jsme viděli již výše, že farníci mají obavy z toho, jak budou přijati, když se pokusí svědčit o své víře. Tento strach má demotivující vliv na jejich ochotu se do misijního působení zapojit a udělat s ním dobrou zkušenost.

Typické problémy a ilustrativní citáty:

- **Negativní obraz církve v médiích:** Celostátní média prezentovala a často ještě prezentují katolickou církev či některé její čelní představitele v negativním světle, což dle některých zápisů podkopává její snahy o misii.
 - "Vnímáme negativní obraz Církve – mediálně i mezi lidmi. Chybí pozitivní informace, předávání ,dobré zvěsti'."
-- *Plzeň Lobzy PRF – misie* --
- **Vnímání církve jako uzavřené instituce:** Katolická církev v České republice je často vnímána jako uzavřená a nepřístupná, což ale podle některých zápisů začíná už za naším vlastním prahem.
 - "Církev tvoří lidi, kteří neprojevují dostatek ,communia', sedíme samostatně v lavicích a nevšímáme se jeden druhého."
-- *Dominikánky – misie* --
- **Stud za přináležitost ke katolické církvi:** Mnoho farníků se stydí za to, že se hlásí ke katolické církvi, což omezuje jejich ochotu svědčit o evangeliu.
 - "Někteří zúčastnění mají pocit, že neumí svoji víru podat dál. V minulosti byli vysmíváni cizími lidmi, tedy neměli odvahu se jako křesťané projevovat."
-- *Horšovský Týn PRF ERF – misie* --

5. Problémy s praktickou realizací misijních záměrů

Počet zmínek: 36

Počet farností: 19

Posledním tematickým okruhem zjištěným u mnoha zápisů je problematičnost praktické realizace třeba i dobrých misijních záměrů, které z různých důvodů nejsou dotaženy k realizaci. Těmito důvody může být např. nedostatek zájmu či podpory farníků, organizační problémy či nezkušenost organizátorů, omezené personální či finanční zdroje, nebo nedostatek místa. To se může týkat např. i takových zavedených akcí jako je „Noc kostelů“, které jsou pak v některých případech dokonce vnímány jako módní záležitosti bez skutečného misijního dopadu.

Typické problémy a ilustrativní citáty:

- **Nízká podpora a zájem:** Mnoho misijních aktivit trpí nízkou mírou podpory farnosti a zájmem ze strany více farníků, což zpochybňuje jejich efektivitu a užitečnost.
 - "Akce typu ,Noc kostelů' nevnímají jako příležitost k oslovení širší veřejnosti."
-- *Mariánské Lázně otevřená – misie* --
- **Organizační problémy a omezené zdroje:** Realizace misijních aktivit je často komplikována nedostatkem finančních či personálních zdrojů nebo špatnou organizací.
 - "Bohoslužba je pro hledající nepřístupná."
-- *Plasy a Manětín - jiné – misie* --
- **Nedostatek atraktivních a dostupných míst:** Farnosti často nemají vhodná místa pro pořádání misijních aktivit, což omezuje jejich schopnost přilákat nové lidi.
 - "Není kam lidi pozvat moc."
-- *Stanovice Jiná Březová – Misie* --

Souhrn

V této poslední analýze se objevují kritické poznámky týkající se nedostatků v přijetí nových lidí a obecného pocitu nevítanosti, který může bránit efektivitě misijní činnosti. Tento kritický pohled kontrastuje s pozitivními prvky z předchozích analýz, které zdůrazňují úspěšné misijní aktivity a iniciativy. Zde tedy vidíme určité napětí mezi tím, co je prezentováno jako úspěšná misijní činnost, a skutečnými problémy, kterým čelí lidé na místní úrovni. Hlavní identifikovanými překážkami misijního působení v diecézi jsou uzavřenost a nedůvěra farníků, nepropojenost farností s veřejností, neschopnost farníků komunikovat a svědčit, negativní obraz církve a stud za příslušnost k ní a problémy s praktickou realizací misijních záměrů.

Souvislosti s dalšími kritickými analýzami

Problémy identifikované v této závěrečné dílčí analýze problematických aspektů misijního působení v plzeňské diecézi jsou úzce propojeny s problémy identifikovanými ve vnitřním životě farností, v uspořádání pastoračních struktur a v hospodaření farností. Uzavřenost a nedůvěra odráží problémy s izolací a neochotou ke spolupráci uvnitř farností. Nízká míra spolupráce s širší veřejností a organizační problémy jsou zase důsledkem nedostatečné podpory a nevyjasněných organizačních kompetencí. Negativní vnímání církve a strach z odsouzení má přímou souvislost s problémy spojenými s klerikalismem a netransparentní komunikací.

Celkově lze říci, že misijní poslání církve je omezeno týmiž faktory, které komplikují i její vnitřní fungování. Zdá se proto, že zlepšení vnitřní komunikace, otevřenosti a spolupráce uvnitř farností je klíčové i pro efektivnější misijní působení a oslovování širší veřejnosti ve farnostech i v diecézi jako celku.

Zde jsou výše naznačené souvislosti popsány podrobněji, spolu s uvedením konkrétních příkladů a komentářů:

1. Uzavřenost a nedůvěra

- **Souvislost s vnitřním životem farností:** Tento problém může mít přímý vztah k problémům izolace a neochoty ke spolupráci uvnitř farností. V analýze problémů vnitřního života farností bylo konstatováno (srov. Oddíl D Vnitřní život farností, část IX., bod 1.), že v některých farnostech panuje nepropojenost, izolace a neschopnost vytvořit soudržnou komunitu. Například v jedné farnosti se uvádí: „Mnoho mladých chodí na vesnicích do kostela pouze z přesvědčení od babiček“ (*DCM 7 - misie*), což může ukazovat na tradiční, ale neaktivní formu víry. Tato uzavřenost se pak může projevit i neschopností otevřít se nově příchozím, což následně brání rozvoji misijního poslání.
- **Příklad:** „Nejsme často schopni ani vnímat a oslovovat neznámé lidi, kteří přijdou do kostela“ (*Dolní Bělá - misie 1*). Tento problém přímo navazuje na dříve zmíněnou roztříštěnost farností, kde každý zůstává ve své zóně komfortu a nemá zájem oslovit nové lidi.
- **Komentář:** Uzavřenost farností nejenže zabraňuje vytvoření soudržné komunity, ale také výrazně omezuje jejich schopnost oslovovat a přijímat nové členy. Tento problém je hluboce zakořeněný ve vnitřním fungování farností a vyžaduje zásadní změny ve způsobu, jakým farnosti přistupují k vlastnímu vnitřnímu životu a ke své misijní činnosti.

2. Nepropojenost s veřejností

- **Souvislost s pastoračními strukturami:** Nízká míra spolupráce s širší veřejností je úzce spjata s problémy identifikovanými v analýze uspořádání pastoračních struktur. Tam bylo konstatováno, že farnosti často trpí nedostatkem koordinace a efektivního řízení, což vede k izolaci a nedostatku iniciativy. Například v jedné farnosti bylo zaznamenáno: „Chybí nám zde společenství pro ženy střední generace, které nejsou matkami...“ (*Plzeň katedrála jiná - uspořádání*). Tento problém ukazuje na nedostatek strukturovaných aktivit, které by mohly propojit různé skupiny lidí.
- **Příklad:** „Malá provázanost mezi Charitou a farností“ (*Ostrov PRF a ERF - misie*). Tento nedostatek spolupráce odráží širší problém neefektivního uspořádání pastoračních struktur, kde se jednotlivé iniciativy neseťkávají s dostatečnou podporou nebo integrací do širšího komunitního života.
- **Komentář:** Efektivní misijní činnost vyžaduje propojení s širší veřejností a aktivní spolupráci s různými institucemi, v čemž však často brání špatná koordinace a nízká míra integrace jednotlivých iniciativ do společné pastorační vize a vědomí společného poslání. Zlepšení této oblasti by mohlo mít pozitivní dopad nejen na misijní činnost, ale i na celkové fungování farností.

3. Neschopnost komunikovat a svědčit

- **Souvislost s vnitřním životem farností:** V analýze negativních jevů ve vnitřním životě farností bylo konstatováno, že ve farnostech často chybí dostatečná komunikace a vzdělávání, což vede k nedostatku sebevědomí a schopností potřebných pro svědectví o víře. Například bylo zaznamenáno: „Chybí duchovní vzdělání (studium Bible, liturgie), malá pestrost přednášek“ (*DCM 7 - misie*). Tato absence vzdělávacích aktivit přímo ovlivňuje schopnost farníků komunikovat o víře s širší veřejností.
- **Příklad:** „Nemám vlohy a výřečnost k tomu, abych o víře druhým svědčil“ (*Plzeň Bory seniorky - misie*). Tento citát ilustruje nedostatek sebevědomí a schopností, což může být důsledkem nedostatečné vzdělávací a formační činnosti ve farnostech.
- **Komentář:** Neschopnost komunikovat a svědčit o víře je zásadní překážkou pro misijní působení. Pokud se farníkům nedostává dostatečné přípravy a podpory v této oblasti, budou se cítit nejistí a neschopní sdílet svou víru s ostatními, což oslabuje celé misijní poslání církve.

4. Negativní obraz církve a stud za příslušnost

- **Souvislost s pastoračními strukturami:** V analýze negativních jevů vnitřního života farností bylo zmíněno, že některé pastorační struktury trpí nedostatkem otevřenosti a inkluзивity, což přispívá k negativnímu vnímání církve. Například bylo zaznamenáno: „Někdy je těžké být sama v prostředí nevěřícího pracoviště, dávat dobrý příklad, nemít se o koho opřít“ (*Sestry SCSC - misie, uspořádání*). Tento citát může ukazovat na vnitřní napětí a izolaci, které věřící zažívají ve svém pracovním prostředí, což dále přispívá k negativnímu obrazu církve v očích širší veřejnosti.
- **Příklad:** „Vnímáme negativní obraz Církve – mediálně i mezi lidmi. Chybí pozitivní informace, předávání „dobré zvěsti““ (*Plzeň Lobzy PRF - misie*). Tento citát může být příkladem, jak negativní mediální obraz církve podkopává snahu o misijní činnost.
- **Komentář:** Negativní vnímání církve je významnou překážkou pro jakoukoliv misijní aktivitu. Pokud je církev vnímána negativně, farníci budou váhat s aktivním svědectvím o své víře, protože se obávají odmítnutí nebo výsměchu. To vede opět k tomu, že se misijní činnost stává méně efektivní a méně přitažlivou pro širší veřejnost.

5. Problémy s praktickou realizací misijních záměrů

- **Souvislost s pastoračními strukturami:** Problémy s praktickou realizací misijních aktivit mají úzký vztah k organizačním a administrativním problémům ve farnostech identifikovaným v analýze negativních aspektů organizačního uspořádání diecéze. Například bylo uvedeno: „Lidé obecně nejsou ochotni věnovat svůj čas pro hlubší duchovní život a setkávání se“ (*Plzeň Bory jiná - misie*). Tento problém může odrážet nedostatek angažovanosti a organizační kapacity, což by pak přímo ovlivňovalo schopnost farností své dobré misijní záměry realizovat.
- **Příklad:** „Akce typu ‚Noc kostelů‘ nevnímají jako příležitost k oslovení širší veřejnosti“ (*Mariánské Lázně otevřená - misie*). Tento citát ilustruje, jak problémy s organizací a nízký zájem farníků mohou vést k neefektivnosti i dobře zamýšlených aktivit.
- **Komentář:** Problémy s praktickou realizací misijních aktivit ukazují na širší nedostatky v organizačních schopnostech farností. Bez efektivní organizace a dostatečného zapojení farníků zůstávají misijní aktivity pouze na úrovni dobrých úmyslů, aniž by přinášely skutečné výsledky.

SUMÁŘ DÍLČÍCH ČÁSTÍ MISIJNÍ ANALÝZY

Níže pro přehlednost uvádíme sumáře jednotlivých dílčích analýz, které takto společně lze vnímat jako ucelenou analýzu misijního rozměru služby plzeňské diecéze:

- I. **Inspirace znamením:** Liturgie, rituály, poutě, sakrální hudba a symboly jsou vnímány jako klíčové nástroje, které mohou lidi přivést k víře. Městské farnosti zdůrazňují moderní přístupy a inkluзивní formy liturgie, zatímco venkovské farnosti kladou důraz na tradice a místní kulturní prvky. Hudba a symbolika mají zvláštní význam v přitahování jak věřících, tak i těch, kteří s vírou teprve přicházejí do styku.
- II. **Pohostinnost a přijetí:** Otevřenost a pohostinnost jsou zásadní pro úspěch misijní činnosti. Městské farnosti mají tendenci pořádat více organizovaných akcí a zdůrazňují otevřenost prostoru, zatímco venkovské farnosti se více zaměřují na osobní kontakt a podporu v komunitě. Osobní přístup a lidskost jsou klíčovými prvky, které mohou pomoci překonat bariéry a přivést nové lidi ke společenství.

- III. **Svědectví životem:** Osobní příklad, pevnost ve víře a autentický životní styl jsou považovány za nejúčinnější prostředky misijní činnosti. Svědectví na pracovišti, rodinný život a integrita víry hrají klíčovou roli v tom, jak je křesťanství vnímáno v širším okolí. Tento přístup je důležitý jak ve městě, tak na venkově, přičemž venkovské farnosti kladou větší důraz na rodinné vztahy.
- IV. **Evangelium slovem:** Sdílení víry slovem zahrnuje osobní svědectví, katechezi, duchovní vzdělávání a používání srozumitelného jazyka. Ve městských farnostech je kladen důraz na veřejné akce a osvětu mimo tradiční církevní prostředí, zatímco venkovské farnosti více využívají osobní a přímé formy komunikace.
- V. **Vztahy se společností:** Farnosti aktivně spolupracují s místními komunitami, školami a občanskými organizacemi, což je klíčové pro šíření evangelia. Spolupráce s institucemi a neformální vztahy s místními komunitami pomáhají budovat důvěru a otevírají církev širší veřejnosti.
- VI. **Osobní a rodinné vztahy:** Rodina a osobní vztahy jsou základem pro předávání víry. Autenticita a otevřenost v mezilidských vztazích, podpora v náročných životních situacích a neformální setkávání jsou klíčovými prvky, které napomáhají k šíření křesťanských hodnot.
- VII. **Svědectví společenství:** Láskyplné vztahy uvnitř farností a malých společenství jsou základem pro misijní činnost. Společné aktivity a ekumenická spolupráce přitahují nové členy a posilují víru stávajících členů. Rodiny hrají významnou roli v předávání víry a formování křesťanského společenství.
- VIII. **Služba lidem v nouzi:** Diakonická a charitativní činnost je klíčovou součástí misijního působení. Farnosti poskytují přímou pomoc potřebným, organizují charitativní sbírky a spolupracují s místními institucemi. Tato činnost nejen pomáhá lidem v nouzi, ale také posiluje misijní roli církve ve společnosti.
- IX. **Misijní spiritualita:** Duchovní život je základem pro misijní činnost. Přímlybné modlitby, žehnání, duchovní proměna, hudba a ticho jsou prostředky, které podporují misijní nasazení a hlásání evangelia. V městských farnostech je kladen větší důraz na organizované modlitby a moderní formy spirituality, zatímco venkovské farnosti preferují tradiční formy duchovního života.
- X. **Misijní přístupy:** Města se zaměřují na širší veřejnost prostřednictvím akcí mimo kostely, zatímco venkovské farnosti se více zaměřují na osobní přístup a autenticitu ve vztazích. Klíčovým aspektem je otevřenost, autenticita a přítomnost církve mimo tradiční prostředí.
- XI. **Misijní prostředky:** Tato analýza se zabývá různými nástroji a prostředky, které farnosti používají pro evangelizaci. Hudba se ukazuje jako silný misijní nástroj, který přitahuje nejen věřící, ale i širší veřejnost. Farnosti také stále více využívají moderní technologie, jako jsou sociální média a online přenosy bohoslužeb, aby oslovily širší publikum. Tradiční tiskoviny zůstávají důležitými prostředky, zvláště ve venkovských oblastech.
- XII. **Ostatní aktivity:** Tato část původně shrnovala různé misijní aktivity, které se nevešly do ostatních kategorií. Při závěrečné redakci materiálu však tyto podněty byly pro přehlednost integrovány do ostatních analýz.
- XIII. **Kde se něco při sdílení víry nedaří:** Tato poslední dílčí analýza se zaměřuje na faktory, které brání úspěšnému sdílení víry a odvádějí lidi od církve. Hlavní identifikovanými překážkami misijního působení v diecézi jsou uzavřenost a nedůvěra farníků, nepropojenost farností s veřejností, neschopnost farníků komunikovat a svědčit, negativní obraz církve a stud za příslušnost k ní a problémy s praktickou realizací misijních záměrů.

ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ

Na základě zkoumaných zdrojů lze říci, že církevní misie v plzeňské diecézi vykazuje řadu pozitivních znaků, jako je aktivní zapojení věřících, snaha o ekumenický dialog a spolupráci s veřejnou sférou, vnímání duchovního a komunitního základu misijního poslání církve či využívání moderních technologií. Existuje však také několik vážných výzev, které by mohly omezit efektivitu těchto misijních aktivit, zejména pokud jde o ne příliš vstřícný způsob přijímání hledajících či příchozích v některých farnostech a náročné vyrovnávání se se společenskými a kulturními změnami. Tato ambivalence mezi úspěchy a přetrvávajícími problémy naznačuje, že téma misie bylo pro diecézní synodu dobře zvoleno a že volá po hlubší teologické reflexi a reflexi ve světle poselství celosvětové synody o synodalitě.

Už nyní lze ale pouze na základě studia této analýzy konstatovat, že mnoho problémů bránících efektivní misijní činnosti církve vyplývá z nedostatků identifikovaných ve vnitřním fungování farností a v uspořádání pastoračních struktur. Tyto problémy jsou vzájemně propojené a zdá se, že tvoří jakýsi začarovaný kruh, kde nedostatky ve vnitřním životě farností negativně ovlivňují jejich misijní působení a naopak. Pro zlepšení situace bude proto nejspíš nezbytné provést hluboké změny, jejichž zacílení a konkrétní podobu budeme společně hledat v dalších dvou etapách diecézní synody. Proto zde na závěr uvedeme jen příklad toho, jak by tato doporučení mohla případně vypadat.

Z prezentované misijní analýzy současné reality misijního působení v plzeňské diecézi se zdá, že jako o dalších krocích na společné cestě by bylo vhodné uvažovat např. o těchto:

1. **Zlepšení vnitřní komunikace a spolupráce:** Farnosti by měly více investovat do rozvoje soudržných komunit a do vytváření otevřeného a inkluzivního prostředí.
2. **Posílení vzdělávání a formace:** Poskytnutí kvalitního vzdělávání a podpory farníků, aby se cítili sebejistí a schopní sdílet svou víru a evangelium.
3. **Reforma organizačních struktur:** Zefektivnění organizačních a administrativních procesů tak, aby misijní aktivity byly lépe koordinovány, integrovány sdílenou vizí a společným posláním, a tak také mohly být s dobrým užitekem realizovány.
4. **Změna veřejného obrazu církve:** Aktivní práce na zlepšení veřejného vnímání církve skrze pozitivní příklady a otevřenou a transparentní komunikaci, která bude oslovovat široké spektrum lidí.

Proto o těchto krocích (spolu s dalšími) doporučujeme hlouběji uvažovat v příští etapě diecézní synody.

(B) USPOŘÁDÁNÍ

Pastorační struktury a jejich podpora života v Kristu ve farnostech a diecézi

V tomto oddíle je prezentován soubor dílčích analýz témat definovaných deskriptivními kódy sdruženými pod hlavní kódovou kategorií USPOŘÁDÁNÍ (celkem 943 citací) sdružující výroky související s otázkou „**Jak současné uspořádání služeb a zodpovědností v naší farnosti včetně rozmístění kněží v diecézi umožňuje všem věřícím naplno a zdravě prožívat svou víru, službu a povolání?**“

Seznam dílčích analýz:

- I. **Služba kněží:** Cokoli se týká služby kněží ve farnostech a v diecézi obecně
- II. **Ostatní služby a spolupráce:** Různé služby, úkoly, spolupracovníci a styly spolupráce
- III. **Týmová spolupráce:** Jak se daří či nedaří vzájemná spolupráce více služeb
- IV. **Uspořádání bohoslužeb:** Nabídka mší svatých a jejich časové a lokální rozvrhy
- V. **Pastorační struktury:** Komentáře k pastoračním strukturám a jejich funkčnosti
- VI. **Specifičnost prostředí:** Zmínky o specifičnosti pastoračního prostředí a srovnávání
- VII. **Vedení diecéze:** Služba biskupa a generálního vikáře
- VIII. **Počty věřících:** Komentáře k počtům účastníků bohoslužeb
- IX. **Pastorační rada farnosti:** Služba a role pastorační rady farnosti a její funkčnost
- X. **Informovanost a komunikace:** Informovanost, komunikace, public relations, média
- XI. **Koordinace aktivit:** Koordinace a spolupráce různých aktivit, přístupů a projektů
- XII. **Vztah žen a mužů:** Otázky spojené s rozmanitostí pohlaví
- XIII. **Služba jáhnů:** Jáhenské služby ve farnostech a v diecézi obecně
- XIV. **Kde uspořádání neslouží životu** : Příklady nefunkčních či blokujících struktur

SUMÁŘ DÍLČÍCH ČÁSTÍ ORGANIZAČNÍ ANALÝZY

ZÁVĚREČNÁ REFLEXE K ORGANIZAČNÍ ANALÝZE

SOUHRNNÁ REFLEXE NAD ORGANIZAČNÍ A MISIJNÍ ANALÝZOU DIECÉZE

PODNĚTY PRO DALŠÍ ETAPY DIECÉZNÍ SYNODY

I. SLUŽBA KNĚŽÍ

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Služba kněží (204 citací)

Cokoli se týká služby kněží ve farnostech a v diecézi obecně

První část naší strukturální analýzy plzeňské diecéze se zaměřuje na téma „Služba kněží“ v rámci organizačního uspořádání farností a diecéze jako celku. V analyzovaném souboru všech zápisů ze synodních skupinových rozhovorů bylo identifikováno celkem 204 citací na toto téma, které pocházejí z různých farností a vikariátních konferencí. Celkově se to týká 40 zápisů, z toho 21 z městských farností (122 zmínek) a 19 z venkovských farností (82 zmínek). Zmínky o kněžích z hlediska uspořádání jejich služeb byly rozděleny do 5 tematických okruhů.

1. Přítomnost kněze ve farnosti

Počet zmínek: 45 (25 MĚSTA, 20 VENKOV)

Počet farností: 20 (12 MĚSTA, 8 VENKOV)

Podle mnoha synodních skupin je přítomnost kněze ve farnosti je klíčovým faktorem pro úspěšnou pastorační práci, zejména na venkově, kde se zdůrazňuje fyzická přítomnost a možnost pravidelného setkávání s věřícími. Ve městech se přítomnost kněze často navíc pojí s dostupností pro různé skupiny věřících, což zahrnuje i účast na administrativních a organizačních záležitostech. Téma nedostatku kněží se objevilo několikrát, zejména v souvislosti s potřebou zajistit duchovní služby ve velkých územních celcích. Nedostatek kněží je vnímán jako jedna z hlavních výzev současné diecéze, i když počet kněží na počet lidí ve farnostech pomalu stoupá.

Ilustrativní citáty:

- "Chci-li být nablízku lidem, musím vyjít z fary, příležitost je např. sdílet tragédii v rodině formou civilní účasti na pohřbu, poznávat lidi a prostředí prostřednictvím Tříkrálové sbírky."
-- *VIK Cheb Sokolov - misie* --
- "Kněz bydlící na faře: Velký benefit vidíme v tom, že kněz bydlí na faře, komunikuje se zastupiteli obce, aktivně se účastní programů pořádaných obcí, zajímá se o lidi, kteří v obci bydlí, a naslouchá jim. Fara je přístupná a je možnost kdykoliv přijít."
-- *Dýšina PRF - misie* --
- "Vnímají důležitou roli kněží - Myslíme si, že je důležité vítání lidí při mši, pozdravení, osobní zájem o věřící, komunikace..."
-- *Domažlice Milavče - misie* --
- "Jako jeden z hodně důležitých bodů vnímáme to, že kněz dochází na návštěvy například za nemocnými do nemocnic."
-- *Dýšina mládež - misie* --
- "V naší diecézi je málo kněží a je tedy pochopitelné, že ne každá farnost může mít svého kněze."
-- *Holýšov Jiná - Misie Uspořádání Hospodaření* --
- "Nedostatek kněží versus rozložení farností; na počet lidí je poměr kněží reálný."
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření* --

2. Duchovní doprovázení a osobní kontakt

Počet zmínek: 50 (30 MĚSTA, 20 VENKOV)

Počet farností: 22 (14 MĚSTA, 8 VENKOV)

Duchovní doprovázení a osobní kontakt s věřícími je mnoha synodními skupinami vnímáno jako jeden z nejdůležitějších aspektů služby kněží. Mnozí věřící si váží přímého kontaktu s kněžími a jejich ochoty naslouchat, což jim umožňuje lépe se zapojit do farního života. Ve venkovských oblastech je kladen důraz na osobní vztahy, zatímco ve městech se více zmiňuje potřeba individuální pastorační péče, zvláště s nepraktikujícími věřícími.

Ilustrativní citáty:

- "Lidský, přirozený kontakt s lidmi."
-- *VIK Cheb Sokolov - misie* --
- "Lidé oceňují návštěvy starých a nemocných lidí místním farářem."
-- *Kralovice-jesenice-lubenec společenství mladých - misie* --
- "Farář nemá vliv na to, s jakými dalšími kněžími bude spolupracovat ve svěřené farnosti."
-- *Domažlice PRF ERF - uspořádání* --
- "Oslovilo mě, že někde jsou kněží opravdu součástí společenství ostatních věřících (a ne 'pouštní otcové')."
-- *DPR - uspořádání* --
- "Kněží bývají často hybateli akcí, ale zároveň už v některých případech začínají být 'jen' jejich garanty."
-- *Dolní Bělá - uspořádání* --
- "Kněz, který se aktivně zapojuje do společenských aktivit v obci, získává respekt a důvěru i mezi nevěřícími."
-- *Skalná PRF ERF - uspořádání* --

3. Vzájemná spolupráce kněží a jejich komunit

Počet zmínek: 30 (20 MĚSTA, 10 VENKOV)

Počet farností: 14 (9 MĚSTA, 5 VENKOV)

Spolupráce mezi kněžími, případně v rámci komunit, je mnoha synodními skupinami vnímána jako důležitý prvek pro fungování farností. Na venkově je často zmiňována důležitost komunity, která zajišťuje kontinuitu a podporu mezi farníky, zatímco ve městech se klade důraz na vzájemnou pomoc mezi kněžími, zvláště v případě nemoci nebo jiných výjimečných situací.

Ilustrativní citáty:

- "Ve farnosti máme oblátskou komunitu. Jsme za obláty, kteří s námi ve farnosti žijí, vděční. S jejich příchodem přišla do farnosti 'nová konverze' – zdravá, radostná a svobodně prožívaná víra, respekt k

odlišnostem, žitá a vědomě pěstovaná vztahovost."

-- *Dolní Bělá - uspořádání* --

- "Vnímáme jako dobrý systém společné správy farností (více kněží na faře, kteří vyjíždějí do okolí) i z důvodů uvedených výše."
-- *Sestry SCSC - misie, uspořádání* --
- "V současné době máme v Chebu dva faráře, kteří ačkoli každý má svou oblast služby, tak se mohou vzájemně zastoupit a pomoci si."
-- *Cheb - uspořádání* --
- "Naše situace se liší v tom, že v čele nestojí kněz jako jednotlivec, ale kněží obláti a jejich komunita. Tuto skutečnost vnímáme jako velmi pozitivní, jako velký dar a zároveň příležitost k hledání nových cest v nových podmínkách."
-- *Dolní Bělá jiná - uspořádání* --

4. Vytíženost a přetížení kněží

Počet zmínek: 55 (31 MĚSTA, 24 VENKOV)

Počet farností: 27 (17 MĚSTA, 10 VENKOV)

Podle velkého množství zápisů kněží často čelí vysoké pracovní zátěži, která může vést k přetížení a vyhoření. Podle vícero zápisů, a to i zápisů z vikariátních konferencí, kněží čelí především výrazné administrativní a organizační zátěži, která je odvádí od jejich hlavní duchovní služby. V některých městských farnostech se tento problém jeví jako zvláště palčivý, protože v nich někteří kněží někdy bez zvláštní opory lidí z farnosti či ekonomické rady nesou zodpovědnost za údržbu majetku a všechny často komplikované ekonomické záležitosti. Navíc zde jsou často vyšší požadavky na dostupnost pro věřící. Na venkově se s problémem přetíženosti kněží v zápisech setkáváme také, ale zde se častěji zmiňuje přetížení z důvodu rozlehlosti farností a starosti o mnoho budov. Přetíženost kněží pak také podle některých skupin vede k nedostatku času na osobní duchovní rozvoj a odpočinek.

Ilustrativní citáty:

- "Kněží vnímáme jako příliš zatížené až přetížené. Mnoho zodpovědností a aktivit s nimi spojenými v rozlehlém kraji."
-- *Kralovice+ Chříč - uspořádání* --
- "Velké a neadekvátní zatížení vnímáme v oblasti starání se o nemovitosti farnosti a zajišťování pronájmu bytů farnosti."
-- *Kralovice+ Chříč - uspořádání* --
- "Kněz má příliš mnoho povinností (ne vlastní vinou), je hůř k zastižení."
-- *Stříbro a Kladruby jiná 3 - misie, uspořádání, hospodaření* --
- "Část kněží se ale právě o tuto ztrátu části své 'moci' obává, brání se jejímu předání jiným, je to pro ně velmi těžké. Ale nutné."
-- *DPR - uspořádání* --
- "Někdy se ovšem duchovní, který nese odpovědnost, nemůže od administrativních úkolů dispenzovat, a to ani ve městě, takže paradoxně spíše najde pomocníky pro záležitosti týkající se kostela a bohoslužeb než administrativy."
-- *VIK Plzeň město - uspořádání* --
- "Je problémem jak být knězem a přitom nebýt přehlcen v odpovědnosti vůči majetku a jeho financování."
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření* --
- "Většina činností v rámci farnosti je vázána na osobu kněze, který je tím pádem přetížen. Navíc často je jeho iniciativa neopětována."
-- *Stříbro a Kladruby PRF a ERF - všechno* --
- "Pro kněze jsou povinnosti týkající se hospodaření zatěžující, a je otázkou, zda je to nutné. Zazněl názor, že možná úkoly spojené s hospodařením ubírají na jejich pastorační činnosti."
-- *Kralovice PRF Jiná - hospodaření* --
- "Rozdělení kněží v diecézi se nám zdá nerovnoměrné. Jsou někteří kněží, kteří mají na starost pár jednotlivců a pak ti, kdo mají obrovská území."
-- *VIK Plzeň Sever a Rokycany - uspořádání* --

5. Vztah kněží a ostatních věřících

Počet zmínek: 20 (12 MĚSTA, 8 VENKOV)

Počet farností: 12 (7 MĚSTA, 5 VENKOV)

Podle některých skupin vztah mezi kněžími a ostatními věřícími je klíčovým aspektem pro fungování farnosti. Mnozí farníci oceňují osobní přístup kněží, jejich ochotu naslouchat a vést farnost s ohledem na potřeby věřících. Tento vztah je obzvláště důležitý na venkově, kde jsou osobní vazby často těsnější a očekává se větší angažovanost ze strany kněze, protože je často na všechno sám. Ve městech se vztahy mezi kněžími a farníky často odvíjejí od kvality pastorační a dostupnosti duchovních služeb. Někteří kněží by osobní vztahy i rádi rozvíjeli, a to třeba v neděli po bohoslužbě, kdy je k tomu vhodná příležitost, ale jsou limitováni počtem nedělních mší. Především ve venkovských farnostech se objevují zmínky o izolaci a osamělosti kněží, kteří často slouží na vzdálených místech bez možnosti blízkého kontaktu s kolegy nebo komunitou. Tento problém je spojen s vysokým rizikem vyhoření. Některé zmínky poukazují na přetrvávající problém klerikalismu, kdy kněží nadále fungují jako „vládci“ farností namísto toho, aby byli spíše průvodci a partneři ve víře.

Ilustrativní citáty:

- "Současná spokojenost farníků je pro faráře zároveň i závazkem, aby o společenství stále průběžně pečoval."
-- *Cheb - uspořádání* --
- "Farníci si všímají schopností pana faráře a oceňují jeho působení ve farnosti, především jeho diplomacii, jednání a to, že je bere takové, jací jsou."
-- *Mrákov - uspořádání* --
- "Oceňována je vřelost a podpora ze strany faráře, zájem o jednotlivce. Farníci vnímají teď farnost více jako 'svoji' a mají zájem o její rozvoj."
-- *Stříbro a Kladruby jiná 4 - misie, uspořádání, hospodaření* --
- "Farář vrací příspěvek farnosti na cestovné vydání zpět na účet farnosti."
-- *Bečov PRF ERF jiná - všechno* --
- "Velmi oceňujeme otevřenost kněze ve farnosti k mnoha akcím. Vážíme si jeho srdečného přístupu k mnohým z nás."
-- *Nýrsko PRF ERF - misie* --
- "Věřící se cítí být více součástí farnosti díky pozitivnímu vztahu a zájmu kněze o jejich potřeby a životy."
-- *Plasy a Manětín - PRF - uspořádání* --
- "V Ostrově je jeden kněz málo. Tím, že po nedělní mši musí spěchat na mši do Jáchymova, nemá čas promluvit s věřícími před kostelem, natož posedět na faře."
-- *Ostrov PRF ERF - uspořádání* --
- "Na venkově je často problém sehnat dostatek lidí pro organizaci akcí a aktivit, což omezuje možnosti misijní činnosti."
-- *Starý Plzenec PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření* --
- "Je důležité, aby kněží nebyli na farářích sami."
-- *Dolní Bělá PRF - misie* --
- "Mnohde ale stále vládne klerikalismus (kněz není průvodce, ale pokouší se být vládce)."
-- *DPR - uspořádání* --

Souhrn

Analýza odhalila několik klíčových rozdílů mezi službou kněží v městských a venkovských farnostech. Zatímco v městech se kněží potýkají především s administrativními a organizačními problémy, na venkově je hlavním problémem rozlehlost farností a osamělost kněží. Spolupráce mezi kněžími a komunitami se ukazuje jako klíčová pro efektivní pastorační práci v obou prostředích, ale vyžaduje odlišné přístupy v závislosti na specifikách městského a venkovského prostředí.

Vikariátní konference (VIK) často zdůrazňují potřebu autentické a přirozené služby, která vychází z osobního kontaktu a důvěry mezi knězem a věřícími. Výzvou zůstává, jak překonat překážky v misijní činnosti a jak najít rovnováhu mezi duchovní a administrativní zátěží, aby kněží mohli efektivně sloužit své komunitě.

Významná je i problematika klerikalismu, která stále přetrvává, a je důležité hledat způsoby, jak tuto překážku překonat, aby služba kněží byla vnímána jako průvodcovská a nikoliv direktivní.

II. OSTATNÍ SLUŽBY A SPOLUPRÁCE

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Ostatní služby a spolupráce (134 citací)

Různé služby, úkoly, spolupracovníci a styly spolupráce

Tato část naší strukturální analýzy se věnuje ostatním pastoračním službám ve farnostech a v diecézi a otázce jejich spolupráce s kněžími a mezi sebou navzájem. Toto téma se vyskytlo ve 134 citacích, přičemž 79 zmínek pocházelo z městských farností a 62 zmínek z farností venkovských. Konkrétní témata, rozdělená do 6 tematických okruhů, se pak zabývala specificky organizací a koordinací těchto služeb, podpoře dobrovolníků, otázkou placených pastoračních služeb či organizací bohoslužeb tam, kde je málo kněží.

1. Spolupráce mezi kněžími a věřícími

Počet zmínek: 32 (MĚSTO: 18, VENKOV: 14)

Počet farností: 20 (MĚSTO: 12, VENKOV: 8)

Tento okruh se zaměřuje na způsoby a efektivitu spolupráce mezi kněžími a věřícími v rámci farností, bez čehož se zdá, že si mnohé skupiny v diecézi již nedovedou účinnou pastorační představu. Spolupráce se liší mezi městem a venkovem, kde je v městských farnostech často zdůrazňována potřeba větší koordinace kvůli vyššímu počtu lidí, zatímco na venkově je kladen důraz na osobní vztahy a blízkost komunit. Intenzivně k tomuto tématu zaznívali i hlasy z vikariátních konferencí, které si uvědomovali na jedné straně potřebu spolupráce s ostatními pastoračními pracovníky a pracovníci, na straně druhé náročnost téhož.

Ilustrativní citáty:

- "Ve farnosti, kde jsou 3 lidé jako spolupracovníci faráře zaměstnáni na plný úvazek. Otázka: Je to budoucnost církve? Nevím. Jisté, je že spolupracovníci vyžadují doprovázení faráře."
-- VIK Cheb a Sokolov - uspořádání --
- "Spolupráce s laiky je nutná, ale někdy stojí víc času: 'Udělají práci za tři, ale když jich mám asi 15, tak už mi to zabere tak třetinu času.'
-- VIK Plzeň město - uspořádání --
- "V živé farnosti (Lobzy) máme pastorační asistentku a desítky spolupracovníků."
-- VIK Plzeň město - uspořádání --
- "Ve farnosti máme několik lidí, kteří mají určité osobní charisma. Jde o lidi, kteří přebírají iniciativu, nebojí se něčeho nebo někoho ujmout."
-- Dolní Bělá Manětín obláti - misie --
- "Na venkově je farnost více propojená, lidé se často znají a jsou ochotni si navzájem pomáhat, což usnadňuje organizaci akcí a služeb."
-- Žlutice PRF jiná - uspořádání --

2. Rozložení služeb a jejich organizace

Počet zmínek: 28 (MĚSTO: 16, VENKOV: 12)

Počet farností: 18 (MĚSTO: 10, VENKOV: 8)

Téma navazuje na předchozí a týká se konkrétní organizace služeb v rámci farností, včetně rozdělení rolí a zajištění různých činností, jako je úklid kostelů, liturgická služba, nebo administrativní podpora. Ve venkovských farnostech je často zmíněno, že služby stojí na několika klíčových lidech, jejichž nedostatek by mohl vést k problémům s dlouhodobou udržitelností. Řeší se zde také otázky spojené se vztahem mezi dobrovolnickými a placenými službami v jedné farnosti.

Ilustrativní citáty:

- "Placený asistent v administrativě a správě financí ubere hodně práce a dovoluje prostřednictvím jednoduchého účetnictví lepší přehled o finančních tocích."
-- VIK Cheb a Sokolov - uspořádání --
- "Ve farnosti Mrákov zatím nevzniká potřeba zjednávat někoho, kdo by uklízel společné a kancelářské prostory fary."
-- Mrákov ERF - hospodaření --

- "Veškeré služby stojí na dobrovolnících s výjimkou jediného zářného příkladu zaměstnance pana Kastla. Dobrovolníci zatím ještě stíhají, ale brzy jim dojdou síly."
-- *Dolní Bělá PRF - uspořádání* --
- "Někde ale fungují jakési styčné body rodiny farníků, na které se obrací lidé z obce, když potřebují zprostředkovat kontakt na kněze nebo si neví rady s přípravou pohřbu."
-- *VIK Plzeň Sever a Rokycany - uspořádání* --
- "Dobře funguje parta akolytů a lektorů – oceňujeme pestrost u oltáře, jsme rádi, že jsou tam i ženy, ale jsou farníci, kterým vadí ženy u oltáře a nikdy k nim nechodí k přijímání."
-- *Cheb - uspořádání 2* --

3. Podpora a role dobrovolníků

Počet zmínek: 25 (MĚSTO: 13, VENKOV: 12)

Počet farností: 17 (MĚSTO: 9, VENKOV: 8)

Další okruh naší organizační analýzy se věnuje roli dobrovolníků ve farnostech, jejich zapojení do různých aktivit a významu, který pro farnosti představují. Často se zdůrazňuje, že bez dobrovolníků by mnoho služeb nemohlo fungovat, přičemž je kladně hodnocena jejich iniciativa a ochota přebírat odpovědnost. Důležitá poznámka také zazněla ohledně časté nutnosti ke spolupráci „povolat“ (požádat o ni, nabídnout ji) a nečekat, že se někdo něčeho vždy ujme sám. Několik zmínek upozorňuje na riziko vyčerpání a vyhoření dobrovolníků, což je téma, které by mohlo být důležité sledovat v budoucnosti.

Ilustrativní citáty:

- "Veškeré služby stojí na dobrovolnících s výjimkou jediného zářného příkladu zaměstnance pana Kastla. Dobrovolníci zatím ještě stíhají, ale brzy jim dojdou síly."
-- *Dolní Bělá PRF - uspořádání* --
- "Každý z nás se snaží nějakým způsobem přispět k chodu a uspořádání farnosti jako dobrovolník."
-- *Žlutice PRF jiná - uspořádání* --
- "Tíha služby varhaníka - obklopen nevěřícími kolegy, často se nedostane k přijímání, obzvlášť při velkých slavnostech v katedrále."
-- *Litice Jiná Dobřany Chotěšov - misie a uspořádání* --
- "Spousta věcí stojí na jednotlivcích, které v jejich službě zřejmě nikdo nenahradí, např. služba starým a nemocným, kontakt s institucemi charity."
-- *Dolní Bělá PRF - uspořádání* --
- "Někdy si lidé sami netroufnou službu nabídnout, ale když jsou o něco požádáni, ochotně přispějí."
-- *Skvrňany jiná - uspořádání* --

4. Financování a udržitelnost služeb

Počet zmínek: 22 (MĚSTO: 12, VENKOV: 10)

Počet farností: 16 (MĚSTO: 9, VENKOV: 7)

Tento okruh se zabývá problematikou financování služeb ve farnostech a otázkami udržitelnosti těchto služeb v dlouhodobém horizontu. Diskutuje se o nutnosti získávání prostředků na podporu různých činností, od mezd pro pastorační asistenty po financování běžného provozu farností.

Ilustrativní citáty:

- "Podpora služby laiků; jak je ale zaplatit?"
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření* --
- "Placený asistent v administrativě a správě financí ubere hodně práce a dovoluje prostřednictvím jednoduchého účetnictví lepší přehled o finančních tocích."
-- *VIK Cheb a Sokolov - uspořádání* --
- "Ve farnosti Mrákov zatím nevzniká potřeba zjednávat někoho, kdo by uklízel společné a kancelářské prostory fary. Členové ERF si ale nejsou jisti, zda je takový stav udržitelný do budoucnosti."
-- *Mrákov ERF - hospodaření* --
- "Veškeré služby stojí na dobrovolnících s výjimkou jediného zářného příkladu zaměstnance pana Kastla. Dobrovolníci zatím ještě stíhají, ale brzy jim dojdou síly."
-- *Dolní Bělá PRF - uspořádání* --

- "Některé farnosti se potýkají s problémem financování služeb, a proto hledají alternativní způsoby, jak udržet základní služby."
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 4 - Uspořádání* --

5. Bohoslužby a liturgické služby

Počet zmínek: 26 (MĚSTO: 15, VENKOV: 11)

Počet farností: 17 (MĚSTO: 10, VENKOV: 7)

Tento tematický okruh se zaměřuje na organizaci bohoslužeb a liturgických služeb ve farnostech. Důraz je kladen na dostupnost bohoslužeb, zapojení věřících do liturgických služeb a udržení kvality liturgického života. V některých farnostech je kladena otázka, jak zajistit dostatek kvalifikovaných osob pro liturgické úkoly, zejména v menších venkovských komunitách, či zda je třeba tyto bohoslužby vůbec zajišťovat.

Ilustrativní citáty:

- "Farnost je předznačena osobnostmi bratří, ale spíš laici dávají chuť životu farnosti."
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 4 - Uspořádání* --
- "Ve farnosti máme několik lidí, kteří se pravidelně zapojují do bohoslužeb, ať už jako akolyté, lektory nebo ministranty. Je důležité, aby se zapojovali i mladší generace."
-- *Plzeň katedrála PRF - uspořádání* --
- "Otevřenost na bohoslužbu slova i službu akolyty je klíčová, zejména v menších venkovských farnostech, kde kněz není vždy přítomen."
-- *Litice Jiná Dobřany Chotěšov - misie a uspořádání* --
- "V naší farnosti je občas problém se zajištěním dostatečného počtu ministrantů, což někdy komplikuje průběh bohoslužeb."
-- *Bor u Tachova PRF ERF - Uspořádání* --
- "Zapojení laiků do liturgických služeb je důležité pro udržení živosti farnosti a podporu aktivního zapojení celé komunity."
-- *Nýrsko PRF ERF - uspořádání* --

6. Specifika městského a venkovského prostředí

Počet zmínek: 19 (MĚSTO: 10, VENKOV: 9)

Počet farností: 14 (MĚSTO: 8, VENKOV: 6)

Toto téma se zaměřuje na rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi, a to jak z hlediska organizace služeb, tak z hlediska zapojení věřících. Na venkově je často zdůrazňována menší velikost komunit, což vede k osobnějším vztahům, zatímco ve městech je třeba větší koordinace a efektivnější komunikace.

Ilustrativní citáty:

- "V odlehlejších částech farnosti lepší komunitní život (větší osobní zapojení, víc vděčnosti za méně frekventovaná setkání)."
-- *Stříbro a Kladruby PRF a ERF - všechno* --
- "Na venkově je farnost více propojená, lidé se často znají a jsou ochotni si navzájem pomáhat, což usnadňuje organizaci akcí a služeb."
-- *Žlutice PRF jiná - uspořádání* --
- "Ve venkovských farnostech je často problém s generační obměnou, mladší generace se do služeb zapojuje méně."
-- *Skalná PRF ERF - uspořádání* --
- "V menších městech a na venkově často platí, že každý zná každého, což usnadňuje organizaci a podporu různých aktivit."
-- *Nýrsko Jiná - uspořádání* --
- "V městských farnostech je třeba věnovat více pozornosti koordinaci, protože zde není tak těsné propojení mezi lidmi."
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 1 - Misie* --

Souhrn

Tato část naší organizační analýzy odhaluje několik klíčových vzorců a témat, které se prolínají napříč různými farnostmi a vikariáty. Z mnoha odpovědí se za prvé zdá, že diecézní i farní pastore je pro mnohé bez takovéto široké spolupráce služeb již pomalu nemyslitelná. Dále je zde zjevná potřeba lepší koordinace a efektivnější organizace služeb ve městských farnostech, kde často dochází k přetížení jednotlivých spolupracovníků kvůli vyššímu počtu věřících. Na venkově se zase objevuje problém generační výměny, kdy stárnoucí dobrovolníci mají obtíže najít své nástupce.

Mezi hlavní rozdíly mezi městským a venkovským prostředím patří také přístup k financování a udržitelnosti služeb. Větší farnosti si mohou dovolit placené pracovníky, zatímco menší venkovské farnosti se často spoléhají na dobrovolníky, jejichž síly jsou však omezené.

Specifickým prvkem je také otázka zapojení dalších pastoračních pracovníků či pracovníků do liturgických a dalších farních služeb, kde na venkově může být problém s nedostatkem kvalifikovaných osob. Vzdělávání a příprava na svátosti jsou klíčovými faktory pro udržení živého duchovního života v těchto farnostech, stejně jako odborná pastorační příprava spolupracovníků.

Celkově lze říci, že zatímco každá farnost má své unikátní výzvy a potřeby, existují společné vzorce a oblasti, kde je třeba hledat řešení na diecézní úrovni, aby byla zajištěna dlouhodobá udržitelnost a efektivita nově se utvářejících pastoračních struktur.

III. TÝMOVÁ SPOLUPRÁCE

Kód: USPOŘÁDÁNÍ Týmová spolupráce (76 citací)

Jak se daří či nedaří vzájemná spolupráce více služeb

Tato část organizační analýzy se v návaznosti na předchozí tematický okruh zaměřuje na téma týmové spolupráce v rámci farností a diecéze, přičemž na toto téma bylo identifikováno 76 zmínek ze 48 farností a vikariátních konferencí, z toho 59 zmínek z farností městských a 17 zmínek z farností venkovských. Téma týmové spolupráce se tedy objevuje v textech z většiny farností, což naznačuje, že je to důležitá oblast pro celou diecézi. Téma bylo rozčleněno do 5 tematických okruhů.

1. Zapojení věřících do týmové spolupráce

Počet zmínek: 20 (MĚSTO: 14, VENKOV: 6)

Počet farností: 12 (MĚSTO: 8, VENKOV: 4)

Zapojení věřících do aktivit a služeb v rámci farností je klíčovým aspektem pro fungování týmové spolupráce. V mnoha farnostech je patrná snaha aktivně zapojit věřící do různých služeb, ať už jde o liturgii, katechezi, organizaci akcí, nebo charitativní činnost. Větší farnosti ve městech často mají širší možnosti zapojení, a to i díky většímu počtu dostupných dobrovolníků. Venkovské farnosti se potýkají s omezeným počtem aktivních členů, což může ztěžovat distribuci úkolů a vést k přetížení jednotlivců.

Ilustrativní citáty:

- "Laici si u nás přejí převzít úkoly, které zvládnou, aby ulehčili knězi."
-- *Plzeň katedrála jiná - uspořádání*--
- "Farář dobře spolupracuje s farní radou, společné rozhodování a hledání řešení, všechny náměty jsou v pastorační radě zváženy – rozhodování společné hlasováním."
-- *Plzeň katedrála PRF - uspořádání*--
- "Líbilo by se mi větší zapojení farníků do příprav na svátosti, zejména příprava ke křtu nebo na svátost manželství. Takové propojení nových lidí, přicházejících do farnosti, s námi farníky."
-- *Plzeň Bory PRF a ERF - uspořádání*--

2. Týmová spolupráce uvnitř farností

Počet zmínek: 13 (MĚSTO: 9, VENKOV: 4)

Počet farností: 8 (MĚSTO: 5, VENKOV: 3)

Týmová spolupráce v rámci farních struktur, jako jsou pastorační a ekonomické rady, hraje významnou roli v každodenním chodu farností. Úspěšná týmová spolupráce závisí na vzájemné důvěře, efektivní komunikaci a jasném rozdělení rolí a odpovědností. V některých farnostech je tato spolupráce na velmi dobré úrovni a přispívá k celkovému růstu farního života, v některých farnostech se dokonce objevují pokusy o zavádění nových modelů spolupráce a pastorační práce. Jinde se však vyskytují problémy s nedostatkem aktivních členů nebo s napětím mezi jednotlivými členy týmu či mezi týmem a farářem.

Ilustrativní citáty:

- "Farář dobře spolupracuje s farní radou, společné rozhodování a hledání řešení, všechny náměty jsou v pastorační radě zváženy – rozhodování společné hlasováním."
-- *Plzeň katedrála PRF - uspořádání*--
- "Dobré fungování širšího farního týmu (nejen farář a pastorační asistenti, ale i akolyté, lektori, vítači, kostelnice, dobrovolníci na úklid, farní taxi) je souhra dlouhé řady lidí a záleží na každém jednotlivci."
-- *Cheb - uspořádání*--
- "Týmová spolupráce v rámci farního společenství znamená vzájemnou podporu, sdílení zodpovědností a spolupráci při všech aktivitách, od duchovních po administrativní."
-- *Bor u Tachova PRF ERF – Uspořádání* –
- „Pozorujeme, že je dobré neklást důraz na uniformitu, snad jednotvárné a monotónní pojetí diecéze, ale je krásné pozorovat různost a rozmanitost struktur a spiritualit, které dokáží mezi sebou spolupracovat.“
-- *Koinonia - interní – uspořádání* --
- „Kněz vnímá: 'Máme spoustu skvělých lidí. Schází mi spolupráce. Měl bych se s nimi setkávat a mluvit o tom, co potřebuji, co si přeji, ohledně služby a liturgie, i když je pro mě náročné pořád připomínat věci, které jsem už řekl.' Ze strany některých farníků jde o netoleranci a nerespektování přání kněze, v liturgii pak jde o (ne)poslušnost.“
-- *Plzeň Bory PRF a ERF – uspořádání* --
- „Potřebujeme vyhodnotit, které akce jsou pro nás dlouhodobě únosné. Musíme zvážit, kde je nasazeno velké úsilí s minimálním výsledkem a kde existuje velké riziko vyčerpání zdrojů a vyhoření.“
-- *Dýšina PRF – misie* --

3. Role kněží a delegování úkolů

Počet zmínek: 18 (MĚSTO: 13, VENKOV: 5)

Počet farností: 11 (MĚSTO: 8, VENKOV: 3)

Role kněží v týmové spolupráci je podle zkoumaných vyjádření na toto téma klíčová, zejména v otázce delegování úkolů na ostatní věřící. Mnozí kněží si uvědomují důležitost této praxe, která umožňuje efektivnější rozložení odpovědností a zajišťuje, že se nezanedbávají důležité pastorační činnosti. Nicméně, ne všude je tato praxe dobře zavedena. Někde se kněží cítí přetížení a neumějí delegovat úkoly efektivně, což vede k vyčerpání a nespokojenosti jak kněží, tak farníků.

Ilustrativní citáty:

- "Kněz by mohl u některých činností nechat více zapojit laiky – předpokladem je jejich zájem a ochota se spolupodílet a ze strany kněze sdílet konkrétní příležitosti."
-- *Plzeň Bory PRF a ERF - uspořádání*--
- "Nedostatek kněží je problém celé církve, my máme velké štěstí, že máme mladého a aktivního kněze, který je ale velmi vytížený. Je proto nezbytné aktivity ve farnosti rozdělit na ty, které se bez něj neobejdou, a na ty, které lze zorganizovat jinak."
-- *Plzeň katedrála jiná - uspořádání*--
- "Je to dobrý způsob řízení. Proč by musel kněz řešit, jestli jsou kytky nebo jestli je varhanice, dále koordinátorka připravuje ohlášky, sleduje, co se děje v církvi, v diecézi, animuje farnost."
-- *Skvrňany jiná - uspořádání*--
- "Ve farnosti na Borech, kde jsem zaměstnaná, se mi dobře spolupracuje s laiky. Můj nadřízený je kněz, spolupráce funguje. Jako sestra jsem tam vnímána kladně, spíše jako přínos."
-- *Dominikánky – uspořádání* --

4. Spolupráce farností navenek

Počet zmínek: 15 (MĚSTO: 10, VENKOV: 5)

Počet farností: 9 (MĚSTO: 6, VENKOV: 3)

Týmová spolupráce v rámci různých nadfarnostních projektů mezi různými farnostmi, stejně jako s charitativními a jinými organizacemi, je důležitým prvkem v rámci diecéze. Taková spolupráce přináší mnoho výhod, včetně sdílení zdrojů, rozšíření dosahu aktivit a vzájemné podpory. V městských farnostech se často realizují společné akce s dalšími farnostmi či komunitami, což podporuje pospolitost a posiluje místní církevní život. Na venkově je tato spolupráce někdy složitější kvůli větším vzdálenostem a menšímu počtu lidí.

Ilustrativní citáty:

- "Spolupráce – Máme výbornou spolupráci mezi Pastoračním centrem, Salesiánským klubem SHM (sestry) a KVK centrem (adventisti) a taky místní částí Skvrňany."
-- *Skvrňany PRF - uspořádání*--
- "Většina charitní činnosti zůstává na bedrech duchovního správce, s Tříkrálovou sbírkou pomáhají farníci, hasiči, myslivci, s administrativou vypomáhá akolyta."
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření*--
- "Co se týče spolupráce s ostatními sousedními kněžími a s biskupstvím, tak je velmi dobrá a kvalitní."
-- *Žlutice PRF jiná - uspořádání*--
- "Ve společné duchovní správě se nám žije dobře. Z pastoračního hlediska fungujeme spíše jako jeden celek (jakoby 1 farnost) a to nám vyhovuje."
-- *Koinonia - interní - uspořádání*--
- „Přejeme si zapojení a spolupráci mezi farnostmi a s charitativními organizacemi, např. otázka bezdomovectví je pro nás nyní velmi živá a potřebujeme v této oblasti podporu pro naše dobrovolníky.“
-- *Plzeň katedrála jiná – uspořádání* --

5. Specifika venkovských farností

Počet zmínek: 10 (VENKOV: 10)

Počet farností: 6 (VENKOV: 6)

Venkovské farnosti se v oblasti týmové spolupráce často potýkají s unikátními výzvami, které je odlišují od městských farností. Mezi tyto výzvy patří menší počet aktivních věřících, geografická izolace a omezené zdroje. I přesto však mnohé venkovské farnosti prokazují silný smysl pro komunitu a vysokou míru angažovanosti mezi svými členy. Zásadní roli zde hraje spolupráce a vzájemná pomoc mezi farníky, stejně jako podpora ze strany kněží a ostatních pastoračních spolupracovníků či biskupství. Ne všude se však takováto spolupráce daří.

Ilustrativní citáty:

- "Ve farnosti Mrákov zatím nevzniká potřeba zjednávat někoho, kdo by uklízel společné a kancelářské prostory fary. Členové ERF si ale nejsou jisti, zda je takový stav udržitelný do budoucnosti."
-- *Mrákov ERF - uspořádání*--
- "Lidé jsou ochotní, fungujeme živelně, ale je tu prostor pro větší plánování a zlepšení organizace."
-- *Nýrsko Strážov sestry - uspořádání*--
- "Většina charitní činnosti zůstává na bedrech duchovního správce, s Tříkrálovou sbírkou pomáhají farníci, hasiči, myslivci. Shodli jsme se na tom, že by nebylo od věci více se všímat potřebných kolem nás. Opět však vyvstala otázka našeho ostychu a obavy, abychom svým zájmem spíše lidi neodrazovali nebo se jich dotazem stran možnosti pomoci nějak osobně nedotkli."
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření*--

Souhrn

Analýza ukazuje, že týmová spolupráce uvnitř farností i v rámci různých nadfarních projektů je klíčovým prvkem fungování farností a diecéze, přičemž její kvalita a efektivita se liší podle konkrétních podmínek a přístupu kněží a ostatních pastoračních pracovníků. Městské farnosti mají často větší možnosti zapojení širšího spektra věřících do různých aktivit, zatímco venkovské farnosti čelí větším výzvám, jako je omezený počet aktivních členů a potřeba delegovat více úkolů.

Spolupráce mezi farnostmi a různými komunitami je obecně považována za pozitivní faktor, který přispívá k posilování vzájemných vztahů a sdílení zdrojů. Nicméně, nedostatky v komunikaci a rozdílné přístupy k týmové práci mohou vést k napětí a neefektivnímu fungování.

Rovněž je patrné, že kněží hrají klíčovou roli v úspěšnosti týmové spolupráce. Jejich schopnost delegovat, otevřenost k novým nápadům a podpora věřících jsou zásadní pro fungující a aktivní farní život.

Důležitým aspektem je také rozmanitost přístupů a struktur v různých farnostech a komunitách, která přináší bohatství do života diecéze. Tato rozmanitost je často vnímána pozitivně a je považována za zdroj obohacení.

IV. USPOŘÁDÁNÍ BOHOSLUŽEB

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Uspořádání bohoslužeb (62 citací)

Nabídka mší svatých a jejich časové a lokální rozvrhy

Tato část naší organizační analýzy se zaměřuje na téma uspořádání bohoslužeb na území farností a diecéze, přičemž toto téma se objevilo v 66 zápisech, z toho v 31 z městských farností či vikariátů a 35 z venkovských farností. Celkový počet analyzovaných zmínek je 66, přičemž byly rovnoměrně rozloženy mezi obě skupiny. Téma bylo rozčleněno do 3 tematických okruhů. Téma bylo rozčleněno do 5 tematických celků.

1. Dostupnost a četnost bohoslužeb

Počet zmínek: 34 (MĚSTO: 17, VENKOV: 17)

Počet farností: 24 (MĚSTO: 12, VENKOV: 12)

Dalším tématem naší organizační analýzy diecéze je dostupnost bohoslužeb pro věřící jak ve městě, tak na venkově. Většina farností ve městě nabízí podle analyzovaných zápisů ze skupinek dostatečný počet bohoslužeb, což je některými dokonce hodnoceno, že jej jich až příliš, zatímco na venkově je situace více různorodá. Některé venkovské farnosti mají pravidelné bohoslužby, zatímco jiné se potýkají s omezenými možnostmi, což vyvolává potřebu dojíždění nebo organizování bohoslužeb pouze při zvláštních příležitostech. Přístupnost bohoslužeb je pak citlivým tématem, zejména pro starší a méně mobilní věřící. Na venkově jsou bohoslužby často koncentrovány do větších center, což ztěžuje přístup pro lidi z odlehlých oblastí.

Ilustrativní citáty:

- "Jsou farníci, kteří potřebují mši svatou v místě svého bydliště, jelikož nejsou už fyzicky schopni dojít do katedrály, což je pro ně nesmírně náročné."
-- *Plzeň Bory slovenská - uspořádání*--
- "Kostelů je mnoho, farníků málo, realitu znají, hodně jich dojíždí do okolí, mohou si vybrat Koinonii, františkány, Nýřany, katedrála."
-- *Litice Jiná Dobřany Chotěšov - misie a uspořádání*--
- "V Plzni je dostatek (až moc) možností účastnit se mše svaté (duplicita večerních mší ve všední den)."
-- *Sestry SCSC - misie, uspořádání*--
- "V celé žlutické farnosti se konají pravidelné mše svaté v místních kostelích a kaplích i v rámci poutí během církevního roku."
-- *Žlutice PRF - misie*--
- "Někteří lidé v minulosti chodící do místních kostelů již do centra na nedělní mši svatou nejedou – klasicky problém s dopravou, zdravotní problémy? Využívají přenosů z TV nebo internetu?"
-- *Spálené Poříčí PRF ERF jiná - uspořádání*--

2. Role kněží a jejich zátěž

Počet zmínek: 10 (MĚSTO: 5, VENKOV: 5)

Počet farností: 7 (MĚSTO: 4, VENKOV: 3)

Kněží hrají klíčovou roli v zajišťování bohoslužeb, což však často vede k jejich přetížení, zvláště v kontextu poklesu jejich počtu. Větší farnosti, zejména v městských oblastech, mohou přetížít jednoho kněze, zatímco na venkově se potýkají s nedostatkem kněží a nutností dojíždět.

Ilustrativní citáty:

- "V naší farnosti kněží slouží mnoho mší za neděli, a to i pro velmi malé skupinky věřících, a nedají si říct, že je to možné dělat i jinak."
-- *DPR - uspořádání*--
- "Farář dojíždí z Dobřan jednou měsíčně, jsou si vědomi situace a jsou rádi za mši svatou 1x do měsíce."
-- *Litice Jiná Dobřany Chotěšov - misie a uspořádání*--
- "Někteří lidé, kteří dříve chodili do místních kostelů, již do centra na nedělní mši svatou nejedou – klasicky problém s dopravou."
-- *Spálené Poříčí PRF ERF jiná - uspořádání*--

3. Koordinace a spolupráce mezi farnostmi

Počet zmínek: 20 (MĚSTO: 12, VENKOV: 8)

Počet farností: 13 (MĚSTO: 7, VENKOV: 6)

Koordinace bohoslužeb a spolupráce mezi farnostmi je často zmiňovaným tématem, zejména v kontextu potřeby efektivnějšího využití zdrojů. Některé farnosti úspěšně spolupracují a harmonizují své rozvrhy, zatímco jiné se potýkají s problémy spojenými s duplicitou nebo nedostatečnou koordinací. Společné bohoslužby z více farností (či bývalých farností) jsou vnímány jako důležitý prvek života farnosti, zejména na venkově. Tyto bohoslužby slouží nejen jako duchovní setkání, ale také jako sociální události, které stmelují farníky z různých oblastí, posilují komunitní vazby a podporují pocit sounáležitosti.

Ilustrativní citáty:

- "Chybí nám koordinace a spolupráce plzeňských farností, protože je zbytečné třístit síly a dělat si 'separé' akce, které by se daly dělat dohromady."
-- *Plzeň katedrála jiná - uspořádání*--
- "Spokojenost s obsluhností celé farnosti a střídáním salesiánských kněží na jednotlivých mších."
-- *Plzeň Lobzy Jiná Jiří - uspořádání*--
- "Naše už tak rozlehlá farnost přibírá další okruhy. Jsme si vědomi toho, že kněží bude ubývat a že bude záležet na malých společenstvích."
-- *Dolní Bělá jiná - uspořádání*--
- "Společné mše pro celou farnost s přesahem do neformálního setkání se osvědčily."
-- *Plasy a Manětín - PRF - uspořádání*--
- "Vítáme společné bohoslužby všech farních okruhů, pořádané dvakrát do roka, kde se setkáváme i se vzdálenějšími lidmi."
-- *Dolní Bělá jiná - uspořádání*--
- "V naší farnosti se osvědčily společné bohoslužby pro celou farnost, zejména při slavnostech, které mají velký význam pro všechny zúčastněné."
-- *Dolní Bělá PRF - uspořádání*--

Souhrn

Významné rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi se objevují především v oblasti dostupnosti a četnosti bohoslužeb. Zatímco městské farnosti často nabízejí více bohoslužeb, což někdy vede k nadbytečnosti a nutnosti lepší koordinace, venkovské farnosti se potýkají s omezenými možnostmi a nutností dojíždět na bohoslužby do vzdálenějších míst. Přestože se v obou kontextech vyskytuje touha po lepší koordinaci a spolupráci mezi farnostmi, výzvy a potřeby se liší.

Koordinace mezi farnostmi se ukazuje jako zásadní téma, zejména v městských oblastech, kde se často vyskytují duplicity a nedostatečné využívání zdrojů. Na venkově je spolupráce mezi farnostmi a vikariáty rovněž důležitá, zejména při zajišťování pravidelných bohoslužeb a dalších církevních aktivit. Společné bohoslužby, ať už v městských nebo venkovských oblastech, jsou pak klíčovým prvkem, který posiluje komunitní vazby a podporuje sounáležitost mezi farníky. Zvláštní důraz na společné slavnosti je kladen na venkově, kde tyto události slouží jako důležitá příležitost pro setkávání a sdílení duchovního života. Problémem zde někdy zůstává doprava.

Analýza ukazuje, že ačkoliv jsou výzvy spojené s uspořádáním bohoslužeb v městských a venkovských farnostech různé, základní potřeby věřících zůstávají podobné. Klíčovými tématy se zdají být dostupnost bohoslužeb, efektivní využití lidských zdrojů a posilování komunitních vazeb prostřednictvím společných slavností a koordinace.

V. PASTORAČNÍ STRUKTURY

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Pastorační struktury (53 citací)

Komentáře k pastoračním strukturám a jejich funkčnosti

Tato část organizační analýzy se zaměřuje na pastorační struktury, jak jsou reflektovány v různých farnostech či v diecézi jako celku. Čerpá z 53 zmínek k tomuto tématu pocházejících z 29 farností či vikariátních konferencí, přičemž 38 zmínek pochází z oblasti měst a 19 zmínek z venkovských oblastí. Analýza zkoumá klíčová témata týkající se funkčnosti, struktury a dynamiky farností a diecéze jako celku. Téma rozděleno do 5 tematických celků.

1. Funkčnost pastoračních struktur

Počet zmínek: 12 (MĚSTA: 8, VENKOV: 4)

Počet farností: 9 (MĚSTA: 6, VENKOV: 3)

Výpovědi o funkčnosti současných pastoračních struktur jsou rozmanité. Některé skupiny popisují současné uspořádání jako funkční a uspokojivé, zatímco jiné poukazují na potřebu jeho přehodnocení a přizpůsobení novým podmínkám. Zvláštní pozornost je věnována otázce centralizace pastoračních aktivit a vymírání menších farností.

Ilustrační citáty:

- „Došli jsme k závěru, že struktura v naší farnosti je uspokojující, tedy plně funkční.“
-- Sokolov PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření --
- „Naše farnost nabízí dobré podmínky pro život víry, ale to není záruka intenzivního prožívání života víry.“
-- Plzeň Severní předměstí Domeček 4 - Uspořádání --
- „Dá se očekávat, že se farnosti budou slučovat a bohoslužeb bude ubývat.“
-- Starý Plzenec PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření --
- „Současné uspořádání pastorační práce v diecézi spíše neodpovídá současným potřebám, některé vede k frustraci a izolaci.“
-- DPR - uspořádání --

2. Centralizace vs. decentralizace

Počet zmínek: 10 (MĚSTA: 7, VENKOV: 3)

Počet farností: 8 (MĚSTA: 6, VENKOV: 2)

Některé skupiny popsaly, že v některých oblastech dochází k centralizaci pastoračních aktivit do několika center, což sice přináší efektivitu, ale zdá se, že to zároveň vede i k úpadku menších komunit a filiálek. Na venkově jsou farnosti ohroženy ztrátou pravidelných bohoslužeb a aktivit kvůli nedostatku kněží.

Ilustrační citáty:

- „Funguji, kde je mrtvo, tak se zbavuji; přišla doba, kdy budeme cestovat, centralizovat.“
-- VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření --
- „Ve farnosti máme vlastní zkušenost se slučováním malých farností do jedné velké.“
-- Spálené Poříčí PRF ERF jiná - uspořádání --
- „Naše už tak rozlehlá farnost přibírá další okruhy. Jsme si vědomi toho, že kněží bude ubývat.“
-- Dolní Bělá jiná - uspořádání --

3. Různé role kněží a jejich přetížení

Počet zmínek: 8 (MĚSTA: 5, VENKOV: 3)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 4, VENKOV: 2)

Ze zápisů některých skupin se zdá, že v městských farnostech je běžnější spolupráce s pastoračními asistenty, což umožňuje kněžím zaměřit se na duchovní službu. Na venkově je kněz často přetížen, protože se musí starat o mnoho aspektů farního života sám, což může vést k jeho vyčerpání a snížení kvality pastorační práce.

Ilustrační citáty:

- „Farář má v pracovní smlouvě i starost o majetek, ale tam, kde funguje administrátor in materialibus, má farář volnější ruce pro práci s lidmi.“
-- *Cheb PRF ERF Charita - hospodaření* --
- „Kněz není tolik přetížen různými rolemi“ (jestliže je zde administrátor in materialibus a farní pastorační koordinátor – jáhen; pozn. syn. týmu)
-- *Bor u Tachova PRF ERF - Uspořádání* --
- „Je nedostatek kněží, proto by se mělo také více zaměřit na laiky.“
-- *Stříbro a Kladruby PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření* --

4. Potřeba inovace pastoračních struktur

Počet zmínek: 9 (MĚSTA: 6, VENKOV: 3)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Některé farnosti a vikariáty vnímají nutnost změny a přizpůsobení pastoračních struktur novým výzvám. Existují výzvy k větší flexibilitě, kreativitě a ochotě experimentovat s novými formami pastorace, zejména v reakci na demografické změny a pokles počtu kněží.

Ilustrační citáty:

- „Existují velké rozdíly mezi pastorcí v Plzni a na venkově, což se projevuje i v určitém pocitu izolovanosti Karlovarského kraje od plzeňské části diecéze.“
-- *DPR - uspořádání* --
- „V některých farnostech či komunitách existují pokusy vnímat novost dnešní situace a tomu odpovídajícím způsobem utvářet i nové služby.“
-- *DPR - uspořádání* --
- „Pro nás je důležité, že pastorace udává rytmus ekonomii i celkové správě, proto neustále hledáme správné a vyhovující legislativní formy.“
-- *Koinonia - interní - uspořádání* --

5. Zapojení a role farníků v pastoraci

Počet zmínek: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 4, VENKOV: 2)

Některé farnosti zdůrazňují důležitost aktivního zapojení farníků do pastoračního života. Někteří farníci přebírají roli v liturgii, správě majetku nebo organizaci farních akcí, čímž odlehčují kněžím a zvyšují pocit spoluzodpovědnosti za život farnosti. Tato praxe je obzvláště důležitá v oblastech s nedostatkem kněží.

Ilustrační citáty:

- „V některých farnostech není brána vážně ochota věřících ke službě, a to z důvodu, že se nedovedeme oprostít od stávajícího úhlu pohledu.“
-- *DPR - uspořádání* --
- „Ve farnostech, kde lidé žijí z hluboké pravdy, že oni sami tvoří církev, se život a služba zdravě rozvíjí.“
-- *DPR - uspořádání* --
- „Může být složité odpovědět si, patřím do farnosti? Farnost, kam patřím srdcem.“
-- *Plzeň Severní Předměstí Krbovka - misie* --

Souhrn

Analýza ukazuje, že mezi farnostmi a vikariáty existují značné rozdíly v přístupu k uspořádání pastoračních struktur. V městských farnostech je častější trend k centralizaci pastoračních aktivit, což může vést k efektivnějšímu využívání zdrojů, ale také ke ztrátě osobního kontaktu a snižování počtu menších komunit. Naproti tomu venkovské farnosti se často potýkají s nedostatkem kněží a sníženou frekvencí bohoslužeb, což vytváří potřebu většího zapojení farníků do pastoračních aktivit a hledání nových způsobů, jak udržet život farností.

V otázce funkčnosti současných pastoračních struktur se názory různí. Některé farnosti považují stávající uspořádání za uspokojivé a funkční, zatímco jiné vnímají potřebu změn, aby lépe odpovídalo současným potřebám. Zvláštní

pozornost je věnována rolím kněží a jejich přetížení, což je problém výraznější na venkově, kde kněží často nesou odpovědnost za mnoho různých aspektů farního života, což vede k úvahám o slučování farností a redukci počtu bohoslužeb

Je zřejmé, že existuje potřeba inovace a přizpůsobení pastoračních struktur novým výzvám, které zahrnují demografické změny, pokles počtu kněží a potřebu větší flexibility v pastoraaci. Důležitým aspektem je také zapojení farníků do pastoračních aktivit, které může nejen odlehčit kněžím a přispět k udržení života farností, zejména v oblastech s omezenými zdroji, ale také reagovat na současné výzvy celosvětové církve ke znovuobjevení synodality.

VI. SPECIFIČNOST PROSTŘEDÍ

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Specifičnost prostředí (42 citací)

Zmínky o specifičnosti pastoračního prostředí a srovnávání

Další části naší organizační analýzy hledá v zápisech ze skupinek výslovné zmínky o specifičnosti různých pastoračních kontextů, které jsme doposud v předchozích částech analýzy dedukovali z porovnání různých zdrojových dokumentů pocházejících z různých kontextů. Téma této dílčí analýzy je tedy přímo "Specifičnost prostředí" a zahrnuje celkem 42 zmínek, z toho 32 zmínek pochází z městských farností a 14 zmínek z farností venkovských. Zdroje pocházejí z celkem 12 městských a 8 venkovských farností, přičemž některé zdroje z první skupiny patří i k vikariátním konferencím či diecézní pastorační radě. Téma bylo rozčleněno do 5 tematických celků.

1. Specifika městských a venkovských farností

Počet zmínek: 42 (32 MĚSTA; 14 VENKOV)

Počet farností: 20 (12 MĚSTA; 8 VENKOV)

Městské farnosti se podle zkoumaných zápisů vyznačují širšími možnostmi pastoračních aktivit, což často vede k větší rozmanitosti nabídek a služeb. V kontrastu k tomu venkovské farnosti čelí omezenějším možnostem, a proto je zde silnější důraz na komunitní život a zapojení jednotlivců. V městských farnostech se také často projevuje anonymita a menší osobní angažovanost, což kontrastuje s venkovskými farnostmi, kde je vztah mezi farníky a knězem často osobnější a angažovanější.

Ilustrační citáty:

- "Větší města, jako Plzeň, nabízejí více možností bohoslužeb a aktivit než venkovské oblasti."
--Plzeň katedrála jiná--
- "V Sudetech na mnoha místech vnímáme genia loci a snažíme se jej využít jednak k uzdravování tohoto území, a také jako prostředek k pozvání na cestu k Bohu."
--Tachov jiná--
- "Mám před očima dva obrazy dvou konkrétních farností: Obraz malé venkovské farnosti, kde je jen kněz a malé společenství věřících, ale realisticky zde většina z nich přijala situaci, že to nebude lepší, že tu ani onen kněz nemusí být dlouho, farníci proto sami přejímají různé úkoly, vrůstají do osobní zodpovědnosti, mají z toho radost a farnost ‚funguje‘."
--DPR uspořádání--

2. Rozdíly v pastoraaci a personáliích

Počet zmínek: 15 (12 MĚSTA; 3 VENKOV)

Počet farností: 10 (7 MĚSTA; 3 VENKOV)

Rozdíly v pastoraaci mezi městskými a venkovskými farnostmi jsou vnímány velmi silně, především v dostupnosti a koncentraci kněží a pastoračních služeb. Městské farnosti často disponují větším množstvím kněží a pastoračních asistentů, zatímco venkovské farnosti jsou často odkázány na jednoho kněze nebo dokonce jen na dojíždějícího kněze.

Ilustrační citáty:

- "Je velký rozdíl v rozložení kněží v Plzni (kde je jich dost) a v jiných částech diecéze (kde často slouží mše pro 4 – 5 lidí, což časem může vést k jejich vyhoření)."
--DPR uspořádání--

- "Existují velké rozdíly mezi pastorcí v Plzni (či větších městech) a na venkově, což se částečně projevuje i v určitém pocitu izolovanosti Karlovarského kraje od plzeňské části diecéze."
--DPR uspořádání--

3. Historické vlivy na specifika pohraničního venkova

Počet zmínek: 7 (0 MĚSTA; 7 VENKOV)

Počet farností: 5 (0 MĚSTA; 5 VENKOV)

Venkovské farnosti, zejména v pohraničních oblastech, jsou silně ovlivněny historickými a politickými událostmi, jako je poválečné vysídlení německy mluvících obyvatel a osidlování obyvateli novými, což vedlo k vykořeněnosti a časté uzavřenosti obyvatel nových. Tento kontext má dopad na fungování farností a na vztahy mezi farníky.

Ilustrační citáty:

- "Zásadní vliv na stav mají historické a politické poválečné okolnosti. V kraji jsou viditelné souvislosti s poválečným osidlováním – vykořeněnost, není vztah k místu a k farnosti po generace, uzavřenost."
--Stříbro a Kladruby PRF ERF--
- "Specifická oblast farnosti po dosunu Němců. Před válkou se jednalo o bohatou oblast s velkým počtem katolíků. S tím souvisí i velký počet obrovských kostelů plných bohaté výzdoby."
--Stříbro a Kladruby PRF ERF--

4. Význam komunitního života ve venkovských farnostech

Počet zmínek: 6 (1 MĚSTA; 5 VENKOV)

Počet farností: 4 (1 MĚSTA; 3 VENKOV)

Komunitní život je pro venkovské farnosti klíčovým prvkem, který zajišťuje soudržnost a fungování farností. Na venkově je větší důraz na osobní zapojení farníků a jejich vděčnost za příležitostná setkání.

Ilustrační citáty:

- "+ v odlehlejších částech farnosti lepší komunitní život (větší osobní zapojení, víc vděčnosti za méně frekventovaná setkání)."
--Stříbro a Kladruby PRF a ERF--
- "S ohledem na velikost farnosti (17 kostelů) je takřka nemožné, aby se poznali farníci z jednotlivých obcí. K tomu napomáhají akce jako poutě, zahradní slavnosti, výlety do Říma, Rastattu nebo Polska."
--Ostrov PRF ERF--

5. Anonymita a individualismus v městských farnostech

Počet zmínek: 10 (10 MĚSTA; 0 VENKOV)

Počet farností: 6 (6 MĚSTA; 0 VENKOV)

V městských farnostech se často projevuje anonymita a individualismus, které mohou vést k menší angažovanosti a osobní zodpovědnosti. Farníci v městech mají často širší možnosti výběru farností a aktivit, což může vést k menší stabilitě a soudržnosti farního společenství.

Ilustrační citáty:

- "Naše farnost je specifická tím, že není teritoriální, ale personální (1 třetina z teritoria, 1 třetina z jiných plzeňských farností, 1 třetina přespolní)."
--Plzeň Severní předměstí Domeček 4--
- "V Rokycanech je větší anonymita mezi lidmi v kostele. Na vesnicích se lidé více znají."
--Rokycany jiná 3--

Souhrn

Tato část organizační analýzy, která se soustředila na specifičnost pastoračních prostředí, ukazuje výrazné rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi, které se projevují jak v dostupnosti a rozmanitosti pastoračních služeb, tak v úrovni komunitního života a angažovanosti farníků. Městské farnosti jsou často lépe vybavené a mají širší nabídku služeb, což ale může vést k anonymitě a menší osobní zodpovědnosti. Naopak venkovské farnosti, ač s

omezenějšími zdroji, kladou větší důraz na komunitní život a osobní zapojení. Historické a politické vlivy, zejména v pohraničních oblastech, dále prohloubily specifika venkovských farností. Tato rozmanitost představuje výzvu pro jednotné a zároveň situace přizpůsobené uspořádání pastoračních struktur v diecézi.

VII. VEDENÍ DIECÉZE

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Vedení diecéze (29 citací)

Služba biskupa a generálního vikáře

Tato část organizační analýzy se zaměřuje na vnímání role vedení diecéze, zvláště diecézního biskupa v rámci diecéze jako celku i v jednotlivých farnostech. Texty pocházejí ze zápisů z farností na území krajských či okresních měst, z vikariátních konferencí a z farností na venkově. Analýza zahrnuje celkem 29 zmínek, z toho 22 z městských farností a 6 ze skupiny farností venkovských, které reprezentují celkem 18 farností nebo vikariátních konferencí (z toho 14 městských a 4 venkovských). Téma bylo rozčleněno do 5 tematických celků.

1. Funkčnost a organizace vedení diecéze

Počet zmínek: 10 (7 MĚSTA, 3 VENKOV)

Počet farností: 7 (5 MĚSTA, 2 VENKOV)

Tento okruh se zaměřuje na funkčnost a organizaci vedení diecéze, zejména na rozhodování biskupa, které se týká rozmístění kněží, organizace služeb a komunikace uvnitř diecéze. Zatímco některé farnosti oceňují současně uspořádání a komunikaci, jiné zmiňují problémy, jako je nedostatek jasné koncepce nebo nedostatečná podpora kněží.

Pozitivní hodnocení 3 zmínky (2 MĚSTA, 1 VENKOV):

- "Diecéze – funguje (je důležité), když je rozmístění kněží, služebníků dobře komunikováno."
--Plzeň Severní předměstí Domeček 4 - Uspořádání--
- "Co se týče spolupráce s ostatními sousedními kněžími a s biskupstvím, tak je velmi dobrá a kvalitní."
--Žlutice PRF jiná - uspořádání--
- "Fungování diecéze je důležité zejména tam, kde je jasné rozmístění kněží a jejich služeb."
--Plzeň Severní předměstí Domeček 4 - Uspořádání--

Negativní hodnocení 7 zmínek (5 MĚSTA, 2 VENKOV):

- "V celé diecézi chybí jasná koncepce v organizaci kněží."
--Domažlice PRF ERF - uspořádání--
- "Komunikace napříč farností i diecézí někdy naráží na své nastavené cesty - věřící se necítí být součástí (souvisí především s přesunem otce Milana a Pavla)."
--Kralovice PRF - uspořádání--
- "Rozložení práce pro jednotlivé kněze by mělo být určeno shora, ale chybí jasná koncepce."
--Domažlice PRF ERF - uspořádání--
- "Není viditelná podpora kněží (mentoring, úleva prostřednictvím delegování činností nepatřící přímo do jejich „popisu práce“)."
--Kralovice PRF Jiná - hospodaření--
- "Diecéze se ne vždy dbá na to, aby při rozdělení služeb byl brán zřetel na konkrétní potenciál místa a komunitní zázemí tam, kde bude konkrétní člověk působit."
--VIK Cheb a Sokolov - uspořádání--

2. Postoje a přístup vedení diecéze

Počet zmínek: 12 (10 MĚSTA, 2 VENKOV)

Počet farností: 8 (7 MĚSTA, 1 VENKOV)

Tento okruh se soustředí na hodnocení postojů diecézního vedení, zejména přístupu diecézního biskupa. Věřící oceňují jeho otevřenost a snahu komunikovat s kněžími i ostatními věřícími, což přispívá k pozitivnímu vnímání vedení diecéze. Na druhé straně někteří vyjadřují kritiku týkající se administrativní zátěže kněží, způsobu rozhodování, který může být vnímán jako nedostatečně konzultovaný s těmi, kterých se rozhodnutí týkají, a

nedostatečná podpora kněží ze strany vedení diecéze. Některé farnosti a kněží kritizují, že administrativa a kontrolní procesy jsou přehnané a mohou být demotivující. Další se zmiňují o nedostatečné konzultaci s farnostmi a kněžími při důležitých rozhodnutích.

Pozitivní hodnocení 6 zmínek (5 MĚSTA, 1 VENKOV):

- "Otevřenost – ocenění prostoru obou biskupů respektu pro laiky (hledají cesty)."
--Plzeň Severní předměstí Domeček 4 - Uspořádání--
- "Úžasný biskup Tomáš Holub, pamatuje si lidi, snaží se osobně pomoci."
--Plzeň Severní předměstí Domeček 1 - Misie--
- "Otevřenost z obou stran – jak duchovních správců (kněží, biskup), tak členů farnosti."
--Plzeň Severní předměstí Domeček 2 - Misie--
- "Taky děkujeme otci biskupovi, který měl odvahu svěřit farnost sestrám ve spolupráci s SDB."
--Skvrňany PRF - uspořádání--
- "Postoje a chování farářů a biskupa – otevřenost, komunikace a naslouchání."
--Domažlice jiná 2 - misie--
- "Respekt duchovních vůči nám a našim dětem, a to i ze strany biskupa, je klíčový."
--Plzeň Severní předměstí Klailovi - Misie--

Negativní hodnocení 6 zmínek (5 MĚSTA, 1 VENKOV):

- "Někdy biskupství nevědomky likviduje to, co děláme. Zdá se, jako by na biskupství byla jakási „posedlost kontrolováním a vykazováním“."
--VIK Plzeň město - uspořádání--
- "Diecézní biskup sám rozhoduje, co bude se svou ekonomickou nebo pastorační diecézní radou konzultovat."
--VIK Plzeň Sever a Rokycany - uspořádání--
- "Nepomáhá mi nejistota (v mém stáří), jak dlouho ještě budu ustanoven v konkrétní farnosti ke kněžské službě."
--VIK Cheb a Sokolov - uspořádání--
- "V diecézi se ne vždy dbá na to, aby při rozdělení služeb byl brán zřetel na konkrétní potenciál místa a komunitní zázemí."
--VIK Cheb a Sokolov - uspořádání--
- "Není viditelná podpora kněží (mentoring, úleva prostřednictvím delegování činností nepatřící přímo do jejich „popisu práce“)."
--Kralovice PRF Jiná - hospodaření--
- "Chybí návštěvy biskupa v neměstských farnostech."
--VIK Karlovy Vary - uspořádání--

3. Komunikace a spolupráce s farnostmi

Počet zmínek: 13 (10 MĚSTA, 3 VENKOV)

Počet farností: 9 (7 MĚSTA, 2 VENKOV)

Tento tematický okruh zahrnuje komentáře o komunikaci a spolupráci mezi vedením diecéze a jednotlivými farnostmi. Objevují se zde jak pozitivní zmínky o dobré spolupráci, tak i kritika ohledně nedostatečné komunikace a podpory, zejména pokud jde o rozhodování o přesunech kněží.

Pozitivní hodnocení 2 zmínky (2 MĚSTA):

- "Co se týče spolupráce s ostatními sousedními kněžími a s biskupstvím, tak je velmi dobrá a kvalitní."
--Žlutice PRF jiná - uspořádání--
- "Diecéze funguje dobře, když je rozmístění kněží a služebníků dobře komunikováno."
--Plzeň Severní předměstí Domeček 4 - Uspořádání--

Negativní hodnocení 11 zmínek (8 MĚSTA, 3 VENKOV):

- "Komunikace napříč farnostmi i diecézí někdy naráží na své nastavené cesty - věřící se necítí být součástí (souvisejí především s přesunem otce Milana a Pavla)."
--Kralovice PRF - uspořádání--

- "Farář nemá vliv na to, s jakými dalšími kněžími bude spolupracovat ve svěřené farnosti."
--Domažlice PRF ERF - uspořádání--
- "Není viditelná podpora kněží (mentoring, úleva prostřednictvím delegování činností nepatřících přímo do jejich „popisu práce“)."
--Kralovice PRF Jiná - hospodaření--
- "Chybí jasná komunikace a transparentnost v rozhodování, zejména při přesunech kněží, což vytváří nejistotu a obavy mezi farníky i kněžími."
--Spálené Poříčí PRF ERF jiná - uspořádání--
- "Potřebujeme více informací o záměrech biskupství, jeho strategii a vztahu k farnosti."
--Bochov PRF ERF další - hospodaření--
- "Někdy biskupství nevědomky likviduje to, co děláme. Zdá se, jako by na biskupství byla jakási „posedlost kontrolováním a vykazováním“."
--VIK Plzeň město - uspořádání--
- "Diecézní biskup sám rozhoduje, co bude se svou ekonomickou nebo pastorační diecézní radou konzultovat, což může být frustrující pro ty, kteří se cítí být opomíjeni."
--VIK Plzeň Sever a Rokycany - uspořádání--
- "Nepomáhá mi nejistota, jak dlouho ještě budu ustanoven v konkrétní farnosti ke kněžské službě. Vizitace biskupa a rozhovor s ním mi dodaly jistotu, ale přesto zůstává obava."
--VIK Cheb a Sokolov - uspořádání--
- "Chybí návštěvy biskupa v neměstských farnostech, což zvyšuje pocit izolace a nedostatečné podpory."
--VIK Karlovy Vary - uspořádání--
- "Administrativa a požadavky ze strany biskupství mohou být pro spolupracovníky a kněze demotivující, když jsou nároky příliš vysoké."
--VIK Plzeň město - uspořádání--
- "Zájem a podpora ze strany vedení diecéze se ne vždy projevuje v konkrétních krocích, které by pomohly snížit administrativní zátěž na farnosti."
--Domažlice PRF ERF - uspořádání--

4. Osobní angažovanost a přístup

Počet zmínek: 4 (3 MĚSTA, 1 VENKOV)

Počet farností: 3 (2 MĚSTA, 1 VENKOV)

Poslední tematický okruh v této části organizační analýzy zahrnuje osobní angažovanost a přístup diecézního vedení, jak je vnímán věřícími a kněžími. Tento okruh je převážně pozitivní, s několika zmínkami o snaze vedení diecéze pomáhat farnostem a podporovat jednotlivé kněze.

Pozitivní hodnocení (4 zmínky: 3 MĚSTA, 1 VENKOV):

- "Úžasný biskup Tomáš Holub, pamatuje si lidi, snaží se osobně pomoci, a to i ve složitých situacích."
--Plzeň Severní předměstí Domeček 1 - Misie--
- "Postoje a chování farářů a biskupa – otevřenost, komunikace a naslouchání. To jsou klíčové faktory, které pomáhají farnostem fungovat."
--Domažlice jiná 2 - misie--
- "Respekt duchovních vůči nám a našim dětem, a to i ze strany biskupa, je klíčový a posiluje vztahy uvnitř farnosti."
--Plzeň Severní předměstí Klailovi - Misie--
- "Co se týče spolupráce s ostatními sousedními kněžími a s biskupstvím, tak je velmi dobrá a kvalitní, což přispívá k celkové harmonii ve farnosti."
--Žlutice PRF jiná - uspořádání--

Souhrn

Vedení diecéze je v textech hodnoceno různorodě, s významnými rozdíly mezi farnostmi ve městech a na venkově. V některých farnostech je jeho práce oceňována pro osobní angažovanost, otevřenost a snahu podporovat kněze i věřící. Zvláště pozitivně je vnímána schopnost naslouchat a přizpůsobovat se potřebám farností.

Na druhé straně se vyskytují i kritické hlasy, které poukazují na nedostatek jasné koncepce a podpory, zejména v oblasti administrativní zátěže a při rozhodování o přesunech kněží. Tyto kritiky jsou často spojeny s pocitem izolace a nedostatečné komunikace, především v menších a venkovských farnostech.

Celkově je vedení diecéze vnímáno pozitivně tam, kde se osobně angažuje a komunikuje s farnostmi a faráři. Negativní názory se objevují zejména tam, kde je vnímána nedostatečná podpora nebo přílišná administrativa, která může být pro kněze i další pastorační spolupracovníky demotivující.

VIII. POČTY VĚŘÍCÍCH

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Počty věřících (28 citací)

Komentáře k počtům účastníků bohoslužeb

Tato dílčí analýza se soustředí na téma počtů věřících, jak je reflektováno v zápisech z různých farností a vikariátních konferencí. Celkem bylo k tomuto tématu zachyceno 28 zmínek ve zdrojových textech, které pocházejí ze 14 farností nebo vikariátních konferencí (z toho 14 zmínek z městských a 18 zmínek z venkovských farností).

1. Úbytek věřících a jeho důsledky

Počet zmínek: 12 (6 MĚSTA, 6 VENKOV)

Počet farností: 10 (5 MĚSTA, 5 VENKOV)

Úbytek věřících je jedním z hlavních témat, které se objevuje napříč farnostmi. Tento trend je považován za závažný, zejména proto, že často není jasné, jak situaci zlepšit. Diskutující vyjadřují obavy o budoucnost farností, zejména s ohledem na stárnoucí populaci a nízkou účast mladších generací.

Ilustrační citáty:

- „Dále diskutující trápí postupné ubývání farníků při mších svatých. Bohužel neví, jak tuto skutečnost změnit.“
-- *Domažlice Luženice -- uspořádání --*
- „Účastníci synodního setkání vyjádřili zklamání, že ubývá počet (aktivních) věřících. Ukazuje se rozdíl mezi zvykem a živou vírou. Mají strach z budoucnosti.“
-- *Mrákov -- uspořádání --*
- „Společně jsme došli k závěru, že je v naší farnosti úbytek lidí.“
-- *Sokolov PRF ERF -- misie, uspořádání, hospodaření --*
- „Máme málo kněží. Je tomu ale tak? Věřících ubývá.“
-- *Rokycany jiná 3 -- uspořádání, hospodaření --*

2. Stabilita počtu věřících v určitých farnostech

Počet zmínek: 6 (3 MĚSTA, 3 VENKOV)

Počet farností: 5 (3 MĚSTA, 2 VENKOV)

V některých farnostech, zejména ve venkovských oblastech, je zaznamenána stabilita počtu věřících. Tento jev je často připisován silným komunitním vazbám a specifickým místním podmínkám, které podporují soudržnost a aktivitu věřících. Některé farnosti dokonce hlásí mírný nárůst počtu věřících, což však zůstává spíše výjimkou než pravidlem.

Ilustrační citáty:

- „Ve všední den navštěvuje pravidelně bohoslužbu cca 5-10 lidí. V neděli se pak pravidelně účastní bohoslužby v průměru 50 lidí a při významných svátcích a slavnostech až 90 lidí. Tento průměrný počet účastníků bohoslužeb se za celá desetiletí příliš nemění a zůstává stejný.“
-- *Město Touškov Jiná -- Misie --*
- „Množství kmenových farníků se zdá být jako setrvalý, posuzujeme tak z účasti na mších svatých v druhém městském kostele v Horních Lomanech (Františkovy lázně - venkov), kdy je účast napříč lety konstantní případně s lehkým nárůstem.“
-- *Františkovy Lázně a Františkovy Lázně - venkov PRF a ERF -- Misie, uspořádání a hospodaření --*

3. Rozložení věřících a organizační výzvy

Počet zmínek: 10 (5 MĚSTA, 5 VENKOV)

Počet farností: 7 (4 MĚSTA, 3 VENKOV)

Dalším významným tématem je demografické rozložení věřících v rámci farností, kde je někdy zmiňována přítomnost tří generací věřících a jejich aktivita ve farnosti. V některých případech je problémem velká rozloha farností s malým počtem věřících, což vede k obtížím v propojení komunit a pravidelné účasti na bohoslužbách. Na venkově je tento problém ještě výraznější, kde se lidé často cítí izolováni kvůli vzdálenostem mezi farnostmi.

Ilustrační citáty:

- „Počet věřících je oproti rozloze farnosti Kralovice (+ Lubenec, Jesenice) malý, tudíž je tu velké prostorové rozptýlení věřících, což komplikuje propojenost a navazování vztahů.“
-- Kralovice PRF -- uspořádání --
- „Naše farnost nepatří k nejmenším, ale počtem věřících určitě ano.“
-- Žlutice PRF -- uspořádání --
- „Kostelů je mnoho, farníků málo, realitu znají, hodně jich dojíždí do okolí, mohou si vybrat Koinonii, františkány, Nýřany, katedrála.“
-- Litice Jiná Dobřany Chotěšov -- misie a uspořádání --
- "Ve farnosti jsou početnější tři generace: starší 60 - 70 let, manželé 30 - 40 let, děti 1 - 10 let."
--Plzeň Slovany dominikáni - uspořádání--
- "Do naší farnosti chodí hodně dětí."
--Plzeň Bory ministranti - misie 2--
- "Velkou část věřících tvoří rodiny s dětmi."
--Město Touškov Jiná - Misie--
- "Nepravidelně dochází jen pár rodin s dětmi na nedělní liturgii, která je nosným bodem života obou farností."
--Chodov PRF ERF Jiná - Uspořádání--

Souhrn

Analýza ukazuje na obecný pokles počtu věřících napříč farnostmi v diecézi, což je znepokojivý trend, zejména s ohledem na stárnoucí populaci a odliv mladších generací. Přesto existují i případy stabilizace nebo dokonce mírného nárůstu počtu věřících, především v komunitně silnějších oblastech. Významným problémem je také rozloha farností, která na venkově vede k obtížím v pravidelné účasti na bohoslužbách a v udržování komunitního života. Nějaké konkrétní společné jmenovatele farností, které – na rozdíl od většiny farností v diecézi – vykazují stabilní či dokonce rostoucí účastníků bohoslužeb, se nalézt nepodařilo; zdá se, že v každém z těchto případů jsou „u díla“ velmi odlišné vlivy (kontextuální, osobnostní, historické, demografické apod.).

Z hlediska rozdílů mezi městskými a venkovskými farnostmi se na základě výpovědí ze zápisů synodních skupinových rozhovorů zdá, že zatímco města mají tendenci vykazovat stabilnější počet věřících, venkovské oblasti jsou ohroženější poklesem, a to i kvůli strukturálním výzvám, jako je velká rozloha a nízká hustota věřících.

Nízký počet věřících v některých oblastech vede k nadměrné zátěži na jednotlivce a k nutnosti kumulace rolí, což může oslabit život farnosti. Naopak demografické složení, kdy jsou zastoupeny tři generace, může být potenciálem pro růst a posílení farností, pokud se podaří najít silnější zapojení všech věkových skupin do farního života.

Další zásadní otázkou, která se objevila v analýze, je problém udržitelnosti v kontextu snižujícího se počtu kněží. Celkově se ukazuje, že výzvy spojené s počtem věřících a demografickými změnami vyžadují strategický přístup jak na úrovni jednotlivých farností, tak na úrovni celé diecéze. Výsledky analýzy zdůrazňují jak pozitivní, tak i problematické aspekty současného uspořádání, což by mělo sloužit jako základ pro další diskuse a rozhodování o budoucím směřování diecéze.

IX. PASTORAČNÍ RADA FARNOSTI

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Pastorační rada farnosti (26 citací)

Služba a role pastorační rady farnosti a její funkčnost

Tato dílčí analýza se v rámci komplexní organizační analýzy diecéze zaměřuje na roli a fungování pastoračních rad farností (PRF) v rámci uspořádání farností a diecéze. Zdrojový text obsahuje celkem 26 zmínek na toto téma pocházejících ze 16 farností či vikariátních konferencí. Z toho je 14 zmínek z městských farností a 12 zmínek z farností venkovských. Analýza identifikovala 3 tematické okruhy a komentuje funkčnost pastoračních rad v diecézi ve světle těchto zápisů.

1. Funkční a efektivní PRF

Počet zmínek: 10 (MĚSTO: 6, VENKOV: 4)

Počet farností: 8 (MĚSTO: 5, VENKOV: 3)

Synodní skupiny některých farností velmi kladně hodnotily efektivitu či funkčnost pastoračních rad svých farností. Oceňují např. jejich konstruktivní přístup k řešení problémů a zapojení členů do rozhodování. Pastorační rady jsou v těchto farnostech vnímány jako důležitý prvek pro fungování farností, a to zvláště tam, kde se pravidelně setkávají a zabývají se konkrétními otázkami týkajícími se života farnosti.

Ilustrační citáty:

- „Funguje pravidelnost různých setkávání. Díky pravidelnosti je větší motivace se účastnit např. setkání PRF, protože pak vzniká pocit, že se jde odněkud někam. Na tom je potřeba zapracovat.“
-- *Dolní Bělá PRF -- uspořádání --*
- „Náš farář dobře spolupracuje s farní radou, společné rozhodování a hledání řešení, všechny náměty jsou v pastorační radě zváženy – rozhodování společné hlasováním. Není nám bráněno v nových přístupech a nápadech, např. školička pro děti, blahopřání a žehnání narozeninovým oslavencům.“
-- *Plzeň katedrála PRF -- uspořádání --*
- „Pravidelně se schází pastorační a ekonomická rada. Jejich jednání jsou věcná, efektivní, probíhají ve vstřícné a otevřené atmosféře.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF -- Uspořádání --*

2. Nefunkční a neefektivní PRF

Počet zmínek: 8 (MĚSTO: 5, VENKOV: 3)

Počet farností: 6 (MĚSTO: 4, VENKOV: 2)

Z podobného počtu farností či přímo z vikariátních konferencí přicházely naopak zmínky o problémech s fungováním PRF. Kritika se zde soustřeďuje na neúplné zastoupení různých částí farnosti, omezený vliv PRF na rozhodování či pouhý formální charakter PRF. V některých případech je v těchto farnostech PRF vnímána jako neefektivní nebo jen formálně existující, bez skutečného vlivu na život farnosti.

Ilustrační citáty:

- „Současné rozvrstvení členů PRF nám nevyhovuje, nejsou zastoupeny všechny oblasti a generace. Při rozvrstvení členů je potřeba myslet také na povahové rozvrstvení, aby v PRF byli členové, kteří jsou velice aktivní a také ti, kteří jsou spíše opatrní.“
-- *Dolní Bělá PRF -- uspořádání --*
- „PRF jsou taky často spíše přežívající orgány. Tendence lidí je často vidět a mluvit jen za ten „svůj kostel“. Někde není ani z čeho rady sestavit.“
-- *VIK Plzeň Sever a Rokycany -- uspořádání --*
- „Koncepce ERF a PRF je nezdařilá, protože pokud jde zvláště o ERF, rozchází se majitel a zodpovědnost. Statutár je jediný zodpovědný. Od ERF pak nelze čekat velkou iniciativu a přebírání odpovědnosti, když žádnou odpovědnost fakticky nemají.“
-- *VIK Plzeň Sever a Rokycany -- uspořádání --*

3. Zastoupení různých částí farnosti v PRF

Počet zmínek: 8 (MĚSTO: 3, VENKOV: 5)

Počet farností: 6 (MĚSTO: 3, VENKOV: 3)

Zastoupení různých částí farnosti v PRF je některými skupinami vnímané jako klíčové pro její efektivní fungování. Některé skupiny zdůrazňují potřebu, aby byli v PRF zahrnuti zástupci z různých oblastí farnosti, včetně menších obcí a mladších generací. Toto zastoupení podle těchto komentářů zajišťuje, že rozhodování PRF bude reflektovat širší spektrum názorů a potřeb farnosti.

Ilustrační citáty:

- „Výhodou je, pokud v PRF a ERF jsou zástupci i z bývalých farností (věřící z malých obcí) – řadu věcí je jinak vidět z centra a jinak z periferie.“
-- *Spálené Poříčí PRF ERF -- uspořádání --*
- „Ve farnosti Koloveč nemají své zastoupení ve farních radách pouze farníci z Kolovče, ale i ze všech filiálních kostelů a kaplí.“
-- *Koloveč PRF ERF Jiná -- misie, uspořádání, hospodaření --*
- „Pastorační rada farnosti je složena převážně z lidí bydlících na území farnosti.“
-- *Plzeň Slovany dominikáni -- uspořádání --*

Souhrn

Pastorační rada farnosti je, zdá se, i přes menší počet zmínek o ní v rámci celé diecéze, skupinkami v některých farnostech považována za významný orgán, který může výrazně přispět k dobrému fungování a rozvoji farnosti, pokud je správně zapojen do rozhodovacích procesů. Zatímco některé skupinky hodnotí práci PRF velmi pozitivně, jiné vyjadřují nespokojenost s její efektivitou a zastoupením různých částí farnosti. Klíčovým faktorem pro úspěšné fungování PRF je dle těchto skupin její reprezentativnost a pravidelné, smysluplné schůzky, které vedou ke konkrétním výsledkům. Zastoupení členů z různých částí farnosti, včetně menších obcí a různých generací, se ukazuje jako důležité pro to, aby PRF reflektovala potřeby celé farní komunity a byla efektivním poradním orgánem.

X. INFORMOVANOST A KOMUNIKACE

Kód: USPOŘÁDÁNÍ Informovanost a komunikace (25 citací)

Informovanost, komunikace, public relations, média

Tato část organizační analýzy se zaměřuje na téma informovanosti a komunikace ve farnostech a diecézi, jak se odráží ve zdrojových textech zápisů ze synodních skupin. Celkem 25 zmínek na toto téma pochází z 15 farností či vikariátních konferencí, přičemž 11 zmínek z městských a 14 zmínek z venkovských farností. Analýza identifikovala tři okruhy týkající se informovanosti, komunikačních kanálů a způsobů komunikace v rámci celé diecéze.

1. Význam digitální komunikace

Počet zmínek: 10 (MĚSTO: 6, VENKOV: 4)

Počet farností: 8 (MĚSTO: 5, VENKOV: 3)

Digitální komunikace, zahrnující webové stránky, sociální sítě a další online nástroje, je pro část farností plzeňské diecéze klíčovým prostředkem pro šíření informací ve farnostech. Větší počet farností používá webové stránky a Facebook k informování věřících o akcích a dění ve farnosti. Tato forma komunikace je těmito farnostmi považována za nezbytnou, zejména pro mladší generace, které aktivně využívají internetové zdroje.

Ilustrační citáty:

- „Také bylo poukázáno na nedostatečnou informovanost o dění farnosti na webu a popřípadě sociálních sítích, které jsou navštěvovány zvláště mladší generací.“
-- *Domažlice Luženice -- uspořádání --*
- „Máme vytvořeny webové stránky, kde informujeme o akcích a o činnosti naší farnosti.“
-- *Bečov PRF ERF jiná -- všechno --*

- „U nás ve farnosti je dobrá základní informovanost – web, ohlášky, FB atd.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná MP7 -- uspořádání* --

2. Transparentnost a sdílení informací

Počet zmínek: 8 (MĚSTO: 4, VENKOV: 4)

Počet farností: 7 (MĚSTO: 4, VENKOV: 3)

Transparentnost ve farnostech, zejména ve vztahu k hospodaření a dalším klíčovým činnostem, je považována za klíčový prvek důvěry mezi farníky a vedením farnosti. Pravidelné informování věřících prostřednictvím různých kanálů, jako jsou zpravodaje, nástěnky, nebo i místní média, je podle těchto odpovědí nezbytné pro udržení otevřené komunikace.

Ilustrační citáty:

- „Pro společnou službu profesionálů a dobrovolníků ve farnosti je také důležitá vzájemná důvěra podložená transparentností hospodaření i činnosti – a také průběžné informování farníků na webu, FB a ve Zpravodaji.“
-- *Cheb -- uspořádání* --
- „U vchodu do kostela, který se snažíme mít každý den otevřený (vchod s mříží), máme nástěnku, kde jsou také veškeré informace o akcích pořádaných v naší farnosti, ale i v sousedství, popř. i jinde v diecézi.“
-- *Bečov PRF ERF jiná -- všechno* --
- „Pravidelně se snažíme dávat příspěvky o činnosti farnosti do místního tisku – Bečovské listy, aby lidé, kteří do kostela nechodí, věděli, že tady vůbec nějaký kostel máme a že je v něm nějaký život.“
-- *Bečov PRF ERF jiná -- všechno* --

3. Propojení mezi farnostmi a nadfarnostní komunikace

Počet zmínek: 7 (MĚSTO: 4, VENKOV: 3)

Počet farností: 6 (MĚSTO: 3, VENKOV: 3)

Několik zmínek se věnuje problémům s propojením mezi farnostmi a s nadfarnostní komunikací. Zmiňuje se potřeba většího síťování a sdílení informací nejen na úrovni jednotlivých farností, ale také mezi nimi a na úrovni celé diecéze. Vyjadřuje se naděje, že tento druh propojení by mohl přinést lepší koordinaci akcí a povzbuzení mezi větším počtem věřících přes hranice jednotlivých farností.

Ilustrační citáty:

- „Shoda na potřebě celkově většího síťování a informovanosti.“
-- *Dolní Bělá PRF -- uspořádání* --
- „Po zkušenosti nepřijetí a různých nedorozuměních ve vlastní farnosti, kde mám nejvíce aktivit, prožívám nakonec radost z toho, že mohu být jako členka DPR jakýmsi ‚spojníkem‘ mezi některými dalšími farnostmi, ve kterých nacházím přijetí, a celkem diecéze; nacházím v tom novou a pro tyto farnosti i pro mě důležitou rovinu a nový způsob komunikace.“
-- *DPR -- uspořádání* --
- „Dále chybí propojení internetových stránek jednotlivých farností v rámci vikariátu a diecéze, kde by křesťané mohli dohledat akce, které se v diecézi konají. Takový portál akcí pořádaných křesťanskými spolky a sdruženími, kam by jednotlivé farnosti mohli vkládat pozvánky.“
-- *Domažlice Lužnice -- uspořádání* --

Souhrn

Informovanost a komunikace představují zásadní složky fungování farností a diecéze, které přímo ovlivňují život věřících a jejich zapojení do farního společenství. Ze zdrojových textů vyplývá, že digitální komunikační nástroje, jako jsou webové stránky a sociální sítě, se stávají čím dál tím důležitějšími, zejména pro mladší generace. Farnosti, které aktivně využívají tyto prostředky, zajišťují lepší přehled o akcích a dění, čímž posilují účast věřících na životě komunity. Tento trend je patrný jak ve městech, tak na venkově, i když v menších farnostech může být přístup k těmto technologiím omezenější.

Transparentnost v hospodaření a činnostech farnosti je dalším klíčovým aspektem komunikace. Věřící oceňují otevřenost a pravidelné informování o aktivitách farnosti prostřednictvím zpravodajů, nástěnek nebo místních médií. Tento přístup posiluje důvěru mezi farníky a vedením farnosti, což je zvláště důležité v době, kdy jsou farnosti často rozptýlené na velkých územích a věřící nemají vždy přímý kontakt s duchovními. Zprávy o hospodaření, aktivitách farností a plánech do budoucna jsou nezbytné pro udržení zapojení a podpory věřících.

Dále se ukazuje, že propojení mezi farnostmi a nadfarnostní komunikace jsou oblasti s velkým potenciálem pro zlepšení. V současné době existují problémy s nedostatečným propojením a koordinací mezi jednotlivými farnostmi, což může vést k izolaci některých farností a omezené účasti věřících na diecézních akcích. Potřeba většího síťování a lepšího sdílení informací na úrovni diecéze je tedy zásadní. Navíc se ukazuje, že farnosti, které jsou dobře propojené s dalšími farnostmi a aktivně komunikují na úrovni diecéze, mohou lépe reagovat na potřeby věřících a vytvářet silnější společenství. Prostor pro zlepšení existuje zejména v oblasti koordinace digitálních komunikačních nástrojů na úrovni celé diecéze.

Celkově lze konstatovat, že ačkoli některé farnosti vykazují vysokou úroveň informovanosti a otevřené komunikace, stále existují oblasti, kde je třeba věnovat větší pozornost, aby byla zajištěna efektivní a srozumitelná komunikace napříč celou diecézí.

XI. KOORDINACE AKTIVIT

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Koordinace aktivit (20 citací)

Koordinace a spolupráce různých aktivit, přístupů a projektů

Tato část organizační analýzy se zaměřuje na téma koordinace aktivit v rámci uspořádání služeb a organizace pastorační práce ve farnostech i v diecézi jako celku. Toto téma bylo identifikováno v celkem 14 zápisech, které zahrnují 20 zmínek na toto téma. Z těchto zmínek pochází 7 z městských farností a 7 z farností venkovských. Pro odhad rozšířenosti těchto hlasů v diecézi je třeba vycházet z tohoto menšího počtu vyjádření se k těmto tématům, která byla rozčleněna do 3 tematických okruhů.

1. Koordinace mezi farnostmi a s diecézí

Počet zmínek: 9 (MĚSTO: 6, VENKOV: 3)

Počet farností: 9 (MĚSTO: 6, VENKOV: 3)

Tento okruh se zaměřuje na koordinaci služeb a aktivit mezi různými farnostmi a v rámci celé diecéze. Takováto koordinace je častěji vnímána jako pozitivní aspekt, který přináší výhody jak v městských, tak venkovských oblastech. V některých případech však farnosti čelí při koordinaci společných aktivit a organizaci společných akcí různým výzvám a obtížím. Zdůrazněna byla proto potřeba zlepšení této koordinace, aby se zabránilo tříštění sil a zbytečnému zdvojení činností. Koordinace s diecézními a nadfarnostními službami je některými farnostmi také vnímána jako důležitá pro efektivní fungování farností, zejména ve městských oblastech, kde je větší množství služeb a aktivit. Tato spolupráce umožňuje nejen sdílení zdrojů a nápadů, ale také lepší koordinaci aktivit a větší propojenost celé diecéze. Zajímavá může být inspirace ze zkušenosti s koordinací v oblasti církevního školství.

Ilustrační citáty:

- "Chybí nám koordinace/spolupráce plzeňských farností, protože je zbytečné tříštit síly a dělat si 'separé' akce, které by se daly dělat dohromady."
-- *Plzeň katedrála jiná – uspořádání* --
- "Jednodenní duchovní obnovy společně s farností Horšovský Týn a Holýšov."
-- *Staňkov - PRF ERF další – všechno* --
- "Provázanost s diecézními službami ve městě, možnost čerpat z nabídky dalších plzeňských farností, biskupství, DCM."
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 4 – Uspořádání* --
- "Za dobrou praxi naší školy považujeme, že věci působí komplexně jako systém."
-- *Církevní gymnázium – misie* --

2. Koordinace služeb ve farnosti

Počet zmínek: 8 (MĚSTO: 5, VENKOV: 3)

Počet farností: 8 (MĚSTO: 5, VENKOV: 3)

Tento tematický okruh se zabývá úlohou farníků v rámci různých aktivit či služeb ve farnosti. V některých případech, kdy dochází ke zvýšenému zapojení farníků, toto zapojení vede ke zlepšení fungování farností. V některých venkovských farnostech však existují obtíže spojené s nízkou ochotou farníků se osobně zapojit, což může být dáno např. jejich ostychem nebo jejich jinými prioritami. Jako zvlášť důležitou oblast koordinace služeb vnímají některé skupiny koordinaci diakonických služeb, přičemž některé farnosti se snaží nacházet nové způsoby, jak pomáhat potřebným. V některých farnostech se snaha poskytovat pomoc potřebným setkává s překážkami, jako je ostych farníků nebo nedostatek osob ochotných věnovat se tomuto typu služby. Některé farnosti úspěšně organizují pomoc potřebným samy, nebo v součinnosti s Charitou, například skrze Tříkrálovou sbírku nebo jiné vlastní dobročinné akce či projekty.

Ilustrační citáty:

- "Chybí ochota farníků osobně se zapojit (částečně dáno ostychem, ale i nižší osobní prioritou)."
-- *Stříbro a Kladruby PRF a ERF – všechno --*
- "Díky přístupu p. Pavla, z počátku stálo vše na knězi, ale nyní se lidé zapojují v organizaci sami."
-- *Plzeň katedrála PRF – uspořádání --*
- "Zároveň vyvstala otázka, zda nemít ve farnosti konkrétní osobu, která by se s administrátorem farnosti charitě více věnovala."
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření --*
- "Charita – hledáme způsob, nyní nově farní almužník k dispozici na faře 1x týdně."
-- *Plzeň katedrála PRF – uspořádání --*

3. Co koordinaci služeb pomáhá

Počet zmínek: 6 (MĚSTO: 3, VENKOV: 3)

Počet farností: 6 (MĚSTO: 3, VENKOV: 3)

Ze zápisů některých skupinek vyplývá, že pro lepší koordinaci služeb a aktivit ve farnosti je důležitá pravidelnost setkávání farníků při společných aktivitách a klíčová že je pak role duchovních správců. Pravidelnost setkávání farníků a jejich společných aktivit je klíčová pro posílení komunitního života, a tím nepřímo pak také pro posílení schopnosti vzájemně koordinovat různé služby ve farnosti. Některé skupiny uvádějí, že pravidelné aktivity přispívají k lepší motivaci farníků a pocitu kontinuity v jejich životě i praktické službě. Tento aspekt je zvláště důležitý ve venkovských oblastech, kde jsou farnosti rozptýleny a farníci se setkávají méně často. V dalších skupinách pak byla zdůrazněna role kněží a duchovních správců při organizaci a koordinaci farních aktivit. Kněží často podle těchto skupin nesou odpovědnost za mnoho úkolů, včetně administrativy, což může být vyčerpávající. Zdroje ukazují, že tam, kde jsou kněží podporováni aktivními farníky, dochází ke zlepšení koordinace a efektivity farních aktivit.

Ilustrační citáty:

- "Funguje pravidelnost různých setkávání. Díky pravidelnosti je větší motivace se účastnit např. setkání PRF, protože pak vzniká pocit, že se jde odněkud někam. Na tom je třeba zapracovat."
-- *Dolní Bělá PRF - uspořádání.docx--*
- "1x měsíčně setkávání farníků po nedělní mši, poutní mše v okolních vesnicích."
-- *Staňkov - PRF ERF další – všechno --*
- "Většina charitní činnosti zůstává na bedrech duchovního správce, s Tříkrálovou sbírkou pomáhají farníci, hasiči myslivci, s administrativou vypomáhá akolyta."
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření --*
- "Díky přístupu p. Pavla, z počátku stálo vše na knězi, ale nyní se lidé zapojují v organizaci sami."
-- *Plzeň katedrála PRF – uspořádání --*

Souhrn

Podle analyzovaných zápisů se zdá, že koordinaci aktivit ve farnostech i přes jejich hranice tyto farnosti považují za jeden z klíčových faktorů pro úspěšné fungování farností v diecézi. Hlavními faktory ovlivňujícími úspěšnou

koordinaci jsou spolupráce a informovanost mezi farnostmi, zapojení farníků, podpora charitativní činnosti, pravidelnost setkávání a role duchovních správců.

V městských farnostech je patrná lepší propojenost s diecézními službami a větší důraz na oddělení pastorační od administrativy, což přispívá k efektivnější organizaci aktivit. Na venkově se však často setkáváme s výzvami spojenými s nižší účastí farníků a potřebou zlepšit koordinaci a spolupráci, zejména kvůli geografické rozlehlosti a nižší hustotě obyvatel.

XII. VZTAH ŽEN A MUŽŮ

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Vztah žen a mužů (11 citací)

Otázky spojené s rozmanitostí pohlaví

Téma vztahu žen a mužů v církevním prostředí, zejména s ohledem na jejich zapojení do různých služeb ve farnostech, bylo v této části organizační analýzy zpracováno na základě 11 zmínek, které se na toto téma v zápisech ze synodních skupin vyskytly. Tato zmínky pocházejí z 9 různých farností a vikariátních konferencí. Výrazná většina těchto zmínek je z farností městských (10 zmínek), zatímco venkovská oblast je zastoupena pouze jednou zmínkou.

1. Zapojení žen do služeb

Počet zmínek: 9 (MĚSTO: 8, VENKOV: 1)

Počet farností: 9 (MĚSTO: 8, VENKOV: 1)

Zapojení žen do různých služeb ve farnostech je v některých farnostech vnímáno jako významné a pozitivní. Ženy jsou zde zapojovány do různých rolí, včetně lektorek, akolytek, spirituálek, pastoračních asistentek nebo v jednom případě pastorační koordinátorky farnosti (vedoucí farního pastoračního centra). Zdá se, že v městských farnostech je toto zapojení častěji považováno za samozřejmé, ale jsou i hlasy, které uvádějí, že to není pravidlem všude. Na venkově se objevil názor, že by mohlo dojít k přehodnocení tradičního pojetí církevní služby směrem k ještě většímu zapojení žen.

Ilustrační citáty:

- "Do služeb jsou široce zapojeny ženy - považujeme to za samozřejmost, ale zdaleka to tak není všude a je to naše velké plus."
--*Plzeň Severní předměstí Domeček 4 - Uspořádání*--
- "Míra zapojení žen ve farnosti – ministrantky, lektorky, akolytky – nemocným přináší Pána v eucharistii, mohou vystavovat Nejsvětější svátost."
--*Plzeň Severní předměstí Domeček 1 - Misie*--
- "V církvi je malé zastoupení žen. Sice je to dáno tradičním pojetím církevní služby, ale v dnešní době je možná čas na přehodnocení a větší zapojení žen."
--*Kralovice+ Chříč - Uspořádání*--
- "Jaké funkce napomáhají k prožívání? Jáhenka, akolytka, spirituálka/kaplanka, moderátorka farnosti, pastorační asistentka, kostelnice, ministrantka."
--*Dominikánky - Uspořádání*--
- "Mám podporu od biskupa – pro práci spirituálky na Církevním Gymnáziu."
--*Dominikánky - Uspořádání*--

2. Otevřenost diskuze o zapojení žen

Počet zmínek: 3 (MĚSTO: 3, VENKOV: 0)

Počet farností: 3 (MĚSTO: 3, VENKOV: 0)

Některé farnosti otevřeně podporují zapojení žen do služeb u oltáře, což zahrnuje funkce jako akolytka nebo lektorka. Tato otevřenost je vnímána jako pozitivní krok směrem k větší inkluzi žen v církevním prostředí. Nicméně, někteří farníci tuto změnu neakceptují a mají vůči ženám u oltáře, i přes centrální podporu těchto služeb ze strany Vatikánu, stále výhrady. Jedna skupina mladých vyjadřuje nespokojenost s tím, že ženy v diecézi i přes toto všechno nemají dostatečnou roli nebo jsou do služeb či rozhodovacích procesů zapojovány jen zřídka. Tento pohled naznačuje stále ještě nedovršený proces účasti žen v různých oblastech církevního života.

Ilustrační citáty:

- "Přítomnost ostatních žen ve farnosti je pro mě důležitá, a i otevřenost možnosti zapojení žen do služeb u oltáře, např. jako akolyta."
--*Plzeň katedrála Otevřené - Misie*--
- "Oceňujeme pestrost u oltáře, jsme rádi, že jsou tam i ženy, ale jsou farníci, kterým vadí ženy u oltáře a nikdy k nim nechodí k přijímání."
--*Cheb - Uspořádání 2*--
- "Máme pocit, že ženy nejsou v diecézi moc uplatňované nebo pouze zřídka, nemají dostatečnou roli."
--*DCM 5 - Uspořádání*--

Souhrn

Téma vztahu žen a mužů v rámci diecéze, zejména ohledně zapojení žen do liturgických služeb a do rozhodovacích procesů, se ukazuje jako významné, i když ne příliš často ventilované, ležící na srdci zvláště mladým. V městských farnostech je kladen důraz na další rozvinutí role a přínosu žen v praktické pastoraaci, zatímco na venkově se objevují hlasy volající po přehodnocení současných omezení v pojetí církevní služby žen. I když je zapojení žen obecně vnímáno pozitivně, některé názory naznačují, že ženy by mohly mít větší a důležitější roli, než jakou mají dosud, zatímco jiné názory zpochybňují jejich zapojení v liturgických službách. Celkově lze říci, že diskuse o zapojení žen v diecézi je otevřená a vyžaduje další reflexi a dialog.

XIII. SLUŽBA JÁHNŮ

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Služba jáhnů (7 citací)

Jáhenské služby ve farnostech a v diecézi obecně

Téma služby stálých jáhnů ve farnostech a diecézi bylo v této části organizační analýzy hodnoceno na základě 7 zmínek, které pocházejí ze 6 různých farností. Z toho 4 zmínky z farností městských a 3 z farností venkovských. Tato analýza ve 3 tematických okruzích zkoumá význam a rozsah služby jáhnů a jejich zapojení do farností a diecéze.

1. Rozsah a význam služby jáhnů

Počet zmínek: 4 (MĚSTO: 2, VENKOV: 2)

Počet farností: 4 (MĚSTO: 2, VENKOV: 2)

Služba stálých jáhnů je v některých synodních skupinách vnímána jako důležitá součást pastorační činnosti, a to jak ve městských, tak i venkovských farnostech. Jáhni přispívají k zajištění bohoslužeb a jiných pastoračních aktivit, zvláště tam, kde kněží nemohou být přítomni, ale i ve vlastních pastoračních, misijních či diakonických rolích. V některých případech je zdůrazňována jejich role při vedení bohoslužeb slova nebo při adoraci, což podle těchto skupin usnadňuje kontinuitu náboženského života ve farnostech. Na venkově je pak služba jáhnů vnímána jako významná a potřebná, zejména vzhledem k jejich omezenému počtu.

Ilustrační citáty:

- "Služba jáhnů, akolytů a mimořádných služebníků eucharistie ve farnosti (např. některé bohoslužby slova slouží jáhni, pokud jsou bratři přetížení, nebo mají řádové povinnosti, bohoslužbu delegují na jáhna nebo akolytu a nemusí tak být úplně zrušena, jen změněna na bohoslužbu slova)."
--*Plzeň Severní předměstí Domeček 3 - Uspořádání*--
- "Vážíme si práce a obětavosti našeho jáhna."
--*Bochov PRF ERF - Uspořádání*--
- "Co ale považujeme za nedostatečné, je malý počet jáhnů v diecézi."
--*Žlutice PRF jiná - Uspořádání*--

2. Vliv jáhnů na život farnosti

Počet zmínek: 3 (MĚSTO: 2, VENKOV: 1)

Počet farností: 3 (MĚSTO: 2, VENKOV: 1)

Jáhni mají v některých farnostech významný vliv na komunitní život. Jsou často spojováni s konkrétními aktivitami a iniciativami, které přispívají k rozvoji farního společenství. Například v jedné farnosti je zmiňována důležitost přítomnosti jáhna pro fungování rodiny a místní komunity, což ukazuje na jeho roli nejen v náboženském, ale i v sociálním kontextu.

Ilustrační citáty:

- "Důležitost zde žijící rodiny a přítomnosti jáhna."
--Komunita Noe - Misie--
- "Kněz, jáhen, popř. akolyta. Ten, který nadchne ostatní, vymyslí aktivitu a bude se jí věnovat."
--Rokycany jiná 3 - Uspořádání, hospodaření--

3. Výzvy spojené se službou jáhnů

Počet zmínek: 2 (MĚSTO: 2, VENKOV: 0)

Počet farností: 2 (MĚSTO: 2, VENKOV: 0)

Služba jáhnů je spojena s určitými výzvami, které zahrnují zejména otázky spojené s jejich počtem a rozdělením odpovědnosti mezi farnosti a diecézi. Například v jedné městské farnosti je služba jáhna popisována jako "rozpolcená", což odkazuje na náročnost spojování povinností mezi farnostmi a diecézí. Tento stav může vést k přetížení jáhnů a snížení jejich efektivity.

Ilustrační citáty:

- "Jeden jáhen – ‚rozpolcená služba‘ – farnost/diecéze."
--Rokycany jiná 2 - Uspořádání, hospodaření--

Souhrn

Služba jáhnů v těch farnostech, jejichž skupinky se k ní vyjádřily, je vnímána jako klíčová, a to jak v městském, tak venkovském kontextu. Jáhni jsou zde oceňováni za svou obětavost a důležitou roli při zajišťování bohoslužeb a dalších pastoračních aktivit, zvláště tam, kde kněží nejsou dostatečně dostupní. Nicméně, existují také výzvy, zejména pokud jde o jejich počet a rozdělení odpovědnosti mezi farnostmi a diecézí. Zvláště na venkově je zdůrazňována potřeba většího počtu jáhnů, což naznačuje, že jejich služba je zde vnímána jako důležitá pro zachování náboženského života.

XIV. KDE USPOŘÁDÁNÍ NESLOUŽÍ ŽIVOTU?

Kód: USPOŘÁDÁNÍ: Kde uspořádání neslouží životu (226 citací)

Příklady nefunkčních, škodlivých či život ve farnostech blokujících struktur

Tato poslední část naší organizační analýzy shromáždila negativní výpovědi, které se v rámci synodních skupin objevily v souvislosti s tématem uspořádání a organizace pastoračních služeb. Celkem bylo analyzováno 226 takovýchto negativních zmínek, které pocházejí ze zápisů z 29 různých farností a vikariátů. Z těchto 226 zmínek bylo 160 shromážděno z farností v krajských, okresních či lázeňských městech, kněžských vikariátních konferencích, komunit či dalších uskupení (MĚSTA) a 66 zmínek z farností v menších městečkách a obcích (VENKOV). Cílem analýzy bylo identifikovat klíčové problémy, které se v těchto farnostech v oblasti uspořádání pastoračních struktur objevují. Pět tematických okruhů, které tato analýza identifikovala, zahrnuje problémy s vedením a správou farností, nedostatek personálu a přetížení kněží, izolaci a nedostatečnou propojenost farností, zapojení věřících a rozvoj komunitního života, a konečně nedostatečnou podporu ze strany diecéze a zklamání z jejího vedení.

1. Problémy s vedením a správou farností

Počet zmínek: 58

Počet farností: 27

V tomto tematickém okruhu byly shromážděny zmínky z mnoha synodních skupin, které zdůrazňují problémy s organizací a správou farností, nedostatečnou koordinací mezi farnostmi, a nejasnostmi ohledně rozdělení rolí a odpovědností mezi duchovními a ostatními věřícími zapojenými v pastoraaci. Často se zde setkáváme s konstatováním o přetížení jednotlivců a životu neodpovídajících strukturách, což vede k chaosu a únavě.

Typické problémy a ilustrační citáty:

- **Závislost aktivit na jednotlivcích**
„Je riziko, že malý okruh lidí vykonává většinu služeb a hrozí tak časem vyhoření.“
-- *Cheb PRF a ERF – uspořádání* --
- **Nepřehledná organizace**
„Není jasná náplň práce kněží a náplň práce pastoračních asistentů.“
-- *DPR – uspořádání* --
- **Nedostatek zastupitelnosti**
„Tedy často se různé aktivity/role kumulují na jedné osobě/osobách, což může pro dotyčné způsobovat poměrně velkou zátěž.“
-- *Františkovy Lázně a Františkovy Lázně - venkov PRF a ERF jiná* --
- **Nedostatečná komunikace**
„Postrádáme větší informovanost. Nefunguje kvalitní komunikace mezi farou a věřícími, ale i mezi zaměstnanci farního úřadu.“
-- *Rokycany jiná 3 - uspořádání, hospodaření* --

2. Nedostatek personálu a přetížení kněží

Počet zmínek: 67

Počet farností: 32

Zde jde o zmínky na téma nedostatku kněží a jejich přetížení, což mnohé synodní skupiny vnímají jako klíčové problémy, které podle mnoha vyjádření negativně ovlivňují fungování farností. Kněží často nemohou plně věnovat čas pastoraaci, protože jsou zatíženi administrativními úkoly a spravováním více farností. Tento problém je přítomný jak ve městech, tak na venkově, s tím rozdílem, že venkovské farnosti trpí i kvůli velkým vzdálenostem a rozlehlosti.

Typické problémy a ilustrační citáty:

- **Nedostatek kněží**
„Ze strany diecéze vnímáme jako velkou chybu, že není dostatek kněží, protože naši farníci z některých ostatních obcí takovou možnost nemají.“
-- *Bochov PRF ERF – uspořádání* --
- **Přetížení kněží**
„Je proto nezbytné aktivity ve farnosti rozdělit na ty, které se bez něj neobejdou, a na ty, které lze zorganizovat jinak.“
-- *Plzeň katedrála jiná – uspořádání* --
- **Nedostatečné využití akolytů**
„Považujeme rozvinout službu akolytů, ale kvalifikační nároky na ně kladené nám připadají nepřiměřené.“
-- *VIK Plzeň město – uspořádání* --
- **Vysoká pracovní zátěž**
„Velká pracovní zátěž kněží, až přetíženost – těžké najít společný čas.“
-- *Kralovice PRF – uspořádání* --

3. Izolace a nedostatečná propojenost farností

Počet zmínek: 47

Počet farností: 25

Izolace a nedostatečná propojenost mezi farnostmi i v rámci jednotlivých farností představuje podle mnoha synodních skupin další významný problém v diecézi. Farnosti se podle těchto vyjádření často cítí osamocené a postrádají podporu, což ztěžuje budování silné komunity. Zvláště na venkově je tento problém výrazný, kde vzdálenosti mezi farnostmi a omezená mobilita farníků přispívají k izolaci.

Typické problémy a ilustrační citáty:

- **Izolovanost farností**
„Venkovské farnosti fungují většinou jako izolované jednotky.“
-- *Plzeň Františkáni terciáři – uspořádání* --

- **Nedostatečná spolupráce mezi farnostmi**
„Chybí nám koordinace/ spolupráce plzeňských farností.“
-- *Plzeň katedrála jiná – uspořádání* --
- **Místní izolovanost**
„S ohledem na velikost farnosti je takřka nemožné, aby se poznali farníci z jednotlivých obcí.“
-- *Ostrov PRF ERF – uspořádání* --
- **Problémy s dostupností**
„V takto rozlehlé farnosti na místech, kde kněží nebydlí, nedochází k setkání s lidmi na neformální úrovni.“
-- *Plasy Manětín jiná – uspořádání* --

4. Zapojení věřících a rozvoj komunitního života

Počet zmínek: 85

Počet farností: 35

Zapojení věřících do farního života a rozvoj komunitního života představuje podle mnoha synodních skupin klíčové téma, které zahrnuje otázky, jako je nedostatek dobrovolníků, přetížení několika málo aktivních farníků a nízká úroveň zapojení širšího okruhu věřících. Přestože existuje vůle k většímu zapojení, na celodiecézní rovině i v jednotlivých farnostech často chybí jasná organizace a podpora.

Typické problémy a ilustrační citáty:

- **Nedostatek dobrovolníků**
„Nedaří se nám oslovit farníky, kteří by byli ochotní pracovat pro farnost.“
-- *Domažlice PRF ERF – uspořádání* --
- **Nízká úroveň zapojení**
„Mnozí farníci necítí osobní odpovědnost vůči své farnosti.“
-- *Klatovy PRF ERF – uspořádání* --
- **Potřeba většího zapojení**
„Myslíme, že naši farníci jsou ochotni se víc zapojit, pokud budou pozváni.“
-- *Nýrsko Strážov sestry – uspořádání* --
- **Problém s ochotou ke službě**
„Lidé chtějí sloužit ostatním, ale často nevědí jak.“
-- *Plzeň katedrála PRF – uspořádání* --

5. Nedostatečná podpora ze strany diecéze

Počet zmínek: 39

Počet farností: 18

Tento tematický okruh (již ne takovým počtem synodních skupin zastoupený jako ty předchozí) se zaměřuje na stížnosti týkající se nedostatečné podpory ze strany diecéze a zklamání z jejího vedení, zejména v otázkách komunikace, organizace a administrativních nároků. Některé synodní skupiny zde vyjadřovaly frustraci z toho, že mezi kněžími stále vládne klerikalismus, že diecéze neodpovídá na potřeby jejich farností a že administrativní zátěž vnímají jako demotivující.

Typické problémy a ilustrační citáty:

- **Nadměrná administrativa**
„Administrativa zahrnuje i naše spolupracovníky. Zdá se, jako by na biskupství byla jakási „posedlost kontrolováním a vykazováním.““
-- *VIK Plzeň město – uspořádání* --
- **Nedostatek podpory od diecéze**
„Ze strany biskupství necítíme žádnou podporu.“
-- *Bochov PRF ERF – uspořádání* --
- **Frustrace z přetrvávajícího klerikalismu**
„Mnohde stále vládne klerikalismus (kněz není průvodce, ale pokouší se být vládce).“
-- *DPR – uspořádání* --

- **Nedostatečná komunikace diecéze**

„O fungování, roli a zajišťování funkcí na úrovni biskupství, resp. diecéze není povědomí, žádný vhléd.“

-- Plzeň Lobzy PRF – uspořádání --

Shrnutí

Analýza ukazuje, že většina farností v diecézi čelí podobným výzvám, přičemž mezi městskými a venkovskými farnostmi existují určité rozdíly. Městské farnosti se více potýkají s neefektivním využitím dostupných kněží a problémem s koordinací aktivit, zatímco venkovské farnosti čelí větší izolaci a absolutnímu nedostatku duchovního personálu. Celkově se ukazuje potřeba lepší komunikace, jasného rozdělení rolí a posílení podpory ze strany diecéze. Výrazně se také projevuje nutnost zapojit více věřících do aktivního života farností a procesů rozhodování a lépe organizovat komunitní život, aby nedošlo k přetížení několika málo aktivních jedinců.

SUMÁŘ DÍLČÍCH ČÁSTÍ ORGANIZAČNÍ ANALÝZY

Níže pro přehlednost uvádíme sumáře jednotlivých dílčích analýz, které takto společně lze vnímat jako ucelenou analýzu organizačního rozměru služby plzeňské diecéze:

I. Služba kněží: Tato analýza zkoumá různé aspekty kněžské služby ve farnostech a v diecézi. Klíčovými tématy jsou přítomnost kněze ve farnostech, duchovní doprovázení a osobní kontakt s věřícími, vzájemná spolupráce kněží, jejich vyčerpání, a vztahy mezi kněžími a věřícími. Výzvy zahrnují nedostatek kněží, přetížení administrativními úkoly a izolaci kněží na venkově.

II. Ostatní služby a spolupráce: Tato část se zaměřuje na různé pastorační služby a spolupráci s kněžími. Analyzována byla spolupráce mezi kněžími a věřícími, organizace a rozložení služeb, role a podpora dobrovolníků, financování služeb a jejich udržitelnost, organizace bohoslužeb a rozdíly mezi městským a venkovským prostředím. Klíčové otázky zahrnují potřebu efektivní spolupráce, koordinace služeb a zajištění financování.

III. Týmová spolupráce: Tato analýza se soustředí na týmovou spolupráci uvnitř farností a diecéze. Významným tématem je zapojení věřících do týmové spolupráce, organizace týmové práce uvnitř farností, role kněží v delegování úkolů, spolupráce mezi farnostmi a specifika venkovských farností. Důležité je správné rozložení rolí a efektivní komunikace, což přispívá k úspěšné spolupráci.

IV. Uspořádání bohoslužeb: Zkoumá dostupnost a četnost bohoslužeb, roli kněží a jejich zátěž, a koordinaci mezi farnostmi. Zatímco městské farnosti mají často více bohoslužeb, venkovské oblasti čelí problémům s dostupností bohoslužeb, což vede k nutnosti lepší koordinace a spolupráce mezi farnostmi.

V. Pastorační struktury: Analýza se zaměřuje na funkčnost pastoračních struktur, otázku centralizace vs. decentralizace, roli kněží, potřebu inovace struktur a zapojení farníků do pastorační práce. Existují rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi, kde je centralizace běžnější ve městech, zatímco venkovské farnosti se často potýkají s nedostatkem kněží.

VI. Specifičnost prostředí: Tato část se zabývá specifiky městských a venkovských farností, rozdíly v pastorační práci a historickými vlivy na pohraniční venkov. Zvláštní důraz je kladen na význam komunitního života ve venkovských farnostech a anonymitu v městských farnostech.

VII. Vedení diecéze: Analýza hodnotí funkčnost a organizaci vedení diecéze, postoje a přístup vedení, komunikaci s farnostmi, a osobní angažovanost biskupa. Zatímco některé farnosti hodnotí vedení diecéze pozitivně, jiné poukazují na nedostatky v komunikaci a podporu kněží.

VIII. Počty věřících: Zaměřuje se na úbytek věřících, stabilitu počtu věřících v některých farnostech, a organizační výzvy spojené s rozložením věřících. Úbytek věřících je považován za závažný problém, který ovlivňuje budoucnost farností.

IX. Pastorační rada farnosti: Tato část analyzuje roli a fungování pastoračních rad farností (PRF). Zatímco některé farnosti hodnotí PRF jako efektivní a funkční, jiné vyjadřují nespokojenost s jejich zastoupením a vlivem na rozhodování.

X. Informovanost a komunikace: Analýza se zabývá významem digitální komunikace, transparentností a sdílením informací, a propojením mezi farnostmi. Digitální komunikační nástroje jsou považovány za klíčové, zejména pro mladší generace, a transparentnost v hospodaření posiluje důvěru mezi farníky.

XI. Koordinace aktivit: Tato část zkoumá koordinaci služeb a aktivit mezi farnostmi a s diecézí. Zlepšení koordinace je vnímáno jako klíčové pro efektivnější využití zdrojů a prevenci tříštění sil.

XII. Vztah žen a mužů: Zabývá se otázkami spojenými s rozmanitostí pohlaví v rámci církevních služeb a aktivit. Analýza zkoumá přístup k ženám a mužům ve službě a jejich role v církevních strukturách.

XIII. Služba jáhnů: Analyzuje jáhenské služby ve farnostech a jejich roli v diecézi. Jáhnové jsou vnímáni jako důležití spolupracovníci kněží, ale také čelí výzvam spojeným s rozmanitostí jejich služeb.

XIV. Kde uspořádání neslouží životu: Tato část se zaměřuje na příklady nefunkčních nebo blokuujících struktur, které brání plnému rozvoji života ve farnostech a diecézi. Identifikace těchto problémů je klíčová pro jejich překonání a zlepšení fungování církevních struktur.

ZÁVĚREČNÁ REFLEXE K ORGANIZAČNÍ ANALÝZE

Prolínající se linie a vnitřní souvislosti pastoračních struktur v plzeňské diecézi

1. Propojenost a klíčové rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi

Jedním z nejvýraznějších témat, které se prolíná napříč všemi dílčími organizačními analýzami, je rozdíl mezi městskými a venkovskými farnostmi. Městské farnosti jsou charakteristické lepší dostupností pastoračních služeb, širšími možnostmi zapojení věřících a větší anonymitou, což kontrastuje s venkovskými farnostmi, kde je důraz kladen na osobnější a komunitní život, často za cenu omezených zdrojů a větší izolace.

Tyto rozdíly ovlivňují také způsob organizace a funkčnosti pastoračních struktur. V městských farnostech je častější centralizace aktivit a využívání moderních komunikačních prostředků, zatímco venkovské farnosti čelí výzvam spojeným s rozlehlostí území, nedostatkem kněží a nutností posílit zapojení laiků do různých služeb.

2. Potřeba inovace a přizpůsobení pastoračních struktur

Dalším významným tématem je potřeba inovace v rámci pastoračních struktur. V mnoha farnostech, zejména těch venkovských, se ukazuje, že tradiční způsoby organizace již nejsou udržitelné. To zahrnuje například přetížení kněží, kteří musí vykonávat jak duchovní, tak i administrativní a organizační úkoly, což vede k jejich vyhoření a snížení kvality pastorační práce.

V některých farnostech jsou patrné snahy o zavádění nových modelů spolupráce, včetně většího zapojení věřících do pastoračních služeb a inovativních přístupů k pastorační práci. Tyto iniciativy jsou klíčové pro udržení života farností v měnících se společenských a demografických podmínkách. Využití moderních komunikačních prostředků, jako jsou sociální sítě a webové stránky, se stává nezbytným pro efektivní informování a zapojení věřících, zejména mladších generací.

3. Spolupráce a koordinace jako klíčový faktor pro rozvoj podpůrných pastoračních struktur

Efektivní týmová spolupráce a koordinace aktivit se ukazují jako zásadní pro úspěšné fungování pastoračních struktur. Tam, kde existuje dobře fungující pastorační rada farnosti (PRF) a kde jsou různé skupiny věřících zapojeny do rozhodování a organizace farního života, je vidět vyšší míra aktivity a spokojenosti ve farnostech.

Naopak tam, kde chybí zastoupení různých částí farnosti nebo kde je PRF nefunkční, dochází k problémům s efektivitou a zapojením věřících. Tento problém je obzvláště výrazný ve venkovských farnostech, kde je často obtížné sestavit PRF s dostatečnou reprezentací všech skupin věřících.

4. Kritika vedení diecéze a administrativní zátěž

Analýza rovněž odhaluje kritiku směřující k vedení diecéze, zejména pokud jde o administrativní zátěž a rozhodovací procesy. Mnoho farností si stěžuje na nedostatečnou podporu ze strany biskupství a na nejasnou komunikaci při rozdělování služeb a přesunech kněží. Tento nedostatek podpory a transparentnosti vytváří nejistotu a může vést k demotivaci jak kněží, tak i věřících.

Na druhé straně, tam, kde je vedení diecéze vnímáno pozitivně, je to často díky osobní angažovanosti, schopnosti naslouchat a přizpůsobit se potřebám farností.

5. Demografické výzvy a úbytek věřících

Posledním klíčovým tématem je problém úbytku věřících a demografických změn, které ohrožují udržitelnost mnoha farností. Tento problém je zvláště palčivý na venkově, kde stárnoucí populace a nízká účast mladších generací vedou k obavám o budoucnost farností.

Tento trend vyžaduje strategický přístup na úrovni celé diecéze, zahrnující podporu mladých rodin, aktivní práci s mládeží a hledání nových způsobů, jak zapojit různé věkové skupiny do života farností.

SOUHRNNÁ REFLEXE NAD ORGANIZAČNÍ A MISIJNÍ ANALÝZOU DIECÉZE

Zaměříme-li se nyní na organizační a misijní analýzy plzeňské diecéze s důrazem na hledání shod, rozdílů, červených linií a hlubších souvislostí, které mohou mít vliv na její misijní rozměr, lze konstatovat např. následující:

1. Shody a rozdíly v oblastech pastorační a administrativní

- **Pastorační vs. administrativní zaměření:** V rámci diecéze lze pozorovat určité napětí mezi pastoračními a administrativními funkcemi. Na jedné straně je silný důraz na duchovní péči a pastorační práci, na druhé straně jsou tu administrativní úkoly, které často zůstávají v pozadí. Tento kontrast může vést k nesouladu mezi duchovními cíli a praktickými organizačními potřebami.
- **Provázanost s misí:** Tento rozpor naznačuje potřebu lepší integrace administrativních procesů do pastoračních činností. Efektivní administrativa by neměla být jen nezbytným zlem, ale nástrojem, který podporuje a usnadňuje duchovní a misijní aktivity.

2. Červená niť vinoucí se různými organizačními oblastmi

- **Komunikace:** Jednou z výrazných červených linií je otázka komunikace. Ať už se jedná o vnitřní komunikaci mezi jednotlivými složkami diecéze nebo komunikaci navenek směrem k věřícím, jde o klíčový prvek, který ovlivňuje celkovou efektivitu a vnímání diecéze. Nedostatky v komunikaci mohou vést k izolaci jednotlivých částí diecéze, což oslabuje celkovou jednotu a koherenci misie.
- **Formace a vzdělávání:** Další červenou linií je otázka formace a vzdělávání, které se prolíná celou diecézí. Jak pro klérus, tak pro laiky je nutné neustálé vzdělávání, aby byli schopni adekvátně reagovat na výzvy současného světa a účinněji šířit evangelium. Tato linie ukazuje na důležitost trvalé podpory a rozvoje lidských zdrojů v diecézi.

3. Rozpory a jejich vliv na misi

- **Centralizace vs. decentralizace:** V textu je patrné určité napětí mezi potřebou centralizovaného vedení a snahou o větší decentralizaci a zapojení jednotlivých farností. Centralizace může být užitečná pro udržení jednoty a konzistence, ale pokud je příliš silná, může omezit místní iniciativy a kreativitu. Naopak decentralizace podporuje participaci, ale může vést k nesouladu a fragmentaci.
- **Důsledek pro misi:** Tento rozpor může ovlivnit misi diecéze tím, že buď posílí její soudržnost a jasnost, nebo naopak vytvoří prostor pro různé směry, které mohou být méně koordinované, ale potenciálně inovativní. Důležité je najít rovnováhu, která podpoří jak jednotu, tak různost.

4. Hlubší souvislosti a provázanosti

- **Role farností:** Farnosti hrají klíčovou roli v diecézi, přičemž každá má své specifické potřeby a dynamiku. Je zde silná provázanost mezi farnostmi a centrální diecézní strukturou, která by měla být posílena pomocí lepší podpory a koordinace. Současně je důležité umožnit farnostem autonomii v řešení místních výzev.
- **Provázanost s misí:** Farnosti jsou místem, kde se misijní práce odehrává nejintenzivněji. Jejich podpora a rozvoj jsou proto zásadní pro úspěch celkové mise diecéze.

5. Závěrečné zamyšlení nad organizační analýzou

- **Integrace všech složek:** Diecéze stojí před výzvou, jak efektivně integrovat různé složky své struktury – od administrativy přes komunikaci až po pastorační činnost. Je třeba, aby všechny tyto části fungovaly harmonicky, podporovaly se navzájem a směřovaly k společnému cíli – naplnění misie.
- **Adaptabilita a inovace:** Aby diecéze zůstala životaschopná a relevantní, musí být schopná adaptace na měnící se podmínky a otevřená inovacím. To platí jak pro administrativní struktury, tak pro pastorační přístupy. Inovace by měly být řízeny s ohledem na zachování integrity a identity diecéze, ale zároveň by měly reflektovat aktuální potřeby a výzvy.

Tato reflexe zdůrazňuje, že úspěch misie diecéze závisí na schopnosti propojit různé organizační prvky, vyvážit centralizaci a decentralizaci, posílit komunikaci a vzdělávání, a zároveň zůstat otevřený novým výzvám a příležitostem.

PODNĚTY PRO DALŠÍ ETAPY DIECÉZNÍ SYNODY

Na základě provedené analýzy lze doporučit několik klíčových otázek, které by mohly pomoci při dalším zamýšlení nad vizemi a cíli diecéze a dalšími praktickými kroky v rámci dalších etap diecézní synody.

1. Integrace pastorační a administrativní práce

- Jak můžeme lépe integrovat administrativní a pastorační aspekty, aby sloužily společnému misijnímu cíli?
- Jak můžeme zajistit, aby administrativní procesy nebyly překážkou, ale podporou pro duchovní a misijní aktivity?

2. Komunikace a spolupráce

- Jak můžeme zlepšit komunikaci mezi jednotlivými farnostmi, diecézním centrem a věřícími, aby byla efektivní a podpůrná?
- Jaké nástroje nebo metody můžeme využít pro posílení spolupráce a sdílení osvědčených postupů napříč diecézí?

3. Formace a vzdělávání

- Jak můžeme systematicky podporovat formaci a vzdělávání pro klérus i laiky, aby byli lépe připraveni na misijní výzvy dneška?
- Jak můžeme do vzdělávacích programů zapojit moderní technologie a přístupy, aby byly přístupnější a relevantní?

4. Rovnováha mezi centralizací a decentralizací

- Jak můžeme najít rovnováhu mezi centralizovaným vedením a místní iniciativou, která podpoří jednotu diecéze a zároveň umožní různost přístupů?
- Kde vidíme největší potřebu pro centralizaci a kde bychom měli podpořit větší autonomii farností?

5. Podpora místních farností

- Jak můžeme lépe podporovat farnosti, aby se staly dynamickými centry misijního života?
- Jak můžeme zajistit, že farnosti mají potřebné zdroje (lidské, finanční, vzdělávací) pro naplnění své role v misii diecéze?

6. Inovace a adaptace na nové výzvy

- Jaké nové přístupy a inovace bychom mohli zavést, aby naše diecéze byla lépe připravena na současné a budoucí výzvy?
- Jak můžeme zůstat věrní naší tradici a identitě, a přitom být otevření změnám, které mohou obohatit naši misijní činnost?

7. Společné cíle a vize

- Jak můžeme formulovat společnou vizi, která bude reflektovat jak potřeby celé diecéze, tak specifika jednotlivých farností?
- Jak můžeme zapojit celou diecézi do tvorby a realizace této vize, aby každý cítil, že je její součástí?

8. Reflexe naší misijní identity

- Co považujeme za klíčové prvky naší misijní identity a jak je můžeme posílit v našich pastoračních a administrativních činnostech?
- Jak můžeme lépe přenášet naše misijní poselství do širší společnosti a zároveň zůstat věrní evangelijním hodnotám?

Tyto otázky mohou sloužit jako vodítko pro další fázi synody, kdy bude kladen důraz na hledání konkrétních vizí a cílů pro společnou cestu diecéze. Pomohou zajistit, že diskuse bude zaměřena na klíčové oblasti, které mohou přinést hlubší integraci a větší efektivitu v naplňování misijního poslání diecéze.

(C) HOSPODAŘENÍ

Ekonomika a správa majetku farností a diecéze ve službě evangelia

V tomto oddíle je prezentován soubor dílčích analýz témat definovaných deskriptivními kódy sdruženými pod hlavní kódovou kategorií **HOSPODAŘENÍ (692 citací)** sdružující výroky související s otázkou „**Které současné postupy a postoje při hospodaření a správě majetku a financí naší farnosti podporují život a službu církve, a tak pomáhají vytvářet podmínky pro setkání lidí s Kristem?**“

Seznam dílčích analýz:

- I. **Transparentnost hospodaření:** Komentáře k míře transparentnosti hospodaření
- II. **Sloužící hospodaření:** Hospodaření sloužící evangeliu, vztahům a otevřenosti navenek
- III. **Ekonomická rada farnosti:** Služba a role ekonomické rady farnosti a její význam
- IV. **Správa a financování budov:** Otázky týkající se správy, údržby a financování budov
- V. **Fundraising:** Různé způsoby získávání financí mimo sbírky, granty a dotace
- VI. **Výnosy a náklady:** Poznámky týkající se výnosů či příjmů, resp. nákladů či výdajů farnosti
- VII. **Zájem o hospodaření:** Zájem / nezájem lidí o hospodaření farnosti (diecéze)
- VIII. **Kontext hospodaření:** Prostředí, ve kterém farnosti a diecéze hospodaří
- IX. **Spiritualita a etika:** Souvislosti se spirituálními a etickými otázkami, solidarity a ekologie
- X. **Biskupství a veřejná sféra:** Zmínky o roli biskupství a veřejné sféry v hospodaření
- XI. **Dobrovolnictví a ekonomika:** Dobrovolnické služby a jejich finanční hodnota
- XII. **Finanční sbírky:** Přístup farníků ke sbírkám - forma přispívání, účel, evidence apod.
- XIII. **Platy a mzdy:** Finanční ohodnocení kněží a dalších spolupracovníků
- XIV. **Podnikání a nástroje:** Nájmy, pachtý, podnikání, investování... přinášející zisk, nástroje
- XV. **Obecná hodnocení:** Obecné výroky o hospodaření farnosti, které se nevešly jinam
- XVI. **Kde se něco při hospodaření nedaří** 🚫 : Hospodaření nepřispívající k hlásání evangelia

ZÁVĚREČNÁ REFLEXE K EKONOMICKÉ ANALÝZE

PROVÁZANOST S OSTATNÍMI ANALÝZAMI

I. TRANSPARENTNOST HOSPODAŘENÍ

Kód: HOSPODAŘENÍ Transparentnost hospodaření (92 citátů)

Komentáře k míře transparentnosti hospodaření

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na téma transparentnosti hospodaření farností a diecéze. Zahrnuje celkem 92 citátů, které pocházejí z 57 farností a vikariátních konferencí. Z toho je 59 zmínek z městských farností, vikariátních konferencí či dalších uskupení (MĚSTA) a 33 zmínek z venkovských farností (VENKOV).

1. Úroveň informovanosti o hospodaření

Počet zmínek: 35 (MĚSTA: 23, VENKOV: 12)

Počet farností: 22 (MĚSTA: 15, VENKOV: 7)

Tento tematický okruh zahrnuje zmínky týkající se toho, jak jsou farníci informováni o hospodaření farností. Informování zahrnuje různé formy, jako jsou pravidelné ohlášky během mší, zveřejňování výsledků sbírek, výroční zprávy nebo dostupnost informací na vyžádání. Ve městech je často informování strukturovanější, například formou ročních zpráv či oznámení během bohoslužeb. Na venkově je informování méně formální, často závisí na osobním zájmu farníků a přímé komunikaci s knězem.

Ilustrační citáty:

- „Každý rok se na Silvestra u nás v rodišti zveřejňovalo, kolik se za rok vydalo na spotřeby v kostele, aby byli lidé informováni.“
-- Plzeň Bory seniorky - hospodaření --

- „Hospodaření na úrovni farnosti, pouze základní informace, výše sbírek, informace o zásadních investicích (v minulosti například budování nové fary).“
-- *Plzeň Bory ministranti - hospodaření* --
- „Farníci se můžou zeptat, když je něco zajímavé ohledně farnosti a financí. Jsou dostupné výpisy z účtů.“
-- *Horšovský Týn PRF ERF - hospodaření* --
- „Při vyhlášení daných projektů informujeme i o ekonomické podstatě.“
-- *Litice, Dobřany, Merklín PRF ERF Koinonie - hospodaření* --
- „Jednou ročně byl podáváný přehled ekonomické vyúčtování.“
-- *Nýrsko PRF ERF - hospodaření* --
- „Naše transparentnost je zajišťována zveřejňováním výsledků sbírek a informováním farníků o větších projektech.“
-- *Mrákov ERF - hospodaření* --
- „Transparentnost na úrovni farnosti. Na úrovni diecéze je potřeba se o fakta více zajímat, informace přirozeně neproudí.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná Jiří - hospodaření* --

2. Důvěra ve správu financí

Počet zmínek: 28 (MĚSTA: 20, VENKOV: 8)

Počet farností: 19 (MĚSTA: 14, VENKOV: 5)

Tento okruh zahrnuje výroky týkající se důvěry farníků ve správu financí, která je často podmíněna transparentností a dostupností informací o finančních tocích. Zatímco ve městech bývá důvěra podložena přístupem k pravidelným finančním přehledům, na venkově je důvěra často založena na osobní znalosti kněze nebo členů ekonomické rady. I přes nedostatek informací mnozí farníci vyjadřují důvěru v hospodaření svých farností.

Ilustrační citáty:

- „Máme důvěru v to, jak je hospodaření farnosti vedené, vidíme, co se děje, jak jsou finance investovány, ale zároveň je tady míra ‚nevědění‘ a nedostatku informací.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - hospodaření* --
- „Obecně panuje důvěra, kterou farníci v otázce hospodaření k církvi mají. Transparentnost je však vnímána jako hodnota, která by byla větší informovaností lépe naplněna.“
-- *Kralovice PRF Jiná - hospodaření* --
- „Když ztratíme důvěru (my farníci), nebudeme farnosti dávat peníze. Máme důvěru = dáváme peníze.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF - hospodaření* --
- „Existuje důvěra, že se ve farnosti hospodaří dobře.“
-- *Klatovy PRF ERF - hospodaření* --
- „Důvěra, ale i spoluzodpovědnost – informace k dispozici máme, ale je vlastně pohodlné se o finance nezajímat.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - hospodaření* --
- „Hospodaření farnosti je transparentní, prostředky jsou získávány z různých zdrojů - sbírky, pachtovné, drobné dary, nájmy.“
-- *Skalná PRF ERF - hospodaření* --

3. Transparentnost ve vztahu k veřejnosti

Počet zmínek: 12 (MĚSTA: 8, VENKOV: 4)

Počet farností: 9 (MĚSTA: 6, VENKOV: 3)

Tento okruh se zaměřuje na transparentnost hospodaření nejen vůči farníkům, ale i širší veřejnosti. Zvláštní důraz je kladen na zveřejňování informací o využití veřejných prostředků, dotací a účelových sbírek. V městských farnostech je snaha o větší otevřenost, často prostřednictvím veřejných oznámení nebo online platform. Venkovské farnosti se naopak více soustředí na osobní komunikaci, kde je veřejnost informována spíše neformálně.

Ilustrační citáty:

- „Ve vztahu k širší veřejnosti vidíme jako vhodné, aby průhledné bylo zejména hospodaření s veřejnými zdroji (dotacemi apod.) a s dary na konkrétní účely.“
-- *Kdyně - misie, uspořádání, hospodaření* --

- „Transparentnost je zajišťována vzájemnou spoluprací a koordinací mezi ERF a PRF. Každý z farníků může na požádání zjistit, jak farnost nakládá se svými prostředky.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF - hospodaření* --
- „O nutnosti přispívat na farnost se nemluví přímo. Každou neděli v ohláškách se uvádí, kolik se vybralo minulou neděli, kolik z toho v Ostrově. Alespoň jednou ročně, případně na webu nebo v oběžníku by bylo dobré uvést celkové potřeby a z čeho se hradí zbytek.“
-- *Ostrov PRF ERF - Ekonomika* --
- „Vůči farníkům se osvědčilo souhrnné informování o běžném hospodaření farnosti formou stručné zprávy o hospodaření farnosti v uplynulém roce.“
-- *Kdyně - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Na internetových stránkách naší farnosti nejsou údaje o současných investicích naší farnosti.“
-- *Domažlice PRF ERF - hospodaření* --

4. Komunikace o financích a její efektivita

Počet zmínek: 10 (MĚSTA: 7, VENKOV: 3)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Tento okruh se zabývá efektivitou komunikace finančních záležitostí farností a srozumitelností předávaných informací. Některé synodní skupiny kritizují nedostatečnou míru informovanosti, složitost prezentovaných informací nebo „monarchistické“ rozhodování administrátora, což vše může vést ke snížení důvěry ve správu financí. V městských farnostech je častěji kladen důraz na systematictější a pravidelnou komunikaci, zatímco venkovské farnosti spoléhají více na osobní kontakt.

Ilustrační citáty:

- „Oficiální výkazy ročního hospodaření jsou složité. Bylo by dobré, aby existoval srozumitelný komentář a srovnání s minulými lety.“
-- *Ostrov PRF ERF - Ekonomika* --
- „Transparentnost nás víc propojuje a také myslíme, že nás to pak může motivovat k tomu dát víc.“
-- *Plzeň katedrála jiná - hospodaření* --
- „Někteří z nás by veřejnosti (farnosti) sdělovali jen základní informace o finančním stavu farnosti (např. trendy či změny), někteří by se nebáli zveřejňovat všechny informace.“
-- *Domažlice PRF ERF - hospodaření* --
- „Neznáme konkrétní částky, kolik se vybírá, pokud se nejedná o účelové sbírky. Transparentnost nás víc propojuje a také myslíme, že nás to pak může motivovat k tomu dát víc.“
-- *Plzeň katedrála jiná - hospodaření* --
- „Hospodaření není ve farnosti zatajováno, ale větší transparentnost by neuškodila.“
-- *Aš PRF ERF - hospodaření* --
- „V poslední řadě je třeba se zmínit o hospodaření farnosti, které bylo dosud veskrze tzv. monarchistického typu: farní rada byla často až v posledku informována o situaci a vlastně pak jen schvalovala záměry kněze.“
-- *Chodov PRF ERF Jiná - Uspořádání* --

5. Průběžné informování a jeho formy

Počet zmínek: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Počet farností: 5 (MĚSTA: 3, VENKOV: 2)

Tento okruh se věnuje průběžnému informování farníků o financích, a to jak formálními prostředky, jako jsou farní zpravodaje a webové stránky, tak méně formálními, jako jsou kostelní vývěsky nebo ohlášky při mších. V městských farnostech se častěji využívají moderní technologie a pravidelné publikace, zatímco na venkově převládá osobní a přímá komunikace.

Ilustrační citáty:

- „Ve Zpravodaji jsou pravidelně zveřejňovány informace o sbírkách i o hospodaření a ekonomice farnosti.“
-- *Cheb Jiná 2 - hospodaření* --
- „Farníci jsou informováni o financování prostřednictvím kostelní vývěsky.“
-- *Klatovy PRF ERF - hospodaření* --

- „Na internetových stránkách naší farnosti nejsou údaje o současných investicích naší farnosti.“
-- *Domažlice PRF ERF - hospodaření* --
- „Počítání peněz z kostelních sbírek dělají farníci – každý se po domluvě může zapojit. Tvoří se tak přehled o průběhu této činnosti a důvěra v systém.“
-- *Cheb Charita - hospodaření* --
- „Zběžné informování o hospodaření by mělo být častější, obsáhlejší snad stačí 1x za rok. Některé skutečnosti stojí za to opakovat.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF - hospodaření* --

Souhrn

Analýza zápisů ze synodních skupin na téma transparentnosti hospodaření farností ukazuje, že transparentnost hospodaření je vnímána jako klíčový prvek pro udržení důvěry farníků jak ve městech, tak na venkově. Přístup k informacím a jejich forma se však výrazně liší mezi městskými a venkovskými farnostmi. Městské farnosti mají tendenci být více strukturované a využívat moderní komunikační kanály, zatímco venkovské farnosti spoléhají na osobní kontakt a neformální informování. Vikariátní konference se ve svých zápisech zaměřují spíše na formální potřebu transparentnosti, často zdůrazňují nutnost pravidelného a přehledného informování farníků, což je v souladu s celkovým obrazem z ostatních farností.

Ve vztahu k veřejnosti a širší komunitě je patrná snaha o větší otevřenost, zejména ve městech, kde jsou informace o využití veřejných prostředků a dotací více zveřejňovány. Na venkově je tato praxe méně běžná, avšak tamní farníci často důvěřují stávajícímu systému a kladou důraz na osobní znalost správců financí a důvěru vůči nim.

Celkově lze říci, že zatímco transparentnost a informovanost jsou vnímány jako důležité hodnoty, jejich praktické uplatnění závisí na konkrétních podmínkách a možnostech jednotlivých farností a přístupu administrátora farnosti.

II. SLOUŽÍCÍ HOSPODAŘENÍ

Kód: HOSPODAŘENÍ Sloužící hospodaření (58 citátů)

Hospodaření přispívající ke službě evangeliu, dobrým vztahům a otevřenosti

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zabývá způsoby, jakými farnosti využívají své finanční prostředky k podpoře pastoračních aktivit, komunitních projektů a dalších služeb, které přispívají k duchovnímu životu a rozvoji farní obce. Celkem bylo analyzováno 58 citátů, které byly rozděleny do dvou hlavních skupin: MĚSTA (49 zmínek) a VENKOV (19 zmínek). Zmínky pocházely z 29 farností či vikariátních konferencí, přičemž 20 farností je městských a 9 venkovských.

1. Podpora pastoračních aktivit

Počet zmínek: 21 (MĚSTA: 15, VENKOV: 6)

Počet farností: 16 (MĚSTA: 11, VENKOV: 5)

V tomto tematickém okruhu se objevují zmínky o tom, jak farnosti a diecéze financují různé pastorační projekty, jako jsou misie, duchovní obnovy, tábory, farní poutě a další akce zaměřené na duchovní růst. V mnoha farnostech je tato činnost vnímána jako priorita a finanční prostředky jsou cíleně investovány do aktivit, které podporují komunitní život a evangelizaci.

Ilustrační citáty:

- „Prostředky na pastorační (misie, víkendy s dětmi, Otcovo srdce, semináře) jsou poskytovány z rozpočtu farnosti nebo z vnějších zdrojů (BP, dárce...)“
-- *Plzeň Bory PRF ERF - hospodaření* --
- „Na pastorační si lidé vždy vyberou.“
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Vyčleňují se finanční prostředky pro zázemí a potřeby setkávání lidí. (Aby se daly konat akce typu poutě, různá setkávání apod.)“
-- *Klatovy PRF ERF - hospodaření* --
- „Pastorační projekty, které ve farnosti vznikají, jsou finančně podporovány dostatečně.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF - hospodaření* --

- „Naše společná duchovní správa Plzeň-Litice, Dobřany a Merklín funguje dobře. Ekonomická situace naší SDS je vyvážená.“
-- *Litice, Dobřany, Merklín PRF ERF Koinonie - hospodaření* --

2. Financování infrastruktury pro komunitní život

Počet zmínek: 14 (MĚSTA: 12, VENKOV: 2)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 8, VENKOV: 2)

Tento tematický okruh se zaměřuje na financování budov a infrastruktury, které slouží ke komunitnímu životu farnosti, jako jsou fary, komunitní centra, kostely, a další prostory určené pro setkávání věřících. Takovéto nasměrování nákladů farnosti je často provázáno zapojením farníků, kteří na tyto účely přispívají nejen finančně, ale i svou prací při renovacích a údržbě tohoto zázemí.

Ilustrační citáty:

- „Pro potřebné fungování farnosti a pro možnost setkávání se zakoupila a zrekonstruovala fara blízko kostela a farníci formou brigád pomohli ke snížení výdajů.“
-- *Plzeň Bory ministranti - hospodaření* --
- „Investuje se do míst, kde se mohou setkávat (Krbovka, domeček) a akcí, kde se mohou lidé setkávat.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - hospodaření* --
- „Hospodaříme dobře. Finančně se farnosti daří. Peníze se nerozhazují, snažíme se je používat rozumně. V poslední době jsme investovali do nového světla, ozvučení a oltářních plachet v kostele sv. Apolináře.“
-- *Horšovský Týn PRF ERF - hospodaření* --
- „Investujeme do nemovitého majetku, aby nám mohl sloužit.“
-- *Starý Plzenec PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření* --

3. Podpora potřebným a sociální projekty

Počet zmínek: 11 (MĚSTA: 7, VENKOV: 4)

Počet farností: 9 (MĚSTA: 6, VENKOV: 3)

Farnosti často využívají své prostředky také na podporu sociálně slabších členů komunity, rodin v nouzi, nebo na konkrétní charitativní projekty, jako jsou adopce na dálku nebo pomoc uprchlíkům. Tento okruh ilustruje význam solidarity v církevní komunitě a přináší svědectví o tom, jak finanční zdroje farností mohou přinášet reálnou pomoc lidem v těžkých situacích.

Ilustrační citáty:

- „Další kapitolou jsou příjemci – ve farnosti podporujeme děti a rodiny, které se starají o postižené nebo osvojené děti, podporujeme ženy s dětmi z Ukrajiny.“
-- *Dýšina PRF - misie* --
- „Velikonoční postní sbírka – přímé podpoření konkrétních lidí a rodin, se kterými pracuje Salesiánské středisko.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná PRF - hospodaření* --
- „Pro žebrající u kostela si spořím drobné do skleničky, a pak jim je dávám.“
-- *Plzeň Bory seniorky - hospodaření* --
- „Dlouhodobě je zajištěna adopce na dálku nyní pro dvě děti z Indie.“
-- *Švihov - misie* --

4. Využívání přebytků a fondů

Počet zmínek: 8 (MĚSTA: 6, VENKOV: 2)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Tento okruh se zaměřuje na způsoby, jakými farnosti využívají případné přebytky finančních prostředků, například z předešlých sbírek nebo z jiných zdrojů, jako jsou fondy či pachtovné. Zmínky zahrnují jak investice do dalších projektů, tak vytváření rezerv pro budoucí potřeby.

Ilustrační citáty:

- „Díky pachtům můžeme mít vždy připraven náš spolupodíl k požadovaným dotacím.“
-- *Litice, Dobřany, Merklín PRF ERF Koinonie - hospodaření* --
- „Financování PCS je transparentní, případné ‚přebytky‘ sbírek se využijí pro PCS pro potřeby společných akcí farnosti (farní den, společná pouť atd.).“
-- *Skvrňany jiná - hospodaření* --
- „Finančně se nám daří, máme dobré příjmy z pachtů, pomáháme i lidem v nouzi, využíváme i pro pastorační akce /pouť Dolany, zájezdy, občerstvení při setkáních,.../.“
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Farnost celkem tradičně získává dotace na opravy a kulturní akce.“
-- *Ostrov PRF ERF - Ekonomika* --

5. Podpora kulturních a evangelizačních aktivit

Počet zmínek: 4 (MĚSTA: 3, VENKOV: 1)

Počet farností: 4 (MĚSTA: 3, VENKOV: 1)

Zde se zaměřujeme na farní podporu kulturních a evangelizačních akcí, které slouží nejen jako prostředek ke zvyšování povědomí o církvi, ale i k přitahování širší veřejnosti ke křesťanství. Tyto aktivity zahrnují koncerty, divadelní představení, farní slavnosti a další akce, které mají za cíl zapojit komunitu a oslovit i ty, kteří nejsou pravidelnými návštěvníky kostela.

Ilustrační citáty:

- „Farnost zakoupila a rozdala 50 katechismů – investice do lidí.“
-- *VIK Karlovy Vary - hospodaření* --
- „Financování kultury – koncertů – krásné hudby pomáhá oslovit veřejnost.“
-- *VIK Karlovy Vary - hospodaření* --
- „otevřený chrám sv. Mikuláše nejen generuje finanční prostředky, ale i umožňuje během všedních dnů návštěvu Chebanům i turistům kostela a možnost spočinutí v duchovním prostoru.“
-- *Cheb PRF ERF Charita - hospodaření* --
- „také pronájem fary na různé akce (předávání vysvědčení, vzdělávání dětí i dospělých, skautská klubovna...) nebo kostela na různé koncerty... generují nejen příjem, ale i seznamují veřejnost s farností.“
-- *Cheb Jiná 2 - hospodaření* --

Souhrn

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin ukazuje, že sloužící hospodaření farností se soustředí na několik klíčových oblastí. V obou hlavních skupinách (MĚSTA a VENKOV) je patrná důležitost podpory pastoračních aktivit, která se odráží v pravidelném financování různých akcí a projektů zaměřených na duchovní růst a komunitní život. Zatímco v městských farnostech se častěji investuje do infrastruktury pro komunitní život, venkovské farnosti více zdůrazňují rozumné hospodaření s prostředky a jejich využití na konkrétní potřeby.

Specifika vikariátních konferencí ukazují, že farnosti se také zaměřují na finanční podporu pastoračních projektů a kulturních akcí, které přispívají k evangelizaci, ale také na využívání fondů a přebytků k dalšímu rozvoji farností.

Rozdíly mezi sledovanými dvěma kontexty farností jsou především v rozsahu aktivit a finanční podpory, kde městské farnosti mají větší možnosti využití prostředků na různé typy komunitních projektů, zatímco venkovské farnosti více zdůrazňují cílené a rozumné hospodaření s omezenějšími zdroji. Obecně však platí, že finanční prostředky jsou v mnoha farnostech vnímány jako prostředek k posílení duchovního života a podpory komunity.

III. EKONOMICKÁ RADA FARNOSTI

Kód: HOSPODAŘENÍ Ekonomická rada farnosti (51 citátů)

Služba a role ekonomické rady farnosti a její význam

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na téma "Ekonomická rada farnosti" (ERF). Analyzovaný text obsahuje celkem 51 citací, z nichž 29 pochází z oblasti MĚSTA a 24 z oblasti VENKOV. Zdroje těchto citací zahrnují jak farnosti, tak vikariátní konference.

1. Role a funkčnost ekonomických rad

Počet zmínek: 15 (MĚSTA: 9, VENKOV: 6)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 6, VENKOV: 4)

Ekonomická rada farnosti hraje klíčovou roli při správě financí a majetku farnosti ve více farnostech. Citace z těchto farností poukazují na to, že ERF je vnímána jako důležitý poradní orgán, který by měl pomáhat farářům při rozhodování o finančních otázkách. V některých farnostech je však její role chápána pouze jako formální záležitost, což může snižovat její efektivitu. V jiných případech je ERF chválena za svou funkčnost a za přínos, který přináší při zajišťování finančních zdrojů a plánování investic.

Ilustrační citáty:

- „Ekonomická rada farnosti svoji úlohu vidí právě v tom, aby podporovala kněze a pomáhala mu najít či zprostředkovat další zdroje financí. V této roli se členové ERF cítí být užiteční.“
-- *Mrákov ERF - hospodaření* --
- „Ekonomická rada funguje a má dobré nápady.“
-- *Dominikánky - hospodaření* --
- „Ekonomická rada farnosti funguje, zapojení zkušené a důvěryhodné lidi.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná PRF - hospodaření* --

2. Transparentnost a spolupráce s ERF

Počet zmínek: 13 (MĚSTA: 8, VENKOV: 5)

Počet farností: 8 (MĚSTA: 5, VENKOV: 3)

Transparentnost ve vztahu k ekonomickým radám je klíčovým tématem ve více farnostech. Zápisy poukazují na to, že v některých farnostech je ERF vnímána jako důvěryhodný a transparentní orgán, který zajišťuje správné nakládání s financemi. Jiné farnosti však poukazují na nedostatečnou informovanost o činnosti ERF nebo na její formálnost bez skutečného vlivu na rozhodování.

Ilustrační citáty:

- „Ekonomická rada je pouze ‚formální‘ a neznáme její rozhodnutí.“
-- *Rokycany jiná 2 - uspořádání, hospodaření* --
- „Hospodaření farnosti je průhledné – ERF je důvěryhodná, informace lze nalézt ve Zpravodaji i na webu.“
-- *Cheb Charita - hospodaření* --
- „PFR a EFR funguje, ale moc nevíme, o čem jedná.“
-- *Nýrsko Strážov sestry - uspořádání* --

3. Kompetence a odborné zázemí členů ERF

Počet zmínek: 8 (MĚSTA: 5, VENKOV: 3)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 4, VENKOV: 2)

Otázka kompetencí a odborného zázemí členů ERF se vyskytuje v několika zmínkách z různých farností. Některé farnosti se potýkají s problémem najít kompetentní osoby do ERF, což může ovlivnit její efektivitu. V jiných případech je přítomnost odborně vybavených lidí v ERF chválena, což přispívá k důvěře ve správu farních financí.

Ilustrační citáty:

- „Je velký problém najít kompetentní lidi pro ERF. Je jen šťastná náhoda, když v ní sedí ekonomicky vzdělaný člověk.“
-- *VIK Plzeň Sever a Rokycany - uspořádání* --
- „Ve farnosti funguje ekonomická rada, její členové jsou dostatečně fundovaní – na jednání se zajímají o souvislosti i o podrobnosti.“
-- *Cheb Jiná 2 - hospodaření* --
- „Důležitá je pro mě věrohodnost a erudovanost lidí, které máme v ERF – že jsou prostředky vynakládány eticky.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - Hospodaření* --

4. Spolupráce mezi pastorační a ekonomickou radou

Počet zmínek: 7 (MĚSTA: 4, VENKOV: 3)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 3, VENKOV: 3)

Spolupráce mezi pastorační a ekonomickou radou farnosti (PPR a ERF) je dalším důležitým tématem pro některé farnosti. Některé z nich zaznamenávají úspěšnou spolupráci mezi těmito radami, která zajišťuje efektivní správu farnosti. Jiné však poukazují na problémy s propojením těchto orgánů, což může vést k nedostatečné koordinaci při rozhodování o důležitých otázkách.

Ilustrační citáty:

- „Myslíme si, že není dobré propojení a spolupráce mezi PPR a ERF.“
-- *Domažlice PRF ERF - hospodaření* --
- „Rozpočet a plán hospodaření a výsledek hospodaření jsou projednávány ve Farní ekonomické radě. Do rozpočtu jsou zařazovány finanční prostředky na krytí plánu pastorační rady.“
-- *Zbiroh PRF ERF - Hospodaření* --
- „Pravidelně se schází pastorační a ekonomická rada. Jejich jednání jsou věcná, efektivní, probíhají ve vstřícné a otevřené atmosféře.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF - Uspořádání* --

5. Zodpovědnost a časová náročnost práce v ERF

Počet zmínek: 8 (MĚSTA: 5, VENKOV: 3)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 4, VENKOV: 2)

Práce v ERF je spojena se zodpovědností a časovou náročností. Některé farnosti zdůrazňují, že členové ERF pracují dobrovolně, což by mělo být zohledněno při stanovování jejich povinností. Zároveň se objevují názory, že by členové ERF měli být za svou práci finančně oceněni, aby byla zajištěna motivace a kvalita jejich práce.

Ilustrační citáty:

- „S lehkostí, důvěrou věřím lidem v ERF, ale nezbavuje mě to odpovědnosti.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - Hospodaření* --
- „Práce v ERF s sebou nese zodpovědnost a nárok na čas – členové ERF, kteří rozhodují o financích a majetku, by měli být finančně oceněni.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - Hospodaření* --
- „Ale pozor, členové ERF to dělají dobrovolně – takže je důležité hledat rovnováhu v tom, jak často a jak moc toho po nich chtít.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - Hospodaření* --

Souhrn

Z této části ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin vyplývá, že role ekonomických rad farností (ERF) je vnímána rozdílně v závislosti na konkrétním kontextu a lokalitě farnosti. V městských oblastech je často kladen důraz na jejich funkčnost, kompetence členů a transparentnost jejich činnosti. Zároveň se zde objevují problémy s nedostatečným propojením a spoluprací mezi ekonomickou radou a dalšími farními orgány, jako je pastorační rada. V některých farnostech je také problém najít kvalifikované členy do ERF, což snižuje její efektivitu.

Na venkově se setkáváme s větší mírou formálnosti vnímání ERF, kdy je její role někdy redukována na administrativní funkci bez skutečného vlivu na správu farnosti. Přesto existují i venkovské farnosti, kde je ERF aktivně zapojena do hledání finančních zdrojů a její členové jsou považováni za klíčové osoby při podpoře faráře v ekonomických otázkách.

V zápisech z vikariátních konferencí se objevují podobné problémy jako v městských farnostech, zejména co se týče nedostatečného propojení mezi ekonomickými a pastoračními radami a otázky kompetencí členů ERF. I zde je zdůrazňován význam ERF pro transparentní správu farností a potřeba odborného zázemí jejich členů.

Celkově lze říci, že ekonomické rady farností jsou u hodně farností vnímány jako důležitý, avšak ne vždy plně využitý nástroj pro správu farních financí a majetku. Zlepšení by mohla přinést větší transparentnost jejich činnosti, lepší propojení s dalšími farními orgány a zajištění dostatečné odbornosti členů ERF.

IV. SPRÁVA A FINANCOVÁNÍ BUDOV

Kód: HOSPODAŘENÍ Správa a financování budov (51 citátů)

Otázky týkající se správy, údržby a financování církevních budov

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na správu a financování budov v rámci farností a diecéze. Celkový počet citací analyzovaných v této kategorii je 51, rozdělených mezi dvě hlavní skupiny: MĚSTA (16 zmínek) a VENKOV (35 zmínek). Texty pocházejí z různých farností a vikariátních konferencí a jejich cílem je posoudit, jak jsou spravovány a financovány církevní budovy, jaké problémy jsou spojeny s jejich údržbou a jaké jsou strategie pro řešení těchto problémů.

1. Finanční zátěž spojená s údržbou nemovitostí

Počet zmínek: 15 (MĚSTA: 5, VENKOV: 10)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 4, VENKOV: 6)

Jedním z častějších témat je finanční zátěž, kterou představuje údržba církevních nemovitostí. Mnohé farnosti se potýkají s problémem velkých, často chátrajících budov, jejichž oprava je finančně náročná. Některé farnosti zvažují opuštění či prodej nevyužívaných budov, zatímco jiné se snaží využít dotační programy k financování oprav.

Ilustrační citáty:

- "Chátrající kostely jsou finanční zátěž pro farnost."
-- Klatovy PRF ERF - hospodaření --
- "Udržovat památkové objekty je velice prodělečné, máme několik památkových objektů, které vyžadují opravy a údržbu."
-- Starý Plzenec PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření --
- "Nejsme soběstační ve věci péče o kostely - větší opravy či nevyužívané kostely."
-- VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření --

2. Role dotací a grantů při financování oprav

Počet zmínek: 12 (MĚSTA: 4, VENKOV: 8)

Počet farností: 8 (MĚSTA: 3, VENKOV: 5)

Farnosti se často snaží využít dotací a grantů na opravy svých nemovitostí. Tento způsob financování je však pro ně někdy zdoluhavý a ne vždy pokrývá všechny potřebné náklady. Farnosti hledají různé zdroje financování a spolupráce s obcemi a městy se jeví jako klíčový prvek úspěšného zajištění finančních prostředků.

Ilustrační citáty:

- "Ve farnosti se účelně a hospodárně využívají různé granty na opravu nemovitostí patřících naší farnosti."
-- Domažlice PRF ERF - hospodaření --
- "Ostatní prostředky se získávají pomocí dotací na havarijní opravy, opravu varhan a vitrážových oken."
-- Bečov PRF ERF jiná - všechno --
- "Intenzivně se opravují všechny kostely Letiny, Řenče, Blovice, Seč, každoročně maximální využití dotací."
-- Blovice PRF ERF - hospodaření --

3. Spolupráce s obcemi a místními komunitami

Počet zmínek: 10 (MĚSTA: 3, VENKOV: 7)

Počet farností: 8 (MĚSTA: 2, VENKOV: 6)

Spolupráce s místními obcemi a komunitami se ukazuje jako klíčová pro úspěšné udržování a opravy církevních budov. V některých případech se místní obyvatelé aktivně zapojují do údržby kostelů a kaplí, což snižuje finanční zátěž pro farnosti. Tato spolupráce nejen přináší potřebné finance, ale také posiluje vztahy mezi církví a komunitou.

Ilustrační citáty:

- "V olšovských vrátech se zapojuje do akcí a údržby kostela i řada obyvatel obce."
-- *Stanovice Jiná Březová - Misie* --
- "Dobrá zkušenost s předáváním kostelů obcím."
-- *Dolní Bělá ERF - hospodaření* --
- "Provedeny velké opravy na Dobré vodě, v Postřekově s dobrovolnou účastí farníků s příspěvky jednotlivých obcí."
-- *Klenčí PRF ERF jiná - vše* --

4. Prodej a opuštění nevyužívaných nemovitostí

Počet zmínek: 8 (MĚSTA: 2, VENKOV: 6)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 2, VENKOV: 4)

Některé farnosti se rozhodly prodat nebo opustit nevyužívané nemovitosti jako způsob, jak se zbavit finanční zátěže spojené s jejich údržbou. Tento krok je často vnímán jako nezbytný vzhledem k nedostatku finančních prostředků a snižujícímu se počtu aktivních farníků, kteří by tyto budovy využívali.

Ilustrační citáty:

- "Podařilo se nám vystěhovat neplatiče z far a následně po nějaké době fary prodat."
-- *Horšovský Týn PRF ERF - hospodaření* --
- "Snažíme se udržet trend v opravách klíčových kostelů. Závoreň vnímáme potřebu opouštět stavby, které nepoužíváme, z důvodu finanční náročnosti."
-- *Kralovice-jesenice-lubenec ERF - hospodaření* --
- "Specifická oblast farnosti po dosunu Němců. S tím souvisí i velký počet obrovských kostelů. Pokud nejsou farníci, nemá smysl kostel nadále financovat."
-- *Stříbro a Kladruby PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření* --

Souhrn

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin konstatovala, že správa a financování budov představuje značnou zátěž pro farnosti, především na venkově, kde je často nedostatek finančních prostředků a lidských zdrojů pro údržbu rozsáhlého nemovitého majetku. Spolupráce s místními komunitami a využívání dotačních programů jsou klíčové strategie, které farnosti aplikují pro zmírnění této zátěže. Na venkově je výraznější tendence k prodeji nebo opuštění nevyužívaných budov, zatímco ve městech se častěji objevují pokusy o nalezení nových způsobů financování prostřednictvím grantů a dotací. Celkově lze říci, že i přes rozdíly mezi městy a venkovem čelí všechny farnosti podobným výzvám spojeným s udržováním církevního majetku.

V. FUNDRAISING

Kód: HOSPODAŘENÍ Fundraising (47 citátů)

Různé způsoby získávání financí mimo sbírky, granty a dotace

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na téma fundraisingu, zejména na různé způsoby získávání financí mimo běžné sbírky, granty a dotace. Bylo zde analyzováno celkem 47 citací ze dvou hlavních skupin: MĚSTA (32 zmínek) a VENKOV (15 zmínek). Citace pocházejí ze zápisů z farností a vikariátních konferencí, které se věnují metodám a efektivitě získávání finančních prostředků pro potřeby farností.

1. Různé formy fundraisingu

Počet zmínek: 18 (MĚSTA: 12, VENKOV: 6)

Počet farností: 12 (MĚSTA: 8, VENKOV: 4)

Farnosti využívají různé formy fundraisingu, jako jsou organizace charitativních akcí, benefičních koncertů, nebo sbírek na konkrétní projekty. Větší města častěji využívají moderní metody, jako jsou online kampaně, zatímco venkovské farnosti se více spoléhají na tradiční formy a přímou účast komunity. V mnoha případech je fundraising spojen s konkrétním projektem, což zvyšuje angažovanost dárců.

Ilustrační citáty:

- "Veřejné shánění financí je zároveň pastorační příležitostí (zvony, varhany)."
-- VIK Karlovy Vary - Hospodaření --
- "Farní bazar uprostřed léta: Akce má sociální i ekologický charakter a zapojuje velké množství organizátorů a pomocníků z farnosti i mimo ni. Vybrané peníze se věnují na opravy kolem kostela."
-- Dýšina PRF - misie --

2. Zapojení věřících a širší komunity

Počet zmínek: 15 (MĚSTA: 10, VENKOV: 5)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 6, VENKOV: 4)

Věřící se aktivně zapojují do fundraisingových aktivit, často přispívají nejen finančně, ale i materiálně nebo organizačně. V některých farnostech jsou zapojeni i lidé z širší komunity, kteří nejsou přímo členy farnosti, což přispívá k posílení vztahů mezi církví a veřejností. Dobrovolnictví a zapojení místních obyvatel jsou klíčové především na venkově.

Ilustrační citáty:

- "Zapojení dětí a ostatních z obce při koledě umožňuje navštívit velké množství lidí ve farnosti, což jim přináší možnost zapojení a přispění na charitativní potřeby."
-- Dýšina PRF - misie --
- "Věřící jsou přiměřeně informováni o finančních potřebách farnosti, výdajích, účelových sbírkách a jsou do nich zapojeni, jsou ochotni a přispívají."
-- Plzeň Bory PRF ERF - hospodaření --

3. Účelové sbírky a transparentnost

Počet zmínek: 10 (MĚSTA: 7, VENKOV: 3)

Počet farností: 9 (MĚSTA: 6, VENKOV: 3)

Účelové sbírky jsou vnímány pozitivně, protože poskytují věřícím jasný přehled o tom, na co budou jejich finanční prostředky použity. Transparentnost v nakládání s penězi je klíčová pro udržení důvěry dárců. Farnosti často nějakou formou informují své členy o výsledcích sbírek a o tom, jak byly vybrané peníze využity.

Ilustrační citáty:

- "Účelové sbírky jsou preferovány z důvodu jasného plánu, co s penězi bude a co se potřebuje."
-- Plzeň katedrála PRF ERF - hospodaření --
- "Účelové sbírky jsou vnímány velmi pozitivně z důvodu transparentnosti. Motivují nás k příspěvku, když víme, kam přesně peníze jdou."
-- Plzeň katedrála jiná - hospodaření --

4. Význam sponzorů a partnerství s místními podniky

Počet zmínek: 7 (MĚSTA: 4, VENKOV: 3)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 4, VENKOV: 2)

Některé farnosti aktivně vyhledávají sponzory mezi místními podniky a organizacemi. Partnerství s těmito subjekty umožňuje získávat větší finanční prostředky na projekty, které by jinak nebylo možné realizovat. Tento způsob získávání financí je důležitý zejména pro větší projekty, jako jsou opravy kostelů nebo rekonstrukce budov.

Ilustrační citáty:

- "Důležití jsou sponzoři, kteří jsou vázáni ve většině případů na konkrétního člověka ve farnosti. Díky sponzorům farnost získává významnou podporu."
-- *Klatovy PRF ERF - hospodaření* --
- "Bohužel, nedaří se příliš získat pro naše akce, a to ani rekonstrukce památek, sponzory."
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření* --

5. Tradiční a moderní metody fundraisingu

Počet zmínek: 8 (MĚSTA: 6, VENKOV: 2)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Farnosti využívají jak tradiční metody, jako jsou sbírky během bohoslužeb, tak i moderní technologie, jako jsou QR kódy pro platby nebo online crowdfundingové kampaně. Některé farnosti experimentují s novými technologiemi, avšak stále se spoléhají na osvědčené metody, které jsou známé a přijímané věřícími.

Ilustrační citáty:

- "V kostelech jsou QR kódy, ale nevíme, zda je vůbec někdo takhle využívá."
-- *Plzeň katedrála jiná - hospodaření* --
- "Vybírání příspěvků probíhá formou sbírky v kostelech do košíku u vchodu kostela/katedrály."
-- *Plzeň katedrála PRF ERF - hospodaření* --

Souhrn

Fundraising mimo granty a dotace je v některých farnostech diecéze důležitým a využívaným způsobem zajištění finanční stability farností, přičemž se uplatňují různé přístupy v závislosti na velikosti a poloze farnosti. V městských farnostech se častěji využívají moderní technologie a spolupráce s podniky, zatímco na venkově hraje velkou roli komunitní zapojení a dobrovolnická práce. Účelové sbírky jsou vnímány pozitivně díky své transparentnosti a konkrétním cílům, což posiluje důvěru mezi věřícími a vedením farností. Celkově se na zkušenosti některých farností ukazuje, že kombinace tradičních a moderních metod fundraisingu může být efektivním způsobem, jak zajistit potřebné finanční prostředky na provoz a rozvoj farností.

VI. VÝNOSY A NÁKLADY

Kód: HOSPODAŘENÍ Výnosy a náklady (45 citátů)

Poznámky týkající se výnosů či příjmů, resp. nákladů či výdajů farnosti

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na výnosy a náklady farností. Celkem bylo na toto téma analyzováno 45 citací z farností ze skupiny MĚSTA (24 zmínek) a VENKOV (21 zmínek). Citace pocházejí ze zápisů z farností a vikariátních konferencí, které se věnují příjmům, výdajům a dalším finančním aspektům.

1. 1. Náklady na provoz a údržbu

Počet zmínek: 18 (MĚSTA: 10, VENKOV: 8)

Počet farností: 12 (MĚSTA: 7, VENKOV: 5)

Náklady na provoz a údržbu jsou jedním z největších finančních závazků farností. Zahrnují především výdaje na energie (elektrina, plyn), opravy a údržbu budov a zařízení. V městských farnostech se často objevují snahy o snížení energetických nákladů prostřednictvím modernizace, jako je instalace LED osvětlení nebo elektricky vyhřívaných podsedáků v kostelních lavicích. Na venkově se náklady soustředí hlavně na základní údržbu a opravy, které jsou často nevyhnutelné kvůli stáří budov.

Ilustrační citáty:

- "Transformace osvětlení z neekonomických výbojek na nízkoeenergetické LED osvětlení."
-- *Františkovo Lázně a Františkovy Lázně - venkov PRF a ERF jiná Misie, uspořádání a hospodaření* --

- "Nemáme téměř žádné peníze, přesto se ale musíme starat o objekty ve vlastnictví farnosti, které vyžadují velké náklady na opravy a údržbu."
-- *Bečov PRF ERF jiná - všechno* --

2. Příjmy z pronájmů a darů

Počet zmínek: 12 (MĚSTA: 7, VENKOV: 5)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 6, VENKOV: 4)

Příjmy farností jsou často generovány z pronájmů nemovitostí, darů a sbírek. V městských farnostech se příjmy často skládají z nájmu prostor pro kulturní a vzdělávací akce nebo z pronájmů farních budov. Na venkově jsou příjmy z pronájmů a darů obvykle menší, avšak stabilní a nezbytné pro základní provoz a údržbu.

Ilustrační citáty:

- "Jsou byty k pronájmu, ze kterých jsou finanční prostředky. Jsou i lesy, ze kterých částečně plynou nájem."
-- *Nýrsko PRF ERF - hospodaření* --
- "Zdroj příjmů farnosti je kompenzace pronájmu věže biskupství, jeden investiční byt, další příjmy farnosti jsou z darů."
-- *Plzeň katedrála PRF ERF - hospodaření* --

3. Význam financování rekonstrukcí a větších oprav

Počet zmínek: 9 (MĚSTA: 5, VENKOV: 4)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 4, VENKOV: 3)

Financování větších oprav a rekonstrukcí je zásadní, ale často velmi nákladné. Farnosti se musí spoléhat na kombinaci dotací, darů a příspěvků od obcí nebo biskupství. Na venkově jsou investice do oprav často nezbytné kvůli stáří a stavu budov, zatímco ve městech se tyto investice často týkají památkově chráněných objektů, což zvyšuje náklady a složitost projektů.

Ilustrační citáty:

- "Část prostředků jde na provoz farnosti, značná část je použita na opravy kostelů a kaplí, případně fary."
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření* --
- "Problematictější situace nastává v případě potřeby financování větších investičních akcí, například generální opravy historických varhan."
-- *Kdyně - misie, uspořádání, hospodaření* --

4. Finanční výzvy a úspory

Počet zmínek: 11 (MĚSTA: 7, VENKOV: 4)

Počet farností: 9 (MĚSTA: 6, VENKOV: 3)

Farnosti často čelí finančním výzvám spojeným s rostoucími náklady na provoz a údržbu. V reakci na to se snaží najít způsoby, jak ušetřit, například optimalizací energetických nákladů nebo hledáním nových zdrojů příjmů. Tyto výzvy jsou obzvláště akutní v menších farnostech, které mají omezené zdroje.

Ilustrační citáty:

- "Existují obavy o financování po roce 2030, především z toho důvodu, že vlastně nevíme, jak peníze pro farnost získat, když není kromě jedné nemovitosti v nájmu pasivní příjem."
-- *Plzeň katedrála jiná - hospodaření* --
- "Velmi velké prostředky zasíláme do diecézního fondu solidarity."
-- *Bochov PRF ERF další - hospodaření* --

5. Podpora komunitních a pastoračních aktivit

Počet zmínek: 8 (MĚSTA: 5, VENKOV: 3)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 4, VENKOV: 3)

I přes finanční náročnost provozu a údržby se mnoho farností snaží podporovat komunitní a pastorační aktivity. Tyto výdaje jsou často financovány z darů, sbírek nebo specifických grantů a jsou důležité pro udržení aktivního a živého společenství. V některých případech jsou pastorační aktivity omezeny kvůli nedostatku finančních prostředků.

Ilustrační citáty:

- "Hospodaření v naší farnosti je transparentní, prostředky jsou získávány z různých zdrojů - sbírky, pachtovné, drobné dary, nájem." -- *Skalná PRF ERF - Hospodaření* --
- "Na pastorační výdaje, naši hlavní činnost, skoro nic nevydáváme. Pouze se kupují potřeby ke mši a malá částka jde na organizaci farního dne." -- *Plasy Manětín PRF ERF - hospodaření* --

6. Investice do výdělečného majetku

Počet zmínek: 4 (MĚSTA: 1, VENKOV: 3)

Počet farností: 4 (MĚSTA: 1, VENKOV: 3)

V analyzovaném korpusu citací se investice ve smyslu prostředků vynakládaných za účelem dalšího zisku vyskytují jen okrajově. Zmínky se týkají především nemovitostí, jako jsou investiční byty, penziony, lesy nebo pronájmy, které generují pasivní příjem. Tyto případy ukazují na snahu některých farností strategicky využívat své aktiva k vytváření finanční stability a zisku, který by mohl být použit na další činnost nebo pokrytí provozních nákladů.

Ilustrační citáty:

- „Existují obavy o financování po roce 2030, především z toho důvodu, že vlastně nevíme, jak peníze pro farnost získat, když není kromě jedné nemovitosti v nájmu pasivní příjem.“ -- *Plzeň katedrála jiná - hospodaření* --
- „Největší finanční potenciál je v farního penzionu na Božím Daru. Je třeba dotáhnout základní údržbu, případnou rekonstrukci i nastavení způsobu provozování.“ -- *Ostrov PRF ERF - Ekonomika* --
- „Stávající hospodářské zázemí zajišťuje péči o majetek a umožňuje jeho údržbu.“ -- *Klenčí PRF ERF jiná* --
- „Vlastnictví lesů farností nám umožňuje zabezpečit i pro farnost naší větší velikosti s poměrně málo farníky nedělní pobožnosti v místech, kde je o to zájem.“ -- *Zbiroh PRF ERF* --

Souhrn

Hospodaření farností se vyznačuje vysokou nákladovostí, zejména v oblasti údržby a provozu budov. Městské farnosti mají často přístup k širšímu spektru příjmů díky turistickému ruchu, kulturním akcím a pronájmům. Venkovské farnosti se spoléhají více na tradiční zdroje, jako jsou sbírky a dary od místních obyvatel. Významné je také financování větších oprav, které často vyžaduje složitější plánování. Finanční nároky nutí farnosti hledat úspory a nové zdroje příjmů, což je klíčové pro udržení finanční stability a pokračování v pastoračních a komunitních aktivitách. Investice zaměřené na generování dalšího zisku byly zmiňovány jen okrajově.

VII. ZÁJEM O HOSPODAŘENÍ

Kód: HOSPODAŘENÍ Zájem o hospodaření (44 citátů)

Zájem / nezájem lidí o hospodaření farnosti (diecéze)

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na téma zájmu o hospodaření v rámci farností a diecézí, konkrétně jakým způsobem je tento zájem projevován mezi věřícími. Zkoumaný korpus textů obsahuje 44 citací ze dvou hlavních skupin: MĚSTA (36 zmínek) a VENKOV (10 zmínek). Tato analýza se věnuje výskytu, charakteru a důvodům zájmu či nezájmu o hospodaření ze strany farníků.

1. Obecný nezájem o hospodaření

Počet zmínek: 22 (MĚSTA: 18, VENKOV: 4)

Počet farností: 14 (MĚSTA: 11, VENKOV: 3)

V některých případech se farníci o podrobnosti hospodaření farností a diecéze téměř nezajímají. Tento nezájem je často založen na důvěře v ekonomickou radu farnosti nebo na pocitu, že hospodaření je komplikované a farníci nejsou dostatečně kompetentní, aby se o něm vyjadřovali. Tento pocit může vést k tomu, že se o hospodaření nezajímají a spíše nechávají tuto oblast na ekonomické radě nebo na knězi. Nezájem může být rovněž způsoben nedostatkem času nebo preferencí vedoucí dotyčné farníky k zaměření se na jiné, „duchovnější“ aspekty života ve farnosti. O financování na úrovni diecéze se farníci, zdá se, zajímají ještě méně, než o financování vlastních farností. Informace o diecézním financování jsou vnímány jako obtížně dostupné a vzdálené, což zas přispívá k nezájmu.

Ilustrační citáty:

- „Vyjádřený zájem farníků o hospodaření farností je spíš u jednotlivců nebo menšího počtu lidí, menších skupin.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF - hospodaření* --
- „O hospodaření se nikdo ze skupinky více nezajímá. A tematikou se nyní nechtějí zajímat.“
-- *Litice Jiná Dobřany Chotěšov - misie a uspořádání* --
- „Zájem lidí o hospodaření není, spíš se ptají, jak pokračují opravy kostela. To spíš p. farář žádá o radu či pomoc.“
-- *Staňkov - PRF ERF další - všechno* --
- „Téma je na první dojem vzdálené a řadovým farníkům jakoby nepřístupné.“
-- *Kralovice PRF Jiná - hospodaření* --
- „Obtížná oblast pro laiky. Důvěra ve vedení, ale vize do budoucnosti těžko představitelné.“
-- *Stříbro a Kladruby jiná 4 - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „O financování diecéze se výrazná většina nezajímá, na okraji zájmu, není to asi dobře, ale není kapacita.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná MP10 - hospodaření* --
- „Nevíme, nezajímáme se, jak financování probíhá a funguje. Na úrovni farnosti máme přehled, na vyšší už ne. Diskuse ukázala na to, že by to tak mít nemělo.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná PRF - hospodaření* --
- „Je důležité téma financí vnímat a otevírat, má své místo v diskusi o celkovém obrazu farnosti, diecéze, Církve. Nyní to moc neumíme, učíme se to.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná PRF - hospodaření* --
- „Nás, katolíky, ty finance moc nezajímají. Ale nevěřící to zajímá.“
-- *Dominikánky - hospodaření* --

2. Důvěra v dobré hospodaření

Počet zmínek: 9 (MĚSTA: 8, VENKOV: 1)

Počet farností: 8 (MĚSTA: 7, VENKOV: 1)

Některé synodní skupiny vyjadřují důvěru v to, že jejich farnost či diecéze hospodaří dobře. Tato důvěra je často založena na osobním vztahu k ekonomické radě či administrátorovi, nebo na obecné víře, že církevní instituce budou hospodařit odpovědně. I když se o hospodaření nezajímají přímo, věří, že jsou finance spravovány správně.

Ilustrační citáty:

- „Existuje důvěra, že se ve farnosti hospodaří dobře.“
-- Klatovy PRF ERF - hospodaření --
- „Nevím, jak se tady hospodaří, ale hospodaření mě docela zajímá.“
-- Plzeň Bory seniorky - hospodaření --
- „Důvěra, ale i spoluzodpovědnost – informace k dispozici máme, ale je vlastně pohodlné se o finance nezajímat.“
-- Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - Hospodaření --
- „Někdo se hlouběji nezajímá, ale v poctivé nakládání s penzi ve farnosti důvěřuje.“
-- Cheb Charita - hospodaření --

3. Potřeba lepší informovanosti

Počet zmínek: 8 (MĚSTA: 6, VENKOV: 2)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Některé synodní skupiny naopak vyjadřují potřebu farníků být o hospodaření své farnosti či diecéze informováni lépe. I když často také důvěřují tomu, že finance jsou spravovány odpovědně, tito lidé cítí, že by přístup k podrobnějším informacím mít měli, aby mohli lépe pochopit, jak jsou prostředky využívány.

Ilustrační citáty:

- „Farníci chtějí být informováni o hospodaření s majetkem a o využití finančních prostředků, informovanost by mohla být lepší – pravidelněji předkládat přehled o hospodaření.“
-- Skalná PRF ERF - Hospodaření --
- „Detailnější informace o financích nevím, protože mám-li možnost mluvit s knězem, mluvím v první řadě o duchovních a mezilidských věcech. Ocenil bych ale, kdyby pro farníky byly tyto informace jednoduše dostupné.“
-- Plzeň Bory ministranti - hospodaření --
- „Finance moc neřešíme – jednou za rok jsou zveřejněny výsledky v Bartíku.“
-- Plzeň katedrála PRF ERF - hospodaření --
- „Mnoho farníků se o finance příliš nezajímá nebo jim nerozumí.“
-- Plzeň katedrála jiná - hospodaření --

4. Pozitivní příklady zapojení

Počet zmínek: 8 (MĚSTA: 6, VENKOV: 2)

Počet farností: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Existují případy, kdy farníci projevili zájem o hospodaření a aktivně se do něj zapojili. Tento zájem bývá často spojen s konkrétními projekty nebo potřebami, které mobilizují místní komunitu věřících. V těchto případech může být hospodaření vnímáno jako příležitost k posílení společenství a zlepšení komunikace. Zapojení farníků pak zahrnuje např. organizování sbírek, účast na diskuzích o financování nebo přímou účast na rozhodování o využití prostředků.

Ilustrační citáty:

- „Velmi užitečné je seznamování lidí s realitou hospodaření – viz vstup Marušky Bočkové v neděli – abychom věděli, jak si stojíme.“
-- Plzeň Severní předměstí PRF ERF - Hospodaření --
- „Farnost se zajímá, co je potřeba? Mohu vyhlásit sbírku, informuji zvlášť na konci roku o hospodaření farnosti.“
-- VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření --
- „Farníci chtějí být informováni o hospodaření s majetkem a o využití finančních prostředků, informovanost by mohla být lepší – pravidelněji předkládat přehled o hospodaření.“
-- Skalná PRF ERF - Hospodaření --
- „Farníci jsou v případě informovanosti o financích spíše pasivní, starosti o tyto věci nechávají na svých zástupcích ve farní radě, nicméně zájem byl v poslední době zvýšen problémem přefinancování oprav kostela, což se projevilo i větším zájmem o informace, jak se situace řeší.“
-- Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření --

Souhrn

V této části ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin týkajících se zájmu o hospodaření ve farnostech a diecézi se objevují významné rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi. V městských farnostech se častěji setkáváme s důvěrou v hospodaření a menší aktivitou farníků, zatímco na venkově je větší zájem o konkrétní projekty a informovanost o hospodaření. Zároveň však v obou prostředích převládá tendence nechávat finanční záležitosti na odbornících, což vede k obecné pasivitě většiny farníků. Někteří farníci vyjadřují potřebu lepší informovanosti a většího zapojení do rozhodovacích procesů, což naznačuje prostor pro zlepšení komunikace a posílení vztahů v komunitě. Specifická situace nastává v otázce financování diecéze, kde je zájem farníků ještě nižší, což může souviset s vnímanou vzdáleností tohoto tématu od běžného života ve farnosti. Celkově lze říci, že téma hospodaření je pro mnoho věřících stále obtížně přístupné.

VIII. KONTEXT HOSPODAŘENÍ

Kód: HOSPODAŘENÍ Kontext hospodaření (38 citátů)

Prostředí, ve kterém farnosti a diecéze hospodaří

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na téma hospodaření v kontextu farností a diecézí, přičemž hlavní důraz je kladen na identifikaci klíčových témat, která se objevují v dostupných zdrojových textech. Celkově bylo za tímto účelem analyzováno 38 citací pocházejících z 18 farností (z toho z 10 městských a z 8 venkovských). Z těchto citací bylo 22 zaznamenáno ve městech a 16 na venkově.

1. Vliv státu a památkářů na hospodaření

Počet zmínek: 5 (MĚSTA: 0, VENKOV: 5)

Počet farností: 3 (MĚSTA: 0, VENKOV: 3)

Významným, i když v zápisech jen zřídka zmiňovaným tématem, zejména ve venkovských farnostech, je vliv státu a památkářů na hospodaření církve. Památkáři jsou často vnímáni jako zátěž, která komplikuje opravy a údržbu kostelů a jiných církevních staveb. Památková péče sice chrání kulturní dědictví, ale nezohledňuje finanční možnosti farností, což vede k frustracím a pocitu omezení. Stejně tak stát ovlivňuje hospodaření církve svými podmínkami a finanční podporou.

Ilustrační citáty:

- „Dalším faktorem, který neleží v rukou farníků, je institut tzv. památkářů. Dotazovaní sdíleli zkušenost, že památkáři mají vliv na chod farnosti co do oprav kostela atp., nehledí však na finanční možnosti farnosti.“
-- *Mrákov ERF - hospodaření* --
- „Trápí nás památkáři, těžko se může něco opravovat svépomocí.“
-- *Konst. Lázně PRF ERF vše* --
- „Účastníci jsou si vědomi toho, že v současnosti je financování spojeno se státem. Jeho podmínky jsou pro nás určující.“
-- *Mrákov ERF - hospodaření* --

2. Specifické farnosti a jejich hospodaření

Počet zmínek: 5 (MĚSTA: 2, VENKOV: 3)

Počet farností: 5 (MĚSTA: 2, VENKOV: 3)

Některé farnosti jsou vnímány jako specifické nejen z hlediska své velikosti či historického významu, ale také z hlediska velikosti či komplexnosti jejich majetku. V těchto farnostech se klade důraz na správné nakládání s prostředky a na to, aby byly finanční operace srozumitelné a dobře řízené.

Ilustrační citáty:

- „Farnost Bor patří k nejbohatším v diecézi. O to větší nároky jsou kladeny na transparentnost v hospodaření a moudrost v nakládání s majetkem.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF - Hospodaření* --

3. Problémy spojené s majetkem

Počet zmínek: 6 (MĚSTA: 3, VENKOV: 3)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 3, VENKOV: 3)

Problémy spojené s majetkem, zejména s jeho údržbou a využitím, jsou přítomny jak v městských, tak ve venkovských farnostech. Mnoho farností se potýká s nutností údržby starých budov, která je finančně velmi náročná. Navzdory těmto výzvám je kladen důraz na to, aby majetek sloužil farnosti a byl využíván efektivně.

Ilustrační citáty:

- „Kostely nejsou obsazeny farníky a mše se tam slouží 1x ročně nebo vůbec, ale je potřeba tyto kostely a majetky udržovat.“
-- Nýrsko PRF ERF - hospodaření --
- „Nutné a dobré jsou investice do oprav, aby prostředí pro farnost i hosty bylo důstojné.“
-- Klatovy PRF ERF - hospodaření --

4. Spolupráce s obcemi a jinými institucemi

Počet zmínek: 5 (MĚSTA: 2, VENKOV: 3)

Počet farností: 4 (MĚSTA: 2, VENKOV: 2)

Spolupráce s obcemi a jinými institucemi je klíčovým faktorem pro efektivní hospodaření, zejména při řešení otázek spojených s nemovitým majetkem. Tato spolupráce může vést k úlevě pro farnosti, například prostřednictvím předání odpovědnosti za údržbu některých objektů.

Ilustrační citáty:

- „Jako důležitá je vnímána spolupráce s obcemi (pro možnost předání některých zodpovědností a také možnosti vyřešení některých otázek kolem nemovitostí patřících církvi).“
-- Kralovice PRF Jiná - hospodaření --
- „Předávání kostelů na obce a města finančně ulehčí celé farnosti.“
-- Nýrsko PRF ERF - hospodaření --

5. Finanční vzdělávání a informovanost

Počet zmínek: 4 (MĚSTA: 3, VENKOV: 1)

Počet farností: 3 (MĚSTA: 2, VENKOV: 1)

Finanční vzdělávání a informovanost jsou tématy, která se objevují spíše v městských farnostech. Někteří farníci vnímají potřebu lepší informovanosti o tom, jak se s majetkem a financemi nakládá, a to nejen na úrovni farnosti, ale i na úrovni diecéze. Tato potřeba je spjata s důvěrou v církevní instituce a jejich správu.

Ilustrační citáty:

- „V diecézi - investice z restitucí a hospodaření do budoucna. Vhodně zpracovat (formou brožurky, interaktivního webu), kde a kolik se investuje, kolik je nutné, aby majetek generoval zisk, pro udržení a rozvoj, chod diecéze.“
-- Plzeň Bory ministranti - hospodaření --
- „Znal jsem dříve tunely v klášterech, současně jsou lidé ve farnosti, je to otázka svědomí, lidé by měli vědět, že důvěra nestačí.“
-- Plzeň Bory ministranti - hospodaření --

Souhrn

Analýza ukazuje, že hospodaření farností a diecézí je ovlivněno řadou faktorů, včetně státních předpisů, památkářů, velikosti spravovaného majetku a kvalitou spolupráce s obcemi. Určité rozdíly mohou být patrné mezi městskými a venkovskými farnostmi, kde městské farnosti častěji řeší otázky finanční informovanosti a vzdělávání, zatímco venkovské farnosti se více zabývají praktickými problémy spojenými s údržbou majetku a vlivem externích institucí. Důvěra ve správu církevního majetku je obecně vysoká, ale existují i výzvy, které vyžadují další pozornost a vzdělávání se, zejména v oblasti transparentnosti a efektivního využití prostředků.

IX. SPIRITUALITA A ETIKA

Kód: HOSPODAŘENÍ Spiritualita a etika (32 citátů)

Souvislosti se spirituálními a etickými otázkami včetně solidarity a ekologie

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na téma „Spiritualita a etika“ v kontextu hospodaření farností a diecéze. Zmínky na toto téma byly nalezeny ve 32 citacích z různých farností a vikariátních konferencí. Z těchto citací pochází 17 z farností městských a 15 z farností venkovských. Celkově bylo v tomto tématu analyzováno 16 farností, z toho 8 městských a 8 venkovských.

1. Etická stránka hospodaření

Počet zmínek: 16 (MĚSTA: 10, VENKOV: 6)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 5, VENKOV: 5)

Etická stránka hospodaření je významným tématem, zejména ve městských farnostech, kde se klade důraz na transparentnost a odpovědnost při přijímání darů a investic. Etické otázky se často týkají původu finančních prostředků, investičních rozhodnutí a dodržování morálních principů. Některé farnosti mají zavedeny postupy pro posuzování etických aspektů hospodaření, včetně ekologických dopadů a odmítání finančních prostředků od nedůvěryhodných subjektů.

Ilustrační citáty:

- „Je důležité etické hospodaření – diskuze nad přijetí/nepřijetí financí od nedůvěryhodných společností – tato situace se ještě řešit nemusela, investice do transparentních a etický ekonomických nástrojů je pro nás důležitá.“
-- *Plzeň katedrála PRF ERF - hospodaření --*
- „Při hospodaření je důležitá etická stránka.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná MP7 - hospodaření --*
- „Pokud jde o otázku etické stránky hospodaření, tedy např. o původ sponzorských darů, přítomní se shodli na tom, že tato otázka je pro ně důležitá.“
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření --*

2. Důvěra a transparentnost v hospodaření

Počet zmínek: 9 (MĚSTA: 4, VENKOV: 5)

Počet farností: 8 (MĚSTA: 4, VENKOV: 4)

Důvěra a transparentnost v hospodaření jsou klíčovými prvky, které podporují etické řízení farností. Většina farníků důvěřuje vedení farností, že nakládají s finančními prostředky zodpovědně a transparentně. Ve venkovských farnostech je tato důvěra často spojena s menší informovaností o detailech hospodaření, zatímco ve městských farnostech se farníci více zajímají o konkrétní informace a etické standardy.

Ilustrační citáty:

- „Důležitá je pro mě věrohodnost a erudovanost lidí, které máme v ERF – že jsou prostředky vynakládány eticky – na straně příjmů i investic.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - Hospodaření --*
- „O původu zdrojů informování nejsme, ale zároveň se po informacích ani nepídíme. Faktem je, že velkou měrou tuto potřebu informovanosti zakrývá důvěra.“
-- *Kralovice+ Chříč - Hospodaření --*
- „Na původ peněz se ptáme. Pokud by to byly špinavé peníze, o tom bychom pravděpodobně mluvily.“
-- *Dominikánky - hospodaření --*

3. Spiritualita jako základ hospodaření

Počet zmínek: 7 (MĚSTA: 3, VENKOV: 4)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 2, VENKOV: 4)

Spiritualita je v některých farnostech vnímána jako základní aspekt hospodaření, který ovlivňuje přístup farností k financím. Některé synodní skupiny zdůrazňují, že hospodaření by mělo být neseno vírou a důvěrou v Boží

prozřetelnost. Tento postoj je patrný zejména ve venkovských farnostech, kde se častěji vyjadřuje víra, že pokud je něco Boží vůle, Bůh zajistí potřebné prostředky.

Ilustrační citáty:

- „Během setkání několikrát zaznělo, že je-li něco Boží vůle, Bůh sám se postará o prostředky, jakými lze cíle dosáhnout.“
-- *Mrákov ERF - hospodaření* --
- „Naší společnou esencí je Kristus a vedení Duchem svatým.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - Hospodaření* --
- „Pořád mi z toho vystupuje – jaké postoje a postupy napomáhají... smysl existence farností, BIP je pomáhat k přijetí Krista. Celá ekonomika by měla napomáhat životu s Kristem.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF - Hospodaření* --

4. Ekologie a etické investice

Počet zmínek: 5 (MĚSTA: 4, VENKOV: 1)

Počet farností: 4 (MĚSTA: 3, VENKOV: 1)

Ekologické a etické investice jsou další důležitou oblastí, kde se hospodaření farností propojuje s širšími etickými otázkami. Ve městských farnostech se někdy diskutuje o ekologických aspektech investic, například při prodeji či pachtování pozemků. Tento přístup odráží snahu o udržitelné a odpovědné hospodaření, které bere v úvahu i dlouhodobé dopady na životní prostředí. Nicméně téma ekologie není ve zkoumaném korpusu zápisů zmíněno jako samostatné nebo širší téma související s farním životem nebo hospodařením mimo tento specifický kontext investic.

Ilustrační citáty:

- „Sledujeme ekologické hledisko při prodeji pozemků nebo při pachtování.“
-- *Cheb Charita - hospodaření* --
- „Bere v potaz i ekologické hledisko při prodeji pozemků nebo při pachtování (zásluhou bývalého faráře).“
-- *Cheb PRF ERF Charita - hospodaření* --
- „Etická otázka investic je důležitá. Byznys a finanční aktivity farností, diecéze a Církve by měly dávat i etický smysl.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná MP10 - hospodaření* --
- „Je důležité etické hospodaření – diskuze nad přijetím/nepřijetím financí od nedůvěryhodných společností – tato situace se ještě řešit nemusela, investice do transparentních a etický ekonomických nástrojů je pro nás důležitá.“
-- *Plzeň katedrála PRF ERF – hospodaření* --
- „Etika (etický kodex) pro dary i investice je důležitá.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Hospodaření* --
- „Důležitá je pro mě věrohodnost a erudovanost lidí, které máme v ERF – že jsou prostředky vynakládány eticky – na straně příjmů i investic.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Hospodaření* --

5. Solidarita a společná odpovědnost

Počet zmínek: 5 (MĚSTA: 0, VENKOV: 5)

Počet farností: 3 (MĚSTA: 0, VENKOV: 3)

Solidarita mezi farnostmi je důležitým tématem, zejména ve venkovských oblastech. Tato solidarita se projevuje jak v přispívání do diecézních fondů, tak v podpoře méně majetných farností. Přestože je tato spolupráce vnímána pozitivně, někteří farníci také vyjadřují obavy, že solidarita může omezovat finanční svobodu farností při nakládání s prostředky.

Ilustrační citáty:

- „Přispíváme do solidárního fondu diecéze. Pak z něj část čerpáme na určité účely.“
-- *Starý Plzenec PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Velmi velké prostředky zasíláme do diecézního fondu solidarity.“
-- *Bochov PRF ERF další - hospodaření* --

- „Solidarita v rámci diecéze je samozřejmě nutná, ale zároveň trochu omezující farnosti v nakládání s penězi.“
-- *Stříbro a Kladruby PRF a ERF - všechno --*

Souhrn

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin ukazuje, že etické otázky a spiritualita hrají klíčovou roli v přístupu některých farností k hospodaření. Městské farnosti se častěji zaměřují na konkrétní etické standardy a ekologické aspekty, zatímco venkovské farnosti kladou větší důraz na důvěru a spiritualitu při hospodaření. Téma solidarity je obzvláště relevantní ve venkovských oblastech, kde je vnímána jako nezbytná, avšak někdy omezující finanční autonomii farností.

V souvislosti s etikou a spiritualitou se také objevují rozdíly v přístupu k investicím a přijímání darů. V městských farnostech se více diskutuje o původu financí a jejich využití, zatímco ve venkovských farnostech je větší důraz na víru v Boží prozřetelnost a na to, aby hospodaření bylo v souladu s Božím plánem. Obecně lze říci, že městské farnosti jsou více zaměřené na transparentnost a konkrétní opatření, zatímco venkovské farnosti spíše vycházejí z důvěry a tradičních hodnot. V některých farnostech se stává předmětem diskuse otázka potřeby etického kodexu, který by reguloval jak hospodaření, tak investice.

V závěru je třeba zdůraznit, že jak v městských, tak ve venkovských farnostech existuje snaha o zodpovědné hospodaření, které reflektuje nejen materiální, ale i duchovní a etické hodnoty. Tyto rozdíly v přístupu k hospodaření mohou být také odrazem širších kulturních a sociálních rozdílů mezi městskými a venkovskými oblastmi, které se promítají do každodenního života farností a jejich členů.

X. BISKUPSTVÍ A VEŘEJNÁ SFÉRA

Kód: HOSPODAŘENÍ Biskupství a veřejná sféra (32 citací)

Zmínky o roli biskupství a veřejné sféry v hospodaření farnosti či diecéze

V této části ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměříme na téma "Biskupství a veřejná sféra". Zdrojový text obsahuje 32 citací rozdělených do dvou hlavních skupin. Citace pocházejí z celkem 29 farností či vikariátních konferencí, přičemž 11 zmínek pochází z farností ve městech a 18 zmínek z farností na venkově.

1. Spolupráce s místními samosprávami

Počet zmínek: 10 (4 MĚSTA, 6 VENKOV)

Počet farností: 9 (4 MĚSTA, 5 VENKOV)

V některých farnostech je považována za klíčovou spolupráce s místními samosprávami. Vzájemná podpora zahrnuje nejen finanční pomoc na opravy kostelů a dalších církevních budov, ale také participaci na kulturních akcích a projektech, které farnosti organizují. Spolupráce se ukazuje jako efektivní způsob, jak získat potřebné prostředky na realizaci významných oprav především kostelních budov.

Ilustrační citáty:

- "Velmi dobře funguje spolupráce s městem Strážov."
--*Sestry FMA - hospodaření--*
- "Na řadě míst je oprava kostela příležitostí k setkávání s lidmi a možnost navázání úzké spolupráce s obcí. Opravy také dávají lidem příležitost k mecenášství."
--*Plasy Manětín PRF ERF - hospodaření--*

2. Spolupráce s biskupstvím

Počet zmínek: 8 (3 MĚSTA, 5 VENKOV)

Počet farností: 8 (3 MĚSTA, 5 VENKOV)

Spolupráce farností s biskupstvím a kvalita podpory ze strany biskupství v oblasti ekonomiky, hospodaření a správy majetku jsou dalším ze zásadních témat, které se objevují ve zkoumaných citacích. Některé farnosti oceňují efektivní a přínosnou spolupráci s biskupstvím, která zahrnuje nejen finanční podporu, ale také odborné poradenství, pomoc při žádostech o granty, poskytování právních a technických služeb, pomoc při prodeji

nemovitostí, správě lesů a v rámci stavebních technických služeb. Velmi pozitivně je také vnímána finanční podpora a řízení klíčových projektů a pomoc při získávání grantů a dotací. Na druhou stranu, jiné farnosti upozorňují na potenciální problémy v komunikaci a transparentnosti ze strany biskupství. Přestože biskupství poskytuje cennou podporu, některé synodní skupiny vyjadřují potřebu větší jasnosti v plánování a investičních strategiích biskupství, které by mohly více zahrnovat místní farnosti do rozhodovacích procesů. Někteří proto vnímají biskupství spíše jako řídicí entitu než jako partnera.

Ilustrační citáty:

- "Spolupráce s Biskupstvím plzeňským v ekonomické oblasti je hodnocena jako efektivní a vyhovující. Kladně je hodnocena připravenost biskupství podpořit farnost v jednotlivých akcích (program k Tříkrálové sbírce apod.) i ochota pomoci s grantovými žádostmi."
--*Bor u Tachova PRF ERF - Hospodaření--*
- "Cenná je pomoc biskupství: právní služby, prodej majetku, lesy, pomoc stavebního technika."
--*Dolní Bělá ERF - hospodaření--*
- "Vnímáme velkou řídicí roli biskupství ve věci financování a malou roli podpůrnou."
--*Cheb PRF ERF Charita - hospodaření--*
- "Běžným farníkům není zřejmá koncepce, plánování a efektivnost investování."
--*Kralovice+ Chříč - Hospodaření--*

3. Role církevních řádů

Počet zmínek: 3 (2 MĚSTA, 1 VENKOV)

Počet farností: 2 (1 MĚSTO, 1 VENKOV)

Některé synodní skupiny zmiňovaly, že některé církevní řády, jako např. Řád křižovníků, poskytují významnou podporu farnostem, která zahrnuje nejen finanční příspěvky, ale i poskytování nemovitostí, automobilů a dalšího vybavení pro potřeby farní pastorače v diecézi.

Ilustrační citáty:

- "Podpora od Řádu křižovníků: Na mzdové náklady faráře přispívá Biskupství plzeňskému řád 50 % hodnoty, čímž podporuje činnost kněze v této oblasti a snímá velkou část finanční zátěže z Biskupství."
--*Františkovy Lázně a Františkovy Lázně - venkov PRF a ERF jiná Misie, uspořádání a hospodaření--*

4. Politická angažovanost a její vliv

Počet zmínek: 3 (0 MĚSTA, 3 VENKOV)

Počet farností: 3 (0 MĚSTA, 3 VENKOV)

Na venkově je politická angažovanost členů farností, například ve funkcích zastupitelů nebo starostů, vnímána jako klíčový faktor, který může ovlivnit hospodaření farností. Tito členové mohou zprostředkovat důležité kontakty nebo zajistit finanční podporu pro farnosti.

Ilustrační citáty:

- "Za určující faktor v hospodaření považují účastníci to, že se ve farnosti (v jejích radách či v dobrovolné službě) vyskytují lidé, kteří jsou současně politicky aktivní na lokální úrovni."
--*Mrákov ERF - hospodaření--*

5. Ekonomická role kněží a ERF

Počet zmínek: 4 (2 MĚSTA, 2 VENKOV)

Počet farností: 4 (2 MĚSTA, 2 VENKOV)

Ekonomická role kněží je v některých farnostech považována za nadměrnou zátěž. Zároveň je kladen důraz na potřebu většího zapojení odborníků z řad věřících do ekonomické správy farností. Ekonomické rady farností jsou vnímány jako důležité nástroje pro zajištění efektivního hospodaření.

Ilustrační citáty:

- "Farář není ekonom, jeho role ve farnosti je hlavně duchovní pastýř, pokud k tomu nemá mimořádné schopnosti, je to pro něj jen zbytečná zátěž."
--Plzeň katedrála jiná - hospodaření--
- "Jako určitou nevýhodu vnímají někteří finanční provázanost katedrálního kostela s biskupstvím, částečně vnímáno jako výhoda, například zajišťování velkých dotací a „doufání“, že kdyby něco, tak nás nenechá biskupství padnout."
--Plzeň katedrála PRF ERF - hospodaření--

Souhrn

V analýze tematického okruhu "Biskupství a veřejná sféra" vystalo několik klíčových bodů. Farnosti, zejména na venkově, často spoléhají na podporu místních samospráv a biskupství. Zároveň někteří prezentují, že role církevních řádů je v některých regionech pro církevní ekonomiku významná. Podle jiných může mít politická angažovanost věřících pozitivní dopad na hospodaření farností. V oblasti ekonomického řízení farností se objevuje potřeba většího zapojení odborníků, aby byla zajištěna efektivnější správa farního majetku. Vztah mezi farnostmi a biskupstvím je klíčový, avšak může být vnímán různě, od podpory až po přílišnou kontrolu. Spolupráce mezi farnostmi a biskupstvím v oblasti hospodaření a správy majetku je vnímána převážně pozitivně, přesto však existují oblasti, kde farnosti volají po větší transparentnosti a lepší komunikaci ze strany biskupství. Některé farnosti však upozorňují na to, že ekonomická role biskupství by mohla být lépe vyvážená s větší podporou v praktických záležitostech, jako je například transparentnost a partnerštější komunikace ohledně finančních rozhodnutí.

XI. DOBROVOLNICTVÍ A EKONOMIKA

Kód: HOSPODAŘENÍ Dobrovolnictví a ekonomika (26 citátů)

Dobrovolnické služby a jejich finanční hodnota

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zabývá tématem dobrovolnictví a jeho ekonomického přínosu pro farnosti a diecézi. Analyzováno bylo celkem 26 citací, přičemž 13 zmínek pochází z městských farností a 14 z farností venkovských.

1. Význam dobrovolnictví pro farnosti

Počet zmínek: 19 (MĚSTA: 9, VENKOV: 10)

Počet farností: 13 (MĚSTA: 6, VENKOV: 7)

Dobrovolnictví hraje klíčovou roli v chodu farností, a to jak v městských, tak ve venkovských oblastech. Dobrovolníci přispívají svou prací, časem a často i materiálními prostředky. Jejich služby zahrnují široké spektrum aktivit od úklidu a údržby kostelů po organizaci různých farních akcí. Ve venkovských farnostech jsou dobrovolníci často základem pro udržení a opravy církevních budov, což podtrhuje jejich význam nejen duchovní, ale i ekonomický.

Ilustrační citáty:

- "Jedná se o stovky a tisíce drobností, které lidé pro farnosti dělají bez nároku na odměnu."
--Mrákov ERF - uspořádání--
- "Důležitým prvkem a zdrojem pro hospodaření farnosti jsou dobrovolníci a jejich čas; zároveň je potřeba hospodárně zacházet s energií těchto dobrovolníků – ve službě jsou jedni a titíž lidé."
--Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - Hospodaření--

2. Finanční a materiální podpora dobrovolníků

Počet zmínek: 14 (MĚSTA: 7, VENKOV: 7)

Počet farností: 10 (MĚSTA: 5, VENKOV: 5)

Dobrovolníci nejen přispívají svou prací, ale také finančně a materiálně podporují různé farní aktivity. V mnoha případech farníci pečou na akce, přispívají do sbírek nebo se podílejí na údržbě a opravách církevních budov. Tato podpora je často nenahraditelná a umožňuje farnostem fungovat i bez větších finančních prostředků.

Ilustrační citáty:

- "Farníci k ekonomickému chodu farnosti přispívají nejen dary do sbírek, ale i materiálně – napečou na jednorázové akce i na pravidelné farní kafe po nedělní nebo středeční mši svaté, takže to přispívá k tvorbě společenství."
--*Cheb Jiná 2 - hospodaření*--
- "Velká část práce zůstává na dobrovolné a bezplatné pomoci věřících i ostatních občanů při větších opravách a vytváří tak osobní vztah ke kapli, který přechází z rodičů na děti."
--*Klenčí PRF ERF jiná - vše*--

3. Role dobrovolnictví při údržbě majetku

Počet zmínek: 10 (MĚSTA: 4, VENKOV: 6)

Počet farností: 8 (MĚSTA: 3, VENKOV: 5)

V mnoha farnostech, zejména na venkově, jsou údržba a opravy majetku závislé na dobrovolnické práci. Farníci se podílejí na opravách kostelů, far a dalších církevních budov. Tato práce je často prováděna bez nároku na odměnu a je nezbytná pro zachování těchto staveb.

Ilustrační citáty:

- "Mnoho farníků se podílí, kromě sbírek na financování drobných potřeb farnosti a také méně náročných oprav a údržby majetků."
--*Aš PRF ERF - Hospodaření*--
- "Ocenění dobrovolníků v naší farnosti neprobíhá nebo se děje jen okrajově. Zejména se neoceňuje to, že lidé průběžně na farnost myslí (podvědomě)."
--*Mrákov ERF - hospodaření*--

4. Dobrovolnictví a farní akce

Počet zmínek: 12 (MĚSTA: 7, VENKOV: 5)

Počet farností: 9 (MĚSTA: 5, VENKOV: 4)

Dobrovolníci jsou klíčoví pro organizaci a realizaci různých farních akcí, jako jsou mše, poutě, kulturní akce a charitativní činnosti. Bez jejich přispění by mnoho těchto akcí nebylo možné realizovat. V městských farnostech je dobrovolnická pomoc často zaměřena na organizaci větších událostí, zatímco na venkově se jedná i o menší, pravidelné aktivity.

Ilustrační citáty:

- "Uspořádání v církvi – Aktuálně jsou u nás ve farnosti veškeré služby laiků na bázi dobrovolnosti, pro některé aktivní členy jsou často časově náročné."
--*KV Stará Role PRF - misie a uspořádání*--
- "Vyzdvížena byla dobrovolnická pomoc mnoha jednotlivých farníků při zajišťování akcí."
--*Bor u Tachova PRF ERF - Hospodaření*--

Souhrn

Dobrovolnictví je v kontextu farností a diecéze nenahraditelným pilířem, který nejenže šetří finanční prostředky, ale zároveň vytváří hlubší vazby mezi členy farnosti a podporuje komunitní život. Z analýzy vyplývá, že dobrovolníci nejen fyzicky přispívají svou prací, ale také materiálně a finančně podporují činnost farností. V městských i venkovských farnostech se dobrovolníci aktivně zapojují do údržby majetku, organizace akcí a dalších aktivit, které jsou klíčové pro fungování farností. Zatímco v městech se dobrovolnictví zaměřuje na větší akce a administrativní podporu, na venkově je klíčové pro udržení samotné existence farností.

XII. FINANČNÍ SBÍRKY

Kód: HOSPODAŘENÍ Finanční sbírky (25 citátů)

Přístup farníkům ke sbírkám - forma přispívání, účel, evidence apod.

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na přístup farností k finančním sbírkám, jejich formy, účel a způsob zapojení věřících. Analyzováno bylo celkem 25 citací, přičemž 18 zmínek pochází z městských farností a 8 z farností venkovských.

1. Formy a metody sbírek

Počet zmínek: 10 (MĚSTA: 8, VENKOV: 2)

Počet farností: 8 (MĚSTA: 6, VENKOV: 2)

Zdá se, že v městských farnostech se častěji využívají různé formy sbírek, jako jsou trvalé příkazy, účelové sbírky nebo dokonce moderní metody jako QR kódy pro platby v kostele. Významným rysem této skutečnosti je však na druhou stranu pocit některých, že se „pořád na něco vybírá“. Na venkově jsou sbírky méně časté a spíše tradiční, přičemž trvalé příkazy nejsou tak běžné.

Ilustrační citáty:

- "Pár lidí přispívá trvalým příkazem – opravdu jednotky – dle informace pastorační asistentky, v minulosti se už dělala výzva na zadání trvalých příkazů a postupně byly ty příkazy zrušené."
--Plzeň katedrála PRF ERF - hospodaření--
- "QR kódy platba v kostele – o.k., ohlídat možnost zneužití zvenku (podstrčení jiného kódu)."
--Plzeň Bory ministranti - hospodaření--

2. Adresnost a účelovost sbírek

Počet zmínek: 9 (MĚSTA: 6, VENKOV: 3)

Počet farností: 8 (MĚSTA: 5, VENKOV: 3)

V některých farnostech je patrná preference pro adresné a účelové sbírky, kdy věřící vědí, na co přesně jejich peníze jdou. Tato transparentnost zvyšuje ochotu přispívat, a to jak ve městech, tak na venkově. Na venkově je tato potřeba ještě silnější, protože lidé dávají menší částky a jsou zvyklí na konkrétní cíle sbírek.

Ilustrační citáty:

- "Lidé jsou ochotni se více podílet, ale chtějí přispívat adresně."
--Plasy Manětín PRF ERF - hospodaření--
- "Zajímá mě účel sbírky."
--Plzeň Bory ministranti - hospodaření--

3. Transparentnost a důvěra ve správu sbírek

Počet zmínek: 6 (MĚSTA: 4, VENKOV: 2)

Počet farností: 5 (MĚSTA: 3, VENKOV: 2)

Transparentnost ve správě sbírek a způsob, jakým jsou peníze počítány a spravovány, je důležitá pro udržení důvěry mezi věřícími. V některých farnostech je tento proces otevřený, farníci mají možnost zapojit se do počítání peněz a mají přehled o tom, jak jsou prostředky využívány. To platí zejména pro venkovské farnosti, kde je důvěra klíčová. V některých farnostech takováto transparentnost a možnost kontroly běžné nejsou.

Ilustrační citáty:

- "Kostelní sbírky jsou vždy spočítány pověřenou osobou a ihned zaevidovány."
--Bor u Tachova PRF ERF - Hospodaření--
- "Počítání peněz z kostelních sbírek dělají farníci – každý se po domluvě může zapojit. Tvoří se tak přehled o průběhu této činnosti a důvěra v systém."
--Cheb Charita - hospodaření--

4. Finanční náročnost a výzvy

Počet zmínek: 5 (MĚSTA: 3, VENKOV: 2)

Počet farností: 4 (MĚSTA: 3, VENKOV: 2)

Mnohé farnosti se potýkají s finančními nároky, které jsou spojeny s poklesem počtu věřících a tím i snížením příjmů ze sbírek. Některé farnosti se rozhodly neorganizovat veřejné sbírky na nákladné projekty, jako je obnova varhan, protože by to bylo příliš náročné a komplikované.

Ilustrační citáty:

- "Otázka, zda nevyhlásit veřejnou sbírku na varhany, ale sami si to hned zamítli, protože to nikdo nevezme za své kvůli náročnosti a nákladnosti takového projektu."
--*Litice Jiná Dobřany Chotěšov - misie a uspořádání*--
- "Tím jak ubývá věřících, ubývá i příjem peněz. Situace je složitá i z pohledu toho, že lidé nejsou zvyklí přispívat většími částkami. Dávají menší drobné peníze."
--*Nýrsko PRF ERF - hospodaření*--

Souhrn

Finanční sbírky hrají ve farnostech zásadní roli, přičemž jejich forma a účel výrazně ovlivňují ochotu věřících přispívat. Adresnost a transparentnost jsou klíčovými faktory, které podporují důvěru mezi farníky a církví. V městských farnostech se využívají modernější způsoby sbírek, zatímco venkovské farnosti zůstávají u tradičních metod. Finanční výzvy jsou přítomné všude, ale zvláště na venkově, kde se sbírky musí vyrovnat s poklesem věřících a menšími příspěvky.

XIII. PLATY A MZDY

Kód: HOSPODAŘENÍ Transparentnost hospodaření (21 citátů)

Finanční ohodnocení kněží a dalších spolupracovníků

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na platy a mzdy v rámci farností a diecéze, s důrazem na odměňování kněží, pastoračních asistentů a dalších církevních zaměstnanců. Zpracováno bylo celkem 21 citátů z 19 farností a vikariátních konferencí, přičemž 17 zmínek pochází z farností městských a 5 z venkovských.

1. Nízké platy kněží a církevních zaměstnanců

Počet zmínek: 10 (MĚSTA: 8, VENKOV: 2)

Počet farností: 9 (MĚSTA: 7, VENKOV: 2)

Nízké finanční ohodnocení kněží a církevních zaměstnanců se v textech objevuje opakovaně. Věřící často reagují překvapením, když zjistí, jak nízké platy kněží ve skutečnosti jsou. Tento fakt je někdy vnímán jako znepokojivý, protože kněží podle názoru těchto farníků často vykonávají značnou část své práce z vlastních prostředků a obětují se pro své farnosti. Zároveň je tento aspekt vnímán některými i jako součást jejich služby, což by mělo být širší veřejností podle těchto respondentů více pochopeno a oceněno.

Ilustrační citáty:

- "Došlo mi, když jsem se o to začala zajímat, jak mají faráři malé platy a ještě dotují. To mě hodně překvapilo. Faráři se o vše starají a dávají do toho vše."
--*Plzeň Bory seniorky - hospodaření*--
- "Financování kněží: Farníci jsou překvapeni nízkými platy kněží a zaměstnanců farnosti."
--*Plzeň katedrála jiná - hospodaření*--
- "I když máme jen útržkovité informace, vnímáme velké finanční podhodnocení kněží, církevních zaměstnanců. Pokud chceme odborníky, musíme je zaplatit a mít z čeho zaplatit."
--*Dolní Bělá - hospodaření*--

2. Podpora pastoračních asistentů a dalších pracovníků

Počet zmínek: 7 (MĚSTA: 5, VENKOV: 2)

Počet farností: 6 (MĚSTA: 4, VENKOV: 2)

Některé farnosti se snaží podpořit své pastorační asistenty a další pracovníky, kteří hrají klíčovou roli v duchovním a komunitním životě. Tyto pozice jsou často financovány z farních zdrojů, což je vnímáno jako smysluplná investice do rozvoje pastorační činnosti. Zaznamenána byla i možnost částečné úhrady těchto nákladů z prostředků diecéze. Přesto se tito pracovníci často potýkají s nízkým finančním ohodnocením, což může být problematické pro jejich dlouhodobé udržení.

Ilustrační citáty:

- "Farnost potřebuje pastorační asistentku, farnost ji proto z části dotuje a je to smysluplná investice, aby se mohla rozvíjet ve větší míře pastorační činnost, život farnosti i její poslání."
--Plzeň Bory PRF ERF - hospodaření--
- "Přispíváme na pastoračního asistenta, asistent má třetinový úvazek."
--Starý Plzenec PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření--
- "Ohledně zaplacení kněží do budoucnosti – bude asi ouvej. Mohou se farníci vychovávat nějakou aktivitou, jinak nebude."
--Plzeň Bory PRF ERF - hospodaření--

3. Odborníci a jejich financování

Počet zmínek: 5 (MĚSTA: 4, VENKOV: 1)

Počet farností: 5 (MĚSTA: 4, VENKOV: 1)

V textech se také objevuje uvědomění si potřeby odborníků, kteří by mohli přispět k lepšímu fungování farností a diecéze, ať už jde o IT specialisty, řemeslníky, administrativní pracovníky nebo ekonomy. Věřící si uvědomují, že aby církev mohla přilákat a udržet kvalitní odborníky, je nutné je adekvátně finančně ohodnotit. V opačném případě by se mohlo stát, že odborníci budou chybět, což by mohlo negativně ovlivnit efektivitu a kvalitu správy církevních záležitostí.

Ilustrační citáty:

- "Mzdy na BP jsou propad (oproti státní i komerční sféře), od lidí je to oběť a služba. A hlavně o zásadních otázkách rozhodují nedostatečně ohodnocení zaměstnanci. To je možné jako výpomoc dělat na úrovni farnosti. Na úrovni diecéze, je nutné zaplatit zkušené odborníky, na těch není rozumné šetřit."
--Plzeň Bory ministranti - hospodaření--
- "Pokud chceme odborníky, musíme je zaplatit a mít z čeho zaplatit."
--Dolní Bělá - hospodaření--
- "Práce v ERF s sebou nese zodpovědnost a nárok na čas – členové ERF, kteří rozhodují o financích a majetku, by měli být finančně oceněni."
--Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 - Hospodaření--

4. Financování kněží a podpora od diecéze

Počet zmínek: 4 (MĚSTA: 2, VENKOV: 2)

Počet farností: 3 (MĚSTA: 2, VENKOV: 1)

Podpora od diecéze a dalších církevních institucí, jako jsou řády, je v textech hodnocena pozitivně. Diecéze nebo řády často pokrývají část mzdových nákladů na kněze, což zmírňuje finanční zátěž farností. Nicméně, v některých případech existují otázky ohledně pravidel a transparentnosti financování, což může vést k nejistotě a nedorozuměním.

Ilustrační citáty:

- "Na mzdové náklady faráře přispívá Biskupství plzeňskému řád 50 % hodnoty, čímž podporuje činnost kněze v této oblasti a snímá velkou část finanční zátěže z Biskupství."
--Františkovy Lázně a Františkovy Lázně - venkov PRF a ERF jiná Misie, uspořádání a hospodaření--

- "Ohledně diecéze nejsou nám známa pravidla financování zaměstnanců, farářů, lajků, pastoračních asistentů..."
--Domažlice PRF ERF - hospodaření--
- "Jako určitý posun vidíme skutečnost, že ve farnosti je alespoň na půl úvazku zaměstnán placený technik."
--Dolní Bělá - uspořádání--

Souhrn

Platy a mzdy v rámci církve představují důležité téma, které má významný vliv na fungování farností i diecéze. Nízké platy kněží a dalších církevních zaměstnanců jsou často pro věřící překvapením a vzbuzují potřebu větší transparentnosti a případně i zvýšení finanční podpory. Uvědomění si nutnosti adekvátního finančního ohodnocení odborníků, kteří přispívají k lepšímu fungování církevních struktur, je klíčové pro jejich dlouhodobé udržení. Podpora od diecéze a řádů je vnímána pozitivně, i když občas chybí jasná pravidla a transparentnost, což může vést k nejistotám a nejasnostem. Celkově analýza odhaluje značný zájem o zlepšení finanční situace kněží a dalších zaměstnanců církve, a to jak z hlediska zajištění důstojného finančního ohodnocení, tak zajištění kvalitních odborníků na úrovni farností i diecéze. Výsledky analýzy také naznačují, že věřící jsou připraveni přispět k lepšímu financování těchto klíčových pozic, ale zároveň potřebují jasnější informace o tom, jak jsou tyto prostředky využívány a jaká je role diecéze v tomto procesu.

XIV. PODNIKÁNÍ A NÁSTROJE

Kód: HOSPODAŘENÍ Podnikání a nástroje (18 citátů)

Nájmy, pachty, podnikání, investování... přinášející zisk, nástroje hospodaření

Tato část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na téma podnikání a nástrojů v rámci hospodaření farností a diecéze. Celkem bylo analyzováno 18 zdrojů, z toho 8 pocházelo z městských farností a 10 z farností venkovských. V textu bylo identifikováno celkem 16 zmínek k tomuto tématu (8 z MĚSTA a 8 z VENKOVA).

1. Nájmy a pachty

Počet zmínek: 8 (4 MĚSTA, 4 VENKOV)

Počet farností: 6 (3 MĚSTA, 3 VENKOV)

Nájmy a pachty představují významný zdroj příjmů pro farnosti, které často využívají tyto prostředky k financování dalších aktivit, jako jsou opravy kostelů nebo pořádání kulturních akcí. V městských farnostech jsou nájmy a pachty obvykle vnímány pozitivně, zatímco venkovské farnosti upozorňují na obtíže spojené s efektivní správou těchto majetků, které někdy přinášejí menší ekonomický zisk, než by bylo žádoucí.

Ilustrační citáty:

- „Pronájem polí a lesů je jedním ze zdrojů příjmů.“
-- Klatovy PRF ERF --
- „Pronájem far v Oboře i Manětíně působí řadu komplikací a ekonomický zisk je malý, nedokážeme využít potenciál těchto budov.“
-- Plasy Manětín PRF ERF --
- „Všechny pronájmy a pachty jsou konzultovány v ERF i PRF, zvláště v případě změn také s Biskupstvím plzeňským.“
-- Bor u Tachova PRF ERF --

2. Granty a dotace

Počet zmínek: 4 (2 MĚSTA, 2 VENKOV)

Počet farností: 4 (2 MĚSTA, 2 VENKOV)

Granty a dotace jsou důležitým zdrojem financování, především pro větší projekty jako jsou opravy kostelů nebo pořádání kulturních akcí. Získání grantů však často vyžaduje spolufinancování, což některé farnosti řeší právě prostřednictvím příjmů z pachtů nebo nájmu.

Ilustrační citáty:

- „Získáváme peníze i z grantů.“
-- *Dominikánky* --
- „Farnost celkem tradičně získává dotace na opravy a kulturní akce. Konkrétně na restaurování vitráží a hudební sezónu u sv. Michaela.“
-- *Ostrov PRF ERF* --
- „Díky pachtům můžeme mít vždy připraven náš spolupodíl k požadovaným dotacím.“
-- *Litice, Dobřany, Merklín PRF ERF Koinonie* --

3. Účetnictví

Počet zmínek: 2 (1 MĚSTA, 1 VENKOV)

Počet farností: 2 (1 MĚSTA, 1 VENKOV)

Účetnictví, zejména přechod z jednoduchého na podvojný, se stává předmětem diskusí v několika farnostech. Podvojný účetnictví přináší větší administrativní zátěž, což může být pro menší farnosti obtížné zvládnout, a někdy je vnímáno jako méně transparentní.

Ilustrační citát:

- „V současné době provozované jako podvojný účetnictví přináší větší míru komplexity, byrokratické zátěže a ve finále menší transparentnost.“
-- *Františkovy Lázně a Františkovy Lázně PRF a ERF jiná* --

4. Podnikání a výdělečné činnosti

Počet zmínek: 2 (1 MĚSTA, 1 VENKOV)

Počet farností: 2 (1 MĚSTA, 1 VENKOV)

Některé farnosti se zapojují do výdělečných činností, jako je pronájem nebytových prostor nebo pořádání komerčních akcí v kostelech. Tyto činnosti jsou často vnímány jako nezbytné pro zajištění finanční stability farností, ačkoli vyžadují pečlivou správu.

Ilustrační citáty:

- „Výdělečná činnost – koncerty v kostele (komerční) platí nám za pronájem i organizační zajištění?“
-- *Plzeň Bory ministranti* --
- „Pronájem nebytových prostor.“
-- *Karlovy Vary Máří Magdaléna PRF ERF Jiná* --

Souhrn

Farnosti se různým způsobem snaží zajistit své finanční potřeby prostřednictvím nájmu, pachtů, grantů a výdělečných činností. Zatímco městské farnosti mají často větší možnosti generovat příjmy z komerčních aktivit, venkovské farnosti čelí obtížím při správě majetku, což někdy snižuje jejich ekonomickou efektivitu. Všechny farnosti však kladou důraz na efektivní správu financí a transparentnost účetnictví. Přestože jsou některé farnosti někdy omezeny svými možnostmi, většinou se snaží maximálně využít dostupné zdroje a hledat způsoby, jak zlepšit svou finanční situaci.

XV. OBECNÁ HODNOCENÍ

Kód: HOSPODAŘENÍ Obecná hodnocení (31 citátů)

Obecné výroky o hospodaření farnosti, které se nevešly jinam

Tato část ekonomické analýzy zapisů ze synodních skupin se zaměřuje na obecná hodnocení hospodaření farností a diecéze. Bylo analyzováno 31 zdrojů, z toho 20 pocházelo z městských farností a 11 z venkovských farností. V celkovém počtu 28 citací (20 z MĚSTA a 11 z VENKOVA) jsou reflektovány různé aspekty hospodaření farností, včetně jejich finanční situace, správy majetku a transparentnosti.

1. Finanční soběstačnost a stabilita

Počet zmínek: 10 (6 MĚSTA, 4 VENKOV)

Počet farností: 8 (5 MĚSTA, 3 VENKOV)

V této oblasti byly při analýze soustředěny zmínky týkající se celkové finanční situace farností, jejich schopnosti hospodařit a udržovat soběstačnost. Některé farnosti, zejména ve městech, zdůrazňují, že se jim daří pokrývat provozní náklady, přestože narůstají režijní náklady a daně. Na druhou stranu, venkovské farnosti často zdůrazňují potřebu dobrého hospodaření a zmiňují důležitost vnitrocírkevních i externích zdrojů pro udržení finanční stability.

Ilustrační citáty:

- „V tuto chvíli žádná farnost vikariátu nebankrotuje. Všichni se snažíme šetřit, máme pachtý, ale jsou dnes velké daně (z příjmů, z nemovitostí) a také odvody do solidárního fondu. Tedy opravy budov jsou stažené jen na minimum, mnohé pohltí stále narůstající režijní náklady.“
-- VIK Tachov --
- „Předně je třeba říci, že farnost finančně vychází tak, aby se nepohybovala v mínusu.“
-- Mrákov ERF --

2. Transparentnost a důvěra

Počet zmínek: 7 (4 MĚSTA, 3 VENKOV)

Počet farností: 6 (4 MĚSTA, 2 VENKOV)

Transparentnost hospodaření a důvěra v jeho správu jsou klíčovými faktory, které se opakovaně zmiňují jak v městských, tak ve venkovských farnostech. Je zdůrazněno, že důvěra ve správu finančních prostředků motivuje věřící k darování, zatímco ztráta důvěry by mohla ohrozit finanční stabilitu farností.

Ilustrační citáty:

- „Když ztratíme důvěru (my farníci), nebudeme farnosti dávat peníze. Máme důvěru = dáváme peníze.“
-- Plzeň Severní předměstí PRF ERF --
- „Stručnost tohoto zápisu vyplývá z toho, že základním sdělením je důvěra v dobré hospodaření.“
-- Kralovice+ Chříč --

3. Správa a údržba majetku

Počet zmínek: 6 (3 MĚSTA, 3 VENKOV)

Počet farností: 5 (3 MĚSTA, 2 VENKOV)

Správa majetku farností a jeho údržba jsou dalším důležitým tématem, které se v textech objevuje. Zmiňováno je jak zajištění základních potřeb farností, tak i větší projekty, které často vyžadují finanční podporu ze strany biskupství nebo jiných externích zdrojů.

Ilustrační citáty:

- „Správa a údržba majetku probíhá v rámci finančních možností farnosti, příp. za finanční výpomoci BIP.“
-- KV Stará Role ERF --
- „Je důležité, že se majetek (finance) získaný z prodeje investuje.“
-- Dolní Bělá ERF --

4. Solidární fondy a redistribuce

Počet zmínek: 3 (2 MĚSTA, 1 VENKOV)

Počet farností: 3 (2 MĚSTA, 1 VENKOV)

Několik farností, zejména v městských oblastech, zmiňuje význam solidárních fondů, které umožňují redistribuci prostředků mezi farnostmi s různou ekonomickou situací. Tento přístup je považován za spravedlivý a přínosný, zejména pro menší a finančně slabší farnosti.

Ilustrační citáty:

- „Jako dobré považujeme solidární fond – 10% odvodu sbírek pro farnosti, které nemají takové možnosti jako my díky turistickému ruchu.“
-- Plzeň katedrála PRF ERF --

5. Plánování a strategie

Počet zmínek: 2 (2 MĚSTA)

Počet farností: 2 (2 MĚSTA)

Některé farnosti vyjadřují obavy nad nedostatkem dlouhodobého plánování a strategie, zejména pokud jde o investice do majetku a financování větších projektů. Tento nedostatek je považován za potenciální problém, který může ohrozit budoucí stabilitu farností.

Ilustrační citáty:

- „Není žádná strategie a tvorba delšího výhledu ohledně plánování výdajů, dotace se řeší jen když je zrovna něco vypsané v tu chvíli se o to požádá, ale nejsou vytvořené systematické plány na postupné menší rekonstrukce.“
-- Plzeň katedrála PRF ERF --

Souhrn

Obecná hodnocení hospodaření farností ukazují na rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi v oblasti finanční soběstačnosti a správy majetku. Zatímco městské farnosti často zdůrazňují důležitost solidárních fondů a transparentního hospodaření, venkovské farnosti se více zaměřují na praktické aspekty správy majetku a hledání zdrojů financování. Důvěra ve správu financí je klíčovým faktorem pro udržení finanční stability farností, přičemž ztráta důvěry by mohla mít vážné důsledky. Nedostatek dlouhodobého plánování a strategie je v některých farnostech vnímán jako riziko, které by mohlo ohrozit budoucí hospodaření.

XVI. KDE SE NĚCO PŘI HOSPODAŘENÍ NEDAŘÍ?

Kód: HOSPODAŘENÍ Kde se něco při hospodaření nedaří (92 citátů)

Hospodaření nepřispívající k hlásání evangelia, mající nějaké zásadní nedostatky, chyby, zátěže

Tato poslední část ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin se zaměřuje na tematické okruhy negativních zmínek vztahujících se k hospodaření církve. Analýza identifikovala celkem 92 takovýchto negativních zmínek, které jsou rozděleny do dvou hlavních skupin: MĚSTA (66 zmínek) a VENKOV (32 zmínek). Zdroje pocházejí z různých farností a vikariátů, přičemž každá skupina odráží specifické problémy, které se týkají hospodaření v kontextu městského a venkovského prostředí. Cílem této analýzy je identifikovat hlavní problematické okruhy, posoudit jejich význam v jednotlivých farnostech a následně ilustrovat konkrétní problémy typickými citáty. Závěrem budou posouzeny souvislosti mezi těmito problémy a výsledky předchozích analýz.

1. Nedostatek transparentnosti a informovanosti

Počet zmínek: 16

Počet farností: 10

Nedostatek transparentnosti a informovanosti o hospodaření se objevuje jako zásadní problém u mnoha farností analyzovaných v této části, a to zejména ve městech. Farníci často neví, jak jsou finanční prostředky spravovány, jaké jsou konkrétní příjmy a výdaje, nebo jak je nakládáno s majetkem. Tento nedostatek informací vede k pocitu nejistoty a může vyvolávat nedůvěru k vedení farnosti i diecéze.

V městských farnostech, kde je větší počet farníků a správa majetku je komplexnější, se tento problém projevuje zejména v absenci pravidelných a srozumitelných informací o finanční situaci farnosti. Farníci často nejsou informováni o tom, jaké jsou hlavní finanční výzvy, jaké investice jsou plánovány nebo jaké jsou skutečné náklady na provoz farnosti. Tento problém je umocněn skutečností, že některé farnosti postrádají jasnou strukturu pro poskytování těchto informací.

Na venkově se nedostatek informací projevuje méně intenzivně, ale i zde se objevují problémy s transparentností. Farnosti často nevědí, jaké mají finanční zdroje nebo jakým způsobem je jejich majetek spravován. Tento problém se zhoršuje, když jsou finanční záležitosti spravovány úzkým okruhem lidí, kteří nejsou ochotni nebo schopni předávat informace dál.

Typické problémy a ilustrační citáty:

- **Nejasné hospodaření**
„Nejsme informováni o tom, jaké jsou výdaje a příjmy farnosti. Vůbec nevíme, jak farnost hospodaří.“
-- Plzeň Bory PRF ERF – hospodaření --
- **Chybějící zprávy**
„Zatěžují nás opravy nemovitých věcí, ale chybí informace, jak jsou financovány.“
-- Klatovy PRF ERF – hospodaření --

2. Finanční nejistota a obavy o budoucnost

Počet zmínek: 14

Počet farností: 9

Finanční nejistota a obavy o budoucnost jsou častým tématem v diskuzích o hospodaření farností. Farnosti se obávají, že nebudou schopny zajistit finanční stabilitu v budoucnosti, zejména po roce 2030, kdy skončí státní podpora církve. Tento problém se týká jak městských, tak venkovských farností, i když jeho dopady se mohou lišit v závislosti na velikosti a finančních zdrojích farnosti.

V městech se tyto obavy projevují zejména v otázkách financování velkých projektů, jako jsou opravy katedrál, farních kostelů, nebo jiných významných církevních budov. Farnosti se obávají, že nebudou schopny pokrýt náklady na tyto opravy a zároveň zajistit běžný provoz. V některých případech je také patrný strach z toho, že farníci nebudou ochotni přispívat, pokud nebudou mít pocit, že jejich příspěvky jsou efektivně využívány.

Na venkově jsou obavy o financování často spojeny s nízkými příjmy z darů a sbírek. Farnosti se obávají, že nebudou schopny udržet své kostely a další majetky v dobrém stavu, a že nedostatek financí povede k postupnému úpadku těchto komunit. V některých případech se objevuje i strach z toho, že nedostatek financí povede k uzavření farností.

Typické problémy a ilustrační citáty:

- **Obavy o budoucí financování**
„Existují obavy o financování po roce 2030, především z toho důvodu, že vlastně nevíme, jak peníze pro farnost získat.“
-- Plzeň katedrála jiná – hospodaření --
- **Nedostatečné finanční zdroje**
„Stále velmi málo peněz získaných při nedělních sbírkách a za intence.“
-- Blatná PRF ERF – hospodaření --

3. Nedostatek odborného vedení a profesionality

Počet zmínek: 12

Počet farností: 8

Dalším významným problémem je nedostatek odborného vedení a profesionality v oblasti správy majetku a financí farností. Tento problém se týká jak městských, tak venkovských farností, a často souvisí s nedostatečnou kvalifikací osob zodpovědných za správu majetku. V mnoha případech je správa majetku a financí svěřena kněžím, kteří nemají potřebné ekonomické vzdělání, což může vést k neefektivnímu hospodaření.

V městských farnostech se tento problém projevuje zejména v absenci specializovaných pracovníků, kteří by mohli efektivně spravovat majetek a finance. Farnosti často volají po zavedení funkce správce majetku, který by se staral o finanční záležitosti a ulevil tak kněžím, aby se mohli více věnovat pastorační činnosti.

Na venkově se tento problém projevuje zejména v nedostatku odborníků, kteří by mohli pomoci s hospodařením. Farnosti často nemají dostatek finančních prostředků na to, aby si mohly dovolit zaměstnat kvalifikovaného správce majetku, což vede k tomu, že tyto úkoly zůstávají na bedrech kněží a dobrovolníků.

Typické problémy a ilustrační citáty:

- **Absence odborníků**
„Chybí nám ve farnosti člověk, který by zastal funkci administrátora majetku.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 4 – uspořádání* --
- **Nedostatek odbornosti**
„Kněz je podle mínění dotazovaných podhodnocen, jeho příjem není úměrný úkolu, poslání a zodpovědnosti, které nese na bedrech.“
-- *Mrákov ERF – uspořádání* --

4. Těžkosti s údržbou a správou majetku

Počet zmínek: 18

Počet farností: 10

Správa a údržba majetku představuje jednu z největších výzev pro farnosti, a to jak ve městech, tak na venkově. Mnoho farností se potýká s finančními obtížemi při údržbě kostelů a dalších církevních budov. Tyto problémy se často zhoršují v důsledku stárnutí budov a potřeby nákladných oprav, které přesahují možnosti farností.

Ve městech se tento problém často týká velkých a historických budov, jako jsou katedrály, které vyžadují pravidelnou údržbu a opravy. Náklady na tyto opravy jsou však často příliš vysoké, což vede k odkládání potřebných prací a dalšímu chátrání budov. Tento problém je umocněn skutečností, že farnosti často nemají dostatek finančních zdrojů na to, aby mohly tyto opravy financovat.

Na venkově se problém s údržbou majetku projevuje zejména v malých farnostech, které nemají dostatečné finanční prostředky na to, aby mohly udržet své kostely a další budovy v dobrém stavu. Tento problém se často zhoršuje v důsledku nízkých příjmů z darů a sbírek, což vede k postupnému chátrání církevního majetku.

Typické problémy a ilustrační citáty:

- **Chátrající majetek**
„Chátrající kostely jsou finanční zátěž pro farnost.“
-- *Klatovy PRF ERF – hospodaření* --
- **Přetížení správou**
„Majetkově jsme přetížení. Schází pak zdroje na činnost.“
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření* --

5. Neefektivní finanční řízení a nespokojenost s biskupstvím

Počet zmínek: 10

Počet farností: 6

V některých farnostech se objevuje nespokojenost s finančními postupy a přístupem biskupství k hospodaření. Farnosti často kritizují rigidní a komerčně orientovaný přístup biskupství, který může působit jako překážka pro efektivní pastorační a správu majetku citlivou k lokálnímu kontextu. Tento problém je často spojen s pocitem, že biskupství nebere v úvahu specifické potřeby farností a že chybí prostor pro flexibilitu a individuální přístup.

V městských farnostech se tento problém projevuje zejména v souvislosti s komerčním využíváním majetku, kde farnosti často čelí tlaku na maximalizaci zisku, což může být v rozporu s jejich pastoračními cíli. Tento problém je umocněn skutečností, že farnosti často nemají dostatečnou autonomii v rozhodování o svém majetku.

Na venkově se tento problém projevuje zejména v kontextu nedostatku podpory od biskupství. Farnosti často cítí, že biskupství není dostatečně zapojeno do jejich hospodaření a že chybí koordinace a podpora v řešení finančních problémů.

Typické problémy a ilustrační citáty:

- **Rigidní přístup biskupství**
„Rigidní komerční přístup biskupství bez možnosti moudře zvážené výjimky nenapomáhá pastorační.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – hospodaření* --
- **Nedostatečná podpora**
„Farnost není vnímána jako dítě, kterému chce biskupství pomáhat, ale spíš jako ten, kdo pořád něco chce.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – hospodaření* --

Souhrn

Výsledky této poslední části ekonomické analýzy zápisů ze synodních skupin týkající se problémů s hospodařením ve farnostech odhalují hluboké provázání s problémy identifikovanými ve vnitřním životě farností, v uspořádání pastoračních struktur farností a v celkovém uskutečňování misijního poslání církve. Je důležité chápat misijní poslání církve jako základní smysl a cíl všech těchto oblastí. Hospodaření, organizace pastoračních struktur a kvalita vnitřního života farnosti jsou prostředky, které mají podporovat a umožňovat efektivní naplňování tohoto poslání.

ZÁVĚREČNÁ REFLEXE K EKONOMICKÉ ANALÝZE

Napříč několika kapitolami ekonomické analýzy, jako je „Transparentnost hospodaření“ a „Spiritualita a etika“, se opakovaně zdůrazňuje důležitost transparentnosti ve správě financí a jejího vlivu na důvěru mezi farníky a církví. Toto téma je klíčové jak v městských, tak venkovských farnostech. V kapitolách o ekonomických radách a spolupráci s biskupstvím se často zmiňuje potřeba odbornosti a efektivní komunikace, což je zásadní pro správné fungování hospodaření. Podobné prvky jsou přítomny i v dalších kapitolách, kde se řeší otázky etického investování a správy majetku.

V mnoha kapitolách se objevují rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi. Městské farnosti mají větší přístup k moderním technologiím a fondům, zatímco venkovské se více spoléhají na dobrovolnictví a tradiční formy podpory. Tyto rozdíly se odrážejí v tématech, jako je „Fundraising“ a „Dobrovolnictví a ekonomika“. Venkovské farnosti kladou větší důraz na duchovní stránku hospodaření, často s důrazem na Boží prozřetelnost a tradiční hodnoty, zatímco městské farnosti se více zaměřují na konkrétní etické otázky a transparentnost investic.

Z celé ekonomické analýzy je zřejmé, že hospodaření v plzeňské diecézi není jen technickou nebo finanční záležitostí, ale úzce souvisí s hodnotami, důvěrou, spiritualitou a komunitním životem. Transparentnost a komunikace jsou klíčové pro udržení důvěry farníků, což se odrážejí i ve způsobu, jakým jsou spravovány finanční prostředky. Také je patrné, že různé farnosti čelí různým výzvám, ať už jde o finanční zátěž spojenou s údržbou nemovitostí, nebo o otázky etického investování. Tato rozmanitost vyžaduje přizpůsobení strategií hospodaření konkrétním podmínkám každé farnosti.

PROVÁZANOST S OSTATNÍMI ANALÝZAMI

1. Transparentnost a informovanost v hospodaření vs. komunikace a zapojení věřících do misijního poslání církve

Nedostatek transparentnosti a informovanosti o hospodaření farností nejenže oslabuje důvěru věřících, ale také podkopává jejich aktivní zapojení do misijního poslání církve. Když věřící nemají přehled o tom, jak jsou spravovány finanční prostředky, může to vést k jejich pasivitě a nezájmu o podíl na misijních aktivitách. Bez důvěry ve způsob, jakým farnost nakládá s majetkem a financemi, je těžké motivovat věřící k tomu, aby se aktivně podíleli na misijních projektech a přispívali na jejich financování. Tento problém je úzce spojen s dříve identifikovaným nedostatkem komunikace mezi vedením farností a věřícími, který oslabuje celkovou soudržnost a efektivitu misijního úsilí.

2. Finanční nejistota a obavy o budoucnost vs. dlouhodobá vize a misijní směřování

Finanční nejistota a obavy o budoucnost přímo ohrožují schopnost církve plnit své misijní poslání. Pokud farnosti nevědí, jak zajistí svou finanční stabilitu v nadcházejících letech, nemohou plánovat ani dlouhodobé misijní projekty. Tyto obavy mohou vést k defenzivnímu přístupu, kdy se farnosti soustředí spíše na udržení stávajícího stavu než na rozvoj nových misijních aktivit. Tento problém je zřetelný v kontextu chybějícího strategického plánování, kde absence dlouhodobé vize oslabuje schopnost farností smysluplně a efektivně přispívat k misijnímu poslání církve.

3. Nedostatek odborného vedení a profesionality vs. efektivita pastoračních struktur a misijního poslání

Nedostatek odborného vedení a profesionality v oblasti správy majetku nejenže zatěžuje kněze, kteří se pak nemohou plně věnovat pastorační činnosti, ale také oslabuje celkovou efektivitu pastoračních struktur. Pokud farnosti postrádají kvalifikované správce majetku, kteří by mohli zajistit efektivní a transparentní hospodaření, dochází k neefektivnímu využívání zdrojů, které by mohly být lépe využity pro podporu misijního poslání. Tento problém se projevuje v neschopnosti farností adaptovat se na nové výzvy a potřeby, což brzdí rozvoj pastoračních aktivit zaměřených na šíření víry a podporu věřících v jejich duchovním růstu.

4. Těžkosti s údržbou a správou majetku vs. strukturální podpora misijního poslání

Problémy s údržbou a správou majetku mají přímý dopad na schopnost farností poskytovat prostředí, které by podporovalo misijní aktivity. Kostely a další církevní budovy jsou nejen místem bohoslužeb, ale také centry komunitního života, kde se mohou konat různé misijní akce. Pokud jsou tyto budovy ve špatném stavu, je těžké přitáhnout nové věřící nebo nabídnout prostor pro setkávání a evangelizační činnost. Těžkosti s údržbou majetku tak nejenže ohrožují fyzickou infrastrukturu církve, ale také podkopávají její schopnost plnit své misijní poslání.

5. Neefektivní finanční řízení a nespokojenost s biskupstvím vs. podpora misijní činnosti

Neefektivní finanční řízení a nespokojenost s přístupem biskupství ke správě majetku mohou vážně narušit důvěru farností v jejich schopnost plnit misijní poslání církve. Pokud jsou farnosti nuceny fungovat v rigidním a komerčně orientovaném systému, který nebere v úvahu specifické potřeby pastorační činnosti, je těžké efektivně plánovat a realizovat misijní projekty. Tento problém se projevuje v absenci podpory ze strany biskupství, které by mělo farnostem pomáhat vytvářet podmínky pro úspěšnou misijní činnost. Když farnosti cítí, že jejich potřeby nejsou respektovány, může to vést k frustraci a poklesu motivace k aktivnímu zapojení do misijních aktivit.

Problémy s hospodařením církve, které byly identifikovány v této analýze, jsou nejen úzce propojeny s vnitřním životem farností a uspořádáním pastoračních struktur, ale mají také přímý dopad na schopnost církve plnit své misijní poslání. Transparentní a efektivní hospodaření, strategické plánování, odborné vedení a podpora ze strany biskupství jsou klíčové pro vytváření podmínek, které umožní farnostem účinně šířit víru a podporovat duchovní život věřících. Bez těchto prvků je církev ohrožena nejen vnitřními konflikty a neefektivitou, ale také neschopností oslovit širší veřejnost a plnit své poslání ve světě.

(D) VNITŘNÍ ŽIVOT FARNOSTI

Vnitřní život farnosti v jeho rozmanitosti

V tomto oddíle je prezentován soubor dílčích analýz témat definovaných deskriptivními kódy sdruženými pod hlavní kódovou kategorií FARNOST se všemi subkódů (564 citací) a zahrnující výroky popisující vnitřní život farnosti, při kterém mohou farníci „**naplno a zdravě prožívat svou víru, službu a povolání**“, který není přímo misijně zaměřený (srov. MISIE), ani nejsou popisovány pouhé jeho organizační struktury (srov. USPOŘÁDÁN). Analýza je rozdělena do jedenácti hlavních kategorií, které pokrývají široké spektrum aspektů vnitřního života farnosti, od komunitního života a liturgie až po služby potřebným, osobní spiritualitu a obecné charakteristiky farností. Každá kategorie byla rozdělena na dílčí části podle klíčových témat, která se objevila v průběhu analýzy, a tyto části byly dále členěny na tematické shluky s připojenými ilustračními citacemi ze zdrojových dokumentů.

Seznam dílčích analýz:

- I. **Komunitní život farnosti:** Komunitotvorné aktivity a projekty celé farnosti
- II. **Liturgie a bohoslužby:** Slavení liturgie, bohoslužby, pobožnosti, společné modlitby (mimo liturgické hudby)
- III. **Služba dětem a mládeži:** Setkávání, výuka, katecheze, náboženství, akce pro děti a mládež
- IV. **Malá společenství a skupiny:** Život, služba a aktivity nejrozličnějších malých společenství uvnitř farnosti
- V. **Služby potřebným ve farnosti:** Pomoc potřebným uvnitř farnosti, včetně činnosti Charity
- VI. **Osobní spiritualita a formace:** Růst ke svatosti, modlitba, kontemplace, duchovní život, osobní růst, vzdělávání
- VII. **Liturgická hudba:** Zmínky o schole, chrámovém sboru, varhanících, koncertech, liturgického doprovodu a roli
- VIII. **Hlásání evangelia a vyučování:** Hlásání, vzdělávání, katecheze, přednášky, biblické hodiny, exercicie...
- IX. **Osobní vztahy a doprovázení:** Osobní kontakty a vztahy mezi lidmi ve farnosti, duchovní doprovázení
- X. **Ostatní farní aktivity a reflexe:** Nabídka služeb a aktivit uvnitř farnosti a obecná hodnocení života
- XI. **Kde se něco ve farnosti nedaří** 🚫: Situace, vztahy a místa, kde je prožívána bolest, zklamání, nepokoj...

SUMÁŘ ANALÝZY VNITŘNÍHO ŽIVOTA FARNOSTÍ

JAK VNITŘNÍ ŽIVOT FARNOSTÍ PODPORUJE MISIJNÍ POSLÁNÍ DIECÉZE?

ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ

I. KOMUNITNÍ ŽIVOT FARNOSTI

Kód: FARNOST Komunitní život farnosti (81 citací)

Komunitotvorné aktivity a projekty celé farnosti

Cílem této části analýzy vnitřního života farnosti je zmapovat zmínky týkající se komunitního života ve farnostech na území plzeňské diecéze. Celkem zde bylo identifikováno 51 zmínek pocházejících z 26 farností či vikariátních konferencí v krajských a okresních městech a 28 zmínek pocházejících ze 14 farností z menších města a venkovských obcí. V této kategorii jsou časté zmínky o významu společných aktivit, které posilují soudržnost a jednotu farní komunity. Farníci zdůrazňují potřebu vytvářet příležitosti pro vzájemné setkávání a sdílení, což zahrnuje nejen náboženské akce, ale i společenské události. Některé citace také zmiňují výzvy spojené s oslovením širšího okruhu věřících a s tím, jak je zapojit do komunitního života. Misijní rozměr komunitního života farnosti je analyzován v rámci misijní analýzy diecéze.

1. Komunitní aktivity

- **Otevřená farní setkání** (jako např. farní kafe po mši) či akce (např. poutě, plesy apod.) jsou v některých farnostech považována za skvělou příležitost k setkávání.
 - „Farní kafe po mši svaté - to si pochvalujeme. Je to super věc!“
-- *Plzeň Bory mše11 – misie* --
 - „Zorganizovali jsme výlet autobusem – zúčastnili se farníci, ale i nevěřící...“
-- *Horšovský Týn PRF ERF – hospodaření* --
 - „Křesťanské plesy (DCM, Salesiáni)“
-- *Plzeň Bory ministranti - misie 2* --

- **Význam tradic a péče o budovy:** Tradiční akce a společné aktivity mají v komunitním životě venkovských farností klíčový význam.
 - „Společné akce, jako jsou poutě a slavnosti, jsou srdcem naší farnosti.“
-- *Nýrsko PRF ERF – uspořádání* --
 - „Úklid kapliček i v širším okolí, o které nikdo nepečuje...“
-- *Horšovský Týn PRF ERF – uspořádání* --
- **Dobrovolnické aktivity,** kde se farníci podílejí na organizaci a realizaci akcí, a tím přispívají k životu mnoha farností.
 - „Farníci podporují farnost nejen finančně, ale i materiálně...“
-- *Cheb Charita – hospodaření* --

2. Komunitní vztahy

- **Sdílení a otevřenost:** Farníci si cení přátelských vztahů a vzájemného sdílení zkušeností.
 - „Společenství vytváří pevné pouto mezi lidmi a umožňuje jim vzájemně si pomáhat.“
-- *Plzeň Bory mše11 – misie* --
 - „Naše farnost se snaží být otevřená a přijímat nové příchozí, což podporuje růst a rozvoj komunity.“
-- *Plzeň Severní Předměstí Krbovka – misie* --
- **Vztahy a vzájemná podpora:**
 - „Posilujícím prvkem jsou vztahy ve farnosti, vzájemná motivace a podpora, společné nesení životních událostí.“
-- *Plzeň Lobzy PRF – misie*
 - „Vnímáme spoluzodpovědnost nejen za farnost, ale i za jednotlivé farníky.“
-- *Plzeň Lobzy PRF – uspořádání* --
 - „Otevřená fara a společné bytí s oblátskou komunitou je vnímáno jako inspirativní.“
-- *Dolní Bělá jiná – uspořádání* --
 - „Společenství – V posledních letech se nám podařilo i přes velikost farnosti navzájem se poznávat.“
-- *Kralovice PRF – misie* --
 - „Ve farnosti nacházím potřebnou oporu a podporu, kterou mi poskytují ostatní členové společenství.“
-- *Plzeň Bory seniorky – misie* --
 - „V naší malé farnosti se všichni dobře známe a pomáháme si.“
-- *Dolní Bělá PRF – misie* --

3. Účast na pastorači a správě farnosti

- **Zapojení do pastorače:**
 - „Myslíme si, že je důležité vtahovat věřící do pastorače, potažmo do hospodaření farnosti...“
-- *Litice, Dobřany, Merklín PRF ERF* --
- **Podpora při liturgii:**
 - „Liturgická čtení, hudba a zpěv, ministrantská služba, jiné formy účasti po dohodě s knězem.“
-- *Kdyně - misie, uspořádání, hospodaření* --

Shrnutí

Komunitní život některých farností v diecézi vykazuje poměrně širokou škálu aktivit a forem zapojení farníků, které se liší podle toho, zda se jedná o městské nebo venkovské prostředí. Ve městech se zdůrazňuje potřeba rozvíjet vztahy mezi věřícími prostřednictvím různých akcí a setkání, zatímco na venkově se klade důraz spíše na rodinné a osobní vztahy a na integraci farnosti do širší komunity. Společným jmenovatelem je snaha o podporu aktivního zapojení věřících do života farnosti, a to jak v rovině duchovní, tak praktické.

II. LITURGIE A BOHOSLUŽBY

Kód: FARNOST Liturgie a bohoslužby (71 citací)

Slavení liturgie, bohoslužby, pobožnosti, společné modlitby

Cílem této části analýzy vnitřního života farnosti je zmapovat zmínky týkající se slavení liturgie, bohoslužby, pobožnosti a společné modlitby (s výjimkou liturgické hudby, která má svou vlastní kategorii). Bylo analyzováno celkem 71 citátů, které pocházejí z farností na území měst (54 zmínek z 32 farností či vikariátních konferencí) a venkovských oblastí (56 zmínek z 35 farností). Citace v této kategorii reflektují význam kvalitního slavení liturgie, které je vnímáno jako středobod farního života. Důraz je kladen na důstojnost a krásu bohoslužeb, ale také na aktivní účast věřících. Některé příspěvky zdůrazňují potřebu zlepšit zapojení farníků do liturgie a nalézt způsoby, jak přiblížit bohoslužby současným generacím. Misijní rozměr liturgie a bohoslužeb je analyzován v rámci misijní analýzy diecéze.

1. Přístup k liturgii a bohoslužbám

- **Dostupnost mší:** Pro některé věřící je problémem rušení mší na konkrétních místech, což může vést k tomu, že jsou nuceni sledovat bohoslužby pouze prostřednictvím médií, což ovlivňuje jejich návyk účastnit se mše svaté osobně.
 - „Je tedy rušení mše sv. u Redemptoristů na úkor společné mše sv. v katedrále sv. Bartoloměje nutí sledovat mši svatou pouze přes média.“
-- *Plzeň Bory slovenská – uspořádání* --
 - „Mnoho farníků potřebuje mít mši svatou ve svém okolí, protože pro ně je obtížné dostat se do katedrály.“
-- *Plzeň Bory slovenská – uspořádání* --
 - „Každou neděli máme bohoslužby v několika obcích, což umožňuje širokou účast.“
-- *Františkovy Lázně PRF a ERF - misie, uspořádání, hospodaření* --
- **Tradiční liturgické akce:** Hlavně ve venkovských oblastech je kladen důraz na liturgické akce, které jsou hluboce zakořeněné v místní tradici, jako jsou májové pobožnosti, křížové cesty v přírodě a jiné tradiční bohoslužby.
 - „Liturgické akce v tradičním prostředí – bohoslužby, dětská mše sv., půlnoční mše sv., májové pobožnosti v kapličkách na malých vesnicích, křížové cesty v přírodě.“
-- *Manětín Plasy PRF ERF – Misie* --
 - „Dvakrát do roka máme společnou celofarní pouť.“
-- *Kralovice PRF – misie* --
 - „Naše farnost si zakládá na tradici a krásu liturgie již celá léta.“
-- *Město Touškov Jiná – Misie* --
- **Liturgické inovace:** Dochází také k inovacím, jako jsou mše přizpůsobené dětem nebo využívání živé hudby při bohoslužbách, které pomáhají přitáhnout širší spektrum účastníků.
 - „Přizpůsobení mše dětem, dětská mše svatá.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 1 – Misie* --
 - „Někteří touží po přijímání pod obojí.“
-- *Plzeň Bory PRF a ERF – uspořádání* --
 - „Přímluvné modlitby mi chybí a ráda bych se do nich více zapojila.“
-- *Plzeň Bory PRF a ERF – uspořádání* --
 - „Přizpůsobení mše dětem, dětská mše svatá.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 1 – Misie* --
- **Pestrost liturgie a integrace:** Zaznamenává se touha po obnově některých liturgických tradic či zavedení inovací, například přijímání pod obojí nebo větší zapojení farníků do zpěvu a modliteb během mše apod.
 - „Chtěla bych více zpívat při mši a cítit se více součástí liturgie.“
-- *Plzeň Bory PRF a ERF – uspořádání* --
 - „Přijal rodinu předkoncilního ritu do našeho kostela z Merklína.“
-- *Švihov – misie* --
 - „Mše, chvály, adorace a vše co s tím souvisí... v Plzni máme hodně možností.“
-- *Plzeň katedrála spol. Sv. Josefa – misie* --

2. Zapojení do liturgických služeb

- **Aktivní účast:** V městských farnostech jsou věřící často aktivně zapojeni do liturgie, ať už jako ministranti, varhaníci nebo prostřednictvím jiných liturgických rolí, což posiluje jejich vztah ke komunitě a jejich aktivní účast na bohoslužbách.
 - „Naši ministranti, či varhaníci slouží nejen u Redemptoristů, ale třeba i v katedrále sv. Bartoloměje, nebo u Františkánů.“
-- *Plzeň Bory slovenská – uspořádání* --
 - „Při přípravě liturgických slavností se zapojují farníci všech věkových kategorií, což posiluje vzájemné vztahy.“
-- *Horšovský Týn PRF ERF – hospodaření* --
- **Ministrantská služba:** Farnosti často podporují ministrantskou službu a další liturgické role, jako je čtení Písma, příprava oltáře, nebo vedení modliteb.
 - „Ve farnosti jsou v neděli dvě skupiny ministrantů, které vcelku fungují dobře, ale nepotkávají se, což by bylo žádoucí.“
-- *Plzeň Bory Ministranti – misie* --
 - „S tím souvisí i mládež a malé děti v kostele. Právě tou krásou a zajímavostí v liturgii se je od malička snažíme zapojit do ministrování.“
-- *Město Touškov Jiná – Misie* --
 - „Naši ministranti, či varhaníci slouží nejen u Redemptoristů, ale třeba i v katedrále sv. Bartoloměje, nebo u Františkánů.“
-- *Plzeň Bory slovenská – uspořádání* --

3. Význam liturgie pro komunitu

- **Posilování komunitních vazeb:** Liturgie je místem, kde se farníci setkávají, což přispívá k budování komunity a posilování vzájemných vztahů.
 - „Živé bohoslužby – velké zapojení farníků, dětské slovíčko, živá hudba – přitahuje rodiny z jiných farností i lidi nevěřící, nebo nepraktikující.“
-- *Plzeň Lobzy PRF – misie* --
 - „Tradiční liturgické akce, jako jsou poutě a svěcení duchovních míst, posilují naši komunitu a duchovní život.“
-- *Kralovice-jesenice-lubenec – misie* --
- **Duchovní zkušenost:** Kromě komunitního aspektu je liturgie důležitá i pro osobní duchovní růst věřících.
 - „Boží slovo a na něm postavená homilie, sv. zpověď, kde je člověk přijímán.“
-- *Plzeň Bory ministranti - misie 2* --
- **Udržování tradic:** Liturgie na venkově často zahrnuje tradiční rituály a pobožnosti, které jsou hluboce zakořeněné v místní kultuře.
 - „Naše farnost si zakládá na tradici a krásu liturgie již celá léta.“
-- *Město Touškov Jiná – Misie* --

4. Modlitby a duchovní obnovy

- **Modlitební skupiny:** Modlitby jsou, často v městských farnostech, organizovány nejen jako součást liturgie, ale také v rámci různých skupin, například modlitby matek, otců, nebo skupinové adorace.
 - „Fungují modlitební skupinky.“
-- *DCM 6 – uspořádání* --
- **Duchovní obnovy a chvály:** V některých městských farnostech jsou organizovány večery chval, duchovní obnovy a další podobné aktivity.
 - „Mše, chvály, adorace a vše co s tím souvisí... v Plzni máme hodně možností.“
-- *Plzeň katedrála spol. Sv. Josefa – misie* --
- **Tradiční modlitby:** Negen venkovské farnosti udržují tradici modlení růžence, májových pobožností a dalších modlitebních aktivit, které jsou důležitou součástí liturgického života.
 - „Živý růženec nás spojuje modlitbou.“
-- *Švihov – misie* --
- **Duchovní obnovy a adorace:** Ve městech i na venkově jsou organizovány duchovní obnovy, adorace a poutě, které slouží jako příležitost k duchovnímu růstu a posílení komunity.

- „Farnost organizuje duchovní obnovy 1x ročně a poutě (na Svatou Horu, do Medzugorie).“
-- Blovice PRF ERF – misie --

Shrnutí

Liturgie a bohoslužby jsou v diecézi klíčovým prvkem života mnoha farností, ať už ve městech nebo na venkově. Zatímco městské farnosti často kladou důraz na pestrost nabídky a inovace v liturgii, venkovské farnosti se více soustředí na zachování tradic a komunitní soudržnost. Obě prostředí však spojuje společná snaha o aktivní zapojení věřících a udržení živé farní komunity skrze liturgii a duchovní aktivity.

III. SLUŽBA DĚTEM A MLÁDEŽI

Kód: FARNOST Služba dětem a mládeži (65 citací)

Setkávání, výuka, katecheze, náboženství, akce pro děti a mládež

Cílem této části analýzy vnitřního života farnosti je zmapovat zmínky týkající se setkávání, výuku, katecheze, náboženství a akce pro děti a mládež. Celkem bylo v 65 citacích z této kategorie identifikováno 47 zmínek z 26 různých městských farností či vikariátních konferencí a 24 zmínek z 15 venkovských farností. Citace často zmiňují význam katecheze a náboženské výchovy, ale také potřebu nabízet dětem a mladým lidem atraktivní aktivity, které jim pomohou lépe porozumět víře a cítit se součástí farní komunity. Některé příspěvky reflektují výzvy, které přináší současná doba, jako je konkurence jiných volnočasových aktivit nebo snížený zájem o náboženské vzdělávání. Misijní rozměr služeb dětem a mládeži je analyzován v rámci misijní analýzy diecéze.

1. Podpora růstu dětí ve víře

- **Vzdělávání dětí ve víře:** Výuka náboženství a další aktivity pro děti jsou klíčovými prvky farních programů pro mládež.
 - „Děti se učí křesťanským hodnotám, což je pro jejich rozvoj velmi důležité.“
-- Plzeň Bory mše11 – misie --
 - „Výuka náboženství, různé aktivity pro děti.“
-- Sestry FMA – misie --
 - „Děti z nepraktikujících rodin také navštěvují náboženství a někdy to probudí zájem o víru i v jejich rodičích.“
-- Spálené Poříčí jiná – misie --
- **Bohoslužby přizpůsobené dětem:** Přizpůsobení mše pro děti, kde se děti aktivně zapojují, podporují rodinnou účast na bohoslužbách a pomáhají dětem lépe chápat víru.
 - „Přizpůsobení mše dětem, dětská mše svatá.“
-- Plzeň Severní předměstí Domeček 1 – Misie --
 - „Také oceňujeme zřízení dětského koutku pro děti v Nýrském kostele. Již od dětství se neformálně setkávají s vírou.“
-- Nýrsko PRF ERF – misie --
- **Víkendové akce a tábory:** Důležitou součástí vzdělávání dětí jsou víkendové akce a tábory, které kombinují zážitkovou formu vzdělávání s duchovními prvky.
 - „Víkendovky“ organizované pro děti, jsou klíčovou formou podpory růstu dětí ve víře.“
-- Plzeň Bory mše11 – misie --

2. Zapojení dětí a mládeže do farního života

- **Vztahy mezi dětmi a mladými lidmi:** Vytváření přátelství a společných zážitků mezi dětmi a mládeží je považováno za velmi důležité.
 - „Víkendové akce jsou klíčové pro budování vztahů mezi mladými.“
-- Plzeň Bory mše11 – misie --
- **Skautské oddíly a společenství:** Farnosti podporují skautské oddíly a další formy společenství, které mladým lidem umožňují aktivně se zapojit do života církve a získávat zkušenosti.

- „*Highlightem jsou ty děti – že mají svůj prostor, tím, že vedou např. ve skautu další děti a tím se naučí předávat i víru.*“
-- *Plzeň Severní předměstí Klailovi – Misie --*
- **Farní tábory, výlety a akce pro děti:** Tábory a výlety jsou příležitostí pro děti a mládež, aby se sblížili se svými vrstevníky a prohloubili svůj vztah k víře.
 - „*Tábory – zapojení dětí i dospělých jako vedoucích.*“
-- *Plzeň Lobzy PRF – misie --*
 - „*Mikulášská besídka, Dětská Mše vánoční.*“
-- *Aš Rumunští Češi – Misie --*
 - „*Tábory jsou skvělým způsobem, jak děti mohou poznávat víru a navazovat přátelství.*“
-- *Nýrsko PRF ERF – misie --*
- **Péče o děti při bohoslužbách:** Některé farnosti zajišťují dětské koutky a další zázemí pro rodiče s malými dětmi během bohoslužeb, což jim usnadňuje účast na mši.
 - „*Dětská místnost: Rodiče jsou s dítětem v teple, odpadá starost o hlučící děti.*“
-- *Plzeň Bory jiná – misie --*
 - „*Také oceňujeme zřízení dětského koutku pro děti v Nýrském kostele. Již od dětství se neformálně setkávají s vírou.*“
-- *Nýrsko PRF ERF – misie --*
- **Společenství rodin a mladých:** Rodinné společenství hraje důležitou roli ve venkovských farnostech, kde děti a mládež tráví čas s rodinami nejen při náboženských aktivitách, ale i při společenských akcích. V městských farnostech jsou k dispozici některá společenství mládeže, ale ne všude.
 - „*Dalším silným prvkem jsou děti, u nás je to společenství rodin, které pořádá mnoho akcí během roku.*“
-- *Aš PRF, ERF – Misie --*
 - „*Společenství pro mládež chybí, někdo by to měl vzít za své. Ve Varech není moc společenství pro mladá.*“
-- *Stanovice Jiná Březová – Misie --*

3. Specifické formy služby dětem a mládeži

- **Křesťanské plesy a kulturní akce:** Některé farnosti organizují kulturní akce, jako jsou křesťanské plesy, které umožňují mladým lidem se setkávat a sdílet křesťanské hodnoty v méně formálním prostředí.
 - „*Křesťanské plesy (DCM).*“
-- *Plzeň Bory ministranti - misie 2 --*
- **Spolupráce s rodinami a školami:** V některých farnostech je kladen důraz na spolupráci s rodinami a školami, zejména při organizaci společných akcí nebo náboženské výuky.
 - „*Obřany: zaměřeno na rodiny s dětmi, pravidelná spolupráce se ZŠ.*“
-- *Koinonia - interní - mapa uspořádání --*
- **Salesiánská centra:** Salesiánská střediska jsou významným místem pro práci s mládeží, kde se věnuje pozornost jak věřícím, tak i nevěřícím dětem a mladým lidem.
 - „*Aktivity Salesiánského střediska – práce s mládeží vlastní (farníci) i vnější (mimo farnost, nevěřící).*“
-- *Plzeň Lobzy Jiná Jiří – misie --*
- **Letní brigády mládeže:** Mládež se zapojuje do letních brigád, které nejenže pomáhají místní komunitě, ale také posilují vztahy mezi mladými lidmi a starší generací.
 - „*Letní brigády mladých, kteří spolu pobývali, pomáhali, kde bylo třeba.*“
-- *Dolní Bělá jiná – uspořádání --*

4. Výzvy a potřeby v oblasti práce s mládeží

- **Odklon mládeže:** Mládež žije v jiném světě než většina kněží a farníků, což vede k určitému odklonu od církevního života.
 - „*Mládež žije v jiném světě než si většina kněží, ale i farníků myslí.*“
-- *Plzeň Lobzy Jiná MP10 – uspořádání --*
- **Nedostatek společenství a programu:** V některých farnostech chybí aktivní společenství pro mládež, což omezuje jejich možnost zapojit se do farního života.

- „Společenství pro mládež chybí, někdo by to měl vzít za své.“
-- *Stanovice Jiná Březová – Misie* --
- „Absence programu pro děti, který by je zaujal.“
-- *Stříbro a Kladruby jiná 3 - misie, uspořádání, hospodaření* --
- **Problémy se seznámením dětí:** Některé děti nemají zájem účastnit se víkendových akcí, protože tam neznají ostatní děti a nemají příležitost se seznámit.
 - „Některé děti nechtějí chodit na víkendy pro děti, protože tam nikoho neznají a nemají se kde seznámit navzdory snaze dělat pravidelná setkání pro děti.“
-- *Dolní Bělá PRF – uspořádání* --

Shrnutí

Městské farnosti mají často větší množství a rozmanitější formy aktivit zaměřených na děti a mládež, včetně modernějších přístupů a širší nabídky mimoškolních aktivit. Na druhé straně venkovské farnosti, i přes omezenější možnosti, kladou velký důraz na rodinné společenství a tradice, což je klíčovým prvkem jejich přístupu k výchově dětí ve víře. V obou prostředích se setkáváme s výzvami, jako je odklon mládeže od tradičních církevních aktivit nebo absence atraktivních programů, které by mládež oslovily. V městských farnostech je tato situace často spojena s odlišným životním stylem mladých lidí, zatímco na venkově hraje roli nedostatek příležitostí k seznámení a vytvoření společenství. Salesiánská centra a další specifické formy práce s mládeží hrají důležitou roli v městských farnostech, kde se zaměřují jak na věřící, tak i na nevěřící děti a mládež. Na venkově jsou významné především rodinné aktivity a letní brigády, které propojují mladé lidi s komunitou.

IV. MALÁ SPOLEČENSTVÍ A SKUPINY

Kód: FARNOST Malá společenství a skupiny (54 citací)

Život, služba a aktivity nejrůznějších malých společenství uvnitř farnosti

Cílem této části analýzy vnitřního života farnosti je zmapovat zmínky týkající se různých malých společenství a skupin, které jsou nedílnou součástí farního života. Analýza zahrnuje 35 zmínek z 11 městských farností či vikariátních konferencí a 27 zmínek z 10 venkovských farností. Citace často zdůrazňují význam těchto skupin pro duchovní růst a vzájemnou podporu mezi farníky. Malá společenství jsou vnímána jako místa, kde se lidé mohou setkávat a sdílet své zkušenosti s vírou v intimnějším prostředí. Některé příspěvky reflektují na potřebu lepší koordinace a podpory těchto skupin ze strany farnosti. Misijní rozměr malých společenství je analyzován v rámci misijní analýzy diecéze.

1. Důležitost malých společenství pro jejich členy

- **Školy víry a vztahů:** Společenství jsou významná pro prožívání víry a podporu mezilidských vztahů.
 - „Společenství nám poskytují prostor k modlitbě a sdílení duchovních zkušeností.“
-- *Litice Jiná Dobřany Chotěšov - misie a uspořádání* --
 - „Společenství - pomáhá nám trávit čas společně, máme setkávání v rámci všech věkových kategorií.“
-- *Kralovice-jesenice-lubenec společenství mladých – misie* --
- **Podpora a sdílení:** Malá společenství jsou považována za důležitý prvek farního života, který podporuje vzájemnou podporu a sdílení.
 - „Malá společenství nám pomáhají prohlubovat víru a vytvářet pevné vztahy.“
-- *Kralovice-jesenice-lubenec společenství mladých – misie* --

2. Důležitost malých společenství pro farnost

- **Rozvoj života farnosti:** Malé skupiny jsou viděny také jako klíčové pro rozvoj života ve farnosti.
 - „Nicméně skupina lidí, kteří se starají o kostel, květinovou výzdobu, úklid, doprovod liturgie v podstatě tvoří malé, ale velmi stabilní společenství.“
-- *Nýrsko Jiná – Uspořádání* --
 - „Modlitební skupina matek je jedním z neaktivnějších společenství v naší farnosti.“
-- *Zbiroh PRF ERF – Uspořádání* --

- „Dalším silným prvkem jsou děti, u nás je to společenství rodin, které pořádá mnoho akcí během roku a vyvrcholením je mikulášská besídka.“
-- Aš PRF, ERF – Misie --
- **Duchovní růst a svědectví:** Domy modlitby a modlitební společenství hrají významnou roli v evangelizaci a osobním duchovním růstu i ve farnostech v menších městech a na venkově. Jsou místem pro společnou modlitbu, sdílení víry a svědectví.
 - „Domy modlitby - Osvědčený prostředek pro evangelizaci, scházíme se 1x týdně v našich domovech k modlitbě.“
-- Litice a Dobřany Koinonia – misie --

3. Výzvy v rozvoji malých společenství

- **Absence společenství:** V některých farnostech, ve městech i na venkově, je zaznamenána absence živých společenství, což je vnímáno jako problém pro duchovní růst a soudržnost komunity.
 - „Přesto v ní přetrvává nejednota, chybí tu skutečně živé otevřené naslouchající společenství.“
-- Chodov PRF ERF Jiná – Uspořádání --
- **Nedostatek podpory:** Někde se společenství nedaří založit nebo fungují jen omezeně, bez dostatečné místní pastorační podpory, někdy však navázaná na specifické spirituality.
 - „Společenství pro mládež chybí, někdo by to měl vzít za své. Ve Varech není moc společenství pro mladé.“
-- Stanovice Jiná Březová – Misie --
 - „Někteří si myslí, že žádné společenství v Nýrsku fyzicky neprobíhá. Dům modlitby navázaný na koinonii. A tím tu týdenní setkání chybí. Společenství farníků chybí.“
-- Nýrsko PRF ERF – uspořádání --

Shrnutí

Malá společenství a skupiny jsou pro mnohé farnosti zásadní nejen pro duchovní život jejich členů, ale také pro udržování a rozvíjení duchovního života, mezilidských vztahů a pastorační služby ve farnostech. Význam těchto skupin se projevuje v různých formách, od přátelských, studijních či modlitebních společenství, přes domy modlitby až po společenství rodin či mládeže. Zároveň však některé farnosti čelí výzvám při jejich zakládání a dalším rozvoji, což může vést k oslabení celkového života farnosti. Rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi nejsou příliš výrazné, avšak venkovské farnosti často více spoléhají na menší, stabilní skupiny vzhledem k menšímu počtu farníků.

V. SLUŽBY POTŘEBNÝM VE FARNOSTI

Kód: FARNOST Služby potřebným ve farnosti (42 citací)

Pomoc potřebným uvnitř farnosti, včetně činnosti Charity

Cílem této části analýzy vnitřního života farnosti je zmapovat zmínky týkající se různých forem pomoci potřebným, která je vnímána jako klíčová součást farního poslání. Analýza zahrnuje 29 zmínek z městských a 16 zmínek z venkovských farností. Příspěvky často zmiňují také činnost Charity a různé formy podpory, které farnost poskytuje lidem v nouzi. Diskutuje se o tom, jakým způsobem lze tuto službu zlepšit a jak lépe zapojit farníky do charitativních aktivit. Některé citace se zabývají i výzvami spojenými s koordinací těchto služeb a s potřebou většího zapojení celé komunity. Misijní rozměr těchto služeb lidem v nouzi je analyzován v rámci misijní analýzy diecéze. Spolupráce s Charitou je tematizována také v rámci organizační analýzy diecéze a analýzy diecézních služeb.

1. Spolupráce s Charitou

- **Spolupráce farností s Charitou:** Některé farnosti, zvláště z městských oblastí, aktivně spolupracují s místními pobočkami Charity nebo organizují vlastní charitativní projekty. Tyto aktivity zahrnují péči o nemocné, seniory, tělesně postižené, umírající, a také pomoc lidem v nouzi.
 - „Zúčastnění vyzdvihli pastorační činnost církve v oblasti péče o nemocné, tělesně postižené a umírající. Zvláště práci v nemocnici a v domovech seniorů v Domažlicích. Dále práci Diecézní charity

v Domažlicích, Havlovicích a Meclově.“

-- *Domažlice Luženice – uspořádání* --

- **Podpora projektů Charity:** Stejně jako ve městech, i na venkově se farnosti aktivně zapojují do charitativních projektů, včetně sbírek a přímé pomoci rodinám v nouzi. Tyto aktivity jsou často zaměřeny na konkrétní projekty, jako je Tříkrálová sbírka, podpora dětských domovů nebo pomoc při živelních pohromách.
 - „Každý rok organizujeme tříkrálovou sbírku, jejíž výtěžek jde na pomoc potřebným.“
-- *Blovicé PRF ERF – misie* --
- **Koexistence farností a Charity:** V některých farnostech Charita působí spíše po vlastní linii.
 - „Ve farnosti je činná farní charita, jako součást městské charity, spolupracuje se zařízeními diecézní charity (návštěvy domovů pokojného stáří a hospice).“
-- *Plzeň Slovany dominikáni – uspořádání* --

2. Podpora nemocným a osamělým

- **Organizovaná podpora:** Ve farnostech se často organizují návštěvy nemocných, osamělých nebo starších lidí, které zahrnují jak duchovní, tak materiální pomoc. Farníci se často účastní dobrovolnické činnosti v nemocnicích, domovech důchodců nebo jiných zařízeních.
 - „Pomoc prarodičům s cestou do kostela.“
-- *Plzeň Bory ministranti - misie 2* --
 - „Probíhá individuální péče o staré a opuštěné.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF – Uspořádání* --
 - „Služba nemocným nebo osamělým (vytržení ze samoty).“
-- *Plzeň Bory PRF ERF – misie* --
- **Spontánní vzájemné péče:** Venkovské farnosti žijí často různé spontánní formy sociální podpory vlastním nemocným lidem ve své komunitě.
 - „Náš kněz často navštěvuje nemocné a poskytuje jim duchovní i praktickou pomoc.“
-- *Kralovice-jesenice-lubenec společenství mladých – misie* --

3. Sociální služby a dobrovolnictví

- **Podpora sociální práce:** Některé farnosti se zaměřují na podporu terénní sociální práce, která zahrnuje péči o lidi na okraji společnosti, a to ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi a místními úřady. Tyto aktivity se často zaměřují na nejvíce zranitelné skupiny obyvatel.
 - „Terénní sociální práce mezi lidmi na okraji přivedla ke spolupráci s ostatními (neziskovkami), kterým záleží na situaci bližních.“
-- *VIK Cheb Sokolov – misie* --
- **Osobní angažovanost:** V některých, zvláště venkovských farnostech se kněží a farníci angažují v péči o lidi na okraji společnosti, včetně lidí bez domova, rodin postižených katastrofami nebo lidí s duševními problémy.
 - „Kněz vždy laskavě, vstřícně přijímá a pomáhá potřebným: postižený chlapec dělá v kostele peněžní sbírku, peníze jdou i k lidem mimo kostel.“
-- *Švihov – misie* --
- **Dobrovolnická činnost:** Významnou součástí služeb poskytovaných farníky, kteří se často angažují v místních charitativních organizacích, je dobrovolnická činnost.
 - „Dobrovolnictví v domově pro seniory je pro mě způsob, jak přinášet radost a podporu těm, kteří to potřebují.“
-- *Plzeň Bory seniorky – misie* --

Shrnutí

Služby potřebným hrají v mnoha farnostech, jak ve městech, tak na venkově, klíčovou roli. Tyto služby zahrnují široké spektrum aktivit od péče o nemocné a seniory po charitativní projekty a terénní sociální práci. Ve městských farnostech je často větší důraz na organizovanou charitativní činnost, zatímco venkovské farnosti se více zaměřují na osobní, často neformální pomoc. Oba typy farností se však snaží o aktivní zapojení svých členů do pomoci potřebným a tím přispívají k posilování vzájemných vztahů a duchovního života komunity.

VI. OSOBNÍ SPIRITUALITA A FORMACE

Kód: FARNOST Osobní spiritualita a formace (29 citací)

Růst ke svatost, modlitba, kontemplace, duchovní život, osobní růst, vzdělávání

Cílem této části analýzy vnitřního života farnosti je zmapovat zmínky týkající se osobního duchovního života a formace jednotlivců. Analýza zahrnuje 21 zmínek ze 14 městských farností či VIK a 14 zmínek z 8 venkovských farností. Citace často zdůrazňují význam osobní modlitby, duchovního růstu a potřebu neustálé formace. Diskutuje se o různých způsobech, jakými může farnost podporovat duchovní rozvoj svých členů, a to jak prostřednictvím vzdělávacích programů, tak i individuálním duchovním doprovázením. Některé příspěvky se zaměřují na výzvy, které přináší moderní život, a na to, jak jim čelit prostřednictvím hlubší spirituality. Misijní rozměr osobní i komunitní spirituality je analyzován v rámci misijní analýzy diecéze.

1. Duchovní obnovy a poutě

- **Duchovní obnovy:** Věřící z městských farností se často účastní duchovních obnov a rekolekcí, které jim pomáhají růst ve víře. Tyto akce jsou vnímány jako důležité pro prohloubení duchovního života a pro podporu osobní spirituality.
 - „Duchovní obnovu farnosti jako růst naší vlastní víry.“
-- *Plzeň katedrála Chlapi – misie* --
 - „Duchovní cvičení mi pomohla prohloubit můj vztah s Bohem a nasměrovat mě na správnou cestu.“
-- *Rumunští Češi Jiná – Misie* --
 - „Každoroční duchovní obnova je pro mě příležitostí k duchovnímu osvěžení a setkání s Bohem.“
-- *Blovic PRF ERF – misie* --
- **Duchovní poutě:** Příležitostí k prohloubení víry a získání duchovní inspirace jsou pro některé také poutě.
 - „Poutě do Medžugorie jako velká duchovní vzpruha.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 2 – Misie* --
 - „Poutě a neformální setkání jsou pro nás příležitostí k hlubšímu propojení a duchovnímu růstu.“
-- *Mrákov – uspořádání* --

2. Formace, vzdělávání, doprovázení

- **Vzdělávací programy:** Ve více městských farnostech je kladen důraz na formaci a vzdělávání věřících. Některé farnosti investují do vzdělávacích programů, které pomáhají věřícím lépe pochopit a prožívat svou víru. Tato formace zahrnuje semináře, cvičení nebo duchovní kurzy.
 - „Pozorujeme, že je dobré investovat do formace lidí a umožňovat jim, aby centra života / sítě vztahů mohli sami vytvářet.“
-- *Koinonia - interní – uspořádání* --
- **Duchovní doprovázení:** Více farníků, zvláště v městských farnostech, vyjadřuje touhu po duchovním doprovázení a podpoře ze strany zralých křesťanů.
 - „Toužím po hlubším duchovním vedení, které by mi pomohlo lépe chápat svou víru.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF – misie* --
- **Formace spolupracovníků:** Formace spolupracovníků je vnímána jako klíčový prvek pro posílení pastorační spolupráce ve farnostech.
 - „Je nedostatek kněží, proto by se mělo také více zaměřit na laiky. Chybí dostupné (časově/prostorově) formování laiků.“
-- *Stříbro a Kladruby PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření* --

3. Vliv spirituality na osobní život

- **Různé formy modlitby:** Modlitba, meditace, adorace, růženec či další formy modlitby jsou důležitou součástí osobní spirituality v mnoha farnostech. Někteří věřící se účastní modlitebních skupin, jiní praktikují rozjímání nebo adoraci jako způsob, jak se přiblížit k Bohu.
 - „Jsme různorodí, náš přístup se liší; spojuje nás zdroj, ve kterém čerpáme motivaci. Nejčastějším je rozjímání a adorace.“
-- *VIK Klatovy a Plzeň jih - misie, uspořádání, hospodaření* --

- „Modlitba a duchovní cvičení mi pomáhají růst ve víře a nacházet smysl v každodenním životě.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Misie* --
- „Modlitba růžence je nedílnou součástí mého každodenního života.“
-- *Skalná PRF a ERF – misie* --
- **Prolínání s všedním životem:** Osobní spiritualita má silný vliv na každodenní život věřících. Někteří vnímají své duchovní dary jako způsob, jak pomáhat druhým, například přiváděním lidí ke svátostem nebo poskytováním duchovní podpory v těžkých chvílích.
 - „Vnímám, že mám dar přivádět lidi na sklonku života ke svátostem.“
-- *Plzeň Bory seniorky – misie* --
 - „Je pro nás nejdůležitější osobní vztah s Bohem, snažíme se být plní Duchem Svatým.“
-- *Jesenice jiná – misie* --
- **Ovoce osobní spirituality:** Osobní spiritualita zahrnuje i práci v komunitě a svědectví o víře v každodenních situacích.
 - „To, že jsme součástí církve, není povinnost, ale naše svobodná volba.“
-- *Dýšina mládež – misie* --

Shrnutí

Osobní spiritualita a formace na cestě víry jsou klíčovými aspekty života ve více farnostech, jak ve městech, tak na venkově. Městské farnosti kladou důraz na duchovní obnovu, modlitbu a formaci jako prostředky pro duchovní růst a posílení víry. Venkovské farnosti se soustředí na prohlubování osobní spirituality a důležitost formace věřících zapojených v pastorační spolupráci. Obě skupiny se shodují na tom, že spiritualita by měla být nedílnou součástí každodenního života a služby věřících.

VII. LITURGICKÁ HUDBA

Kód: FARNOST Liturgická hudba (25 citací)

Zmínky o schole, chrámovém sboru, varhanicích, koncertech, liturgického doprovodu a jejich roli ve farnosti

Cílem této části analýzy vnitřního života farnosti je zmapovat zmínky týkající se významu liturgické hudby jako součásti bohoslužeb a duchovního života farnosti. Celkově bylo zaznamenáno 26 zmínek, rozdělených rovnoměrně mezi obě skupiny, 13 zmínek z 9 městských farností či VIK a 13 zmínek z venkovských farností. Diskutuje se o kvalitě hudebního doprovodu, o roli scholy a sboru a o tom, jak hudba přispívá k prohloubení duchovního zážitku při liturgii. Některé příspěvky se věnují potřebě podpory hudebníků a zlepšení koordinace mezi nimi a liturgickým týmem. Misijní rozměr posvátné hudby je analyzován v rámci misijní analýzy diecéze.

1. Význam hudby při liturgii

- **Povzbuzení osobní víry:** Hudba je považována za důležitý prvek liturgie, který pomáhá vytvářet atmosféru a podporuje duchovní prožitek.
 - „Hudba při mši je pro mě velmi důležitá, protože mi pomáhá lépe se soustředit na modlitbu.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 2 – Misie* --
- **Přitažlivost pro vzdálené:** Hudba při liturgii někdy přitahuje i lidi vzdálenější.
 - „Hezká hudba při bohoslužbách - 'tahák' pro mladé i starší lidi (srozumitelná, radostná, současná, energická).“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Misie* --
- **Propojování farností:** Hudební skupiny, jako jsou sbory, hrají důležitou roli při propojování různých farností, což je zvláště významné v oblastech, kde jsou farnosti menší a roztroušené.
 - „Funguje náš sbor, a protože doprovázíme poutní či jiné významné mše sv. i v Nýrsku nebo ve Strážově, napomáháme zároveň k propojování všech tří farností.“
-- *Nýrsko Jiná – Uspořádání* --

2. Scholy, varhaníci a jiní hudebníci

- **Scholy a bohoslužby:** Scholy a hudební skupiny jsou důležitou součástí liturgického života v mnoha farnostech.

- „Naše schola pravidelně doprovází nedělní bohoslužby a přispívá k jejich slavnostní atmosféře.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Misie* --
- **Poutě a pohřby:** Tato tělesa navíc často hrají klíčovou roli při zvláštních příležitostech, jako jsou poutě nebo pohřby.
 - „Schola - pravidelná setkání s nácviky.“
-- *Františkovy Lázně a Františkovy Lázně - venkov PRF a ERF jiná Misie, uspořádání a hospodaření* --
- **Varhaníci:** Farnosti často spoléhají na dobrovolníky, kteří hrají na varhany.
 - „Náš varhaník je velmi oddaný své službě a vždy se snaží, aby hudba při mši byla co nejlepší.“
-- *Mrákov – uspořádání* --
 - „Tíha služby varhaníka - obklopen nevěřícími kolegy, často se nedostane k přijímání, obzvláště při velkých slavnostech v katedrále.“
-- *Litice Jiná Dobřany Chotěšov - misie a uspořádání* --
 - „Varhanice jsou tři stálé a střídají se.“
-- *Mrákov – uspořádání* --
- **Doprovod:** Hudební doprovod při bohoslužbách je důležitou součástí liturgie ve více farnostech.
 - „Hudba při mši nám pomáhá lépe prožívat liturgii a spojuje nás v modlitbě.“
-- *Nýrsko PRF ERF – uspořádání* --

3. Různá specifika a výzvy

- **Tvůrčí přístup:** Některé farnosti se snaží obohatit liturgii o vlastní skladby a inovativní přístupy, čímž přispívají k rozvoji liturgické hudby.
 - „Máme stálou kapelu a zpěváky, vlastní písně.“
-- *Litice a Dobřany Koinonia – misie* --
- **Otázka vhodnosti hudebního stylu:** V některých farnostech zvažují, jestli liturgický zpěv praktikovaný běžně při bohoslužbách má nějakou inspirativní roli pro dnešní mladší účastníky či pro hledající.
 - „Náhodní kolemjdoucí slyší z kostela anachronický zpěv a hudbu (hudba, které není uším lahodná, texty, které jsou v lepším případě nesrozumitelné).“
-- *Dolní Bělá - misie 1* --

Shrnutí

Liturgická hudba je nedílnou součástí bohoslužeb jak ve městech, tak na venkově. Některé městské farnosti se často zaměřují na hudbu vycházející z potřeb dnešních lidí, která přitahuje různé věkové skupiny, zatímco venkovské farnosti se často snaží udržet hudbu z Kancionálu, i když čelí specifickým výzvám, jako je nedostatek hudebníků či neadekvátnost pro mladší účastníky či hledající. V obou prostředích hrají hudební skupiny, jako jsou scholy a sbory, klíčovou roli při vytváření duchovní atmosféry během bohoslužeb a podporují propojení mezi různými farnostmi.

VIII. HLÁSÁNÍ EVANGELIA A VYUČOVÁNÍ

Kód: FARNOST Hlásání evangelia a vyučování (24 citací)

Hlásání evangelia, vyučování, vzdělávání, výuka, katecheze, přednášky, biblické hodiny, exercicie, alfa kurzy...

Cílem této části analýzy vnitřního života farnosti je zmapovat zmínky týkající se aktivit spojených s hlásáním evangelia a vzděláváním ve víře. Celkově bylo zaznamenáno 28 zmínek, z toho 19 zmínek z 10 městských farností či VIK a 9 zmínek ze 7 farností na venkově. Citace často zdůrazňují význam systematického vzdělávání farníků a potřebu kvalitního hlásání evangelia. Diskutuje se o různých formách vyučování a katecheze, které mají za cíl posílit znalosti věřících a jejich schopnost předávat víru dál. Některé příspěvky reflektují na výzvy spojené s moderní dobou, jako je nedostatečný zájem o tradiční formy vzdělávání a potřeba hledat nové přístupy. Misijní rozměr hlásání evangelia slovem je analyzován v rámci misijní analýzy diecéze.

1. Sdílení víry při i po bohoslužbách

- **Kázání při bohoslužbách:** Slovo při bohoslužbě je vnímáno jako klíčový prvek hlásání evangelia, přičemž dobré kázání může mít velký vliv na věřící. Zároveň je oceňováno, když kněz poskytuje vysvětlení jednotlivých liturgických úkonů.

- „Farář, jeho kázání – velká radost a moudrost, které zasahují; je tam vidět pravdivost života s Kristem a ta přesvědčuje.“
-- *Plzeň Bory seniorky - misie 2* --
- „Slovo při bohoslužbě má velký význam a často přináší nové poznání.“
-- *Plasy a Manětín - jiné – misie* --
- **Sdílení víry po bohoslužbách:** Osobní sdílení a sdílení o víře po bohoslužbách jsou zvláště na venkově vnímány jako důležitý prostředek pro prohloubení víry a posílení společenství.
 - „Jako podstatné nám připadá slovo při bohoslužbě a po ní.“
-- *Plasy a Manětín - jiné – misie* --
- **Pohřby a jiné příležitosti:** Hlásání evangelia je klíčovou součástí farních aktivit, zejména při bohoslužbách a pohřebních obřadech, kde je kladen důraz na slova naděje.
 - „Při pohřbu je důležité, aby lidé slyšeli slovo naděje, které je posílí v těžkých chvílích.“
-- *VIK Cheb Sokolov – misie* --
- **Prostor sdílení a svědectví:** Některé farnosti vytvářejí prostor pro osobní svědectví a sdílení víry, což pomáhá při budování komunit a povzbuzování k aktivnímu zapojení.
 - „Vytváříme prostor pro svědectví, možnost pro ty, kteří udělali první krok (večer chval).“
-- *Ostrov PRF a ERF – misie* --

2. Vzdělávání a katecheze

- **Katecheze pro různé skupiny:** Farnosti poskytují pravidelné katecheze pro různé věkové skupiny, od dětí po dospělé. Toto vyučování zahrnuje nejen přípravy na svátosti, ale také setkání nad Písmem a katechismem.
 - „Příprava na svátosti, katecheze... pro malé skupiny i pro jednotlivce.“
-- *Sestry FMA – misie* --
- **Kurzy a semináře:** V městských farnostech jsou důležité evangelizační kurzy, jako jsou Kurzy Alfa, které jsou vnímány jako důležitý nástroj zvěstování evangelia, zejména pro mladé lidi.
 - „Úžasné se mi zdají Kurzy Alfa, hlavně pro mladé.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF – misie* --
- **Biblické hodiny:** V některých farnostech se konají pravidelné biblické hodiny. Tyto aktivity jsou vnímány jako důležité pro prohlubování víry a vzdělávání farníků.
 - „Biblické hodiny jsou pro nás důležitou součástí farního života a pomáhají nám lépe chápat Písmo svaté.“
-- *Žlutice PRF – misie* --
- **Příprava na svátosti:** Stejně jako ve městech, i na venkově se klade důraz na přípravu na svátosti a katechetické vyučování. Tyto aktivity jsou důležité pro udržení náboženské praxe mezi věřícími.
 - „Každotýdenní katechetické vyučování dětí na faře... pravidelné přípravy před přijetím svátostí školních dětí. Katechetické vyučování dětí na faře je skvělou příležitostí, jak prohloubit jejich víru.“
-- *Františkovy Lázně a Františkovy Lázně - venkov PRF a ERF jiná Misie, uspořádání a hospodaření* --
- **Vzdělávací aktivity:** V některých farnostech se pořádají různé vzdělávací aktivity, jako jsou přednášky na různá témata, které přispívají k rozvoji a vzdělávání místní komunity.
 - „Náš spolubratr Janith pořádá přednášky o Srí Lance a tamější kultuře na místních školách.“
-- *Dolní Bělá Manětín obláti – misie* --

3. Duchovní služba ve školách

- **Služba ve školách:** V některých farnostech je pozitivně vnímána duchovní služba ve školách, kde se kněží nebo ostatní pastorační spolupracovníci věnují vzdělávání a duchovní podpoře studentů.
 - „Jako pozitivní zkušenost je viděna duchovní služba ve škole.“
-- *Dobřany Koinonia – Misie* --

Shrnutí

Hlásání evangelia a náboženské vyučování jsou klíčovými prvky života farností jak ve městech, tak na venkově. Městské farnosti často kladou důraz na moderní formy evangelizace, jako jsou Kurzy Alfa, a na pravidelnou katechezi pro všechny věkové skupiny. Na venkově jsou důležité biblické hodiny a osobní přístup k vyučování. Duchovní služba ve školách se objevuje jako významný prvek v obou prostředích. Celkově je hlásání evangelia vnímáno jako zásadní pro posilování víry a udržení živého společenství ve farnostech.

IX. OSOBNÍ VZTAHY A DOPROVÁZENÍ

Kód: FARNOST Osobní vztahy a doprovázení (20 citací)

Osobní kontakty a vztahy mezi lidmi ve farnosti, duchovní doprovázení

Cílem této části analýzy vnitřního života farnosti je zmapovat zmínky týkající se osobních vztahů a duchovního doprovázení uvnitř farnosti. Analýza zde identifikovala 16 zmínek z 8 městských farností či VIK a 6 zmínek z 5 venkovských farností. Diskutuje se o tom, jakým způsobem mohou být osobní vztahy a doprovázení ve farnosti lépe podporovány a jak mohou přispět k růstu jednotlivců i celé farní komunity. Některé příspěvky se zabývají výzvami, které přináší nedostatek duchovních průvodců nebo potřeba lepší komunikace mezi farníky. Tato část analýzy se zaměřuje na význam osobních vztahů a doprovázení v rámci farního společenství. Tyto aktivity zahrnují pastorační péči, duchovní doprovázení, budování vzájemné důvěry a poskytování podpory v různých životních situacích. Misijní rozměr osobních vztahů je analyzován v rámci misijní analýzy diecéze.

1. Vztahy a vzájemná důvěra mezi farníky

- **Osobní vztahy:** Vztahy mezi farníky jsou považovány za zásadní aspekt života farnosti. Sdílení osobních zkušeností, společné modlitby a vzájemná podpora posilují komunitní pouta a vytvářejí prostředí důvěry a vzájemné péče.
 - „Dobrá praxe: Hluboké vztahy mezi lidmi.“
-- *Plzeň Severní Předměstí Krbovka – misie* --
 - „Péče o společenství farnosti – pečovat o vztahy ve farnosti (živé vztahy – vědět o sobě navzájem osobně – o svých radostech, bolestech, krizích – mít živý vzájemný vztah).“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 1 – Misie* --
 - „Důvěra mezi farníky je základem pro hluboké a smysluplné vztahy v naší farnosti.“
-- *Skvrňany PRF – uspořádání* --
 - „Navazování osobních vztahů a rozhovory po mši nám pomáhají lépe se poznat a podporovat.“
-- *Dolní Bělá PRF – misie* --
- **Neformální příležitosti:** Farnosti se snaží vytvářet situace, při kterých je možné vést osobní rozhovory, což napomáhá k posilování komunitních vazeb.
 - „Osobní kontakty s lidmi – setkání při komorních akcích v obci, v zaměstnání, návštěvy nemocných, práce se sociálně slabými.“
-- *Manětín Plasy PRF ERF – Misie* --
- **Vzájemná podpora:** Farníci si cení možností společného setkávání, které jim poskytují příležitost k sdílení víry a vzájemné podpoře. Vděčnost za tato setkání je často vyjadřována.
 - „Jsme vděční za naše setkávání.“
-- *Bochov PRF ERF – uspořádání* --

2. Duchovní doprovázení a služba

- **Duchovní doprovázení** je považováno za velmi důležitý aspekt života ve farnosti, kde kněží a zralí křesťané poskytují podporu a doprovázení ostatním farníkům.
 - „Toužím po duchovním doprovázení, které mi pomůže lépe rozumět Boží vůli v mém životě.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF – misie* --
- **Služba duchovního doprovázení:** Zvláště v některých městských farnostech zdůrazňují důležitost duchovního doprovázení jak ze strany kněží, tak i ostatních věřících. Faráři jsou k dispozici nejen pro svátosti, ale i pro osobní rozhovory a modlitby. Existuje také touha po zapojení zralých žen a mužů do duchovního doprovázení.
 - „Naši kněží plní své obvyklé pastorační povinnosti a kromě toho jsou k dispozici nejen ke svátosti smíření, ale i v případě potřeby k osobnímu pohovoru, modlitbě za rozlišení a přímluvné modlitbě.“
-- *Litice – uspořádání* --
 - „Touha po nabídce duchovního doprovázení zralými ženami a muži.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF – misie* --
- **Služba podle potřeby:** Některé farnosti se zaměřují na poskytování duchovní služby a podpory těm, kteří to potřebují, zvláště v pro ně náročných životních situacích.

- Máme také propojené skupiny přes mobilní aplikace a vzájemně se modlíme v případě náhlé potřeby.

-- *Litice a Dobřany Koinonia – misie*

3. Zaměření duchovní služby na specifické skupiny

- **Specifické zaměření:** Některé farnosti mají specifické aktivity zaměřené na rodiny s dětmi, na duchovní službu ve věznicích a léčebnách, nebo na přijetí nových členů komunity, což posiluje celkovou soudržnost farního společenství.
 - „Specifičnost: zaměřeno na rodiny s dětmi, pravidelná spolupráce se ZŠ, docházení do věznice na Borech a do léčebny v Dobřanech.“
-- *Koinonia - interní - mapa uspořádání* --
- **Návštěvy nemocných:** Významnou součástí farního života jsou návštěvy nemocných, často spojené s přinášením eucharistie.
 - „Všechna další setkání s druhými, kdy můžeme pocítit, že nás mají rádi, naslouchají nám, návštěvy u nemocných, též i s Eucharistií.“
-- *Plzeň Bory ministranti - misie 2* --

Shrnutí

Osobní vztahy a doprovázení jsou v obou prostředích, městském i venkovském, zásadním rozměrem farního života. Zdá se, že městské farnosti se více zaměřují na duchovní doprovázení a rozvíjení hlubokých vztahů mezi farníky, zatímco na venkově je kladen důraz spíše na osobní kontakty a neformální komorní setkání. Oba typy prostředí vyjadřují potřebu péče o vztahy uvnitř farnosti a zdůrazňují důležitost vzájemné podpory a sdílení víry v různých životních situacích.

X. OSTATNÍ AKTIVITY A REFLEXE

Kód: FARNOST Ostatní aktivity a reflexe (31 citací)

Nabídka nejrůznějších služeb a aktivit uvnitř farnosti a obecná hodnocení vnitřního života farnosti

Cílem této části analýzy vnitřního života farnosti je zmapovat zmínky týkající se široké škály aktivit a služeb, které se v rámci farnosti nabízejí, ale nejsou přímo spojené s organizovanými strukturami. Analýza zde identifikovala 23 zmínek o 14 městských farnostech či vikariátních konferencích a 11 zmínek z 10 venkovských farností. Patří sem zmínky o různých iniciativách, které mají za cíl obohatit život farnosti, ať už jde o kulturní akce, vzdělávací programy nebo jiné formy setkávání. Některé příspěvky reflektují potřebu větší rozmanitosti nabízených aktivit a na způsoby, jak lépe reagovat na potřeby farníků, jak ve městských, tak ve venkovských farnostech. Citace v této kategorii navíc reflektují celkovou atmosféru ve farnosti, její otevřenost a schopnost přivítat nové členy, jiné se zaměřují na vize a plány pro budoucnost farnosti či na naplňování jejího poslání a integraci různých věkových a sociálních skupin do společného života.

1. Setkávání specifických skupin

- **Setkávání seniorů:** V některých farnostech je důležitou aktivitou setkávání seniorů. Senioři oceňují možnost pravidelných setkání na faře, kde se mohou společně modlit, sdílet své starosti a radosti a udržovat kontakt s farní komunitou.
 - „Jsem šťastná, že mohu na faru chodit, moc se vždy těším, chodím domů osvěžená. Mám zde záchytný bod.“ a „Setkávání seniorů na faře je pro mě vždy velkou radostí a těším se na ně.“
-- *Plzeň Bory Seniorky – misie* --
- **Setkávání dětí a mládeže:** Některé, zvláště městské farnosti se také angažují v aktivitách zaměřených na děti a mládež, včetně skautingu, který je vnímán jako důležitá součást farního života a výchovy mladých lidí (viz samostatná sekce s tímto tématem).
 - „Specifikum naší farnosti: skaut a docházení bratří do nemocnic(e).“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 2 – Misie* --

2. Kulturní a společenské iniciativy

- **Kulturní aktivity:** Mnoho farností organizuje různé kulturní a společenské aktivity, jako jsou koncerty, poutě, přednášky a workshopy, což přispívá k posílení komunitního ducha a přitahuje různé věkové skupiny.
 - „Každoročně žehnání léčebných pramenů, účast v místním okrašlovacím spolku Renesance.“
-- *Františkovy Lázně a Františkovy Lázně - venkov PRF a ERF jiná Misie, uspořádání a hospodaření* --
- **Ekologická angažovanost:** Některé farnosti se zapojují do ekologických a komunitních projektů, jako je například iniciativa Žít Laudato si, zaměřená na péči o životní prostředí a udržitelný rozvoj.
 - „Zapojení do Laudato si.“
-- *Cheb středa - misie*

3. Migrace farníků a přitažlivost farností

- **Přelévání farníků:** Větší farnosti čelí migraci věřících mezi různými kostely v rámci farnosti či mezi městskými farnostmi, což ovlivňuje jejich stabilitu a tvorbu farní komunity.
 - „Migrace mezi různými kostely v rámci naší farnosti je patrná, lidé hledají místa, kde se cítí více zapojení do farního života.“
-- *Plzeň Lobzy PRF – uspořádání* --
- **Přitažlivost některých farností:** Některé kostely nebo mše jsou přitažlivější, například díky programu pro děti nebo společenským aktivitám, jako je "farní kafe".
 - „Dětské mše v neděli v 10 jsou lákadlem pro rodiny, touha někam patřit. Migrace i v rámci farnosti – od sv. Jiří, kde je na nedělní mši pár lidí, do Lobeze, kde je plný kostel, program pro děti i možnost potkat ostatní před kostelem, na farním kafi.“
-- *Plzeň Lobzy PRF – uspořádání* --
- **Účast přes hranice farností:** Lidé na venkově někdy neorganizovaně navštěvují akce pořádané jinými farnostmi, což ukazuje na silnou propojenost mezi farnostmi v různých regionech.
 - „Neorganizovaná osobní účast věřících na aktivitách jiných farností (poutě v Pocinovicích, popř. na Vavřínečku...).“
-- *Mrákov – uspořádání* --

4. Struktura farnosti a otevřenost

- **Bez pevného jádra:** Některé farnosti nemají jasné pevné jádro, což usnadňuje zapojení nově příchozích, protože neexistují zavedené "klany", které by bránily novým lidem ve vstupu. Tato otevřenost je vnímána pozitivně, ačkoliv zároveň přináší výzvy ve formě udržení kontinuity a intenzivního prožívání víry.
 - „Naše farnost – není zde jasné pevné jádro, které by farnost vedlo, ale naštěstí zde není několik rodinných klanů, kteří mezi sebe nikoho nepustí. Ve farnosti je velká fluktuace věřících, což ale usnadňuje zapojení příchozích a jejich přijetí (velké plus).“
-- *Plzeň Bory jiná – misie* --
- **Rozmanitost a otevřenost:** Farnosti jsou často popisovány jako otevřené a flexibilní, což umožňuje věřícím prožívat svou víru způsobem, který jim nejvíce vyhovuje.
 - „V naší farnosti mají lidé možnost prožívat svou víru tak, jak chtějí, což podporuje rozmanitost a otevřenost.“
-- *Klatovy PRF ERF – uspořádání* --
- **Nabídka podmínek:** Farnosti obecně mohou nabízet dobré podmínky pro život víry, ale to samo o sobě nemusí být zárukou intenzivního prožívání duchovního života.
 - „Naše farnost nabízí dobré podmínky pro život víry, ale to není záruka intenzivního prožívání života víry (s Kristem).“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 4 – Uspořádání* --
- **Velikost farností:** Velikost farnosti může ovlivňovat její dynamiku a charakter, přičemž menší farnosti často pociťují úzké vztahy mezi členy a méně anonymitu.
 - „Naše malá farnost funguje jako rodina, kde se všichni znají a vzájemně podporují.“
-- *Holýšov Jiná – Misie Uspořádání Hospodaření* --
- **Dojíždějící kněz:** Některé (bývalé) venkovské farnosti fungují jako samostatné jednotky, kam kněz dojíždí pouze jednou týdně. Tato situace přináší výzvy, zejména pokud jde o udržení pravidelných aktivit, jako je náboženská výuka.

- „*Hazlovská farnost je dlouhou dobu samostatná jednotka kam kněz dojíždí jednou týdně na nedělní Mši svatou, (dříve se konala ještě Mše ve čtvrtek, spojeno s náboženstvím, dnes je však přihlášené pouze jedno dítě, které dojíždí do Aše).*“
-- *Aš Jiná Hazlov - uspořádání, hospodaření* --
- **Komunitní vazby:** I přes malý počet aktivních věřících se některé venkovské farnosti rozvíjejí a vytvářejí rodinné prostředí, kde se všichni znají, což podporuje silné komunitní vazby.
 - „I přes tento relativně malý počet ‚aktivních‘ věřících farnost za posledních 10 let z mého pohledu rozkvetla. Určitě na tom má nemalý podíl duchovní správa, ale také cítím, že jsme vytvořili farní rodinu, kde se všichni známe a tedy odpadá nekomfortní zóna anonymity.“
-- *Holýšov Jiná - Misie Uspořádání Hospodaření* --

5. Vděčnost za život farnosti

- **Vděčnost za život farnosti:** V některých farnostech je vyjadřována vděčnost za skupinky, otevřenost farnosti a různé aktivity, které přispívají k duchovnímu životu a komunitní soudržnosti.
 - „Vděčnost za všechny skupinky a za otevřenost farnosti při mši i jinak, za různé akce, za hospic.“
-- *Cheb - uspořádání 2* --
- **Vděčnost za přítomnost kněze:** Venkovské farnosti často vyjadřují vděčnost za aktivity, které se v nich konají, a za přítomnost kněze, což přispívá k životaschopnosti těchto společenství. Synodní procesy umožňují laikům aktivně se vyjadřovat k dění ve farnostech.
 - „Několikrát během setkání zaznělo „zaplat Pán Bůh za to“, za všechno, co se v mrákovské farnosti koná, za přítomnost kněze a také za synodu, která umožňuje laikům se vyjádřit.“
-- *Mrákov – uspořádání* --

Shrnutí

Ostatní aktivity podporující vnitřní život farností jsou v obou prostředích, městském i venkovském, velmi rozmanité a zaměřené na různé věkové a zájmové skupiny. V některých, zvláště městských farnostech se velké oblibě těší např. setkávání seniorů, kulturní akce a ekologické projekty, zatímco na venkově dominují spíše společenské a kulturní akce a osobní účast na aktivitách jiných farností či spolků. Oba typy prostředí se snaží vytvářet příležitosti pro setkávání, sdílení víry a budování komunitního života farností, což přispívá k jejich celkovému rozvoji. Analýza navíc ukazuje, že ať už v městském nebo venkovském prostředí farnosti čelí podobným výzvám i příležitostem. Zatímco městské farnosti často řeší otázky fluktuace věřících a potřebu vytváření pevných jádrových skupin, venkovské farnosti bojují s omezenými lidskými zdroji a izolací. Přesto se obě prostředí snaží o vytváření komunitního ducha, kde je kladen důraz na otevřenost, vděčnost za duchovní doprovázení a duchovní službu a udržení živé víry ve společenství. Některé farnosti dokáží spojit duchovní život s rozvojem podpůrné a živé farní komunity, a tím nabídnout prostředí, kde se každý cítí vítán a může růst ve své víře. V některých farnostech se to tolik nedaří. A právě na to se soustředíme v následující, poslední části analýzy vnitřního života farností v diecézi.

XI. KDE SE NĚCO VE FARNOSTI NEDAŘÍ?

Kód: FARNOST Kde se něco ve farnosti nedaří (122 citátů)

Situace, vztahy a místa ve farnosti, kde je prožívána bolest, zklamání, nepokoj, nebo tam něco chybí

Cílem této poslední části analýzy vnitřního života farností je zmapovat všechny negativní zmínky týkající se právě tohoto vnitřního života. Celkem bylo analyzováno 120 takovýchto zmínek pocházejících ze dvou skupin: z farností v okresních či krajských městech (73 zmínek) a z farností v menších městečkách a obcích (47 zmínek). Z těchto 120 zmínek bylo 85 shromážděno z 19 farností (či vikariátů) městských a 35 zmínek z 13 farností (či vikariátů) venkovských. Tematické okruhy zahrnují především otázky spojené s komunitním životem, zapojením mladých, vzděláváním ve víře, komunikací ve farnostech a mezi farnostmi, a také organizačními problémy souvisejícími s nedostatkem kněží a pastoračního personálu. Dále jsou zahrnuty aspekty týkající se přijímání nově příchozích, potřeby farníků po lepším propojení a vzájemném poznávání, a problémy spojené s izolací a nedostatkem informací.

1. Nedostatečný komunitní život a nepropojenost farníků

Počet zmínek: 32

Počet farností: 28 (17 MĚSTO, 10 VENKOV)

Komunitní život ve farnostech je poměrně často synodními skupinami hodnocen jako nedostatečný, což se projevuje v nedostatečné propojenosti mezi farníky a chybějících příležitostech k neformálním setkáním mimo liturgické akce. Mnoho farníků pociťuje izolaci, přičemž se objevují stížnosti, že věřící se vzájemně neznají a chybí jim společné aktivity, které by umožnily bližší sblížení. Ve venkovských farnostech je situace komplikována většími vzdálenostmi mezi obcemi, což ztěžuje možnost pravidelného setkávání. Městské farnosti pak často trpí větší anonymitou, což může vést k menší osobní angažovanosti.

Ilustrační citáty:

- "Možná to, že se jako farníci dostatečně navzájem neznáme, je taky důvodem, proč se neumíme tak vřele zapojit do mše svaté, ať už společným zpěvem, či nějakou službou."
-- *Plzeň Bory slovenská – uspořádání* --
- "Uvědomění si, že je velkým mínusem, že se mezi sebou neznají, a že v Chotěšově žijí další křesťané, o kterých ví jen z doslechu. Je třeba hledat cesty propojení v místě."
-- *Litice Jiná Dobřany Chotěšov - misie a uspořádání* --

2. Nedostatečné zapojení mladých a chybějící práce s mládeží

Počet zmínek: 23

Počet farností: 21 (13 MĚSTO, 8 VENKOV)

Zapojení mladých lidí do života farností je některými synodními skupinami vnímáno jako nedostatečné, což je zvláště výrazné v menších městech a venkovských farnostech, kde často chybí aktivní společenství mládeže. Mnoho mladých po biřmování nebo dokončení náboženské výuky ztrácí zájem o účast na farním životě. Některé farnosti se pokoušejí tento problém řešit různými aktivitami, jako jsou víkendové pobyty nebo speciální programy, ale často narážejí na nedostatek vedoucích, kteří by se těmto aktivitám mohli věnovat. Městské farnosti mají výhodu většího počtu mladých lidí, ale i zde je problém s udržení jejich aktivního zapojení.

Ilustrační citáty:

- "Často se setkáváme s nedostatkem mladých lidí v menších městech a na vesnicích (našich domovech). Proto třeba ani nejsou společenství."
-- *DCM LogIn 3 – misie* --
- "Některé děti nechtějí chodit na víkendy pro děti, protože tam nikoho neznají a nemají se kde seznámit navzdory snaze dělat pravidelná setkání pro děti."
-- *Dolní Bělá PRF – uspořádání* --

3. Nedostatečné vzdělávání ve víře a duchovní formace

Počet zmínek: 20

Počet farností: 17 (10 MĚSTO, 7 VENKOV)

Vzdělávání ve víře je oblastí, kde poměrně hodně synodních skupin cítí potřebu zlepšení. V jejich farnostech chybí pravidelné katecheze pro dospělé, stejně jako programy zaměřené na duchovní formaci, což vede k pocitu duchovní stagnace mezi věřícími. Obzvláště v menších farnostech je problémem nedostatek dětí a mládeže, což omezuje možnosti pro organizaci náboženské výuky. V některých farnostech se sice konají občasné přednášky nebo katecheze, ale většinou se jedná o jednorázové akce, které neumožňují systematický růst ve víře.

Ilustrační citáty:

- "Chybí nám v současnosti ve farnosti nějaké pravidelné vzdělávání."
-- *Cheb - uspořádání 2* --
- "Shodli jsme se na tom, že nám chybí možnost katecheze pro dospělé, pravidelné setkání mimo mše svaté otevřené všem dle osobních možností. Nicméně je shoda i v tom, že iniciativa musí přijít od farníků."
-- *Stříbro a Kladruby jiná 1 - misie, uspořádání, hospodaření* --

4. Nedostatečná komunikace a informovanost ve farnostech

Počet zmínek: 19

Počet farností: 18 (10 MĚSTO, 7 VENKOV)

Komunikace a informovanost mezi farníky a vedením farnosti je v poměrně hodně synodních skupinách hodnocena jako nedostatečná. Často chybí efektivní způsob, jak informovat farníky o plánovaných akcích a novinkách, což vede k nedorozuměním a špatné koordinaci. V městských farnostech se navíc objevuje problém s předáváním informací starším farníkům, kteří nemají přístup k internetu. Ve venkovských farnostech je pak problémem omezená frekvence setkání s knězem, což dále komplikuje komunikaci a propojenost mezi jednotlivými částmi farnosti.

Ilustrační citáty:

- "Celkově malá informovanost ve farnosti - špatná komunikace a předávání informací ze strany kněze a pastorační asistentky – spíše ‚nekomunikace‘."
-- *Rokycany jiná 2 - uspořádání, hospodaření* --
- "Někteří účastníci by přivítali včasné ohlášky (nyní jsou informováni, ale spíše a ne s dostatečným předstihem)."
-- *Mrákov Kdyně Jiná - Uspořádání*

5. Organizační problémy a nedostatek personálu

Počet zmínek: 26

Počet farností: 24 (15 MĚSTO, 9 VENKOV)

Nedostatek kněží a pastoračního personálu je jedním z hlavních problémů, které se objevují napříč farnostmi. Tento problém je zvláště urgentní ve venkovských oblastech, kde kněží často spravují více bohoslužebných míst, někdy i více farností, což podle synodních skupin vede k jejich přetížení a omezeným možnostem pro osobní kontakt s věřícími. V městských farnostech je problémem spíše neefektivní rozdělení úkolů a kompetencí mezi kněze, pastorační asistenty a další dobrovolníky, případně nedostatečná koordinace mezi více farnostmi v jednom městě, což může vést k nerovnoměrnému zatížení jednotlivců. V některých farnostech vnímají jako náročné pro ně příliš časté přesouvání kněží na jiné místo.

Ilustrační citáty:

- "Naší výhodou, která může být ale zároveň pastí, je poměrně velká anonymita. Katedrálu navštěvuje i spousta 'cizích', turistů a podobně. Ne každý se tak musí cítit dobře."
-- *Plzeň katedrála jiná – uspořádání* --
- "Malý počet kněží a s tím související problémy, např. časté přesuny nebo přesuny vůbec. Vytváří to dojem nestálosti, nedostatek kontinuity."
-- *Kralovice PRF – uspořádání* --

Shrnutí

Analýza negativních či kritických výpovědí k vnitřnímu životu městských a venkovských farností ukazuje na několik klíčových témat, která jsou relevantní napříč oběma prostředími. Komunitní život, zapojení mladých, vzdělávání ve víře a komunikace se ukazují jako oblasti, kde je silné volání po zlepšení. Zatímco venkovské farnosti se často potýkají s geografickými překážkami a nedostatkem kněží, městské farnosti čelí výzvám spojeným s anonymitou, slabou osobní angažovaností či vzájemnou koordinací. Společným problémem je nedostatečné zapojení mladých lidí a slabá komunikace mezi farníky a vedením farností. Výsledkem těchto výzev je často pocit izolace a nedostatku propojenosti, který někteří farníci pociťují napříč diecézí. Pro budoucí rozvoj farností je klíčové se zaměřit na posílení komunitního života, efektivní komunikaci a lepší organizaci pastoračních a vzdělávacích aktivit.

Souvislost s kritickými aspekty organizační analýzy

Tato negativa vnitřního života farností v diecézi, rozdělená do pěti tematických celků, mají někdy zajímavou souvislost s kritickými body z analýzy negativních prvků organizačního uspořádání pastorače v diecézi. Níže uvádíme několik příkladů těchto souvislostí.

1. Komunitní život a propojenost farníků

- Tento okruh souvisí s předchozím tématem "Osamělost a izolace kněží i věřících" a "Nedostatek spolupráce a vzájemné podpory". Nedostatečná propojenost farníků a chybějící komunitní život vedou ke zvýšené izolaci nejen mezi farníky, ale i mezi kněžími, což oslabuje vzájemnou podporu a spolupráci ve farnostech.

2. Zapojení mladých a práce s mládeží

- Tento okruh má blízkou vazbu na téma "Nedostatek aktivit pro specifické skupiny věřících". Nízké zapojení mladých do farního života a absence programů pro ně přímo reflektuje potřebu aktivit, které by byly zaměřeny na specifické věkové skupiny, jako jsou mladí lidé, což bylo zmíněno i v organizační analýze.

3. Vzdělávání ve víře a duchovní formace

- Tento okruh souvisí s tématem "Nedostatečná pastorační péče a duchovní vedení". Nedostatečné vzdělávání ve víře a duchovní formace jsou klíčové faktory, které přispívají k celkovému nedostatku duchovního vedení a pastorační péče ve farnostech, což bylo zdůrazněno v organizační analýze.

4. Komunikace a informovanost ve farnostech

- Tento okruh se váže na téma "Nedostatek koordinace a organizačních struktur". Špatná komunikace a informovanost mezi farníky a vedením farnosti přímo ovlivňuje schopnost efektivně organizovat aktivity a koordinovat činnost ve farnostech, což bylo již dříve identifikováno jako problém v organizační analýze.

5. Organizační problémy a nedostatek personálu

- Tento okruh souvisí s tématem "Přetížení kněží a pastoračních pracovníků". Nedostatek kněží a pastoračního personálu vede k přetížení stávajících pracovníků, což bylo zmíněno v organizační analýze jako zásadní problém pro efektivní fungování farností.

Dva soubory negativních aspektů, ten první z této analýzy vnitřního života farností a ten druhý z organizační analýzy, se navzájem doplňují a vytvářejí komplexní obraz o výzvách, kterým farnosti v plzeňské diecézi čelí. Problémy s komunitním životem, zapojením mladých, vzděláváním ve víře, komunikací a organizací přímo souvisejí s izolací, nedostatkem podpory, přetížením pracovníků a nedostatkem aktivit pro specifické skupiny. Tyto problémy se často navzájem prolínají a posilují, což vytváří jakýsi „začarovaný kruh“, který je potřeba přerušit prostřednictvím cílených pastoračních a organizačních opatření.

SUMÁŘ ANALÝZY VNITŘNÍHO ŽIVOTA FARNOSTÍ

Celkově lze říci, že citace k vnitřnímu životu farností v diecézi rozdělené do jedenácti hlavních kategorií odhalují široké spektrum témat a výzev, kterým čelí farnosti v diecézi. Významná pozornost je věnována komunitnímu životu farnosti, kde je kladen důraz na společné aktivity a posilování vzájemných vztahů. Liturgie a bohoslužby zůstávají středobodem duchovního života, přičemž je zdůrazněna potřeba jejich důstojného a kvalitního slavení.

Služba dětem a mládeži představuje klíčovou oblast, která vyžaduje inovativní přístupy a větší zapojení mladých lidí do farního života. Malá společenství a skupiny poskytují důležitý prostor pro osobní růst a vzájemnou podporu, což je také zřetelné v citacích zaměřených na osobní spiritualitu a formaci.

Pomoc potřebným a charitativní aktivity jsou vnímány jako nepostradatelná součást poslání farnosti, zatímco liturgická hudba je vnímána jako klíčový prvek, který obohacuje bohoslužby a duchovní rozměr života farnosti. Hlásání evangelia a vyučování se zaměřuje na vzdělávání a šíření víry, přičemž se reflektuje potřeba modernizovat přístupy a oslovit širší publikum.

Ostatní farní aktivity a osobní vztahy a doprovázení zdůrazňují význam rozmanitosti a individualizace přístupu v rámci farnosti. Celková hodnocení farností reflektují na jejich silné stránky i oblasti, které vyžadují zlepšení, s cílem zajistit, aby farnost zůstala živým a přívětivým místem pro všechny své členy.

Tato komplexní analýza farního života poskytuje detailní pohled na různé aspekty fungování farností, jak v městských, tak ve venkovských oblastech. Farnosti jsou místem hlubokých mezilidských vztahů, duchovního růstu, a společného sdílení víry. I přes rozdíly mezi městskými a venkovskými farnostmi se ukazuje, že v obou prostředích je liturgický a duchovní život společným prvkem, který podporuje a posiluje vnitřní život farností. Významnou roli zde také hrají malá společenství, liturgická hudba, služby potřebným a osobní vztahy a doprovázení.

Zároveň se ukazuje, že každá farnost čelí specifickým výzvám, ať už jde o integraci nových členů, poskytování duchovního doprovázení, nebo rozvoje přívětivého a duchovně inspirujícího prostředí pro všechny.

JAK VNITŘNÍ ŽIVOT FARNOSTÍ PODPORUJE MISIJNÍ POSLÁNÍ DIECÉZE?

Následující reflexe se pokouší odpovědět na otázku, jakou souvislost má vnitřní život farností plzeňské diecéze, tak jak byl analyzován v této poslední analýze, s misijním posláním těchto farností a celé diecéze, a co k tomu mohou říci vhledy získané také z organizační analýzy diecéze.

1. Komunitní život a propojenost farníků

Pozitivní aspekty:

- **Silný komunitní život:** Farnosti, kde jsou silné mezilidské vztahy a pravidelné společné aktivity, vytvářejí prostředí, kde je evangelium přirozeně žito a sdíleno. Tento silný komunitní život podporuje angažovanost farníků a jejich ochotu zapojit se do společných misijních aktivit.
- **Osobní vztahy a doprovázení:** V některých farnostech jsou silné osobní vztahy mezi farníky, což vytváří podporující a sounáležitostní atmosféru. Duchovní doprovázení a osobní kontakty přispívají k hlubšímu duchovnímu růstu a vzájemné podpoře.

Negativní aspekty:

- **Nedostatečná propojenost a izolace:** V mnoha farnostech je komunitní život nedostatečný, což vede k pocitu izolace mezi farníky. Chybí příležitosti k neformálním setkáním mimo liturgické akce, což oslabuje schopnost farnosti být misijní komunitou.
- **Anonymita a pasivita:** V městských farnostech může větší anonymita vést k pasivitě mezi farníky, kteří se necítí osobně angažovaní v životě farnosti.

Systémově-strukturální aspekty:

- **Organizace a podpora komunitního života:** Strukturální podpora pro organizaci komunitního života a koordinaci aktivit může pomoci zlepšit propojenost farníků. Nedostatek jasné struktury a koordinace může vést k tomu, že komunitní život zůstává omezený na několik angažovaných jedinců, zatímco ostatní zůstávají neaktivní.

2. Zapojení mladých lidí a práce s mládeží

Pozitivní aspekty:

- **Aktivní zapojení mládeže:** Farnosti, které dokáží udržet mladé lidi aktivně zapojené, mají větší potenciál pro misijní působení. Mládež přináší energii a nové nápady, které mohou oslovit širší okruh lidí.
- **Podpora specifických aktivit pro mládež:** V některých farnostech jsou rozvinuté aktivity zaměřené na mládež, jako jsou tábory, skautské oddíly a víkendové akce, které podporují jejich růst ve víře.

Negativní aspekty:

- **Slabé zapojení mládeže:** Mnoho farností se potýká s nedostatkem mladých lidí, kteří by se aktivně zapojili do života farnosti. Po biřmování nebo dokončení náboženské výuky často ztrácejí zájem o církevní aktivity, což oslabuje misijní potenciál farnosti.
- **Nedostatek vedoucích pro práci s mládeží:** V některých farnostech chybí kvalifikovaní vedoucí, kteří by se věnovali práci s mládeží, což vede k omezeným možnostem pro jejich zapojení.

Systémově-strukturální aspekty:

- **Formace a podpora vedoucích:** Strukturální nedostatek v oblasti vzdělávání a podpory vedoucích mládeže ztěžuje rozvoj této klíčové oblasti. Nedostatek strategické podpory a zdrojů pro mládežnické aktivity může omezit schopnost farností udržet mladé lidi aktivně zapojené.

3. Liturgie a duchovní formace

Pozitivní aspekty:

- **Kvalitní liturgie:** Kvalitní a důstojně slavená liturgie je středobodem duchovního života farnosti. Poskytuje farníkům duchovní sílu, kterou mohou přinášet dál, a stává se tak základem pro misijní působení.
- **Duchovní formace:** Pravidelné katecheze, duchovní obnovy a rekolekce podporují duchovní růst farníků a připravují je na to, aby mohli účinně šířit evangelium.

Negativní aspekty:

- **Nedostatečná duchovní formace:** V některých farnostech chybí systematické vzdělávání ve víře, což vede k duchovní stagnaci a omezuje schopnost farníků žít a svědčit o své víře.
- **Nedostatek kvalitní liturgické hudby:** V některých farnostech může být hudební doprovod při liturgii nedostatečný či dnešnímu člověku vzdálený, což snižuje kvalitu a prožitek liturgického slavení.

Systémově-strukturální aspekty:

- **Podpora liturgické hudby a vzdělávání:** Strukturální nedostatky v oblasti podpory liturgické hudby a vzdělávání kazatelů mohou oslabovat duchovní a misijní potenciál farnosti. Zajištění kvalitní hudby a formace by mělo být součástí systematické podpory ze strany diecéze.

4. Komunikace a informovanost

Pozitivní aspekty:

- **Efektivní komunikace:** Tam, kde existuje dobrá komunikace mezi farníky a vedením farnosti, dochází k lepší koordinaci a zapojení farníků do života farnosti. Informovaní farníci jsou více motivováni k účasti na misijních aktivitách.

Negativní aspekty:

- **Nedostatečná informovanost:** Ve farnostech, kde je špatná komunikace a informovanost mezi farníky a vedením, dochází k nedorozuměním a nízké účasti na aktivitách. To může výrazně omezit efektivitu misijního působení farnosti.
- **Nedostatek informací pro starší farníky:** Starší farníci často nemají přístup k digitálním informacím, což vede k jejich vyloučení z komunikačních kanálů farnosti.

Systémově-strukturální aspekty:

- **Informační technologie a přístupnost:** Strukturální slabinou je nedostatečná adaptace na moderní komunikační prostředky, zejména v oblasti digitální komunikace, která by měla být přístupná všem farníkům bez ohledu na věk.

5. Organizační problémy a nedostatek personálu

Pozitivní aspekty:

- **Dobrá organizace:** V některých farnostech existuje efektivní rozdělení úkolů a kompetencí, což umožňuje lepší organizaci aktivit a podporuje misijní úsilí.

Negativní aspekty:

- **Nedostatek kněží a pastoračního personálu:** V mnoha farnostech, zejména na venkově, je nedostatek kněží a pastoračních pracovníků, což vede k přetížení stávajících pracovníků a omezuje schopnost farností poskytovat dostatečnou pastorační péči.
- **Organizační chaos:** Neefektivní rozdělení úkolů a kompetencí vede k nerovnoměrnému zatížení jednotlivců, což oslabuje schopnost farností koordinovat misijní aktivity.

Systémově-strukturální aspekty:

- **Diecézní podpora a řízení:** Strukturální problém nedostatečného počtu kněží a pastoračních pracovníků vyžaduje systémovou reakci na úrovni diecéze, která by zahrnovala lepší plánování a využívání lidských zdrojů, aby farnosti mohly efektivněji naplňovat své poslání.

6. Systémově-strukturální aspekty

Pozitivní aspekty:

- **Fungující struktury:** V některých farnostech dobře fungují stávající struktury, případně struktury nově přizpůsobené konkrétní situaci, které podporují koordinaci aktivit, duchovní formaci a misijní činnost.

Negativní aspekty:

- **Strukturální slabiny:** Nedostatky v organizačních strukturách, nedostatečné plánování a podpora ze strany diecéze mohou vést k přetížení kněží, slabé koordinaci aktivit a nedostatečné podpoře komunitního života a formace. Tyto systémové slabiny mají přímý dopad na schopnost farností plnit své misijní poslání.

ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ

Farnosti plzeňské diecéze vykazují ve svém vnitřním životě a organizaci pastorače řadu pozitivních aspektů, které podporují jejich misijní poslání, jako jsou silné komunitní vazby, kvalitní liturgické slavení, zapojení mládeže v některých farnostech a efektivní komunikace v některých oblastech. Tyto prvky vytvářejí základ pro šíření evangelia a budování živé a přívětivé církevní komunity.

Na druhé straně však existují i významné výzvy, které mohou toto poslání oslabovat. Patří sem nedostatečné propojení mezi farníky, slabé zapojení mladých lidí, nedostatek kvalitního vzdělávání ve víře, špatná komunikace a informovanost a přetížení pastoračního personálu. Strukturální nedostatky na úrovni diecéze navíc přispívají k těmto problémům, což omezuje schopnost farností efektivně plnit své poslání.

Celkově je zřejmé, že plzeňská diecéze má potenciál být misijně úspěšnou, ale aby tohoto potenciálu plně dosáhla, bude třeba se zaměřit na překonání výzev, které byly identifikovány jak v pozitivní, tak negativní analýze vnitřního života farností. Klíčovým faktorem bude schopnost farností a diecéze vytvořit prostředí, které podporuje jak hluboký duchovní růst, tak aktivní zapojení všech členů komunity do společného šíření evangelia.

(E) MISIJNÍ PŘEDPOKLADY

Osobní i komunitní předpoklady pro misijní poslání církve a farnosti

Kód: PŘEDPOKLADY (122 citací)

V tomto oddíle je prezentována analýza výroků ze zápisů synodních skupin definovaných souborem deskriptivních kódů PŘEDPOKLADY (122 citací) sdružujícím zmínky o nejrozličnějších předpokladech misijního poslání církve a farností v plzeňské diecézi, jak byly reflektovány v zápisech ze synodních skupin. Bylo analyzováno celkem 122 zmínek rozdělených do pěti tematických subkódů: Vlastnosti misionáře (15 citací), Formace misionáře (10 citací), Víra misionáře (27 citací), Misijní prostředí (33 citací) a Misijní postoje (37 citací). Zdroje pocházejí z 24 farností a vikariátů, přičemž byly sledovány dva hlavní kontexty: města a venkov. Celkový počet zdrojů použitých k analýze činí 28 zápisů ze synodních skupin, které zahrnují různé farnosti a vikariáty z celé diecéze.

1. Vlastnosti misionáře

Počet zmínek: 14

Vlastnosti misionáře jsou základem jeho schopnosti oslovit okolí a šířit evangelium. V městských i venkovských kontextech je v zápisech ze synodních skupin kladen důraz na autenticitu, což znamená být skutečně věřícím nejen na oko, ale především v každodenním životě. Důležitá je také otevřenost a vstřícnost, která umožňuje navázat vztahy s lidmi mimo církevní komunitu. Zatímco městské prostředí zdůrazňuje potřebu chovat se "normálně" a integrovat víru do běžného života, venkovské prostředí klade důraz na statečnost a odvahu přihlásit se veřejně k víře, často v prostředí, kde může být církev vnímána negativně.

Ilustrační citace:

- „Musíme na sobě pracovat a být autentičtí, jen to přitáhne lidi kolem nás a začnou se zajímat o to, proč jsem „jiný““
-- *Plzeň katedrála spol. Sv. Josefa – misie* --
- „Když lidé vědí, že je člověk věřící a chová se tak nějak normálně, tak si sami všimnou.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF – misie* --
- „Je třeba velká dávka statečnosti přihlásit se k církvi veřejně v prostředí s negativním pohledem na církev.“
-- *Stříbro a Kladruby PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Autenticita, vnitřní pravdivost, umění přiznat chybu (jakožto jednotlivci i jako církev). Sebereflexe je nutnou součástí misijního přístupu ke světu.“
-- *Dolní Bělá - misie 2* --

2. Formace misionáře

Počet zmínek: 10

Formace je klíčová pro přípravu misionářů na jejich poslání. Vzdělání, duchovní růst a teologické znalosti jsou zásadní. V městských kontextech je zdůrazňována potřeba systematického vzdělávání a duchovní formace, které umožní hlubší rozhovory na duchovní témata. Na venkově je navíc akcentována potřeba znát a umět vysvětlit křesťanské tradice a obřady, což je důležité pro komunikaci s lidmi, kteří mohou být méně obeznámeni s křesťanskými zvyklostmi.

Ilustrační citace:

- „Cítíme potřebu vést hlubší rozhovory na duchovní témata s naším okolím, ale k tomu musíme být sami dobře připraveni, vzdělání.“
-- *Tachov jiná – misie* --
- „Nejdřív musíme formovat sami sebe, abychom si uvědomili, co máme za bohatství.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF – misie* --
- „Není od věci znát i význam tradic a obřadů, umět vysvětlit např. důvody a význam křtu, biřmování, ale i stavění Betléma, Jeslíček, svěcení věnečků apod.“
-- *Koloveč PRF ERF Jiná - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Velmi souzním s tím, že hodně lidí má dary (a např. dokonce i studují) – nechceme je ztratit.“
-- *DPR – uspořádání* --

3. Víra misionáře

Počet zmínek: 26

Víra misionáře je základní předpoklad pro jeho schopnost šířit evangelium. V obou prostředích je kladen důraz na hluboký osobní vztah s Bohem a zakořeněnost v Kristu. Modlitba je opakovaně zmiňována jako klíčový nástroj misie, především na venkově. Městské prostředí více zdůrazňuje význam svědectví života jako způsobu, jak přitahovat ostatní k víře. V obou prostředích je rovněž akcentováno, že misie musí vycházet z osobní obnovy a duchovního růstu.

Ilustrační citace:

- „Základem je žitá víra, pokud budeme sami hořet, můžeme zapalovat, osobní příklad táhne, inspiruje, přitahuje.“
-- *Plzeň katedrála Otevřené – misie* --
- „Mít vlastní tajemství s Bohem.“
-- *Klatovy PRF a ERF – misie* --
- „Modlit se, modlit se, modlit se.“
-- *Bochov PRF a ERF – misie* --
- „Při rozhovorech s účastníky setkání jsme se shodli, že nám chybí živá víra.“
-- *Rumunští Češi Jiná – Misie* --

4. Misijní prostředí

Počet zmínek: 30

Misijní prostředí je klíčové pro podporu misijní činnosti. V obou prostředích se zdůrazňuje důležitost otevřenosti farností a přátelské atmosféry. Na venkově se klade velký důraz na stabilitu a dlouhodobé vztahy v komunitě, které poskytují lidem pocit bezpečí a důvěry. V městském prostředí je významná otevřenost církve vůči různým skupinám lidí a dostupnost různých aktivit, které mohou přitahovat nové zájemce o víru.

Ilustrační citace:

- „Farnost, která je proměňovaná Kristem, žije s ním, ne jen chodí do kostela - svědectví.“
-- *Cheb ženy – misie* --
- „Život ve společnosti: Velkou váhu přikládáme tomu, že žijeme ve svých obcích společně. Ostatní vidí, jak žijeme, jak se chováme, a ví, že chodíme do kostela.“
-- *Dýšina PRF – misie* --
- „Máme lidi na co pozvat, farnost a kostely jsou otevřené.“
-- *Plzeň katedrála Otevřené – misie* --
- „Zkušenosti, že malé vesnické farnosti drží buď kvalitní kněží, nebo silné rodiny.“
-- *Plzeň Lobzy PRF – uspořádání* --

5. Misijní postoje

Počet zmínek: 29

Misijní postoje zahrnují osobní a společné postoje, které podporují misii. V obou prostředích je zdůrazňována potřeba milosrdenství, vstřícnosti, respektu a ochoty pomáhat druhým. Na venkově je navíc kladen důraz na lásku a radost, které by misionáři měli sdílet, což se odráží v jejich přístupu k ostatním. Městské prostředí zdůrazňuje nutnost tolerance a respektu k různým skupinám lidí, což je důležité pro úspěšnou misii v různorodém prostředí.

Ilustrační citace:

- „Milosrdenství – pomoc lidem v nouzi.“
-- *Cheb PRF a ERF – misie* --
- „Respekt a přijetí druhého člověka, cílem není předávat Krista, ale být tam pro každého jednotlivého člověka, být ochotný naslouchat, pomoci, přijmout bez podmínek.“
-- *Plzeň katedrála Otevřené – misie* --
- „Chtít milovat.“
-- *Klatovy PRF a ERF – misie* --

- „Zároveň si uvědomujeme, že každý z nás má v sobě skrytý potenciál a že bychom jej mohli začít využívat.“
-- Skálná PRF a ERF – misie --

Shrnutí

Klíčové vlastnosti misionářů, jako je autenticita, víra v Boha a osobní vztah s Kristem, jsou v obou prostředích považovány za zásadní. Misijní prostředí by mělo být otevřené, přátelské a podporující. Formace a vzdělávání jsou nezbytné, ať už v kontextu města nebo venkova, s rozdílnými důrazy na tradice a teologické znalosti.

Na venkově je kladen větší důraz na stabilitu a dlouhodobé vztahy v komunitě, zatímco městské prostředí se více zaměřuje na otevřenost a různé aktivity, které mohou přitahovat nové lidi. Venkovská misie klade důraz na odvahu přiznat se k víře a na osobní svědectví, zatímco městské prostředí zdůrazňuje potřebu integrovat víru do běžného života a být přirozený v každodenních situacích.

Tato analýza ukazuje, že zatímco základní hodnoty a postoje jsou v obou prostředích podobné, kontext a specifické důrazy vytvářejí určité rozdíly ve vnímání a realizaci misijního poslání.

POSTOJE, PŘÍSTUPY, NÁZORY

Rozvíjející reflexe Michala Kapláňka k tématu „předpoklady misie“

Při popisu a hodnocení reality života naší diecéze nestačí, abychom sledovali pastorační aktivity a jejich dopad na život náš i lidí kolem nás. Evangelizační potenciál našich společenství závisí na tom, jaké postoje k životu a přístupy k lidem prezentují jak jednotliví věřící, tak i společenství jako celek. V synodních diskusích se odráží akcenty, které do života společenství přinášejí jak kněží, tak jednotliví věřící. Zvláště jsou důležitá ta vyjádření, která označují předpoklady pro pozitivní dopad misijního úsilí ve farnostech. Tyto předpoklady můžeme dělit na individuální (jaké postoje má mít věřící, aby k víře přitahoval a neodrazoval) a společné (jak má působit společenství navenek).

V zápisech se opakují tyto **osobní individuální postoje**, které jsou předpokladem evangelizace:

- Velmi často se objevuje názor, že předpokladem úspěšného misijního působení je „normálnost“. Tento výraz je ovšem dost problematický, a to ze dvou důvodů: jednak jako by mlčky předpokládal, že katolíci „moc normální nejsou“; současně vlastně chybí definice, co to znamená. Hezké vyjádření bylo v jednom zápise: normálnost znamená „chápat dobu a mladé lidi a nevyhýbat se žádným otázkám“; jinde se zase normálnost vysvětluje jako „přijatelné jednání“ (myšleno sociálně přijatelné).
- Významným osobním předpokladem misijního působení je autenticita (vnitřní pravdivost a upřímnost), kterou někteří spojují také se „zranitelností“, ale i se schopností přiznat chybu (a to jak na rovině individuální, tak na rovině církve).
- Dalším stále se opakujícím požadavkem je otevřenost a vstřícnost, a to jak na rovině osobní, tak i společenské. K tomu patří také umění přirozeného lidského kontaktu, který se oceňuje zvláště u kněží, a především umění naslouchat.
- Několikrát se konstatuje, že v sekularizovaném prostředí je k přiznání se k víře potřeba odvahy („nemít strach“)
- Dalším postojem je ochota „být nablízku“ v krizových situacích
- Předpokladem evangelizace je také respekt ke spirituálním hodnotám lidí, kteří prožívají svůj duchovní život jinak než my; citlivě komunikovat o kontroverzních otázkách v církvi, snést různost názorů

Mezi předpoklady se uváděly **přirozené postoje nutné k dobrému společenskému kontaktu**: umět žasnout, neškatulkovat, respekt k člověku, zájem o jednotlivého člověka, trpělivost.

Při rozhovorech se nezapomínalo ani na **vysloveně duchovní předpoklady**: žitá víra, modlitba, otevřenost Duchu svatému.

U kněží se oceňovala komunikativnost, vstřícnost, lidskost, umění jednat s lidmi; jak směrem k věřícím, tak k ostatním lidem („podle toho posuzují farnost i církev“).

Podobně vyznívají také **předpoklady pro život „evangelizujícího společenství“**:

- Otevřenost navzájem ve společenství (farnosti)
- Otevřenost a vstřícnost vůči rodinám s dětmi
- Přítomnost a otevřenost faráře a personálu fary
- Společenství, které se nechá proměňovat Kristem

- Postoj a realizace služby bližnímu
- Dobrý příklad v obci
- Začít mluvit o životě i o víře srozumitelným jazykem
- Dát zažít pocit bezpečí (stabilita)
- Být radostným společenstvím
- Vytvářet bezpečné prostředí
- Chtít být spolu a vzájemně se podporovat
- Otevřené, vstřícné společenství „normálních“ lidí
- Neodmítat nabízenou pomoc
- Nebát se nových aktivit
- Nesoudit
- Nenutit
- Milosrdenství, služba
- Tušit potenciál každého člověka
- Štědrost
- Umět opouštět prázdné farnosti

Pro lepší orientaci by určitě pomohla hlubší analýza – kdo přinesl jaké názory, které typy skupin a společenství.

(F) KOMUNITY ŽIVOTA

Místa života a rozvoje života v komunitách, řeholích, spolcích, sdruženích

Kód: KOMUNITY (114 citací)

V tomto oddíle je prezentována analýza výroků ze zápisů synodních skupin definovaných souborem deskriptivních kódů KOMUNITY (114 citací) sdružujícím zmínky o nejružnějších „místech života“ a rozvoje života v komunitách, řeholích, spolcích, sdruženích apod. Bylo zpracováno celkem 125 citací ze zdrojových dokumentů, které zahrnují čtyři hlavní subkódy: Řeholní komunity (85 citací), Nové komunity (16 citací), Spolky a sdružení (11 citací), Ostatní místa života (13 citací), které jsme rozčlenili podle synodních témat (MISIE, USPOŘÁDÁNÍ, HOSPODAŘENÍ).

Komunitní analýza života v diecézi byla rozčleněna na čtyři oddíly:

- I. Seznam zmíněných komunit
- II. Komunity podle synodních témat
- III. Slabá místa a rizika komunit
- IV. Reflexe ve světle misijního poslání

I. SEZNAM ZMÍNĚNÝCH KOMUNIT

Ve zdrojovém textu byly identifikovány následující komunity a skupiny:

Řeholní komunity

1. Františkáni (OFM)
2. Salesiáni (SDB)
3. Sestry salesiánky (FMA)
4. Sestry dominikánky (SCSC)
5. Dominikáni (OP)
6. Trapisté
7. Křižovníci
8. Redemptoristé
9. Obláti (OMI)

Nové komunity

1. Koinonia Jan Křtitel
2. Komunita Noe

Spolky a sdružení

1. Vysokoškolské společenství HORA
2. Spolek Fandíme rodině
3. Sdružení Totem

Ostatní místa života

1. Salesiánské středisko v Lobzích
2. Centrum Střecha
3. „Baráky“ (Domaslav, Těnovice, Holostřevy, Dešenice)
4. Ledovec
5. Tanaberk
6. Brůdek
7. Hyršov

II. KOMUNITY PODLE SYNODNÍCH TÉMAT

(A) MISIE

Počet zmínek: 70

Počet farností: 15

1. Řeholní komunity

Řeholní komunity hrají podle některých synodních skupinek významnou roli v misijním poslání diecéze, a to především skrze své charismatické zaměření a způsob života, ale také skrze zapojení do farního života, práce s dětmi a mládeží a jejich osobní svědectví. Mnohé komunity nejenže naplňují běžné pastorační povinnosti, ale přinášejí inovativní metody evangelizace, včetně zapojení moderní technologie a sociálních sítí. Některé komunity, například františkáni a salesiáni, se zaměřují na přímou práci s lidmi na okraji společnosti, což je vnímáno jako důležitý příspěvek k misijnímu poslání diecéze.

Ilustrační citace:

- „Schopnosti bratří františkánů – konkrétní péče o lidi na okraji.“
-- *Plzeň Severní předměstí Klailovi* --
- „Naše zapojení v salesiánském středisku je svědectvím pro lidi z farností.“
-- *Plzeň Lobzy SDB* --
- „Youtube kanál otce Šebestiána - nízkoprahový, kdokoliv se může podívat; otevřenost bratří, nadstandardní péče o jednotlivce ze strany bratří.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 1* --
- „Působení bratří: nejen zajištění 'servisu' mši a svátostí, ale péče o farníky, aby byl využit i jejich potenciál směrem ven.“
-- *Plzeň Slovany dominikáni* --
- „Osobní angažovanost františkánů (propichování sociálních bublin)“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 2 – Misie* --

2. Nové komunity

Nové komunity, jako je Koinonia Jan Křtitel a Komunita Noe, přispívají k misijnímu poslání svým inovativním přístupem k evangelizaci. Tyto komunity se zaměřují na vytváření míst přijetí a podporují evangelizaci skrze komunitní život a nové formy duchovních aktivit, například pořádání kurzů, domů modlitby a veřejných akcí.

Ilustrační citace:

- „Koinónia sv. Jana Křtitele má Dům modlitby, kde jsou lidé přijati. To je pomoc i pro farní pastorační.“
-- *VIK Plzeň město – uspořádání* --

3. Spolky a sdružení

Spolky jako vysokoškolské společenství HORA přispívají k misijnímu poslání zejména podporou víry mezi studenty a organizací akcí, které spojují akademické a duchovní prostředí. Aktivita tohoto spolku jsou zaměřeny na růst ve víře mezi členy společenství a širší studentskou komunitou.

Ilustrační citace:

- „Akce Na rovinu o křesťanství probíhá v kavárně Družba a zve se nějaký zajímavý host, který mluví na nějaké téma a zároveň o své víře.“
-- *Plzeň Hora – misie* --

4. Ostatní místa života

Ostatní místa života, jako jsou salesiánská střediska, hrají klíčovou roli v přímém kontaktu s mládeží a znevýhodněnými skupinami. Tato střediska spojují duchovní aktivity s praktickou pomocí a podporou, což napomáhá šíření evangelia v rámci širší společnosti.

Ilustrační citace:

- „Program a aktivity Centra Střecha a bezprahových klubů Salesiánského střediska.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná MP10 – misie* --

(B) USPOŘÁDÁNÍ

Počet zmínek: 40

Počet farností: 10

1. Řeholní komunity

V oblasti uspořádání se text zaměřuje na spolupráci mezi komunitami a farnostmi, na sdílení personálních zdrojů a na vzájemné obohacování mezi komunitami a místními věřícími. Řeholní komunity a nové komunity zde hrají klíčovou roli, když poskytují nejen duchovní, ale i praktickou podporu farnostem, a to jak na úrovni každodenního života, tak i při organizování větších akcí.

Ilustrační citace:

- „Farnost je významná tím, že ji vedou OFM pluralitně, zároveň je formována i charismaty farníků.“
-- *Plzeň Severní předměstí Domeček 4* --
- „V diecézi oceňovaná funkce komunit, klášterů, řádů – jmenovitě Trapisté – možnost pobytu, čerpání sil, duchovního zastavení, duchovní centrum.“
-- *Plzeň Lobzy PRF* --
- „Sestry se modlí za místo a jsou svědectvím pro druhé.“
-- *Skvrňany jiná* --
- „Ve farnosti máme oblátskou komunitu. S jejich příchodem přišla do farnosti 'nová konverze' – zdravá, radostně a svobodně prožívaná víra.“
-- *Dolní Bělá PRF – uspořádání* --

2. Nové komunity

Nové komunity, jako Koinonia Jan Křtitel, zdůrazňují důležitost společné duchovní správy a integrace komunitního a farního života. Jejich struktura umožňuje pružnější a efektivnější pastorační práci, přičemž se zaměřují na vytváření přátelských a přístupných prostředí pro všechny věkové skupiny.

Ilustrační citace:

- „Koinonia Jan Křtitel našla v diecézi dobré zázemí pro své působení a svůj rozvoj, protože se nám tu podařilo sjednotit duchovní rozměr s právním rozměrem.“
-- *Koinonia - interní – uspořádání* --

3. Spolky a sdružení

Spolky a sdružení, jako je spolek Fandíme rodině, hrají klíčovou roli v podpoře farního života a organizování společenských akcí, které posilují komunitní vazby a podporují rodiny. Tato aktivita je důležitá pro vytváření silného a soudržného společenství v rámci farností.

Ilustrační citace:

- „Zvláště činnost spolku Fandíme rodině je nepostradatelná pro činnost farnosti.“
-- *Domažlice Luženice – uspořádání* --

4. Ostatní místa života

Ostatní místa života, jako jsou komunitní centra a pastorační střediska, přispívají k efektivnímu uspořádání pastorační práce tím, že poskytují prostory pro duchovní a společenské aktivity. Tyto struktury podporují nejen duchovní život, ale i sociální integraci a komunitní soudržnost.

Ilustrační citace:

- „Salesiánské středisko – možnost realizace a provázanosti s farností.“
-- *Plzeň Lobzy PRF – misie* --

(C) HOSPODAŘENÍ

Počet zmínek: 15

Počet farností: 8

1. Řeholní komunity

V oblasti hospodaření jsou zmíněny různé aspekty finanční a materiální podpory ze strany komunit. Některé komunity přispívají k udržení chodu farností skrze finanční příspěvky a zapůjčení nemovitostí. Komunity se také aktivně podílejí na transparentním hospodaření, což zahrnuje i podporu skrze granty a fundraisingové aktivity.

Ilustrační citace:

- „Podpora od Řádu křižovníků: Na mzdové náklady faráře přispívá Biskupství plzeňskému řád 50 % hodnoty, čímž podporuje činnost kněze v této oblasti a snímá velkou část finanční zátěže z Biskupství.“
-- *Františkovi Lázně* --
- „Jako komunita přispíváme společně větší částkou.“
-- *Dominikánky* --
- „Napojení farnosti na Salesiánské středisko nejen skrze aktivity, ale i finančně. Možnost finanční podporou realizovat pastorační aktivity.“
-- *Plzeň Lobzy PRF* --

2. Nové komunity

Nové komunity mají specifický přístup k hospodaření, který kombinuje duchovní a ekonomický rozměr. Koinonia Jan Křtitel například zdůrazňuje, že jejich pastorence určuje rytmus ekonomie, a kladou důraz na transparentnost a účelné využití zdrojů pro podporu komunitního a farního života.

Ilustrační citace:

- „Pro nás je důležité, že pastorence udává rytmus ekonomii i celkové správě.“
-- *Koinonia - interní – uspořádání* --

3. Spolky a sdružení

Spolky a sdružení mají menší roli v oblasti hospodaření, ale jejich aktivity často přinášejí finanční podporu farnostem, například prostřednictvím organizování společenských akcí a sbírek. Tyto aktivity napomáhají finanční stabilitě farností a podporují jejich misijní poslání.

Ilustrační citace:

- „Zvláště činnost spolku Fandíme rodině je nepostradatelná pro činnost farnosti.“
-- *Domažlice Luženice – uspořádání* --

4. Ostatní místa života

Ostatní místa života, jako jsou komunitní centra a střediska, hrají roli v hospodaření s majetkem a financemi, a to zejména skrze své aktivity zaměřené na podporu sociálně slabších skupin a zajištění udržitelnosti duchovních a pastoračních projektů.

Ilustrační citace:

- „Napojení farnosti na Salesiánské středisko nejen skrze aktivity, ale i finančně.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná PRF – hospodaření* --

Shrnutí

Tradiční i nové komunity a místa života mají v misijním poslání církve v plzeňské diecézi významné místo. Řeholní komunity přinášejí hloubku a stabilitu skrze své charismatické zaměření, zatímco nové komunity přinášejí inovace a nové formy evangelizace. Spolky a sdružení podporují komunitní a farní život, zatímco ostatní místa života zajišťují propojení duchovního a sociálního rozměru pastorační práce. Tyto skupiny se často vzájemně doplňují a spolupracují, což vede k posílení misijního poslání celé diecéze.

III. SLABÁ MÍSTA A RIZIKA KOMUNIT

Identifikovány byly ovšem i výzvy, zejména v oblasti hospodaření a uspořádání pastoračních struktur, kde je třeba hledat rovnováhu mezi ekonomickými potřebami a duchovními cíli. Ve zdrojovém textu jsou zmíněny některé slabé body týkající se komunit a uskupení v plzeňské diecézi. Tyto problémy či rizika se týkají několika oblastí, které shrnujeme níže:

1. Řeholní komunity

Nedostatek kapacity: Některé řádové sestry zmínily, že kvůli své vytíženosti na jiných pracovištích nejsou schopny aktivně se zapojovat do farního života, což omezuje jejich přínos pro místní komunitu.

Ilustrační citace:

- „Pro vytíženost na našich pracovištích a nutnost zajistit domácnost, pečovat o svůj duchovní život už nejsme schopny aktivně se podílet na pravidelných aktivitách ve farnosti.“
-- *Sestry SCSC - misie, uspořádání* --

2. Nové komunity

Uzavřenost: U některých nových komunit, jako je například Komunita Noe, byla zmíněna jejich částečná uzavřenost vůči širší veřejnosti. I když jsou jejich aktivity různorodé a zaměřené na růst víry, někdy se prý soustředí především na členy komunity či na lidi „stejně krevní skupiny“, což může omezit jejich misijní dosah.

Ilustrační citace:

- „Shoda panovala nad tím, že Hora není misijně orientovaným společenstvím, mnoho akcí je připravováno pro členy společenství, a tím je možná společenství částečně uzavřenější.“
-- *Plzeň Hora – misie* --
- „Mladí do cca 35 let vděčně a široce přijímají nabídku aktivit komunity NOE. Pro starší už tak vhodná není, někteří ani o holostřevské komunitě nevědí.“
-- *Tachov jiná – uspořádání* --

Třetí plochy ve spolupráci: Nové komunity jako Koinonia Jan Křtitel čelí výzvam při spolupráci s tradičními farnostmi, zejména pokud jde o rozdíly ve vedení a duchovním zaměření. Tato nejednotnost může vést k neshodám a napětí v pastorační práci.

Ilustrační citace:

- „Máme zde jistotu a stálost, tzn., že v případě výměně pastýře pokračujeme dál ve stejné linii; co společně budujeme, nový pastýř nezničí (ve farnostech mimo Koinonii Jan Křtitel toto bývá problém, nový kněz často ruší aktivity laiků a to ničí jednotu a evangelizační zápal).“
-- *Litice – uspořádání* --

Přílišná integrace spirituality komunity s farnostmi: U některých nových komunit byla zmíněna nedostatečná integrace s tradičními farnostmi, což může vést k izolaci a omezenému vlivu na širší diecézní komunitu. Tato izolace může také způsobit, že někteří farníci nevnímají nové komunity jako plnohodnotnou součást diecézního života.

Ilustrační citace:

- „Komunitní a farní život u nás značně splývají a navzájem se překrývají, komunita určuje běh farnosti a zároveň farnost ovlivňuje běh komunity...“
-- *Koinonia - interní - mapa uspořádání* --

Shrnutí

V analyzovaných citacích se objevují různá či rizika, která mohou ovlivnit efektivitu misijního poslání diecéze. Patří mezi ně riziko uzavřenosti do vlastní bubliny, třetí plochy mezi tradičními a novými komunitami a také přílišné splývání specifické spirituality komunity s farní pastací. Tyto problémy poukazují na potřebu lepší koordinace, otevřenosti a spolupráce mezi všemi zúčastněnými stranami, aby se misijní poslání církve mohlo plně rozvíjet.

IV. REFLEXE VE SVĚTLE MISIJNÍHO POSLÁNÍ

1. Řeholní komunity

Řeholní komunity hrají v diecézi významnou roli především díky svému dlouhodobému a stabilnímu působení. **Františkáni** jsou oceňováni za svou otevřenost a praktickou službu lidem na okraji společnosti. Jejich osobní přístup a angažovanost ve farnostech, zejména v oblastech jako je zpověď a duchovní vedení, z nich činí klíčové postavy v diecézním misijním poslání. **Salesiáni** se zaměřují na práci s mládeží, což je klíčové pro budování vztahů a předávání víry mladé generaci. **Sestry dominikánky** a **sestry salesiánky** jsou aktivní ve vzdělávání a katechezi, přičemž jejich přítomnost obohacuje duchovní život farností.

Na druhou stranu se v některých komunitách objevují problémy spojené s přetížením a nedostatkem kapacit, což omezuje jejich možnosti plného zapojení do farního života. Například **Trapisté** jsou vyzdvihováni za své kláštery jako místa duchovního odpočinku, ale zároveň je zmíněna absence více takových míst v diecézi. **Obláti** přinášejí své charisma do diecéze prostřednictvím svého komunitního života, ale jsou zmíněni také jako přetížení. Celkově řeholní komunity obohacují misijní poslání diecéze svou rozmanitostí a specifickými charismaty, ale čelí výzvám spojeným s personálními a organizačními omezeními.

2. Nové komunity

Nové komunity, jako **Koinonia Jan Křtitel** a **Komunita Noe**, přinášejí do diecéze nové způsoby evangelizace a práce s lidmi. **Koinonia Jan Křtitel** se vyznačuje aktivní misijní činností, včetně pořádání kurzů, vedení domů modlitby a organizování veřejných akcí. Jejich přístup je dynamický a zaměřený na přitažlivost pro širší veřejnost, což přispívá k evangelizačnímu úsilí diecéze. **Komunita Noe** se soustředí na preevangelizační aktivity, nabízející ticho a prostor pro osobní reflexi, což je přitažlivé i pro lidi mimo církevní struktury.

Na druhou stranu však mohou tyto komunity čelit problémům se začleněním do tradičních farních struktur, což může vést k izolaci a omezenému vlivu. **Koinonia Jan Křtitel** například zdůrazňuje význam komunity ve farnosti, ale zároveň upozorňuje na rizika spojená s příchodem nových kněží, kteří mohou rušit zavedené aktivity. Tyto nové komunity tedy hrají významnou roli v přinášení nové energie a inovativních přístupů do misijní práce diecéze, ale jejich integrace do širšího diecézního rámce může být někdy problematická.

3. Spolky a sdružení

Vysokoškolské společenství HORA se zaměřuje na práci s vysokoškolskými studenty, poskytuje jim prostor pro růst ve víře a nabízí akce s misijním přesahem, jako jsou neformální setkání a diskuse. Nicméně je zmiňováno, že jejich misijní činnost je více zaměřena dovnitř společenství než na širší veřejnost. **Spolek Fandíme rodině a sdružení Totem** jsou zmiňovány jako důležité pro podporu rodin a starších osob, což přispívá k rozvoji komunitního života a posilování víry v každodenním životě.

Tyto spolky a sdružení přinášejí do misijního poslání diecéze důležitý prvek sociální podpory a komunitního rozvoje, ale jejich přímý evangelizační dopad může být omezený na specifické skupiny lidí, které oslovují.

4. Ostatní místa života

Salesiánské středisko v Lobzích a **Centrum Střecha** jsou významnými centry pro práci s mládeží a sociálně znevýhodněnými skupinami. Tyto instituce hrají klíčovou roli v preevangelizaci a poskytují prostor pro setkávání a duchovní růst, nejen pro členy farností, ale i pro širší veřejnost. Jsou zmíněny také různé „baráky“ (komunitní centra, jako např. Domaslov, Těnovice, Holostřevy, Dešenice), a to jako místa s velkým potenciálem pro misijní a komunitní činnost, spojující věřící i nevěřící v různorodých aktivitách.

Tyto „místa života“ hrají zásadní roli v misijním poslání diecéze, protože poskytují nejen fyzické prostory, ale také duchovní útočiště a platformy pro interakci s lidmi mimo tradiční církevní prostředí. Tím přispívají k šíření evangelia praktickými a sociálně zaměřenými způsoby.

Shrnutí

Komunity a uskupení v plzeňské diecézi hrají různorodé role v misijním poslání diecéze hlásat a žít evangelium. Řeholní komunity přinášejí stabilitu a tradiční duchovní hodnoty, nové komunity zavádějí inovativní evangelizační metody a spolky a centra života poskytují sociální podporu a příležitosti pro setkávání. Každá z těchto skupin má své silné stránky, ale také čelí specifickým výzvám, které ovlivňují jejich schopnost plně přispívat k misijnímu poslání diecéze.

(G) DIECÉZNÍ SLUŽBY

Celodiecézní služby organizované či zřízené biskupstvím

Kód: DIECÉZE (104 citací)

V tomto oddíle je prezentována analýza výroků ze zápisů synodních skupin definovaných souborem deskriptivních kódů DIECÉZE (104 citací) sdružujícím zmínky o celodiecézních službách organizovaných či zřízených biskupstvím plzeňským. Subkódy zde tedy nebyly definovány induktivně, ale byly použity předem vytvořené příslušné kategorie ze synodního dotazníku za účelem zmapování, o kterých z těchto služeb se v synodních skupinách mluvilo a do jaké míry: Pastorační oddělení (6 citátů), Diecézní centrum mládeže (4 citáty), Centrum pro rodinu (0 citátů), Katechetické centrum (0 citátů), Služba nemocným (3 citáty), Duchovní hudba (1 citát), Pastorační vězňů (2 citáty), Charitní služby (22 citátů), Církevní školství (22 citátů), Diecéze obecně (15 citátů), Biskupství obecně (29 citátů). Zdrojový text pro tuto analýzu obsahuje 57 zmínek pocházejících z 31 farností nebo vikariátů. K obecné celkové analýze byly nakonec připojeny tři podrobnější analýzy oblastí s největším počtem citátů: Služby Charity, Služby církevního školství a služby Biskupství.

I. SOUHRNNÁ ANALÝZA CENTRÁLNÍCH SLUŽEB BISKUPSTVÍ

1. Pastorační oddělení

Počet zmínek: 6

Počet farností: 6

Zmínky o pastoračním oddělení biskupství reflektují různé formy spolupráce, jako jsou programy pro školy, prohlídky katedrál, a organizace akcí, které oslovují širší veřejnost, včetně nekatolíků. Některé farnosti ocenily akce zaměřené na evangelizaci a duchovní obnovu, jako jsou postní online rekolekce. Na druhou stranu, v některých zmínkách se objevila kritika, že farnosti postrádají konkrétní návod, jak evangelizovat, což naznačuje potřebu většího zapojení a podpory ze strany pastoračního oddělení.

Ilustrační citáty:

- „Spolupráce s biskupstvím (programy v katedrále, pro školy...)“ (Sestry FMA)
- „Svíce pro zemřelé výborné i pro hledající veřejnost.“ (Plzeň Bory ministranti)
- „Diecézní aktivity, pohádkové náměstí pro děti, prohlídky katedrál pro ZŠ.“ (Plzeň Bory ministranti)
- „Cesta do svobody – postní online rekolekce.“ (Plzeň Severní Předměstí)
- „Obecně asi nevíme jak evangelizovat – není návod.“ (Horšovský Týn)

2. Diecézní centrum mládeže

Počet zmínek: 4

Počet farností: 4

Diecézní centrum mládeže je ve zdrojovém textu vnímáno jako klíčová instituce pro práci s mladými lidmi. Farnosti oceňují letní tábory a křesťanské plesy, které nejen spojují mladé věřící, ale také oslovují ty, kteří nemají pevné duchovní ukotvení. Nicméně, některé farnosti poukazují na to, že ve farnostech samotných často chybí adekvátní zaměření na mládež, a navrhuje, aby se mládež více zapojovala do aktivit pořádaných centrem mládeže.

Ilustrační citáty:

- „Letní tábory pro věřící na území diecéze, které jsou hlavně pro věřící, ale občas tam byl i někdo bez víry a moc se mu líbilo naše přijetí...“ (Rokycany)
- „Křesťanské plesy (DCM).“ (Plzeň Bory ministranti)
- „Důležité různé akce → např. SDM.“ (DCM LogIn)
- „Práce s dětmi a mládeží - na mládež není zaměření a mládež ve farnosti chybí (posílat do DCM?).“ (Plzeň Bory)

3. Centrum pro rodinu

Počet zmínek: 0

Počet farností: 0

Centrum pro rodinu nebylo ve zdrojovém textu zmíněno, což může naznačovat jeho nízké povědomí nebo využití mezi farnostmi. Absence zmínek může také odrážet nedostatečnou komunikaci nebo propojení tohoto centra s ostatními pastoračními službami.

4. Katechetické centrum

Počet zmínek: 0

Počet farností: 0

Stejně jako Centrum pro rodinu, ani Katechetické centrum nebylo ve zdrojovém textu zmíněno. Tato absence zmínek může naznačovat, že služby tohoto centra nejsou dostatečně propagovány nebo využívány.

5. Služba nemocným

Počet zmínek: 3

Počet farností: 3

Služba nemocným je ve farnostech vnímána velmi pozitivně, zejména v souvislosti s činností nemocničních kaplanů a službami v domovech seniorů. Tato služba je vnímána jako důležitá součást diecézní pastorace, která přináší duchovní i praktickou podporu potřebným. Nicméně, zmínky o této službě nejsou příliš četné, což by mohlo naznačovat potřebu většího povědomí o těchto aktivitách mezi farníky.

Ilustrační citáty:

- „Zúčastnění vyzdvihli pastorační činnost církve v oblasti péče o nemocné, tělesně postižené a umírající. Zvláště práci v nemocnici a v domovech seniorů v Domažlicích.“ (Domažlice Luženice)
- „Nemocniční kaplan v Rokycanech. Ale to není aktivita farnosti.“ (Rokycany)
- „Vnímáme pozitivně investice do církevních škol, školek a hospiců.“ (Domažlice)

6. Duchovní hudba

Počet zmínek: 1

Počet farností: 1

Duchovní hudba byla zmíněna pouze jednou, což může naznačovat, že není vnímána jako prioritní oblast nebo že je tato služba méně rozšířená. Zmíněná aktivita ukazuje na propojení různých skupin lidí, včetně katolíků a evangelíků, studentů i důchodců, což zdůrazňuje potenciál hudby k budování komunit.

Ilustrační citáty:

- „Chránový sbor je příkladem, jak hudba spojuje: sdružuje zpěváky z Tachovska, Plané, Plzně a německého Plossbergu; katolíky a evangelíky, studenty i důchodce.“ (Tachov)

7. Pastorace vězňů

Počet zmínek: 2

Počet farností: 2

Pastorace vězňů je vnímána jako specifická a důležitá oblast diecézní služby, a to zejména prostřednictvím působení vězeňských kaplanů. Tyto aktivity jsou vnímány jako klíčové pro poskytování duchovní podpory lidem v extrémních životních situacích. Přesto je zmínka o této službě relativně málo, což by mohlo naznačovat omezený dosah nebo povědomí o této službě mezi farnostmi.

Ilustrační citáty:

- „Kněz bydlí úplně mimo farnost, navíc pracuje jako vězeňský kaplan.“ (Skalná)
- „Ale i ve věznici (vězeňský kaplan).“ (Litice)

8. Charitní služby

Počet zmínek: 18

Počet farností: 12

Služby Diecézní charity Plzeň a jejích lokálních Charit jsou jednou z nejvíce zmiňovaných oblastí diecézní činnosti. Farnosti často zdůrazňují důležitost těchto služeb, zejména v oblasti péče o seniory, organizace Tříkrálové sbírky a dalších charitativních aktivit. Některé zmínky však upozorňují na nedostatečnou propojenost mezi charitou a farnostmi, což může vést k tomu, že veřejnost nevnímá jasnou souvislost mezi charitními aktivitami a církví. To naznačuje potřebu lepší koordinace a komunikace mezi charitními službami a farnostmi.

Ilustrační citáty:

- „Ve farnosti je činná farní charita, jako součást městské charity, spolupracuje se zařízeními diecézní charity (návštěvy domovů pokojného stáří a hospice).“ (Plzeň Slovany dominikáni)
- „Přejeme si zapojení a spolupráci mezi farnostmi a s charitativními organizacemi, např. otázka bezdomovectví je pro nás nyní velmi živá a potřebujeme v této oblasti podporu pro naše dobrovolníky.“ (Plzeň katedrála)
- „Činnost Farní charity Cheb ukazuje něco ze života farnosti lidem navenek.“ (Cheb středa)
- „Malá provázanost mezi charitou a farností. Veřejnost nevnímá propojení mezi charitou a církví.“ (Ostrov)
- „Máme funkční farní charitu, organizujeme Tříkrálovou sbírku a sbírky ve farním kostele – výtěžek vždy využíváme na pomoc potřebným, zejména seniorům a rodinám s dětmi.“ (Blovce)

9. Církevní školství

Počet zmínek: 14

Počet farností: 10

Církevní školství je v diecézi vnímáno pozitivně, s důrazem na jeho důležitou roli v evangelizaci a křesťanské výchově. Zmínky často reflektují konkrétní aktivity, jako je výuka náboženství, meditační dny a spolupráce s duchovními. Některé farnosti však poukazují na výzvy spojené s církevními školami, jako je elitářství nebo nedostatečné zapojení věřících dětí. Další kritika se zaměřuje na používání nekřesťanských symbolů a motivů ve výuce. Celkově je ale církevní školství vnímáno jako klíčová součást pastorační a vzdělávací práce.

Ilustrační citáty:

- „Školka jako základ evangelizace pro děti poté i na ZŠ.“ (Plzeň Severní předměstí)
- „Pracuji ve škole, která je ve farnosti Slovany, kde žiji. Škola je svou strukturou specifická. Nevnímám, že by se škola cítila jako součást farnosti.“ (Dominikánky)
- „Lidé důvěřují církevnímu školství, vyhledávají ho kvůli pocitu, že pracuje s dětmi pracuje s respektem daným základními křesťanskými hodnotami.“ (Dolní Bělá)
- „Výtvarná výchova na církevní základní škole s motivem Halloweenu, nebo kroužek Šikovné ručičky s motivem lapače snů, to jsou všechno motivy z jiných kultur a jejich duchovní pozadí není původně křesťanské.“ (Plzeň Bory)
- „Podporovat církevní školství.“ (Plzeň Lobzy)

10. Diecéze obecně

Počet zmínek: 14

Počet farností: 11

Zmínky o diecézi obecně se zaměřují na její organizační strukturu, komunikaci a podporu farností. Některé farnosti si stěžují na nedostatečnou viditelnost podpory kněží, zatímco jiné oceňují, že diecéze poskytuje dobré zázemí pro jejich působení. Objevují se také zmínky o rozdílech mezi městskými a venkovskými farnostmi a pocitu izolovanosti některých regionů, jako je Karlovarský kraj. Celkově je zřejmá potřeba lepší komunikace a propojení mezi diecézí a farnostmi, aby se posílila jednotnost a podpora napříč diecézí.

Ilustrační citáty:

- „I když je kněží v diecézi málo, pokrytost se nám jeví jako dostačující.“ (Nýrsko)
- „Koinonia Jan Křtitel našla v diecézi dobré zázemí pro své působení a svůj rozvoj.“ (Koinonia)

- „Komunikace napříč farnostmi i diecézí někdy naráží na své nastavené cesty - věřící se necítí být součástí.“ (Kralovice)
- „V diecézi se cítíme dobře, protože zakoušíme respekt ke své zvláštnosti ze strany diecéze.“ (Koinonia)
- „Role a funkce lidí ve farnosti známe, v diecézi a na biskupství ne.“ (Plzeň Lobzy)

11. Biskupství obecně

Počet zmínek: 14

Počet farností: 7

Zmínky o biskupství obecně se zaměřují na jeho ekonomickou a administrativní roli vůči farnostem. Některé farnosti oceňují efektivní pomoc s dotacemi, právními službami a správou majetku. Na druhou stranu, v několika zmínkách se objevuje kritika tvrdé komunikace a přístupu, který je vnímán jako komerční a nepodporující pastorační práci. Tento kontrast mezi pozitivním vnímáním biskupství jako podpůrného orgánu a kritikou jeho komerčního přístupu naznačuje potřebu jemnějšího přístupu, který by lépe reflektoval pastorační cíle diecéze.

Ilustrační citáty:

- „Spolupráce s Biskupstvím plzeňským v ekonomické oblasti je hodnocena jako efektivní a vyhovující.“ (Bor u Tachova)
- „Cenná je pomoc biskupství: právní služby, prodej majetku, lesy, pomoc stavebního technika.“ (Dolní Bělá)
- „Vnímáme velkou řídicí roli biskupství ve věci financování a malou roli podpůrnou.“ (Cheb)
- „Náklady energií stoupají ze strany biskupství, jiné společnosti ceny energií snižují – proč? Finance na energie ukrájí finance pro pastorační setkávání lidí s Kristem.“ (Karlovy Vary)
- „Diecéze – nejde nebyť kritický. Ve snaze ekonomicky zabezpečit diecézi lidé opakovaně naráží na komerční nekompromisní postoje biskupství.“ (Plzeň Severní předměstí)

Rozdíl v pohledu plzeňských a ostatních farností

Při analýze povědomí o centrálních pastoračních službách biskupství bylo možné identifikovat některé důležité rozdíly mezi zdroji pocházejícími z Plzně a z ostatních oblastí:

1. Povaha a rozsah zmínek:

- **Plzeňské zdroje:** Zdroje z Plzně se častěji zaměřují na konkrétní projekty a aktivity, které jsou v blízkosti centra diecéze, jako jsou programy v katedrále, církevní školství, a spolupráce s biskupstvím v různých oblastech. Plzeňské zdroje mají také tendenci podrobněji reflektovat problémy s komunikací a spoluprací mezi biskupstvím a farnostmi. Častější jsou také zmínky o napětí mezi pastoračními potřebami a ekonomickým přístupem biskupství.
- **Ostatní zdroje:** Zdroje mimo Plzeň se často soustředí na základní služby, jako jsou charitní služby, pastorační nemocných a vzdělávání. Hodnocení těchto služeb je obecně pozitivní, i když méně podrobné. Tyto zdroje často uvádějí pozitivní příklady spolupráce, ale také zmiňují určitou izolovanost nebo nedostatek propojení s centrem diecéze. V menší míře se zde objevuje kritika tvrdé komunikace nebo komerčního přístupu biskupství.

2. Povědomí o službách:

- **Plzeňské zdroje:** Zdroje z Plzně vykazují vyšší povědomí o různých centrálních službách, včetně těch méně často zmiňovaných, jako je pastorační vězněných nebo duchovní hudba. Plzeňské zdroje mají také větší povědomí o konkrétních výzvách, kterým čelí církevní školství, a reflektují širší spektrum problémů souvisejících s fungováním diecéze.
- **Ostatní zdroje:** Zdroje mimo Plzeň mají tendenci soustředit se na služby, které jsou v jejich regionu více viditelné a dostupné, jako jsou charitní služby a pastorační nemocných. Povědomí o méně známých službách, jako je např. duchovní hudba nebo pastorační vězněných, je nižší. Také reflexe ekonomických a organizačních aspektů biskupství je zde méně častá.

3. Hodnocení centrálních služeb:

- **Plzeňské zdroje:** Hodnocení služeb z Plzně je rozmanitější a často zahrnuje jak pozitivní aspekty, tak kritiku. Například i když jsou některé služby vnímány pozitivně, jako charitní služby, často se objevuje kritika

tvrdého přístupu biskupství a neadekvátní podpory kněží. Tento kontrast je zvláště patrný v hodnocení ekonomické role biskupství.

- **Ostatní zdroje:** Hodnocení služeb mimo Plzeň je obecně pozitivnější a méně kritické. Zde jsou služby jako charita a církevní školství hodnoceny převážně kladně, s menším důrazem na kritické aspekty, které jsou v plzeňských zdrojích výraznější. Negativní hodnocení jsou spíše sporadická a zaměřují se na specifické problémy spíše než na systémové kritiky.

Shrnutí

V analýze se ukazuje, že některé služby, jako jsou charitní služby a církevní školství, mají v diecézi silnou pozici a jsou široce oceňovány. Na druhé straně Centrum pro rodinu a Katechetické centrum nebyly vůbec zmíněny, což může poukazovat na jejich nižší využití nebo povědomí o jejich existenci. Komunikace mezi biskupstvím a farnostmi je klíčovým tématem, s rozdílnými zkušenostmi a potřebou zlepšení v některých oblastech. Objevuje se také napětí mezi podporou a kontrolou, které biskupství poskytuje, a jeho komerčním přístupem, což může ovlivnit pastorační práci a vztahy s farnostmi.

Obecně lze také říci, že plzeňské zdroje vykazují širší a hlubší povědomí o centrálních pastoračních službách a reflektují komplexnější obraz biskupství, včetně vnímání některých nedostatků v jeho službě farnostem. Zdroje mimo Plzeň jsou obecně pozitivnější a méně kritické, přičemž se zaměřují více na služby, které jsou pro ně konkrétně relevantní, a méně na organizační a ekonomické aspekty biskupství. Tyto rozdíly mohou vyplývat z geografické blízkosti k centru diecéze a s tím spojené vyšší míry zapojení a interakce s centrálními službami.

Zajímavé bude srovnat závěry této analýzy s analýzou otázek na totéž téma ze synodního dotazníku (srov. otázky č. 7 a 8 v dokumentu [P6 Jak to vidí jednotlivci?](#)).

II. ANALÝZA CHARITNÍCH SLUŽEB V DIECÉZI

Kód: DIECÉZE Charitní služby (22 citátů)

V zápisech ze synodních skupin jsou charitní služby jednou z nejčastěji zmiňovaných oblastí centrálních služeb diecéze. Níže je shrnuto, jaké klady a zápory se v hodnocení těchto služeb objevují, včetně ilustrujících citací.

Klady charitních služeb

1. Široký záběr činností a pozitivní dopad na komunitu

Charitní služby jsou často hodnoceny pozitivně díky své široké působnosti, která zahrnuje pomoc seniorům, nemocným, a sociálně slabším. Díky těmto službám se církev dostává do kontaktu s širší veřejností a plní své poslání pomáhat potřebným.

Ilustrační citáty:

- „Ve farnosti je činná farní charita, jako součást městské charity, spolupracuje se zařízeními diecézní charity (návštěvy domovů pokojného stáří a hospice).“
-- *Plzeň Slovany dominikáni – uspořádání* --
- „Jsme rádi za kladnou spolupráci s Charitou, poskytují pečovatelskou službu, osobní asistenci, ošetřovatelskou službu, sociální poradnu.“
-- *Nýrsko PRF ERF – uspořádání* --

2. Propojení s farnostmi a participace na akcích

Charitní služby jsou v některých farnostech dobře propojené s dalšími církevními aktivitami, jako jsou Tříkrálová sbírka nebo návštěvy domovů pro seniory. Toto propojení pomáhá vytvářet pozitivní obraz církve ve společnosti.

Ilustrační citáty:

- „Farní charita organizuje Tříkrálovou sbírku a sbírky ve farním kostele – výtěžek vždy využíváme na pomoc potřebným, zejména seniorům a rodinám s dětmi.“
-- *Blovic PRF ERF – misie* --
- „Činnost Farní charity Cheb ukazuje něco ze života farnosti lidem navenek.“
-- *Cheb středa – misie* --

3. Důležitá role v evangelizační činnosti

Charitní služby jsou vnímány jako klíčový nástroj pro evangelizaci, zejména díky své otevřenosti vůči potřebným, včetně těch, kteří nejsou součástí církve. Tímto způsobem charita pomáhá budovat mosty mezi církví a širší společností.

Ilustrační citáty:

- „Podobná příležitost ke kontaktům s nevěřícím či hledajícím okolím je činnost charity a její spolupráce s institucemi (domovy důchodců, hospic).“
-- *Plzeň Slovany dominikáni – uspořádání* --
- „Příležitostí k oslovení lidí je také Domov pro seniory, který v Boru zřizuje Diecézní charita.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF – Misie* --

Zápory charitních služeb

1. Nedostatečné propojení s farnostmi

Některé zdroje zmiňují, že charitní služby nejsou dostatečně propojeny s farnostmi, což vede k nedorozuměním a neefektivitě v poskytování pomoci. Tento nedostatek propojenosti může také vést k tomu, že farnosti nevnímají charitu jako součást své pastorační činnosti.

Ilustrační citáty:

- „Malá provázanost mezi charitou a farností. Veřejnost nevnímá propojení mezi charitou a církví.“
-- *Ostrov PRF a ERF – misie* --
- „Chybí propojenost s Charitou - vybírá se každý měsíc 'na charitu', ale mnoho lidí čeká každý den po mši na příspěvek - nikdo jim nepomáhá.“
-- *Plzeň Františkáni terciáři – misie* --

2. Nedostatečná viditelnost a zapojení duchovních

V některých případech je zmiňován nedostatek zapojení duchovních do charitních aktivit, což může vést k menšímu povědomí o činnosti charity mezi farníky a k menší podpoře těchto aktivit.

Ilustrační citáty:

- „Na akcích charity by měl být více vidět farář.“
-- *Ostrov PRF a ERF – misie* --
- „Přejeme si zapojení a spolupráci mezi farnostmi a s charitativními organizacemi.“
-- *Plzeň katedrála jiná – uspořádání* --

3. Organizační a finanční problémy

Některé farnosti zmiňují problémy s finančním zajištěním charitních aktivit a s jejich organizací, což může omezovat efektivitu těchto služeb.

Ilustrační citáty:

- „Nechci házet negativní zkušenost s finanční podporou do jednoho pytle (moje zkušenost s Charitou o dotaci adoptované dívky z Bolívie byla negativní, ale je to ojedinělé, jedinci selžou).“
-- *Plzeň Bory seniorky – hospodaření* --
- „Potřebujeme se zaměřit na charitu a řešit tuto oblast.“
-- *Plzeň katedrála jiná – uspořádání* --

Shrnutí

Charitní služby v Plzeňské diecézi jsou většinou hodnoceny pozitivně, přičemž se zdůrazňuje jejich význam pro evangelizační činnost a pomoc potřebným. Nicméně, jsou zde také výzvy, jako je potřeba lepšího propojení s farnostmi, zvýšení viditelnosti duchovních v charitních aktivitách a řešení organizačních a finančních problémů. Celkově lze říci, že charita hraje klíčovou roli v pastorační činnosti diecéze, ale je zde prostor pro zlepšení jejího fungování a propojení s dalšími oblastmi církevní služby.

III. ANALÝZA CÍRKEVNÍHO ŠKOLSTVÍ V DIECÉZI

Kód: DIECÉZE Církevní školství (22 citátů)

Církevní školství je v zápisech ze synodních skupin rovněž zmiňováno velmi často, přičemž zaznívají jak pozitivní, tak negativní hodnocení. Níže jsou shrnuty hlavní body týkající se kladů a záporů církevního školství v diecézi viděných očima synodních skupin, včetně ilustračních citací.

Klady církevního školství

1. Důvěra a respekt k církevním školám

Církevní školy jsou často hodnoceny pozitivně, zejména z hlediska důvěry, kterou v ně mají rodiče i širší komunita. Tyto školy jsou vnímány jako instituce, které pracují s dětmi s respektem k základním křesťanským hodnotám.

Ilustrační citáty:

- „Lidé důvěřují církevnímu školství, vyhledávají ho kvůli pocitu, že pracuje s dětmi s respektem daným základními křesťanskými hodnotami.“
-- *Dolní Bělá - misie 1* --

2. Duchovní rozvoj a podpora žáků a učitelů

Církevní školy poskytují svým žákům i zaměstnancům příležitosti k duchovnímu rozvoji, jako jsou společné modlitby, účast na liturgickém roce, duchovní programy a přítomnost spirituálů.

Ilustrační citáty:

- „Prožívání liturgického roku, programy s duchovní tematikou pro učitele, úterní školní mše, přestávky na čaj se sestrou Markétou pro ZŠ.“
-- *Církevní gymnázium – misie* --
- „V univerzitních třídách programy ke křesťanským svátkům (např. ve spolupráci s dětskou misí).“
-- *MŠ Kardinála Berana - misie, uspořádání* --

3. Pozitivní příklady evangelizace

Církevní školy jsou někdy považovány za příklad úspěšné evangelizace, zejména díky tomu, že nabízejí prostor pro osobní rozvoj a duchovní růst nejen pro studenty, ale i pro zaměstnance.

Ilustrační citáty:

- „Křesťanská PPP Plzeň - umístění poradny v prostorách dominikánského kláštera a sousedství kostela vytváří inspirativní příležitosti; opakují se situace, kdy se klienti po návštěvě v poradně ptají: Mohli bychom projít do kostela?“
-- *Křesťanská poradna - misie, uspořádání, hospodaření* --

Zápory církevního školství

1. Otázky kolem evangelizačního potenciálu a duchovní náplně

Některé skupiny vyjadřují pochybnosti o tom, zda církevní školy plně využívají svůj evangelizační potenciál. Objevují se také obavy, že některé školy mohou mít problémy s udržением křesťanského zaměření a hodnot.

Ilustrační citáty:

- „Lidé důvěřují církevnímu školství, ale otázka je, jestli to nejsou jen elitní školy, které nemají s vírou nic společného.“
-- *Dolní Bělá - misie 1* --
- „Výtvarná výchova na církevní základní škole s motivem halloweenu, nebo kroužek Šikovné ručičky s motivem lapače snů, to jsou všechno motivy z jiných kultur a jejich duchovní pozadí není původně křesťanské.“
-- *Plzeň Bory mše11 – misie* --

2. Problémy s personálním zajištěním a kapacitami

Některé školy čelí problémům s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků, což omezuje možnosti poskytovat kvalitní duchovní péči a vzdělávání. Zmiňuje se i potřeba rozšířit týmy spirituálů a zvýšit kapacity škol.

Ilustrační citáty:

- „Potřeby a zájem klientů vysoce převyšují kapacitní možnosti poradny, odhadem by tým potřeboval cca dvojnásobek pracovníků, aby zájem pokryl, což v současné době není reálné s ohledem na systém financování služby z MŠMT.“
-- *Křesťanská poradna - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Zapojení laiků do spirituálního týmu a celkově personální zajištění duchovní péče (omezená časová kapacita spirituálů).“
-- *Církevní gymnázium – misie* --

3. Nedostatečné propojení s farnostmi a církevní komunitou

V některých případech se zdá, že církevní školy nejsou dostatečně propojené s farnostmi a církevními komunitami, což vede k pocitu izolace a nedostatečného využití potenciálu církevního školství.

Ilustrační citáty:

- „Nevnímám, že by se škola cítila jako součást farnosti. Pouze na škole působí jeden z jejich bratří jako spirituál a škola využívá prostory kláštera při zahájení a ukončení školního roku a pro meditáky.“
-- *Dominikánky – uspořádání* --
- „Zařízení v diecézi – školy jsou tak specifické, že se více specificky do farnosti asi nemohou zapojit.“
-- *Dominikánky – uspořádání* --

Shrnutí

Církevní školství v Plzeňské diecézi je obecně hodnoceno pozitivně, zejména z hlediska důvěry a respektu, který školy získávají od rodičů a širší komunity. Významnou roli hraje i duchovní podpora, kterou školy nabízejí svým žákům a zaměstnancům. Na druhé straně existují výzvy, jako jsou otázky kolem využití evangelizačního potenciálu, problémy s personálním zajištěním a nedostatečné propojení s farnostmi. Tyto oblasti nabízejí prostor pro zlepšení a další rozvoj církevního školství v diecézi.

IV. ANALÝZA SLUŽBY BISKUPSTVÍ OBECNĚ

Kód: DIECÉZE Biskupství obecně (29 citací)

Služby poskytované biskupstvím byly v zápisech ze synodních skupin hodnoceny různorodě. V některých případech bylo biskupství oceňováno za své organizační a technické zázemí, v jiných případech však zaznívala kritika zaměřená na způsob komunikace, přístup k hospodaření a vnímání biskupství jako partnera farností.

Klady služeb biskupství

1. Ekonomická a technická podpora

Biskupství je často vnímáno pozitivně díky podpoře farností v oblasti ekonomické správy, zejména v otázkách dotací, právních služeb a technické pomoci. Tyto služby byly v některých farnostech hodnoceny jako efektivní a potřebné.

Ilustrační citáty:

- „Spolupráce s Biskupstvím plzeňským v ekonomické oblasti je hodnocena jako efektivní a vyhovující. Kladně je hodnocena připravenost biskupství podpořit farnost v jednotlivých akcích.“
-- *Bor u Tachova PRF ERF – Hospodaření* --
- „Cenná je pomoc biskupství: právní služby, prodej majetku, lesy, pomoc stavebního technika.“
-- *Dolní Bělá ERF – hospodaření* --

2. Role biskupství jako servisní organizace

Biskupství je vnímáno jako důležitý partner pro farnosti, který by měl fungovat jako servisní organizace, což zahrnuje jak podporu, tak kontrolu. Tento aspekt byl zmiňován především v souvislosti s potřebou profesionality a partnerského vztahu mezi biskupstvím a farnostmi.

Ilustrační citáty:

- „Biskupství financuje provoz části domu na Křimické, kterou spravuje PCS – kaple, místnost na uložení liturgických předmětů.“
-- *Skvrňany jiná – hospodaření* --
- „Ve vztahu BP a farností zdůrazňuje biskup, aby BP byla servisní organizace ... idea je to skvělá, ne vždy se daří naplňovat.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Hospodaření* --

Zápory služeb biskupství

1. Tvrdá komunikace a nekompromisní přístup

V několika případech zazněla kritika směrem k biskupství za příliš tvrdou komunikaci a nekompromisní přístup při jednání s farnostmi, zejména v ekonomických otázkách. Tento přístup někdy vede k pocitu, že biskupství vnímá farnosti spíše jako protivníky než partnery.

Ilustrační citáty:

- „V některých případech při jednáních tvrdá komunikace a nekompromisní atmosféra ze strany BIP. Alibismus, farnost neberou za vlastní.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Hospodaření* --
- „Rigidní komerční přístup (např. v trvání na komerčních nájmech) bez možnosti moudře zvážené výjimky nenapomáhá pastorači.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Hospodaření* --

2. Vnímání biskupství jako vzdáleného a málo podpůrného

Některé farnosti mají pocit, že biskupství se od nich distancuje a není dostatečně podporující. Tento pocit je spojen s vnímáním biskupství jako organizace, která se více zaměřuje na zajištění svých vlastních zájmů než na potřeby farností.

Ilustrační citáty:

- „Farnost není vnímána jako dítě, kterému chce BIP pomáhat žít, ale spíš jako ten, kdo pořád něco chce.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Hospodaření* --
- „Někteří účastníci setkání mají pocit, že biskupství se nám nevěnuje, protože je nás málo.“
-- *Konst. Lázně PRF ERF vše* --

3. Problémy s transparentností a informovaností

Některé skupiny vyjadřují nespokojenost s nedostatečnou informovaností ze strany biskupství, což vytváří pocit izolace a nedostatečného zapojení farností do rozhodovacích procesů.

Ilustrační citáty:

- „Potřebujeme informace o záměrech biskupství, jeho strategii a vztahu k farnosti.“
-- *Bochov PRF ERF další – hospodaření* --
- „Na úrovni diecéze je potřeba se o fakta více zajímat, informace přirozeně neproudí.“
-- *Plzeň Lobzy Jiná Jiří – hospodaření* --

4. Tlak na komercializaci a ziskovost

Kritika se také soustředí na vnímání biskupství jako organizace, která klade příliš velký důraz na ekonomické zabezpečení a ziskovost, což může být v rozporu s pastoračními potřebami farností a může vést k frustraci mezi věřícími.

Ilustrační citáty:

- „Diecéze – nejde nebýt kritický. Ve snaze ekonomicky zabezpečit diecézi – lidé opakovaně naráží na komerční nekompromisní postoje biskupství. Vede to k naštvanosti, odrazení.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Hospodaření* --
- „Výhradní orientace na zisk je nežádoucí.“
-- *Plzeň Severní předměstí PRF ERF – Hospodaření* --

Shrnutí

Služby biskupství obecně jsou v diecézi vnímány jak pozitivně, tak negativně. Na jedné straně je biskupství oceňováno za své technické a ekonomické zázemí a za svou roli servisní organizace, která by měla podporovat farnosti. Na druhé straně se vyskytuje kritika zaměřená na tvrdou a nekompromisní komunikaci, nedostatečnou podporu, problémy s transparentností a přílišnou orientaci na ekonomickou ziskovost. Tyto faktory vedou k pocitům frustrace a odcizení v některých farnostech, což naznačuje potřebu zlepšení komunikace a posílení partnerského vztahu mezi biskupstvím a farnostmi.

(H) NÁVRHY DO BUDOUČNA

Návrhy, doporučení, požadavky, přání

Kód: NÁVRHY (290 citátů)

V tomto oddíle je prezentována analýza výroků ze zápisů synodních skupin definovaných deskriptivním kódem NÁVRHY (290 citátů) sdružujícím nejrozličnější návrhy, doporučení, požadavky, přání apod., které nebylo možné dost dobře interpretovat jako popis současné situace, ale přesto o současné situaci něco důležitého vypovídají. Tato analýza zkoumá dokumenty ze 32 farností a vikariátů. Celkem bylo analyzováno 290 zmínek, rozdělených do tří hlavních, předem definovaných tematických subkódů: Návrhy MISIE (95 citátů), Návrhy USPOŘÁDÁNÍ (121 citátů) a Návrhy HOSPODAŘENÍ (74 citátů). Cílem analýzy je identifikovat klíčová témata a návrhy uvedené v těchto dokumentech, stejně jako jejich přibližnou četnost a rozšíření napříč diecézí.

(A) NÁVRHY MISIE

V této kategorii bylo nalezeno 95 zmínek, které se objevily v dokumentech ze 22 různých farností. Hlavní témata, která se zde objevila, jsou:

1. Posilování misijního zaměření (20 zmínek, 10 farností)

Mnoho zmínek zdůrazňuje potřebu aktivnějšího misijního působení, včetně organizace akcí, které propojují církev a širší veřejnost. Farnosti by měly pořádat společenské akce, které by oslovily široké spektrum lidí, ať už jde o „farní kafe“ po mši nebo neformální setkání, kde by lidé mohli diskutovat o víře.

Ilustrativní citát:

- „Zorganizovat dětské odpoledne, například na den dětí.“
-- Plzeň Bory jiná – misie --

2. Otevřenost vůči společnosti (15 zmínek, 8 farností)

Důraz na otevřenost kostelů i mimo bohoslužby, aby mohli lidé přijít na modlitbu nebo jen pro klid a reflexi.

Ilustrativní citát:

- „Otevřít některé kostely, i mimo bohoslužby, stejně tam přijdou jen lidé, co se asi chtějí pomodlit.“
-- Starý Plzenec PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření --

3. Vzdělávání a formace (18 zmínek, 12 farností)

Nutnost vzdělávání nejen dětí, ale i dospělých, aby se lépe zapojili do života církve a rozuměli základům víry.

Ilustrativní citát:

- „Vědomá formace k misím. Jak aktivně mluvit o víře tak, aby nám lidé rozuměli.“
-- Plzeň Bory PRF ERF – misie --

4. Evangelizační akce a přímý kontakt (22 zmínek, 10 farností)

Klíčovým návrhem je zvýšit přítomnost církve ve veřejném prostoru, například prostřednictvím akcí jako je „Noc kostelů“, a zároveň posilovat přímý kontakt s lidmi skrze osobní svědectví a pozvání.

Ilustrativní citát:

- „Hlásání evangelia je možné jen skrze setkávání. Kněz i farníci by měli svědčit tím, že aktivně přicházejí a vyhledávají kontakt. Lidé mohou být přivedeni k Bohu a církvi skrze individuální zájem.“
-- Stříbro a Kladruby PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření --

(B) NÁVRHY USPOŘÁDÁNÍ

V této kategorii bylo identifikováno 121 zmínek z dokumentů pocházejících z 28 různých farností. Zde jsou hlavní témata:

1. Zapojení věřících do pastoračních činností (30 zmínek, 15 farností)

Téma zapojení farníků do různých aktivit a služeb se opakuje v mnoha zmínkách. Zdůrazňuje se potřeba větší angažovanosti věřících při organizaci a realizaci různých činností ve farnosti, aby nebyla všechna odpovědnost na kněžích.

Ilustrativní citát:

- „Kněz by mohl u některých činností nechat více zapojit věřící – předpokladem je jejich zájem a ochota se spolupodílet.“
-- *Plzeň Bory PRF a ERF – uspořádání* --

2. Optimalizace liturgických a pastoračních struktur (25 zmínek, 13 farností)

Diskutuje se o reorganizaci bohoslužeb a pastoračních aktivit s cílem zefektivnit jejich průběh a zvýšit účast věřících. Zmiňuje se například sjednocení mší nebo lepší koordinace mezi farnostmi, aby nedocházelo k překrývání akcí.

Ilustrativní citát:

- „Proč nejsou mše v Plzni více rozdělené během dne a jsou koncentrované na 9:00 a 18:00?“
-- *Plzeň Bory jiná – misie* --

3. Spolupráce mezi farnostmi a diecézí (20 zmínek, 10 farností)

Opakující se téma je potřeba lepší spolupráce mezi jednotlivými farnostmi i mezi farnostmi a diecézí. Tato spolupráce by měla zahrnovat sdílení zdrojů, společné akce a vzájemnou podporu.

Ilustrativní citát:

- „Chybí nám koordinace a spolupráce plzeňských farností, protože je zbytečné tříštit síly a dělat si separátní akce.“
-- *Plzeň katedrála jiná – uspořádání* --

4. Podpora a formace kněží (18 zmínek, 12 farností)

Zmínky se často zaměřují na potřebu podpory kněží, včetně vytvoření týmové spolupráce mezi kněžími a věřícími, aby kněží nebyli přetíženi a mohli se soustředit na duchovní vedení farnosti.

Ilustrativní citát:

- „Kněží by měli žít ve společenství, aby se vzájemně podporovali.“
-- *Plzeň katedrála jiná – uspořádání* --

(C) NÁVRHY HOSPODAŘENÍ

V kategorii hospodaření bylo identifikováno 74 zmínek z dokumentů pocházejících z 22 různých farností. Zde jsou hlavní témata:

1. Efektivní správa majetku (25 zmínek, 14 farností)

Diskutuje se o potřebě efektivní správy církevního majetku, aby majetek sloužil poslání církve a nezatěžoval ji nadměrnými náklady. Zmiňuje se například možnost prodeje nevyužívaných nemovitostí nebo úpravy nájemného.

Ilustrativní citát:

- „ERF navrhuje zvážit možnost prodeje bytu, o ohledem na nárůst cen nemovitostí nebo upravit nájemné tohoto bytu na tržní cenu.“
-- *KV Stará Role ERF – hospodaření* --

2. Transparentnost a informování farníků (20 zmínek, 12 farností)

Velký důraz je kladen na potřebu lepší informovanosti farníků o finanční situaci farností, aby se zvýšila jejich důvěra a ochota přispívat na provoz církve.

Ilustrativní citát:

- „Při informování (nejen) o financích myslet na různé skupiny ve farnosti (ne všichni používají e-maily) – např. dát na nástěnku v kostele.“
-- *Plzeň Severní předměstí Krbovka 4 – hospodaření* --

3. Hledání nových finančních zdrojů (15 zmínek, 9 farností)

Farnosti se zaměřují na potřebu hledání nových finančních zdrojů, například prostřednictvím grantů, spolupráce s obcemi nebo organizování charitativních akcí.

Ilustrativní citát:

- „Jako možnost financování větších investic byla navržena forma sbírky na konkrétní účel s možností zaměřit se i na veřejnost, například charitativní běh.“
-- *Stříbro a Kladruby jiná 2 - misie, uspořádání, hospodaření* --

4. Udržitelnost a úspory (14 zmínek, 10 farností)

Několik zmínek se týká potřeby zajištění udržitelnosti farností prostřednictvím úspor, například energetických nebo provozních, a efektivního využívání dostupných zdrojů.

Ilustrativní citát:

- „Pro budoucí fungování farnosti vidíme jako řešení profesionalitu, vše nemusí dělat farář, který k tomu nemá ekonomické vzdělání.“
-- *Plzeň katedrála PRF ERF – hospodaření* --

Shrnutí

Analýza odhalila silnou potřebu většího zapojení věřících do života církve a pastoračních aktivit, což by mělo ulevit kněžím a zároveň posílit komunitní rozměr farností. V oblasti uspořádání se zdůrazňuje důležitost spolupráce mezi farnostmi a diecézí, zatímco v oblasti hospodaření je kladen důraz na efektivitu, transparentnost a udržitelnost. Napříč všemi kategoriemi se objevuje společný motiv nutnosti otevřenosti, ať už směrem k věřícím, veřejnosti, nebo mezi jednotlivými farnostmi.

Pokud jde o rozdíly mezi jednotlivými farnostmi, je patrná variabilita v míře a formách zapojení věřících i přístupu k hospodaření. Některé farnosti kladou důraz na tradiční způsoby správy a organizace, zatímco jiné se nebojí experimentovat s moderními přístupy, jako jsou digitální technologie nebo nové formy evangelizace.

(I) OBECNÉ REFLEXE

Obecné reflexe o společnosti, církvi, diecézi, farnosti

Kód: REFLEXE (99 citátů)

V tomto oddíle je prezentována analýza výroků ze zápisů synodních skupin definovaných deskriptivním kódem REFLEXE (99 citátů) sdružujícím obecné reflexe o společnosti, církvi, diecézi, farnosti apod. Tato analýza pracuje s rozdělením zápisů z farností na území bývalých Sudet (39 skupin, 29 farností, 51 zmínek) a farností mimo území bývalých Sudet (10 skupin, 10 farností, 38 zmínek), tedy z vnitrozemí. Celkově bylo takto analyzováno 99 zmínek pocházejících z 43 zdrojů z 39 farností a výsledky analýzy bylo rozčleněno do 3 tematických okruhů.

(A) Reflexe MISÍ

1. Evangelizace a vztah k okolní společnosti

Počet zmínek: 26 (Sudety: 15, Vnitrozemí: 11)

V tomto pododdíle byly analyzovány zmínky, které se zaměřují na otázky, jak oslovit nevěřící okolí, jak efektivně šířit víru a jaké překážky při tom čelí. V Sudetech je zde často zmiňován obtížný vztah s okolím kvůli historickým a kulturním vlivům, zatímco ve Vnitrozemí se diskutuje o různých formách evangelizace, včetně osobního svědectví a využívání církevních akcí.

Ilustrační citáty:

- „Evangelizovat není v tomto kraji jednoduché.“
-- *Horšovský Týn PRF ERF – misie* --
- „Vzbuzení zájmu o víru a osobní setkání s Kristem u lidí z našeho okolí vnímáme jako první a nezbytný krok.“
-- *Domažlice PRF ERF – misie* --

2. Generační propast a nezáměr mladých

Počet zmínek: 22 (Sudety: 12, Vnitrozemí: 10)

V zápisech ze synodních skupin byly také zachycené diskuze týkající se problémů s generační propastí, kdy starší generace zůstává aktivní, zatímco mladí lidé o víru nejeví zájem. V obou oblastech je zaznamenána frustrace z toho, že mladí lidé nevidí náboženství jako relevantní pro svůj život a mají mnoho jiných možností.

Ilustrační citáty:

- „Mladí v jejich okolí vůbec o víru nejeví zájem, a to ani z jejich vlastních rodin.“
-- *Mariánské Lázně otevřená – misie* --
- „Starší farníci se navracejí k tomu, co jim předali rodiče, ale mladí lidé utekli do měst, jen někteří se vrací.“
-- *DPR – uspořádání* --

3. Osobní svědectví a autentický život

Počet zmínek: 20 (Sudety: 11, Vnitrozemí: 9)

Účastníci synodních skupin dále dle svých zápisů diskutovali o důležitosti osobního svědectví a autentického života jako klíčového prostředku pro misii. V Sudetech je kladen důraz na to, aby věřící sami žili podle víry, kterou hlásají, zatímco ve Vnitrozemí se diskutuje o konkrétních příkladech takového svědectví v praxi.

Ilustrační citáty:

- „Chceme své okolí oslovovat společenstvím. Lidi z vnějšku sledují věřící a jejich životy.“
-- *Kraslice jiná – misie* --
- „Misie je podstata církve, není to jedna z aktivit, jak přitáhnout další členy do kostela.“
-- *Plzeň Bory PRF ERF – misie* --

(B) Reflexe USPOŘÁDÁNÍ

1. Nedostatek kněží a pastorační výzvy

Počet zmínek: 10 (Sudety: 7, Vnitrozemí: 3)

Důležitým tématem v diskuzích synodních skupin byl také nedostatek kněží a potřeba efektivního uspořádání pastoračních zdrojů. V Sudetech se více zdůrazňuje potřeba přizpůsobit se této situaci s pokorou, zatímco ve Vnitrozemí se diskuze soustředí na konkrétní organizační kroky, které by mohly pomoci zvládnout tuto situaci.

Ilustrační citáty:

- „Kněží ubývá, je tedy to přijmout s pokorou a skromností.“
-- *Stříbro a Kladruby jiná 2 - misie, uspořádání, hospodaření* --
- „Důležitá je modlitba za kněze a nová povolání.“
-- *Starý Plzenec PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření* --

2. Role věřících a spolupráce s kněžími

Počet zmínek: 7 (Sudety: 4, Vnitrozemí: 3)

Další téma diskuzí o tom, co dál, se v synodních skupinách zaměřovalo na spolupráci mezi kněžími a ostatními věřícími při správě farností. Ve skupinách se diskutovalo o tom, jakou roli by měli hrát v pastorační a jak by se mohli více zapojit do života farností.

Ilustrační citáty:

- „Mnohokrát zde zazněla slova jako 'spoluzodpovědnost' či 'pomoc knězi'... Pokud to má ale fungovat, musí ten, kdo se o svoji zodpovědnost dělí, být ochotný zřít se části své 'moci'.“
-- *DPR – uspořádání* --

3. Správa budov a farností

Počet zmínek: 3 (Sudety: 2, Vnitrozemí: 1)

Synodní skupiny se také zaměřovaly na praktické otázky správy farností, včetně správy budov a organizace farního života. Diskuze zahrnují potřebu správného vedení a údržby církevních budov a efektivní organizace farních aktivit.

Ilustrační citáty:

- „Nutnost je ustanovit někoho, kdo se bude starat o správu budov a provoz.“
-- *Starý Plzenec PRF ERF - misie, uspořádání, hospodaření* --

(C) Reflexe HOSPODAŘENÍ

1. Transparentnost a spravedlnost ve financování

Počet zmínek: 7 (Sudety: 4, Vnitrozemí: 3)

Jedno z témat z oblasti hospodaření se ve skupinách zaměřovalo na potřebu transparentnosti v hospodaření a spravedlivé rozdělení finančních prostředků. Skupiny diskutovaly o tom, jak zajistit, aby finance byly spravovány spravedlivě a efektivně, a jak lépe informovat veřejnost o hospodaření církve.

Ilustrační citáty:

- „Domníváme se, že některé sdělovací prostředky někdy matou až desinformují veřejnost o tom, jak je církev 'bohatá', i proto je dobré více informovat o hospodaření.“
-- *Skálná PRF ERF – hospodaření* --
- „Pokud jde o financování další pastorační činnosti farnosti, tam sice můžeme spatřovat určité rezervy, ale nemáme za to, že by platila jednoduchá úměra 'čím více peněz do pastorační, tím lépe'.“
-- *Kdyně - misie, uspořádání, hospodaření* --

2. Financování kněží a pastoračních aktivit

Počet zmínek: 4 (Sudety: 3, Vnitrozemí: 1)

Diskuze se ve skupinách také točily kolem otázky financování kněží a pastoračních aktivit. Ve Vnitrozemí se diskutuje o potřebě najít nové způsoby financování, zatímco v Sudetech se zaměřují na aktuální problémy s financováním.

Ilustrační citáty:

- „Náš pohled na financování života a služby Církve je však jen dílčí, neboť především hmotné zabezpečení kněží není financováno z prostředků farnosti, ale diecéze.“
-- *Kdyně - misie, uspořádání, hospodaření* --

Shrnutí

Synodní skupiny v obou regionech diskotovaly o klíčových otázkách týkajících se misie, uspořádání a hospodaření církevního života, přičemž každá oblast má své specifické výzvy. Sudety čelí historickým a kulturním překážkám, zatímco Vnitrozemí se soustředí na konkrétní kroky ke zlepšení. Zatímco obě oblasti sdílejí mnoho podobných obav, regionální rozdíly odrážejí různé historické kontexty a sociální prostředí.

(J) SYNODNÍ PROCES

Připomínky, poznámky či doporučení k synodnímu procesu

Kód: SYNODA (16 citátů)

V tomto posledním oddíle analýzy zápisů ze synodních skupin je prezentována analýza výroků definovaných deskriptivním kódem SYNODA (16 citátů) sdružujícím výroky s připomínkami, poznámkami či doporučeními k probíhajícímu procesu diecézní synody. Tato analýza pracuje s rozčleněním těchto výroků do dvou hlavních skupin: A) Sudety (zápisy pocházející z farností na území bývalých Sudet; 5 skupin, 4 farností, 5 zmínek) a B) Vnitrozemí (zápisy pocházející z farností mimo území bývalých Sudet; 16 skupin, 12 farností, 17 zmínek). K tomuto tématu bylo identifikováno celkem 26 zmínek, které byly analyzovány a rozděleny do 5 tematických okruhů.

1. Postoj věřících k synodnímu procesu

Počet zmínek: 9

Počet farností: 7

V textech se často objevuje rozmanitý postoj věřících k synodnímu procesu. Ve vnitrozemí je zmiňována nízká informovanost a někdy i skepse, zatímco v Sudetech je zmíněna potřeba hledat řešení a kreativně se zapojit do procesu. Někteří kněží i ostatní věřící vyjadřují potřebu dialogu a občas i frustraci z organizačních záležitostí synody.

Ilustrační citáty:

- „Běžní laici buď nerozumí tomu, co je to synoda, nebo jsou často vůči ní skeptičtí.“
-- *Plzeň Bory slovenská – uspořádání* --
- „Je super, že je možnost diecézní diskuse. Cesta je důležitější než vyřešení věcí.“
-- *Plzeň Severní Předměstí Krbovka – misie* --
- „Kněží i ostatní věřící cítí potřebu společně hledat řešení témat synodního procesu.“
-- *Plasy a Manětín - PRF – uspořádání* --

2. Kritika organizace a administrativy spojené se synodou

Počet zmínek: 5

Počet farností: 3

Kritika organizace synody, zejména dotazníků a administrativních nároků, se objevuje především v kněžských konferencích a v některých farnostech vnitrozemí. Tyto výroky často reflektují obavy z administrativního zatížení a pocit, že přehnaná byrokracie může demotivovat věřící.

Ilustrační citáty:

- „Administrativa zahltuje i naše spolupracovníky. Někdy biskupství nevědomky likviduje to, co děláme.“
-- *VIK Plzeň město – uspořádání* --
- „Zdá se, jako by na biskupství byla jakási posedlost kontrolováním a vykazováním.“
-- *VIK Plzeň město – uspořádání* --

3. Účast na synodních setkáních a zapojení věřících

Počet zmínek: 4

Počet farností: 4

Z textů vyplývá, že účast na synodních setkáních je v různých farnostech rozdílná. Zatímco v některých oblastech (zejména v Sudetech) se do synody dle dojmu některých skupinek zapojuje méně věřících než do světové synody, jinde je zdůrazňována potřeba většího zapojení jak kněží, tak ostatních věřících.

Ilustrační citáty:

- „Do diecézní synody se zapojuje méně věřících než do té světové – o polovinu.“
-- *VIK Karlovy Vary – uspořádání* --
- „Ale více nevíme, protože farář se synodních setkání nezúčastňuje.“
-- *Rokycany jiná 3 – misie* --

4. Vnímání synodního procesu jako tvůrčího a transformačního

Počet zmínek: 5

Počet farností: 4

Synodní proces je někde vnímán jako příležitost k transformaci církve a ke kreativnímu přístupu, přičemž se zdůrazňuje význam dialogu a společného hledání cest.

Ilustrační citáty:

- „Synodální cesta – dialog se všemi není pouze sebezáchovný proces, ale kreativita. Všichni jsou bratři.“
-- VIK Cheb a Sokolov – uspořádání --
- „Církev je taková, kterou si uděláme.“
-- Plzeň Severní předměstí Krbovka – misie --

5. Potřeba lepšího vysvětlení a pochopení synodního procesu

Počet zmínek: 3

Počet farností: 2

Některé výroky zmiňují potřebu lepšího vysvětlení a komunikace ohledně synody, aby byla věřícím lépe pochopitelná a přijatelná.

Ilustrační citáty:

- „Je potřeba někoho, kdo by jim uměl synodu popsat, či přiblížit tak, aby byla lépe pochopitelná.“
-- Plzeň Bory slovenská – uspořádání --

Shrnutí

Výroky z jednotlivých skupin ukazují na různé vnímání synodního procesu, přičemž někde mají tendenci k více kreativnímu přístupu a hledání řešení, zatímco ve jině se objevuje více skepse a potřeba lepší komunikace. Tato rozmanitost v přístupu může reflektovat rozdílné potřeby a různá očekávání.

ZÁVĚR

O kvalitativní analýze, jejíž některé metody jsme ke zpracování zápisů ze synodních skupinek použili, se říká, že není o počítání, ale o pochopení. Že je to umění naslouchat příběhům ukrytým v datech, zachytit jejich podstatu a odhalit hlubší význam, který čísla sama o sobě nikdy neprozradí. Sociolog [Anselm Strauss](#), jeden z průkopníků kvalitativního výzkumu, to vyjadřuje takto: "Kvalitativní analýza je způsob, jakým výzkumník vytváří pořádek z chaosu. Je to metoda, která zkoumá smysluplné vztahy mezi daty, a nejen je popisuje, ale především je interpretuje v kontextu lidské zkušenosti." A [Norman K. Denzin](#), další z otců kvalitativního výzkumu, k tomu dodává: "Kvalitativní výzkum je především o prožívání a porozumění světu očima druhých. Je to snaha o zachycení a interpretaci smyslu, který lidé vkládají do svých zkušeností, vztahů a interakcí."

Do jaké míry se něco podobného podařilo i nám, to už posuďte sami. Ale stále tuto podrobnou mapu života v plzeňské diecézi berte jen jako nedokonalou berličku pro zpracování vašeho společného sdílení, naslouchání a rozlišování odpovědi na základní otázku I. etapy naší diecézní synody: „Mistře, kde bydlíš?“

ZDROJE

Zdroje a pomůcky použité při zpracování

- [Metodický průvodce pro synodní delegáty](#)
- Soubor s 235 zápisů ze synodních skupin I. etapy diecézní synody (archiv synodního týmu)
- QUIRKOS: Qualitative data brought to life (www.quirkos.com)
- Kódování a kategorizace – prezentace ze školení 18. 6. 2024 (k dispozici [ZDE](#))
- Code-book: Seznam kódů a subkódů pro kvalitativní analýzu zápisů (k dispozici [ZDE](#))
- Podrobný Quirkos Report Synoda I. Etapa (archiv synodního týmu)
- Kaplánek Michal: Postoje, přístupy, názory (28. 8. 2024)
- Chat GPT 4o (chatgpt.com) k tvorbě základní analytické struktury souborů citátů jednotlivých kódů

Všechny přílohy pracovního dokumentu

- [P1 Misie a lidé](#) Misijně-demografický profil plzeňské diecéze (ke stažení [ZDE](#))
- [P2 Uspořádání a život](#) Personálně-organizační profil plzeňské diecéze (ke stažení [ZDE](#))
- [P3 Finance a majetek](#) Ekonomicko-majetkový profil plzeňské diecéze (ke stažení [ZDE](#))
- [P4 Synodalita a historie](#) Synodálně-historický profil plzeňské diecéze (ke stažení [ZDE](#))
- [P5 Faráři, nemáš sůl?](#) Analýza osobních rozhovorů s faráři a farníky (ke stažení [ZDE](#))
- [P6 Jak to vidí jednotlivci?](#) Analýza dat ze synodního dotazníku (ke stažení [ZDE](#))
- [P7 Jak o vidí skupiny?](#) Analýza zápisů ze synodních skupin (ke stažení [ZDE](#))